Akcija „Dela“: Težave z lokacijami za individualne montažne hiše (3. stran) — Pripoveduj o sebi, Varšava! (4. stran)

PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, SOBOTA, 20. JUNIJA 1964 • LETO V., ŠTEVILKA 167 • CENA 30 DIN

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JOŽE SMOLE
ODGOVORNI UREDNIK DUŠAN BENKO
Prva izdaja

V Jugoslavijo prispe misija Gornje Volte

Delegacija ostane v naši deželi do 23. junija

PARIZ, 19. jun. (Tanjug). Jutri bo odpotovala iz Pariza v Jugoslavijo misija dobre volje republike Gornja Volta. V naši državi bo ostala do 23. junija. V misiji so zunanji minister Lompolo Kane, minister za narodno gospodarstvo Adu-ar Jameogo in minister za javna dela Uedraogo. Člane vlade spremljata na tej poti dva visoka funkcionarja — direktor za javna dela Bambara in direktor za statistiko Sanogo.

Gornjo Volto je nedavno obiskala jugoslovanska misija dobre volje pod vodstvom člana zveznega izvršnega sveta Avda Huma.

Gornja Volta leži v podsaharskem delu Afrike. Na površini 274.122 kvadratnih kilometrov živi 4 milijone prebivalcev, večinoma pripadnikov etnične skupine Mosi. Glavno mesto Uagadugu ima približno 50.000 prebivalcev. Gornja Volta je pretežno kmetijska država.

Z izmenjavo misij dobre volje sta Gornja Volta in Jugoslavija navezali prve stike.

Indijski veleposlanik v Ljubljani

LJUBLJANA, 19. jun. — Podpredsednik Skupščine Socialistične republike Slovenije dr. Marijan Brecelj je danes opoldne sprejel na protokolarni obisk novega indijskega veleposlanika v naši državi Rangia Subra Manija in ga po krajšem razgovoru zadržal na kosilu.

Veleposlanika Manija sta sprejela na protokolarni obisk tudi podpredsednik Izvršnega sveta Beno Zupančič in predsednik Mestnega sveta Ljubljana inž. Marijan Tepina.

Vrnitev naše delegacije

DUNAJ, 19. jun. (Tanjug). Delegacija zvezne skupščine SFRJ pod vodstvom predsednice socialno-zdravstvenega zbora Olge Vrabič je zaključila osemdnevni obisk v Avstriji in danes odpotovala iz Dunaja v Beograd. Kot gosti avstrijskega parlamenta so člani delegacije obiskali razen Dunaja še industrijske centre Linz, Leoben, Donawitz in druge kraje.

Sklican republiški gospodarski zbor

LJUBLJANA, 19. jun. Predsednik gospodarskega zbora skupščine SR Slovenije sklicuje 11. sejo gospodarskega zbora skupščine SR Slovenije, ki bo v *petek, dne 26. junija 1964 ob 9. uri* v prostorih skupščine SR Slovenije, Ljubljana, Subičeva št. 4

Po predlogu dnevnega reda bo zbor obravnaval:

— poročilo Višjega gospodarskega sodišča SR Slovenije o uporabi zakonov in o problemih njegovega dela, za čas od oktobra 1961 do marca 1964;

— predlog odloka o potrditvi zaključnega računa družbenega investicijskega sklada SR Slovenije za leto 1963.

Iz tajništva skupščine SR Slovenije

Razgovori in polemika

Hruščov o danski trgovini z vzhodnimi državami

KOBENHAVN, 19. junija. (Po telefonu). Današnji sovjetsko-danski razgovori so se zavlekli nekoliko dlje, kot je bilo predvideno v programu, tako da je odpadel obisk tovarne električnih aparatov. Vendar pa je danski premier Krag po končanih razgovorih povsem demantiral domneve, ki jih je lansiral danski tisk, namreč, da so razgovori zašli v težave zaradi včerajšnjega polemičnega govora Hruščova med kosilom v kmetijski šoli Dalum v Unenu.

Hruščov je med svojim včerajšnjim govorom res močno polemiziral z Danci in uspehi njihovega kmetijstva, češ da je sicer vse lepo, toda nič posebnega; da imajo zmedene predstave o Sovjetski zvezi in mislijo, da je vsaka ovca, ki so jo vzredili v kapitalizmu, boljša od ovce iz socialističnih držav; da gledajo na Sovjetsko zvezo z očmi nekaterih zahodnih novinarjev itd. Polemičnost njegovega govora je po mnenju nekaterih veljala predvsem poteku dansko-sovjetskih gospodarskih razgovorov.

Navajajo, da so s sovjetske strani želeli, da bi dobili od Dancev plemenske svinje, kar pa so Danci odklonili, ker imajo zakon, ki prepoveduje izvoz plemenskih svinj. Drugo pa je danski uvoz iz Sovjetske zveze. Hruščov dobro ve, da je Danska zainteresirana, da razširi svojo trgovino z Vzhodom, toda — kakor je poudaril že v torek — mora biti razširitev trgovine obojestranska. Svojemu že vnaprej pripravljenemu besedilu torkove zdravice je namreč dodal pripombo, da Sovjetska zveza ni pripravljena plačevati uvoza iz Danske v zlatu in da mora torej tudi Danska kupovati v Sovjetski zvezi in to ne samo surovine, temveč tudi industrijske izdelke. V včerajšnjem govoru pa je te svoje ugotovitve razširil še na druge socialistične države, zlasti na NDR, rekoč, da ZSSR dobavlja NDR kmetijske proizvode, ki jih kupuje na Danskem. Zakaj ne bi trgovali direktno? NDR obstaja in se razvija. Nesmiselno si je delati utvare, da bo NDR izginila, bolj verjetno je, da bodo izginili tisti, ki danes tako mislijo in govorijo.

Od političnih vprašanj, ki se jih je Hruščov dotaknil med svojim obiskom na Danskem, je poleg splošnih vprašanj krepitve miru nedvomno v ospredju nemško vprašanje.

V namigih Hruščova na obstoj NDR vidijo tu dvojni pomen. Po eni strani sovjetsko željo, da bi razbili zahodno obstrukcijo NDR, po drugi strani pa afront proti dogovorjenemu obisku Erharda na Danskem, ki je planiran takoj po odhodu Hruščova, 8. julija. Hruščovu je namreč jasno, da Danci niso slučajno uvrstili njegovega obiska med Kragovo srečanje z ameriškim predsednikom Johnsonom in Erhardovim obiskom na Danskem.

V svojem današnjem govoru na razstavi živine in kmetijskih strojev v Bellahoju pri Köbenhavnu je Hruščov skušal popraviti neugoden vtis, ki ga je zapustil njegov včerajšnji polemični govor. Močno je pohvalil kmetijsko

● Nadaljevanje na zadnji strani

Namesto dotacij – krediti

Končana razprava o referatu Gomulke

VARŠAVA, 19. jun. (Tanjug.) Po petih dnevih zasedanja CK Poljske združene delavske partije se je končala razprava o referatu prvega sekretarja CK Wladislawa Gomulke o smernicah poljskega razvoja v obdobju 1966—1970.

Glede investicij, za katere je v prihodnjem petletnem obdobju predvidenih približno 840 milijard zlotov, so predlagali, naj organi planiranja po možnosti težijo k zmanjšanju izdatkov, da bi se izognili prenapetosti na raznih področjih gospodarstva. Da bi povečali odgovornost investitorjev za ekonomičnost, so predlagali, da bi dosedanji sistem finansiranja investicij z dotacijami zamenjali s sistemom kreditov.

Med drugimi predlogi o spremembah v upravljanju gospodarstva navajajo propozicije za prenos nekaterih kompetenc iz ministrstev na gospodarska združenja, da bi ministrstva polagoma prerasla iz administrativnih vodstev v koordinatorje in kontrolorje izvajanja planskih nalog.

Drugi udeleženci razprave so opozorili na pomen hitrejšega uvajanja avtomatizacije kot enega bistvenih elementov v gospodarskem tekmovanju s kapitalističnimi državami

Več delegatov je opozorilo, da se je treba še nadalje boriti proti ostankom revizionizma in dogmatizma, posebno na področju literature.

Član politbiroja Zenon Kliško je obsodil kitajske poskuse za uvedbo frakcij v posameznih partijah. Dejal je, da pomeni to nedovoljeno vmešavanje v notranje zadeve drugih partij.

Jutri bo kongres na tajni seji izvolil novi CK in druge partijske forume.

Nov potres na Japonskem

TOKIO, 19. jun. (AP-Reuter). Japonska seizmološka služba je sporočila, da je nov potres zajel danes severno Japonsko. Epicenter je bil blizu mesta Niigate, ki ga je že v torek prizadel zelo močan potres. Današnji sunek je bil precej močan, ni pa še znano, ali je povzročil novo škodo in žrtve.

V Tokiu so objavili uradna poročila o nedavnem potresu, ki ga imajo za najmočnejšega na Japonskem v minulih 40 letih. Samo v Niigati je bilo 12 smrtnih žrtev in 281 ranjenih, pogrešajo pa 11 ljudi.

Erhard ne pojde v Moskvo

Hruščova bodo uradno povabili v Bonn?

BONN, 19. jun. (Tanjug). Na današnji tiskovni konferenci je kancler ZR Nemčije Erhard znova omenil nemško združitev kot cilj in sestavni del politike zahodnih držav.

V zvezi z nedavnimi razgovori v Washingtonu je Erhard opozoril na zaključno sporočilo in dejal, da je bilo »nadaljevanje evropske politike sestavni del razgovora z ameriškim predsednikom Johnsonom. To vprašanje — je dejal Erhard — bo tudi na dnevnem redu razgovorov s predsednikom de Gaullom 3. julija letos, ko bo francoski predsednik obiskal Bonn.

Erhard je dejal, da premier Hruščov lahko računa, da ga bodo uradno povabili, naj obišče Bonn, če se mu zdi tako povabilo koristno. Pri-

●● Nadaljevanje na zadnji strani

Končno vendarle korak naprej

V Washingtonu ugodno sprejeli govor Zorina

WASHINGTON, 19. jun. (Tanjug). Včerajšnji govor sovjetskega delegata Zorina na razorožitveni konferenci v Ženevi so v Washingtonu zelo ugodno sprejeli in ga ocenili kot znamenje, da bi ZDA in Sovjetska zveza lahko sklenili nekatere delne spremembe.

Vplivni New York Times meni, da vse zahodne delegacije niso enako optimistično ocenile perspektiv razgovorov, vsi pa se strinjajo v mnenju da je ozračje boljše, kakor kdajkoli prej. Po dveh letih so ZDA in Sovjetska zveza krenile v Ženevi z mrtve točke. Washington Post navaja mnenje, da je uničenje zastarelih bombnikov področje, kjer bi lahko najlažje dosegli sporazum. List pravi, da narašča upanje za oslabitev tekme v oboroževanju, nato pa ocenjuje sedanjo stopnjo zbliževanja stališč v Ženevi kot nov dokaz za obstoj »kooperativnega duha«.

Odlikovanji ob 100-letnici gasilstva

BEOGRAD, 19. junija (Tanjug). Predsednik SFRJ Josip Broz Tito je odlikoval Gasilsko zvezo Jugoslavije z zlato zvezdo ob 100-letnici jugoslovanskega gasilstva za njegove zasluge za ljudstvo.

Tudi prostovoljno gasilsko društvo v Varaždinu je ob njegovi 100-letnici ustanovitve in dela za posebne zasluge odlikoval z zlato zvezdo.

Ostavka Inönüja?

ANKARA, 19. jun. (AP, AFP). — V turškem parlamentu je glasovalo za zaupnico vladi 200 poslancev, proti je glasovalo 194 poslancev, 2 pa sta se glasovanja vzdržala. Zaradi tako nepremičljive podpore vladini politiki v ciprski krizi je Inönü izjavil, da »rezultat ne zadošča za obstanek vlade«. Kot je dejal, se bo posvetoval s člani svojega kabineta, nato pa bo podal ostavko.

Zeković in Joxe podpisala sporazum

Potrditev prijateljstva med SFRJ in Francijo

BEOGRAD, 19. jun. (Tanjug — Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Veljko Zeković in francoski državni minister Louis Joxe sta podpisala danes sporazum o kulturnem sodelovanju med Jugoslavijo in Francijo v prihodnjih petih letih. Obenem sta podpisala tudi dveletni program kulturnega, znanstvenega in tehničnega sodelovanja.

Prepričan sem — je potem izjavil podpredsednik Zeković — da bo ta sporazum še nadalje utrdil prijateljstvo med Jugoslavijo in Francijo in spodbudil širše medsebojno sodelovanje.

Opravili smo dobro delo — je dejal minister Joxe. Pristavil je, da je tradicionalnemu prijateljstvu dodan zdaj konkreten akt, ki pomeni srečen dogodek za jugoslovansko-francoske kulturne odnose.

Pomemben del jugoslovansko-francoskega sporazuma je sklep obeh vlad, da ustanovita mešano komisijo za kulturno sodelovanje, da bi nenehno usmerjala te odnose v vedno bolj bogato in širše sodelovanje. Mešana komisi-

Louis Joxe

ja se bo izmenoma sestajala vsako drugo leto v Beogradu in Parizu.

Sporazum navaja, da bosta obe vladi podprli izmenjavo v prosveti, književnosti, znanosti, umetnosti in kulturi. Dajali bosta olajšave za proučevanje jezikov in podprli izmenjavo znanstvenikov ter profesorjev, tehnikov, strokovnjakov in študentov.

Obojestransko bodo podpirali delo kulturnih centrov v Beogradu oziroma Parizu, zagotovili več štipendij za študente, znanstvenike, strokovnjake in umetnike ter razširili sodelovanje radia in televizije ter sodelovanje v proizvodnji filmov.

Predsednik zveznega izvršnega sveta Petar Stambolić je sprejel danes francoskega državnega ministra Louisa Joxa in se zadržal z njim v daljšem razgovoru. Sprejema so se udeležili zvezni sekretar za prosveto in kulturo Janez Vipotnik, jugoslovanski veleposlanik v Franciji Mita Miljković in francoski veleposlanik v Jugoslaviji Jean Binoche.

Danes dopoldne, drugi dan uradnega obiska v Jugoslaviji, je francoski državni minister Louis Joxe položil venec na Avali.

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

TITO SPREJEL MOHIEDINA — Včeraj popoldne je predsednik republike Josip Broz Tito sprejel na Brionih podpredsednika ZAR Mohiedina. Telefoto: Tanjug

Širši stiki z ZAR

Zasedanje mešanega komiteja zaključeno

BEOGRAD, 19. jun. (Tanjug). Četrto zasedanje mešanega komiteja za gospodarsko sodelovanje med Jugoslavijo in ZAR, ki je bilo sinoči zaključeno v Beogradu, je za dvostranske gospodarske odnose obeh dežel v prihodnosti izrednega pomena, sta izjavila državni minister za planiranje Mohamed Šukeir in predsednik odbora ZIS za gospodarske odnose s tujino dr. Jože Brilej, ki sta vodila delegaciji svojih dežel na tem zasedanju.

Minister Šukeir je davi odpotoval iz naše dežele. »Trgovina med obema deželama,« je rekel tik pred odhodom, »se razvija zelo dobro in sporazumeli smo se, da bomo obseg naše trgovine v prihodnjih petih letih podvojili. Sporazumeli smo se tudi, da bomo izmenjali strokovnjake za planiranje in vzpostavili sodelovanje na torišču kmetijstva. Jugoslovanski strokovnjaki in podjetja bodo sodelovali pri melioracijah peščene zemlje v ZAR. Razen tega smo se dogovorili tudi o sodelovanju na področju industrije in o ustanovitvi biroja v ta namen.«

V oceni pomena razgovorov z delegacijo ZAR je član ZIS dr. Jože Brilej poudaril, da je treba upoštevati to, da je ZAR naš najmočnejši gospodarski partner na afriškem kontinentu, da se gospodarstvo te dežele razvija zelo naglo in dinamično in da je njegova zmogljivost iz leta v leto večja, kar odpira nove možnosti za sodelovanje z Jugoslavijo. Brilej je tudi opozoril na izredne prijateljske odnose med ZAR in SFRJ in na politiko obeh vlad, da poglobita sodelovanje na političnem in gospodarskem torišču.

Potem je Brilej rekel, da so v protokolu o zasedanju prišli do izraza mnogi novi elementi sodelovanja, ki pomenijo razširitev in poglobitev gospodarskih odnosov med obema deželama. Govoreč o ugodnih pogojih za sodelovanje v industriji obeh dežel je dr. Brilej rekel, da so dane realne možnosti, da jugoslovanska industrija sodeluje v graditvi težke industrije in velikih projektov elektrifikacije ZAR.

Tito sprejel Mohiedina na Brionih

Kosilo v čast podpredsedniku ZAR

BRIONI, 19. jun. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes opoldne na Brionih podpredsednika Združene arabske republike Zaharija Mohiedina in se zadržal z njim v daljšem prijateljskem razgovoru. Sprejema so se udeležili še državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, generalni sekretar predsednika republike Bogdan Crnobrnja, naš veleposlanik v Kairu Salko Fejić in drugi.

Predsednik Tito s soprogo je priredil nato v Beli vili kosilo na čast podpredsednika Mohiedina in njegove soproge.

Matthiasen v Jugoslaviji

BEOGRAD, 19. jun. (Tanjug). Danes popoldne je prispel v Beograd generalni sekretar danske socialno demokratske stranke Niels Matthiasen. Kot gost zveznega odbora SZDLJ bo ostal pri nas 14 dni.

Investicije ne smejo ogrožati politike naraščanja standarda

Vukmanović na plenumu republiškega sveta sindikatov BiH

SARAJEVO, 19. jun. (Tanjug). Predsednik CS ZSJ Svetozar Vukmanović je govoril včeraj na razširjenem plenumu republiškega sveta sindikatov Bosne in Hercegovine, na katerem so obravnavali probleme osebnih dohodkov in standarda delovnih ljudi v tej republiki.

Vukmanović je najprej govoril o samoupravljanju in delitev,« je rekel, »je treba neposredni proizvajalci dejansko upravljali in opravljali delitev,« je rekel. »je treba spremeniti organizacijo podjetij, t. j. ustanoviti delovne enote, ki niso nič drugega kakor zaokrožene tehnično ekonomske celote, ki proizvajajo določene dobrine ali opravljajo storitve in v katerih je mogoče spremljati rezultate gospodarjenja. Takšnim enotam je treba dati polno samostojnost, t. j. članom njihovega kolektiva je treba omogočiti, da neposredno upravljajo. Prehod na delovne enote terja seveda sodobno organizacijo poslovanja. Dosedanje izkušnje so pokazale, da je sistem delovnih enot že vnaprej obsojen na neuspeh, če bi ga skušali postaviti na bazo primitivne obrtne organizacije poslovanja.

Tudi spremljanje poslovnih rezultatov je eden bistvenih pogojev za uvedbo delovnih enot. Brez redne in natančne evidence rezultatov gospodarjenja delovne enote ne morejo normalno poslovati.

Čeprav so gledišča v pogledu vloge in značaja delovnih enot povsem jasna in razčiščena, vendar se proces uvajanja delovnih enot razvija dokaj počasi. V praksi zadevamo na razne deformacije oziroma smo priče določenega odpora proti delitvi dohodka v delovnih enotah.

Najnovejše analize stanja v delovnih organizacijah nam odkrivajo ustaljevljanje tako imenovanih politično gospodarskih aktivov. Sestavljeni iz vodilnih ljudi družbeno-političnih organizacij, predsednikov organov samoupravljanja in voditeljev delovne organizacije, se ti novi organizmi razglašajo za najvišje organe v kolektivu in si laste pravico, da formulirajo politiko podjetij. Še več. Če se delavski svet ne strinja z gledišči teh politično gospodarskih aktivov, je predvideno sklicanje referenduma vsega kolektiva.

Ti pojavi so se šele začeli. Do izraza prihajajo namreč v osnutkih statutov nekaterih delovnih organizacij, vendar se jim je treba odločno upreti. Uveljavljanje takšnih koncepcij bi namreč pomenilo neposreden napad na načela delavskega samoupravljanja in na sistem delitve, o katerem bi odločali neposredni proizvajalci v delovnih enotah. Naše organizacije se morajo usposobiti, da bodo razbijale odpor proti uvajanju delovnih enot. To je njihova dolžnost, kajti delavci so zelo zainteresirani, da se samoupravljanje in delitev prenese v delovne enote. Odpor prihaja od tistih posameznikov, ki bi radi obdržali oblast nad ljudmi, in ki se boje, da bodo zgubili sedanji položaj, če bi delovne enote dejansko delovale.

V nekaterih kolektivih zadevamo na nazore, da ni mogoče določiti cen proizvodov ali storitev delovnih enot. Razvijajo se neskončne razprave o tem, ali naj bo cena interna ali tržna. In jasno je, da bo v položaju, ko ni urejen problem cen, prišlo do deformacij odnosov med delovnimi enotami, med vodilnimi kadri in kolektivi, pa tudi med samimi delavci.

Ob tej priložnosti se ne bi spuščal v globljo razpravo o tem, ali je interna cena primernejša od tržne ali nasprotno. Praksa pa nam kaže, da določanje interne cene predpostavlja določanje normativov iz centra, (isto velja za osebne dohodke, amortizacijo, sklade itd). Takšni posegi v poslovanje delovnih

●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Berite v „Delu“

2. stran:
Namesto redukcij — varčevanje
3. stran:
Nekaj pripomb k mednarodnemu lesnemu sejmu v Ljubljani
4. stran:
Marzabotto — mesto herojev
5. stran:
Ob desetletnici mariborske umetnostne galerije
6. stran:
Obvezno šolanje za telesno kulturo uzakonjeno
7. stran:
Razvedrilo
11. stran:
Delo — RTV

Utemeljen predlog

Zaščita zdravja mater in otrok je zaobsežena v izredno pestrem mozaiku vsestranskih družbenih prizadevanj. Niti ni mogoče z enim samim ukrepom doseči željenega uspeha, niti ni moč na eno samo službo prevaliti celotne skrbi zato, da bi matere očuvale svoje zdravje, rodile s čimmanj komplikacijami in da bi bili otroci kar najbolj čvrsti.

Za lep cilj, h kateremu težimo, pa je vredno povezati vse činitelje, ki posredno ali neposredno vplivajo na to, kak rod nam bo zrasel. V družbeni skrbi za varstvo matere in otroka se prepletajo zadolžitve, ki jih imajo zdravstvena socialna služba, delovne organizacije, množične organizacije itd. Marsikaj smo že uspeli urediti, novo izpopolnitev kompleksnega varstva matere in otrok pa napoveduje zavzemanje za to, da bi bodočim materam v novi zakonodaji odobrili štiri tedne dodatnega predporodnega dopusta.

Zdravstvena služba namreč ugotavlja, da se vse prečesto pojavljajo komplikacije pri porodih, da je preveč nedonošenčkov, da je dosti novorojenčkov slabotnih, njihovo zdravje ter zdravje mater pa ogroženo, ker so zaposlene žene ostale na delovnem mestu do zadnjega dne pred porodom.

Od priznanih 12 tednov porodnega dopusta si zaposlena žena boji pritrgati nekaj tednov, da bi jih izkoristila, dokler je še noseča, ker ve, kako prepotreben ji bo ta dopust za nego otroka v prvih kritičnih mesecih. Ta želja, da bi ves porodni dopust namenila otroku in vsaj nekoliko odložila skrbi za ureditev otrokovega varstva potem, ko bo spet odšla na delo, pa marsikatera žena drago plača z zdravjem zaradi pretiranih naporov, ki jim s svojimi fizičnimi silami ne more biti kos v zadnjih tednih pred porodom.

Ko je skuščina Slovenije pred kratkim obširno analizirala sedanje stanje in ugotavljala nadaljnje potrebe v zdravstvenem in socialnem varstvu zaposlenih žensk, je pravilno ocenila ta dosedaj šibak člen v naši varstveni politiki. Zatorej se je v svojih stališčih, kjer je nakazana nadaljnja orientacija varstvene politike, zavzela za izpopolnitev naše zakonodaje s predlogom za dodaten štiritedenski dopust pred porodom. Za naše sedanje možnosti to ni pretirana zahteva, ki je ne bi zmogli, zlasti še, ker lahko pričakujemo od tako pomembnega novega preventivnega ukrepa bistveno izboljšanje zdravstvenega stanja porodnic, zmanjšanja števila bolezenskih izostankov po porodu, manj pogoste komplikacije ob porodu in bolj zdrave novorojenčke. Zatorej vsekakor velja tak predlog močno podpreti in doseči njegovo skorajšnjo uveljavitev.

MARIJA NAMORŠ

VRATA ŠOL SO SE ZAPRLA — Pred šolarji je kopica veselih, brezskrbnih dni. Ti, (na sliki iz Strunjana), so se že počitniško razživeli. Foto: Šelhaus

TRADICIJA
ISKRA
KVALITETA

RADIO SPREJEMNIK
TRIGLAV DE LUXE

Ukrepi za odpravo pomanjkljivosti

S seje odbora ZIS za gospodarstvo

BEOGRAD, 19. jun. (Tanjug.) Pod predsedstvom Borisa Kraigherja je odbor ZIS za gospodarstvo danes obravnaval nekatere probleme sistema delitve na osnovi zaključnih računov gospodarskih organizacij. Odbor je ugotovil, da analiza poslovanja in položaja gospodarskih organizacij kaže, da so v sistemu delitve nekatere pomanjkljivosti, ki otežujejo položaj gospodarskih organizacij. Spričo tega so že storjeni posamezni ukrepi na torišču delitve in cen, ki bodo letos in v naslednjem obdobju vplivali na odstranjevanje ugotovljenih pomanjkljivosti. Med drugim so spremenjene stopnje amortizacije, s čimer so se povečala sredstva amortizacije gospodarskih organizacij. Odpravljeno je plačevanje prispevka iz dohodka za več panog in področij gospodarstva, kakor so industrija surovin, podjetja v prometu, podjetja za kemično predelavo lesa itd. Znižan je tudi davek na promet v industriji za predelavo kovin, v bazični, kemični in tekstilni industriji itd. Uveljavljene so tudi spremembe na področju cen za posamezne skupine, s čimer se je zboljšal njihov gospodarski položaj, znižano je tudi število proizvodov pod režimom plafoniranih cen in kontrole cen.

Da bi uredili probleme, ki so se pojavljali na sektorju investicij in financiranja proizvodnje, so bili storjeni ustrezni ukrepi na področju denarno kreditnih odnosov in storjeni znatni napori, da bi gospodarstvo bolje preskrbeli z obratnimi sredstvi.

Razen tega se obetajo v naslednjem obdobju nadaljnji ukrepi, ki bodo zboljšali položaj gospodarskih organizacij in okrepili njihovo materialno bazo. Posebno važna bo uskladitev pogojev gospodarjenja v posameznih panogah, na primer v kmetijstvu, nadalje ureditev problemov glede zadolženosti gospodarskih organizacij itd.

Odbor je tudi ugotovil znatno povečanje posameznih stroškov, ki so se gibali nad povečanjem netoprodukta. Takšne težnje se kažejo pri zavarovalnih premijah, pri prispevku za socialno zavarovanje, pri bančnih provizijah in obrestih, pri prispevku za olajšave v prometu in vodnem prispevku. Ker bodo planirani ukrepi spodbujali napore gospodarstva, da zniža materialne stroške, bi bilo treba čimprej analizirati te dajatve, na katere samo gospodarstvo ne more bistveno vplivati.

Nujno potrebni so tudi nanadaljnji ukrepi za povečanje zunanjetrgovinske menjave, katere gibanje je eden glavnih pogojev za uspešnejši razvoj vsega gospodarstva.

S temi in drugimi ukrepi je treba v skladu z možnostmi zgraditi sistem delitve družbenega proizvoda, ki bo olajšal obremenjenost gospodarskih organizacij z raznimi dajatvami in omogočil njihov večji interes za boljše gospodarjenje.

Odbor je obravnaval tudi poročilo o delu službe družbenega knjigovodstva za leto 1963. V tej zvezi se je postavil na stališče, da bi bilo treba uveljaviti nov zakon o družbenem knjigovodstvu, s katerim bi določili delovno področje, funkcije in naloge te službe, način financiranja, organizacijo dela itd. Tako bi odstranili začasne ukrepe, ki otežujejo delo te službe. Službe družbenega knjigovodstva bi bilo treba strokovno okrepiti in zagotoviti bolj smotrno uporabo sodobnih mehanografskih in elektronskih sredstev.

Na današnji seji je odbor podprl tudi predloge za odpravo davka na promet v proizvodnji in prometu vin. Pri tem je poudaril, da bo tako olajšan položaj vinogradnikov in zagotovljena prodaja vina. Odbor je obravnaval tudi predloge nekaterih drugih predpisov.

Izkoriščanje reke Soče

NOVA GORICA, 19. jun. — Skupno danes sprejeto poročilo pravi, da so se 18. t. m. v Novi Gorici sestali predstavniki Jugoslavije in Italije, da pregledajo možnosti boljšega izkoriščanja reke Soče, predvsem za namakanje in elektrifikacijo. Razgovori so potekali v prijateljskem in prisrčnem vzdušju z željo, da bi se ta vprašanja ugodno rešila. Problemi, ki so jih obravnavali diplomatski zastopniki ter zastopniki krajevnih uprav in tehniki na občinski skupščini v Novi Gorici, upoštevajo potrebe obeh držav. Razpravljali so tudi o tehničnih smernicah. -jp.

NAJLEPŠE BRANJE ZA NEDELJO — »TOVARIŠ«

BORIS LIPUŽIČ IZROČA DIPLOMO o imenovanju za pedagoškega svetnika Tonetu Seliškarju. Foto: S. Busić

Proizvajalci še ne sodelujejo dovolj aktivno v upravljanju

Konferenca ZK občine Maribor-Center

MARIBOR, 19. jun. — Na današnji volilni občinski konferenci ZK občine Maribor-Center so kritično pregledali dosedanja prizadevanja organizacij ZK v zadnjem obdobju, ko so le-te aktivno zavzemale za uveljavitev socialistične demokracije in za rešitev vseh protislovij, ki jih razvoj prinaša. Kako v tem času, ko vse bolj izginja monopol upravljanja z ljudmi, zagotoviti vodilno vlogo ZK v pogojih samoupravljanja — je bilo osrednje vprašanje, ki ga je v svojem poročilu zajel sekretar občinskega komiteja Maks Redjko; to je bilo tudi osnovno izhodišče v prispevkih večine sodelujočih v razpravi.

Uresničevanje neposrednega upravljanja v vseh delovnih skupnostih bo tudi poslej ena glavnih nalog ZK. V samoupravi delovnih skupnosti so še vedno pomanjkljivosti, zaradi katerih neposredni proizvajalci ne sodelujejo dovolj aktivno. Marsikje organi upravljanja nimajo zadostne materialne osnove in tako razpravljajo o drugih, nebistvenih vprašanjih gospodarjenja v svojem podjetju. Zlasti so napake v tistih gospodarskih organizacijah, kjer centralni organi upravljanja aktivno kontraktirajo le z organi ožjih delovnih enot, v čemer je nevarnost ustvarjanja hierarhičnih organov upravljanja.

V prizadevanjih za čimvečjo sprostitev ustvarjalne pobude neposrednih proizvajalcev predstavlja poseben problem visoko število zaposlenih s prejemki pod 25.000 din, kar bo terjalo hitrejše ukrepe in resne proučitve, predvsem pa večje izkoriščanje obstoječih zmogljivosti in tudi sprememb v delitvi narodnega dohodka. S tem problemom je neločljivo povezana tudi ugotovitev o nizki strokovni ravni zaposlenih, saj ima 49% delavcev v občini nepopolno osnovno šolsko izobrazbo, kar spet narekuje, da bo potrebno posvečati več pozornosti izobraževanju in razvoju šolstva.

Ljudje pričakujejo od smernic za predkongresno dejavnost ukrepe in rešitve — so dejali udeleženci konference. Uresničili jih bomo edino le z aktivnejšim sodelovanjem v vseh organih razvejanega sistema samoupravljanja, z globljim dejanskim in neformalnim samoupravljanjem, če bo vsako odločitev spremljala široka razprava in ustvarjalna odločitev delovnih ljudi. V tem je tudi odgovor, kakšna naj bo vodilna vloga ZK v sedanjih pogojih dela.

Konferenca je izvolila delegate za VIII. kongres ZKJ in sicer: Marico Černčič, Vladimirja Kaduncа, inž. Miho Košaka, Maksa Redjka in inž. Janeza Strnišo.

J. PESTAJ

Zakonodaja, ki ureja pravice borcev, je še pomanjkljiva

Seja izvršnega odbora OO SZDL Ljubljana

LJUBLJANA, 19. jun. — Izvršni odbor okrajnega odbora SZDL Ljubljana je danes obravnaval probleme borcev. To so smatrali za potrebno, ker je to važen družbeni problem, ki ga mora urejati skupnost kot celota in ker so v organizacijah SZDL ugotavljali, da je bila doslej stvar vse preveč prepuščena samim organizacijam Zveze borcev.

Kako pravilno je tako stališče SZDL, je pokazala današnja razprava, ko so ugotavljali, da je potrebno bivše borce čim bolj vključevati v posamezna področja družbene aktivnosti, vzporedno s tem pa urejati njihova socialna, zdravstvena in materialna vprašanja. Veliko tega je bilo v Ljubljanskem okraju že uspešno urejenega s skladom priznavalnin, ki znaša v okraju za letošnje leto 60 milijonov dinarjev, skupaj z občinami pa 194 milijonov. Stanovanj je bilo z nekaj več kot 3 milijardami zgrajenih 707, v gradnji pa jih je še 312 in to v raznih občinah ljubljanskega okraja.

Na seji so menili, da je potrebno urejati razne težave, ki jih imajo borci, koordinirano z vsemi činitelji v komuni, ne pa jih prepuščati izolirano samo organizacijam Zveze borcev. S skupnim delom lahko računamo na večji uspeh, organizacije Zveze borcev pa se bodo lahko posvetile še drugim nalogam. Zlasti naj bi se zavzemale za uveljavljanje najnaprednejših gledišč v tekoči družbeni in gospodarski problematiki ter sodelovale z mladinskimi društvi in organizacijami.

Ker so na seji ugotavljali, da je dokaj pomanjkljiva tudi zakonodaja, ki ureja pravice borcev, otrok padlih itd., so sklenili sestaviti grupo strokovnjakov in družbenih delavcev, ki naj podrobneje pregleda, kateri predpisi ne ustrezajo. Ugotovitve bodo posredovali republiškim in zveznim poslancem s težnjo, da se kar največ teh zadev uredi v okviru zakonitega sistema. Tako na primer je nevzdržno, da odvzamejo invalidski dodatek otrokom padlih borcev, če se jim prizna štipendija, povsem neustrezne so družinske invalidnine, ki se niso spremenile že od leta 1948 itd. Podrobne proučitve zahteva tudi problem borcev — kmetov, kjer ni ustrezno zdravstveno zavarovanje pa tudi drugi problemi se vse bolj zaostrujejo.

Tudi v komunah le delno uspevajo urejati razna vprašanja borcev zaradi pomanjkanja sredstev, kar ponovno poudarja nujnost spremembe v delitvi narodnega dohodka.

Okrajni odbor SZDL se bo zavzel, da se bodo njihove organizacije še bolj aktivno vključile v sodelovanje z Zvezo borcev pri urejanju problemov, ki so sestavni del naše splošne skrbi za človeka.

M. NAMORS

Novi pedagoški svétniki

LJUBLJANA, 19. junija. — Francetu Bevku, Francu Kimovcu-Žigi, Milošu Ledineku, Vladu Majhnu, Francu Ostanku, Jožetu Ribičiču, Tonetu Seliškarju, Venceslavu Winklerju in Jožetu Zornu ter Ivanu Bercetu, Ivanu Bertonclju, Anki Gaberc, Dragu Glogovšku, Vidi Herman, Vladu Juvancu, Dragu Končniku, Jožetu Kuharju, Kati Kušar, Vilmi Kralj, Miru Lužniku in Dragu Mehori je danes republiški sekretar za šolstvo Boris Lipužič slovesno izročil odločbe o imenovanju za pedagoške svetnike. Ti ugledni družbeni in prosvetni delavci so s svojim delom na najrazličnejših področjih vzgoje in izobraževanja, na področju mladinske literature, strokovno teoretične, publicistične in organizatorne dejavnosti veliko prispevali k razvijanju naše pedagoške teorije in prakse. Slovesnosti v Klubu poslancev v Ljubljani sta se med drugimi udeležila tudi predsednik prosvetno-kulturnega zbora republiške skupščine Ivo Tavčar in član izvršnega sveta SRS Ludvik Gabrovšek.

Odloča naj najširši krog ljudi

S konference Zveze komunistov občine Ljubljana-Center

LJUBLJANA, 19. jun. — Vse preveč poglavitnih vprašanj rešuje le ozek krog ljudi in zaradi tega take odločitve navadno niso najboljše, so ugotovili na današnji prevolilni konferenci ZK občine Ljubljana—center. Komunisti so opozorili na odločanja pri investicijskih vlaganjih, ki so pokazala, da so v večini primerov upravičene in realne zasnovane prav tiste investicije, kjer je o njih odločal najširši krog ljudi.

Komunisti so menili, da se da večina problemov rešiti prav z večjo samoupravo in s tem, da o vseh odločitvah razpravlja in tudi odloča najširši krog ljudi. To ne velja le za delovne kolektive, marveč za vse občane, ki prepogosto rešujejo vprašanja lokalistično, ne menijo se niti za jutrišnji dan, temveč skrbe le za danes. S takim pojmovanjem pa se seveda z močno decentraliziranimi sredstvi ne da mnogo narediti.

Komunisti so veliko razpravljali o problemih zunanjetrgovinskih gospodarskih organizacij, v katerih je povprečna starost zaposlenih precejšnja. Starejši strokovnjaki v teh gospodarskih organizacijah vse preveč čuvajo svoje znanje, tako da se mladi kadri le težko izobražujejo. Precejšen problem predstavljajo za gospodarske organizacije devizna sredstva za reprodukcijski material. Kljub temu, da predstavlja reprodukcijski material iz uvoza v glavnem le majhen odstotek vrednosti proizvodov in da je prav od tega pogosto odvisen plasma, na tujem tržišču, ga prenekatere gospodarske organizacije ne morejo kupiti, ker ne dobe deviz.

O problemih razdeljevanja dohodkov je bilo veliko razprav. Najteže je to na železnici, kjer so postavljene za prevoz potnikov in blaga tarife, ki že zdaleč ne ustrezajo več. Zato železniška podjetja ne morejo usklajevati dohodkov s sorodnimi gospodarskimi organizacijami, v železniških podjetjih je čedalje več prostih delovnih mest. Precejšnje težave imajo pri delitvi dohodkov tudi v kliničnih bolnišnicah in na šolah. Menijo, da je 8 % prispevek za socialno zavarovanje premajhen, da ga je treba povečati in racionalneje razporejati sredstva komunalnih zavodov za socialno zavarovanje.

Za delegate osmega kongresa ZKJ so na občinski konferenci izvolili Eda Brajnika, namestnika državnega sekretarja za notranje zadeve SFRJ, Marka Bulca, predsednika okrajne skupščine Ljubljana, Jožeta Smoleta, glavnega urednika »Dela«, Nušo Kerševan iz trgovskega podjetja »Slovenija les kooperativa«, Jožeta Smrekarja iz gradbenega podjetja »Tehnika«, Frido Žitnik iz Pletenine in Andreja Verbiča, predsednika CO sindikata delavcev storitvene dejavnosti Jugoslavije.

J. VETROVEC

„VINO JE NAJBOLJ ZDRAVO IN NAJBOLJ HIGIENIČNO MED VSEMI PIJAČAMI.“ L. Pasteur

SAMO..., ČE JE NARAVNO IN KAKOVOSTNO KAKRŠNO PRODAJA

Dalmacijavino SPLIT

DELO ODBOROV REPUBLIŠKE SKUPŠČINE

Kakšna stranpota obravnavajo naša gospodarska sodišča

S skupne seje petih odborov republiškega in gospodarskega zbora

LJUBLJANA, 19. jun. — Odgovornost za dogajanja znotraj in izven gospodarskih organizacij je še vedno dokaj nedognana in pogosti vzrok za konflikte, ki jih potem obravnavajo gospodarska sodišča. Ti konflikti, ki se kažejo kot »patološki pojavi« v gospodarskem življenju, pomenijo za nacionalno ekonomiko hudo breme, ki bi ga lahko zmanjšali, če bi skrbneje ravnali nasploh z družbenim premoženjem. Takšne so bile ugotovitve na današnji skupni seji petih odborov republiškega in gospodarskega zbora.

Eden teh »patoloških pojavov« v našem gospodarskem življenju je bil na primer znesek 33 milijard dinarjev, ki so ga lani zadrževali dolžniki — gospodarske organizacije dva do tri mesece namesto da bi plačale v tem obsegu dolgove že v osmih dneh. Tako pa je bil vzet iz celotnega slovenskega gospodarstva precejšen del denarja, zaradi česar so bila gospodarska gibanja tudi v ustrezni meri manjša.

Med problemi, ki so jih danes posebej obravnavali, je bilo tudi neizpolnjevanje sklenjenih pogodb. Zaradi slabega izpolnjevanja teh pogodb ali pa enostranskih opustitev so bili številni partnerji v teh gospodarskih dogovorih občutno prizadeti. Ko so ugotavljali vzroke, so sodili, da sta monopolni položaj posameznih podjetij in deloma tudi konjunktura precej prispevala k temu. Vsi so tudi sodili, da je lahek način, s katerim so dobile gospodarske organizacije obratne kredite v letu 1963, prav tako prispeval k slabemu izpolnjevanju pogodb.

Zatem so obravnavali položaj bank. Le-te so še lani preveč administrativno in premalo poslovno delovale in tako v precejšnji meri ovirale normalne gospodarske tokove.

Zelo obširno so tokrat razpravljali tudi o zunanjih, tako imenovanih intervencijskih vplivih, ki so povzročili gospodarstvu precejšnjo škodo. Najbolj pereče primere tako povzročene škode so obravnavala tudi gospodarska sodišča. Ta zunanji, neekonomski intervencijski vpliv na gospodarstvo pa je med drugim občutno škodoval pri integracijskih procesih in pri razvijanju industrijske kooperacije. Prav primeri razdruževanja prej integriranih podjetij, ki so bili obravnavani tudi na gospodarskih sodiščih, očitno kažejo na to, kako škodljivo je bilo brez utemeljenih ekonomskih in tehničnih analiz združevati več podjetij v eno.

Živahna razprava je zajela tudi problematiko inšpekcijske službe na sploh. Le-ta je tako zapostavljena, da ne bo mogla biti uspešna vse dotlej, dokler ne bomo zagotovili dovolj denarja za njeno delo. Da jo še vedno zelo podcenjujemo, kaže na to gradbena inšpekcija, ki smo jo »aktivirali« samo v najtežjih primerih, in sicer v obdobjih let 1951/52, 1955/56, 1961/62 in 1964.

Tisti, ki so razpravljali o podjetjih v likvidaciji, pa so se spraševali, zakaj so nekaterim takšnim podjetjem dajale komunalne banke kredite tudi potlej, ko so že vedele, da bodo ta podjetja propadla. Nekatere izmed teh bank bodo imele zato same precejšnje izgube.

RUDI VOGRIČ

Namesto redukcij - varčevanje

Pomanjkanje elektrike terja racionalno potrošnjo

LJUBLJANA, 19. jun. — Na vse potrošnike električne energije naslavljamo apel za kar največje varčevanje z električnim tokom. Varčevanje je nedvomno simpatičnejša in boljši primerna oblika kot dosedanje redukcije električnega toka, so naglasili na današnji tiskovni konferenci, ki so jo pripravili v Elektrogospodarski skupnosti Slovenije.

Po dosedanji praksi so ob kritičnejših elektroenergetskih situacijah enostavno z redukcijami — zlasti pri velikih potrošnikih, ali pa celo z odklopitvami z omrežja skušali premagovati težave pomanjkanja. S tem pa, ko je JUGEL določil kategorije potrošnikov, ki jim je treba omejiti dobavo toka, so bili vedno najbolj prizadeti specialni — veliki potrošniki električne energije, kakršnih imamo največ v Sloveniji.

V zveznem merilu so po posebnem ključu zmanjšali najavljene količine potrošnje električne energije tako, da so z veljavnostjo od 16. t. m. do 31. oktobra vsem odjemalcem prve skupine — v katero so uvrstili proizvodnjo karbida, kovinskih zlitin in elektropeči — zmanjšali potrošnjo za 50%. Odjemalcem druge skupine (elektrolize aluminija) so določili kontingent na 70% potreb in vsem ostalim na 95% potreb.

V omenjenem razdobju bo v vsej državi na razpolago 4297 milijonov kilovatnih ur električne energije in bo tako znašal primanjkljaj okoli 490 milijonov ali 11% skupnih potreb. Pri tem pa je upoštevano, da bodo termoelektrarne obratovale z vso zmogljivostjo, da so vodne akumulacije le 50% napolnjene, medtem ko so bile lani ob tem času 80%-no napolnjene in da bomo v tem obdobju iz Italije in Avstrije uvozili okoli 276 milijonov kilovatnih ur električne energije.

Da bi breme pomanjkanja električne energije čim bolj pravično prevalili na vse odjemalce, so s sodelovanjem republiškega sekretariata za industrijo določili, da bo v drugi polovici junija v okviru kontingenta za našo republiko znašal kontingent za tovarno glinice in aluminija v Kidričevem, tovarno karbida v Rušah in železarno Štore 67% od skupnih potreb; za ostala dva direktna odjemalca: železarno Jesenice in železarno Ravne pa 85% potreb.

Distributivna podjetja pa naj bi zmanjšala potrošnjo za 240.000 kilovatnih ur dnevno oziroma za 5.5% količin, ki jih ELES dobavlja distributivnim podjetjem. — To zmanjšanje bo mogoče doseči, če se bodo občutno zmanjšale izgube v distributivnih podjetjih in če bodo vsi potrošniki, kar se da, varčevali z električno energijo. Sicer pa je določeno, naj bi potrošniki kategorije D zmanjšali potrošnjo vsaj za 10%, kategorije C za 7%, kategorije B za 5% in kategor. A (bolnišnice, vodovodi itd.) pa za 3%.

Omenjeni odstotki sicer pomenijo, da bo pokritih le 83,5% vseh potreb Slovenije z električno energijo. Razen pri omenjenih petih direktnih industrijskih odjemalcih pa zmanjšanje potrošnje elektrike še ne bo tolikšno, da bi lahko zaviralno vplivalo na proizvodnjo ali ostale dejavnosti. Kolikšni bodo rezultati varčevanja z elektriko, pa je odvisno od zavzetosti, s katero se bodo v vsej javnosti in v slehernem gospodinjstvu lotili varčevanja.

F. J.

Silno neurje v Srbiji

NIŠ, 19. jun. (Tanjug.) — V jugovzhodni Srbiji je divjalo sinoči silno neurje. V okolici Niša, Bele Palanke in Pirota je grmelo in lilo, vmes pa je padala toča. Na polju neurje ni napravilo večje škode, ker je toča padala med dežjem. Samo v Pomoravju in v porečju Mižave je poležala pšenica, ki je že klasila, kar bo brzčas vplivalo na pridelek.

Pisma bralcev

Sestankov in konferenc je preveč

Tovariš urednik,

vem, da so razni skupni dogovori za boljše delo potrebni, vendar pa je danes raznih sestankov in konferenc toliko, da delo večkrat celo ovirajo.

Neka gospodarska organizacija je na primer v mesecu maju prejela 14 vabil za sestanke, konference in strokovna predavanja; vabila so bila v glavnem naslovljena na direktorja podjetja. Če bi se direktor udeležil vseh teh sestankov (pri tem ne štejem rednih poslovnih sestankov, kjer se obravnavajo konkretni posli), bi bil na svojem delovnem mestu v mesecu maju največ dvanajst dni.

Če bi bili vsi sestanki v Ljubljani, bi bilo morda manj hudo. Vendar pa jih je dosti v Beogradu, tako da so letalska mesta ter spalniki stalno razprodani.

Nujno bi morali odpraviti tudi to, da isti predmet obravnavamo (sedaj sta na vrsti izvoz in investicije) na različnih nivojih. Isti predmet se obravnava na sestanku okrajne gospodarske zbornice, republiške gospodarske zbornice, zvezne gospodarske zbornice, razen tega pa še na sestankih občinskega političnega aktiva, okrajne konference ZK, sindikatov, aktiva SZDL itd.

Ali ne bi bilo za naše gospodarstvo bolj koristno, če bi človek, ki hodi ali potuje od sestanka na sestanek, tisti čas porabil za delo v svojem podjetju — potem ko je na prvem (po možnosti edinem) sestanku dobil smernice za delo oziroma za usmerjanje proizvodnje podjetja za domači in tuji trg?

Zdi se mi, da hočejo razni organi nekako opravičiti svoj obstoj s sklicevanjem brezštevilnih konferenc, na katerih se dostikrat obravnavajo isti problemi.

Zlo našega gospodarskega življenja pa niso samo sestanki, temveč tudi zahteve po desetinah raznih poročil in analiz. Danes je na vrsti poročilo za zvezno gospodarsko zbornico, jutri za okrajno, pojutrišnjem za gospodarski odsek občine, nato pa republiški in zvezni sekretariat, za Jugobanko itd.

Ker se ta poročila vedno nekoliko razlikujejo, ni možno uporabiti istega poročila za vse forume, temveč je treba pisati vedno znova. Poskušajmo napraviti vsaj enotni obrazec, pa bomo že velik korak naprej.

Ali se res ne bomo naučili ceniti časa, kakor ga cenijo recimo v naših tovarnah. Vem, da ne bom nikoli pozabil delavk v lesnem kombinatu v Podpeči ali Logatcu (kar pa velja tudi za številne druge tovarne), ki z največjo naglico brusijo obešalnike ali zabijajo žebljičke, in nimajo časa pogledati obiskovalca-kupca, ki gre mimo proizvodnega traka.

Kot delavec za strojem tako dajmo tudi tako imenovani delavci z belim ovratnikom zavihati rokave in s konkretnim delom, ne pa dostikrat z bleziodnim in ponavljajočim se govorjenjem na sestankih in konferencah hromiti svoje sile, ki bi jih med tistim časom lahko uporabili ali za iskanje novih tržišč ali za izboljšanje prodajnih pogojev ali za boljšo organizacijo dela v podjetju — pa naj bo to pisarna ali obrat. Le tako bomo lahko zadostili nalogam, ki so nam postavljene, ter uspešno vključili naše gospodarstvo v mednarodno delitev dela.

EDO RASBERGER,
Ljubljana

Naj Petru Mozolcu sporno postavko nekoliko razložim

Tovariš urednik,

preteklo sredo, 10. junija, si je Peter Mozolec v »Jeseniškim« s svojim grenkim humorjem sposodil šolo za zdravstvene delavce na Jesenicah, češ da je med vpisnimi pogoji — najbrž namesto »štipendije« — tudi postavka 30.000 din za delovno obleko.

Naj Petru Mozolcu nekoliko razložim to sporno postavko.

Šola za zdravstvene delavce je štiriletna srednja šola. V štirih letih gojenke nikakor ne sede le v šolskih klopeh. Gredo skozi trdo, neposredno prakso na raznih oddelkih jeseniške bolnišnice in ambulant zdravstvenega doma. Praksa se prične v II. semestru prvega letnika, torej nam je čas za nabavo in izdelavo oblek odmerjen. Gojenke so na praksi sleherni delovni dan štirih šolskih let in v počitnicah po 1 mesec na obvezni praksi v bolnišnicah ali zdravstvenih domovih.

Torej ne gre le za eno delovno obleko, kot je Peter Mozolec narisal. Za 30.000 din dobi vsaka gojenka v osebno last naslednjo delovno garnituro: dve uniformi za medicinske sestre, štiri predpasnike, dve kapici, šolsko haljo in par belih čevljev. Vse to skupaj stane točno 28.303 din! Ostanek 1697 din gre za šolska skripta.

Če Peter Mozolec še vedno dvomi, da teh 30 tisočakov ni porabljeno zares gospodarno in v prid gojenk, naj kot mož pobara svojo ženo, kaj meni. Ob tej priložnosti ga tudi vabim, naj se, ko bo spet hodil po Jesenicah, oglasi pri nas na šoli, da si bo lahko ogledal garnituro delovnih oblek in precenil, ali je uprava šole ta denar gojenk dobro obrnila ali ne.

Za konec naj omenim še nekaj. V zdravstvenih zavodih se izdatki za delovne obleke redno zaposlenih knjižijo v breme stroškov zavoda ter ostanejo tudi last zdravstvenega zavoda. Na šoli pa gojenke niso v delovnem razmerju in njih delovne obleke torej ne bi mogli knjižiti v breme stroškov šole. Razen tega šola nima omembe vrednih lastnih sredstev in, kot pravimo, komaj veže konec s koncem.

A ne glede na to: mar ni bolj vzgojno in bolj gospodarno, da ima vsaka gojenka svoja delovna oblačila, na katera kot dekle skrbno pazi?

MIRA JAZBINŠEK,
ravnateljica šole
za zdravstvene delavce
na Jesenicah

Tudi na Jesenicah

Tovariš urednik,

že več bralcev je kritiziralo neprimerno obnašanje v kino dvoranah — napisal bom nekaj vrstic o prav takem obnašanju v jeseniškem kinu »Radio«.

Dne 15. t. m. so v »Radiu« predvajali film »Noč velikega napada«. Polna dvorana je napeto sledila zanimivim dogodkom — do 18.30, ko je zmanjkalo električnega toka. Tedaj je veliko gledalcev začelo prižigati vžigalice, cigarete, vžigalnike itd. Že po petih minutah je bila dvorana polna dima. Potem se je začelo še vpitje. Kako smo se počutili gledalci, ki smo mirno čakali na nadaljevanje filma, si lahko mislite.

Omenim naj še, kaj se je godilo med isto predstavo na balkonu — to velja za tri vsevedeže oziroma klepetulje, ki so sedeli v drugi vrsti na sedežih 14, 15 in 16. Med predstavo so naglas govorili, kakor da so v gostišču, ne pa v kino dvorani med predvajanjem filma.

Kot vidite, imamo torej tudi na Jesenicah v kino dvorani večkrat posebne vrste »zabavo«, za katero sevda nismo plačali kart.

CIRIL POLANEC,
Jesenice na Gor.,
Delavska 8

Tega nisem pričakovala

Tovariš urednik,

sem v bolniškem staležu, ki mi ga je odredil pristojni zdravnik; po njegovem nasvetu se moram še vedno intenzivno zdraviti. Med tem pa mi je zavod za socialno zavarovanje na Miklošičevi cesti 24 poslal vabilo, naj dne 14. maja pridem v sobo št. 73 h kontrolnemu pregledu. Po kratkem postopku me je službujoči zdravnik dr. Franc Lobe nenadoma osorno pogledal in zagrmel: »Kaj še iščete tukaj, zakaj že niste v službi?« — in dodal, da sem že toliko sposobna. Ne malo presenečena sem mu vljudno pojasnila, da imam odrejeno vsakdanje naporno fizioterapevtsko zdravljenje. Nato mi je zabrusil še nekaj svojih »masvetov«, hkrati pa ponovil zahtevo, naj takoj nastopim službo.

Ne bom se spuščala v to, če je njegova sodba pri tako kratkem in površnem pregledu utemeljena ali ne; rada bi napisala samo to, da sem imela na tem obisku vse prej kot občutek, da sem bila pri zdravniku. V pričakovanju nadaljnjih navodil in spodbudnih besed, ki jih pacient prav tako potrebuje, sem bila deležna plohe brezdušnih pripomb — tega pri zdravniku nisem pričakovala.

NADA LIPAR,
Ljubljana, Celjska 37

„Pisma bralcev“ so vaša tribuna

SODELUJTE!

V Ljubljani nujno potrebna enotna konjunkturna služba

Cen kruha ne kaže zviševati

LJUBLJANA, 19. junija. Svet za blagovni promet okraja Ljubljana je na današnji seji razpravljal o ceni kruha ter o preskrbi s kmetijskimi pridelki. Na podlagi analize pekovskih podjetij, ki jih je opravil zavod za cene, je svet zavzel stališče, da cen kruha ne kaže zviševati, pač pa priporoča občinskim skupščinam, da težave nerentabilnih pekovskih podjetij urejajo z zmanjšanjem njihovih dajatev. Tako je mestni svet v Ljubljani že oprostil podjetje Pekarnacenter in pekarski obrat »Žita« prispevka od dohodka.

V obširni razpravi o preskrbi s kmetijskimi pridelki je svet ugotovil, da cene sadja in zelenjave precej nihajo, kar je opaziti predvsem na ljubljanskem trgu. Vzrok za to je v precejšnji meri suša v okolici Kopra, saj kmetijski proizvajalci iz tega območja dobavljajo za polovico manj blaga, kot so pogodbeno vezani, preskrbovalna podjetja pa morajo zato iskati blago brez pogodb v drugih republikah.

Svet je v svojih zaključkih ponovno poudaril pomen trdnih pogodb o pridelovanju in dobavi kmetijskih pridelkov in potrebo po stimulaciji proizvajalcev za dobavo kakovostno razvrščenega in sortiranega blaga, kar naj bi se poznalo tudi v različnih prodajnih cenah za posamezne kakovostne razrede pridelkov. Člani sveta so bili tudi mnenja, da naj bo marža kmetijskih zadrug v skladu z delom, ki ga pri prometu z določenim pridelkom opravijo.

Končno je svet opozoril, da imajo druga mesta v naši deželi drugačno organizacijo preskrbe kot Ljubljana. Ponekod imajo direkcije za prehrano ali druge organe, ki se celovito ukvarjajo s problemi preskrbe s kmetijskimi pridelki. V Ljubljani pa ni enotne službe, ki bi se s tem ukvarjala, pač pa se konjunkturna služba drobi na sama preskrbovalna podjetja, gospodarsko zbornico, zavod za statistiko pa celo na poslovna združenja. S tem, da je tudi v Ljubljani ustanovljen sklad rizika, je potreba po enotni konjunkturni službi še bolj pereča, saj zdaj ni organa, ki bi celovito ugotavljal potrebe mesta in analiziral trg.

M. REMIC

PETER MOZOLEC PO NAJKRAJŠI POTI!

Ilustrira MARJAN BREGAR

Akcija DELA: Lokacije za individualne montažne hiše

Večina kakor mačka okrog vrele kaše

Pomanjkljivi urbanistični načrti in zastareli nazori doslej najbolj pogosto ovirajo gradnjo individualnih montažnih hiš

Kje naj postavim montažno hišo? Kje bi dobil zanjo lokacijo? To vprašanje vse bolj pogosto postavljajo občani, ki se na raznih sejmih in ob ogledovanju prospektov navdušujejo za okusne in moderno urejene montažne hiše. Žal pa se v mnogih primerih znajdejo pred skoraj nepremagljivo oviro, ko zaprosijo za gradbeno dovoljenje. Ne, za montažne hiše nimamo predvidene lokacije! Takšni odgovori, nad katerimi se pritožujejo občani, so nas napotili, da z današnjo akcijo ugotovimo, kaj je na stvari. Želeli smo zvedeti, ali občine izdajajo gradbena dovoljenja in če jih ne izdajajo, zakaj ne.

Že več podjetij v naši republiki izdeluje montažne hiše, med njimi Jelovica iz Škofje Loke, Marles iz Maribora in Edilit iz Ljubljane. Vsa tri podjetja so postavila svoje montažne hiše tudi v Skopju. Ali jih lahko postavljajo tudi v naših mestih? Kaj radi namreč pozabljamo, da gradnja montažne hiše ni le najhitrejša, ampak da sodi med najcenejše in tudi najracionalnejše gradnje nasploh.

KOPER:

Na občini ne nasprotujejo

V Kopru na občini doslej niso izdali še nobenega dovoljenja za gradnjo montažnih hišic in tudi v urbanističnem planu nimajo za zdaj predvidene lokacije za takšne gradnje.

Lokacij doslej niso izdajali, ker je bil le tu in tam kak posamezen interesent in se jim ni splačalo začeti z resnejšim študijem. Priprava lokacije terja namreč precej dela in tudi stroškov. Niso pa na občini proti takšnim gradnjam. Spremembe se nadejajo sedaj, ko so ustanovili stanovanjsko zadrugo v »Tomosu«, kjer se bo pojavilo, kakor pričakujejo, kakih 50 interesentov. Za tolikšno število pa bodo, kakor pravijo, izdali lokacije na strnjenem območju.

NOVA GORICA:

Klasična stanovanja so boljša

Dopolnjeni urbanistični načrt, ki bo bržčas izdelan že letos, bo predvidel lokacije za individualno gradnjo stanovanjskih hiš v smeri proti Kromberku. Interesenti se bodo lahko opredelili za gradnjo zidanih ali montažnih hišic.

Obstoječa urbanistična programa za Novo Gorico in Šempeter sta sicer predvidevala določena zemljišča za zasebno stanovanjsko gradnjo. Toda posebnega zanimanja za montažne stanovanjske hišice doslej ni bilo. Kakor pravijo na občini, so izdali za tako gradnjo doslej le eno samo dovoljenje. Menijo, da bi prišle montažne hiše v poštev za gradnjo naselij v bližini kake večje tovarne za hitro in ceneno rešitev stanovanjskega problema, seveda le tam, kjer so na voljo ustrezne, dovolj obsežne površine. Ob tem pa so izrazili mnenje, da so zidana klasična stanovanja neprimerno boljša in trajnejša.

KRANJ:

Pomanjkljiva urbanistična dokumentacija

V Kranju so doslej izdali le manjše število dovoljenj za postavitev montažnih hišic. Vzrok za to je predvsem pomanjkljiva urbanistična dokumentacija. Ker še ni izdelanih točnih zazidalnih načrtov, so dovolili gradnjo montažnih hiš le v posameznih izjemnih primerih.

Izdelali pa so že zazidalni načrt za del Stražišča, kjer predvidevajo gradnjo montažnih hiš. Vendar pa republiški inšpektorat (del zazidalnega območja sega izven gradbenega okoliša) še ni dal soglasja k načrtu zaradi pomanjkljive izdelave. Manjši prostor za montažne hiše predvidevajo tudi med Mlako in Kokrico.

Ko so pripravljali zazidalni načrt za del Stražišča, kjer so predvideli montažne hišice, so določili tip »Jelovica 4004«. Tedaj so bile hišice iz »Jelovice« najbolj znane in najboljše. Ker pa so se v zadnjem času pojavile montažne hiše tudi iz nekaterih drugih tovarn, jih bodo morali še proučiti in se nato odločiti za najprimernejše.

CELJE:

Osvojili so le en sam tip

Na okrajnem zavodu za napredek gospodarstva, ki se ukvarja tudi z urbanizacijo in lokacijo za individualne gradnje, nam je inž. Branko Rebek razložil, da še ni lokacij za gradnjo montažnih hišic, ker nimajo ustreznih ureditvenih načrtov. Izjemoma so v Celju doslej dovolili postaviti montažni hišici dvema ženicama in še to »za bregom« v Selcah. Strokovna služba omenjenega zavoda pripravlja več ureditvenih zazidalnih načrtov in bodo v dveh primerih (Selce in Spodnja Hudinja) predvideli določeno število lokacij za montažno gradnjo. Osvojili so tip »TERMIKA«. Na lokacije za individualno gradnjo čaka veliko občanov.

Montažne hišice, ki jih izdelujejo slovenska podjetja, sicer poznajo, vendar glede tega v Celju še nimajo izkušenj. Kolikor bodo dokazane prednosti glede hitrejše izvedbe in cene, potem bodo tudi v Celju omogočili tako gradnjo, toda smo v organizirani obliki.

MARIBOR:

Prestopiti je treba stare okvire

Mariborski »Marles« je pričel v zadnjem letu proizvajati montažne stanovanjske hiše z bruto površino 85 m² za ceno 2,200 milijona dinarjev. Doslej so dali na trg 15 takšnih hišic. Da ni večjega zanimanja za montažne hiše, je po mnenju podjetja »MARLES« vzrok v tem, da urbanisti ne morejo od klasičnega načina gradnje stanovanj. Trajnost montažne hiše je po ugotovitvah Zavoda za raziskavo materiala 80 let, kar pa je seveda spodnja meja, ki jo lahko z vzdrževanjem in kvalitetnimi izolacijskimi materiali še podaljšamo.

V mariborski občini Center doslej niso izdajali lokacij za montažne stanovanjske hiše, ker ni bilo interesentov. Urbanisti teh lokacij niso predvidevali, vendar je urbanistična komisija zavzela do predloga podjetja »MARLES«, ki bo postavilo naselje takih hiš za svoje člane kolektiva, pozitivno stališče. Na vprašanje, kaj sodi o montažnih hišah, nam je predsednik občine Center dejal, da bi lahko z njimi uspešno reševali stanovanjsko stisko v Mariboru, ker ljudje še vedno raje vlagajo sredstva za stanovanje v zasebne gradnje kot v blokovske. Seveda je za vse to potrebno, da pri načrtovanju stanovanjske graditve prestopimo stare okvire in navade.

MURSKA SOBOTA:

Zamujena priložnost

Specifični problemi Murske Sobote, ki se je v nekaj letih razvila iz majhnega mesteca v upravno in gospodarsko središče s 7300 prebivalci, so dokaj usodno vplivali na urbanistično podobo mesta. Zaradi naglega dotoka podeželskega prebivalstva se je izredno razmahnila individualna gradnja družinskih hišic.

Na vprašanje, zakaj se graditelji zasebnih hiš niso odločili tudi za gradnjo montažnih hiš, odgovarjajo urbanisti z dejstvom, da pred leti še nihče ni mislil na montažne hiše, ki so bile na tem koncu Slovenije domala neznane.

No, medtem se je začel s serijsko proizvodnjo montažnih hiš ukvarjati tudi lesno-predelovalni obrat KIK »Pomurka« v Soboti, ki večino svojih izdelkov izvaža. Kljub temu, da so se takrat odločili na občinski skupščini za ureditev poskusnega naselja montažnih hiš, jih soboški obrat kljub večkratni intervenciji ni seznanil s tehnično dokumentacijo, s podrobnostmi o tipih teh stanovanjskih enot.

Za druge tipe stanovanjskih hiš se niso zanimali. Načelnik oddelka za stanovanjske, komunalne zadeve in urbanizem je na primer seznanjen samo s tipom škofjeloškega proizvajalca montažnih hiš »Jelovica«.

Očitno gre v primeru Murske Sobote za zamujeno priložnost, saj ni nobenega dvoma, da bi se marsikatera delavska družina posebno v zadnjem obdobju raje odločila za montažno hišo kot za gradnjo klasičnega tipa družinske hiše, ki je neprimerno dražja.

NOVO MESTO:

Precej montažnih hiš

Občina Novo mesto je predvidela lokacijo za montažne hiše pri Žabji vasi, izven ožjega gradbenega okoliša. Na tem prostoru sedaj že stoji devet enodružinskih, ena dvodružinska in dve štiridružinske montažne hiše. Štiri enodružinske so doslej postavili zasebniki, tri podjetja »Novoteks«, nekaj bivši kmetijsko-predelovalni kombinat, ostale pa občina. Nekaj gradbenih parcel za postavitev montažnih hiš na tem kraju je odkupilo podjetje »Petrol«.

Zazidalni načrt še ni dokončno izdelan, kar povzroča težave pri odobravanju lokacij. Na tem kraju bo možno postaviti še okoli 30 montažnih stanovanjskih hiš, seve, ko bo zazidalni načrt izdelan. Pozneje menjo, da bo potrebno poiskati nov zazidalni okoliš za individualne hiše na splošno, prav tako tudi za montažne. Interesentov za postavitev montažnih hiš je precej.

LJUBLJANA-BEŽIGRAD:

Predragocena zemljišča

— Zaenkrat nimamo še nobenega ekonomskega računa, pravijo na bežigrajski občinski skupščini, da je tako dragoceno zemljišče, kot ga predstavlja mestno območje naše občine, ki je idealno za visoke gradnje (trdnost terena, potresna varnost, itd.), primerno za gradnjo montažnih hiš ali naselij.

Odgovorni činitelji za Bežigradom sicer ne nasprotujejo sodobni montažni gradnji, če je le-ta in kjer je, ekonomsko utemeljena. Vendar doslej še ni podrobnih ekonomskih utemeljitev. Cena stanovanjskih montažnih hiš se giblje danes med 2,5 in 3,5 milijoni dinarjev (najceneje), vendar je to samo cena za montažne elemente stanovanjske hiše.

Pri gradnji montažnih naselij ali posameznih montažnih hiš ne gre zgolj zato, ali so posamezne mestne občine za takšen način gradnje ali proti njemu, temveč za nekaj več. Predvsem potrebujemo najprej kompleksni ureditveni načrt Ljubljane kot celote. V tem okviru pa bi potem lahko določali zemljišča za montažno gradnjo. Le tako bo Ljubljana kot mesto enkrat za vselej dobila enoten estetski videz.

LJUBLJANA-VIČ:

Novo Vlae?

V viški občini — razen za deset hišic, ki so zrastle na Brdu, doslej niso izdajali lokacij za montažno gradnjo. Vsi že obdelani urbanistični programi za gradnjo stanovanj predvidevajo visoko in nizko gradnjo poslopij klasičnega tipa.

Med Dolenjsko ter železniško progo in Ižansko cesto pa je vendarle večji kompleks nezazidanega zemljišča, ki bi bil primeren za montažno gradnjo. To zemljišče, ki obsega okrog 7,5 ha, urbanistično še ni obdelano. Podjetje Lesni kombinat Ljubljana, ki je zainteresirano, da bi tod gradilo montažne stanovanjske hiše, je že ponudilo, da bi za to območje priskrbelo potrebno urbanistično dokumentacijo.

Viški občinski stanovanjski sklad bo razen tega pripravil idejni osnutek zazidalnega programa za zemljišče (okrog 60 ha), ki je sicer izven mestnega zazidalnega okoliša, vendar je po mnenju viške občinske skupščine kar najbolj primerno za hitro in ceneno gradnjo montažnih hiš. To je predel Barja med Malim grabnom in Cesto v mestni log. Tu bi lahko zgradili do 2 tisoč montažnih hišic ali stanovanja za okrog 10 tisoč ljudi — nove ljubljanske Vlae!

N. L.

Skoraj v vseh občinah smo naleteli na načelno razumevanje za gradnjo montažnih hiš. Vendar se načelno razumevanje še ni spustilo do pomembnejšega obsega gradenj. Največkrat se odgovorni činitelji na občinah izgovarjajo na pomanjkljive urbanistične načrte. Tam pa, kjer so ta led kolikor toliko prebili, so si spet postavili drugo oviro: odločili so se za en sam tip montažnih hiš in s tem onemogočili individualnim graditeljem vsako izbiro glede kvalitete in cene. To se sliši tako, kot če bi predpisali, da morajo biti v nekem mestu vse hiše enake.

Nevzdržno je, da tipamo okrog montažnih hiš kakor mačka okrog vrele kaše zgolj na ljubo zastarelim nazorom, po katerih je klasična gradnja še vedno najzveličavnejša in sploh edino zveličavno. Cenenim montažnim gradnjam, ki po zunanjosti in ureditvi v ničemer ne zaostajajo za drago klasično gradnjo in jih ceni že ves svet, moramo na široko odpreti vrata in jim dodeliti prostor povsod tam, kjer predvidevamo gradnjo individualnih hiš.

Akcijo so pripravili: Boro Borovič, Niko Isajevič, Franjo Krivec, Frenk Melé, Just Perat, Jelka Peštaj, Igor Prešeren, Peter Romanič, Lado Stružnik

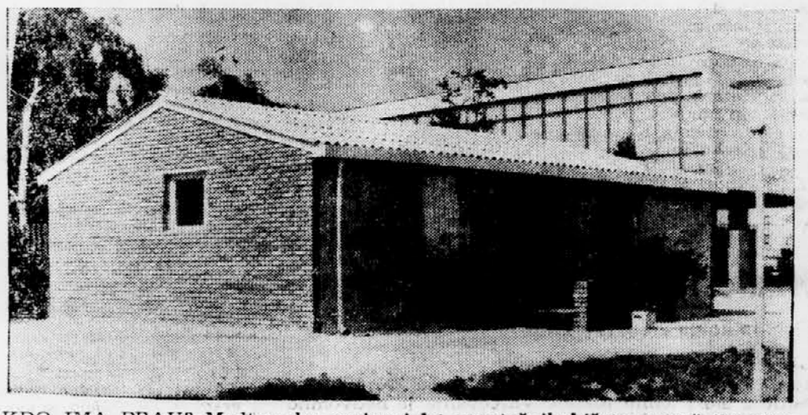

KDO IMA PRAV? Medtem ko proizvajalci montažnih hiš in potrošniki zatrjujejo, da za takšne objekte praktično skoraj ne moreš dobiti lokacije, pa trdijo predstavniki občin in urbanističnih služb, da za montažne hiše pri nas ni zanimanja.
Foto: I. Prešeren

Po mojem je matematika vsako leto težji predmet. Nič čudnega torej ni, če je čedalje več antimatematikov. Na primer: moj nečak, maturant, je že devetintridesetič prestrašen zaradi šolskih reform. Prišel je, da bi pred maturo skupaj rešila nekaj problemov. Problemi, prosim, to so v matematiki najtežje reči; zaradi problemov postaneš nekako totalno problematičen.

»Vzemiva primer,« sem rekel, kot se spodobi za matematično terminologijo. »Problem vsebuje samo eno neznanko. Če si na primer vložil prošnjo za stanovanje 1. marca 1951, koliko časa bo preteklo, če so ti stanovanje obljubili 1. aprila 1966?«

»Smešno,« se je namrdnil nečak, naš maturant, »kdo pa še sploh rešuje takšne probleme? Danes ti prošnjo rešijo v treh dneh.«

»V treh dneh?« sem rekel in debelo gledal to našo praktično mladino. »Kako pa to veš?«

»Prijatelju od mojega ata, ki čaka na stanovanje že deset let, so jo zadnjič rešili v treh dneh. Napisali so: stanovanj ni, zato se na nas ne obračajte.«

»Dobro,« sem rekel, »vzemiva drugi problem. Če te stanejo temelji za hišo 1 milijon, opeka 1 milijon, notranja oprema 1 milijon in delo 1 milijon. Koliko milijonov stane tvoja hiša?«

»Pet milijonov,« je odrezal nečak, kot bi mignil »Sicer pa, ne poenostavljaj problemov. Prvič zgubiš najmanj četrt milijona zaradi obresti, to je za čas, ko si obupan čakal na gradbeno dovoljenje. Drugič pa te stane hiša 1 milijon več, kot računaš.«

»Ljubi moj,« sem rekel, »kam bomo prišli, če bo današnja mladina računala kar tako počez.« Štiri milijone bo stala hiša, tepec!«

»Kaj, a jaz računam počez, ali tvoja občina, a?« je rekel nečak. »Kje pa je tisti milijon za stanovanjski prispevek, kaj si nanj čisto pozabil?«

»Čakaj, vzamem tistega tepca in tisti milijon nazaj . . .«

»Kar vseh pet milijonov vzemi in svoj problem si za klobuk vtakni,« je rekel nečak. »Kdo pa — misliš — bo še tako neumen, da bo občini lajšal probleme in se zapufal za tak luksuz. Rajši si kupi avto.«

No, povejte, prosim, če nimate v matematiki nemogoče probleme. Venomer nastopajo nekakšni mlinarji, ki meljejo, in sodi z vinom, čeprav je dovoljena dandanes samo prodaja v steklenicah. Skratka, cel kup je problemov, ki jih takorekoč sploh ni, ali pa jih vsaj ne bi bilo treba.

»Vzemiva primer,« sem spet malce zvišal svoj glas, »da imamo tri bazene. V vsak bazen je speljana cev. . .«

»Daj no,« se je obregnil nečak, »to je pa sploh nemogoč problem. Pa kar tri bazene . . . Kaj si čisto znorel, samo povej mi, katera občina ima danes vsaj za en bazen denarja?«

Z aritmetiko ni šlo nikamor. »Čakaj,« sem rekel, »rešil boš problem, ki je tudi geometrijske narave. Zamisli si pravokotnik . «

»Ga že imam pred očmi,« je rekel nečak. »Ampak če bom dolgo tebe gledal, se bo kmalu pretvoril v elipso.«

»Dobro, zamisli si raje, da je tisti pravokotnik: hlev. Ena stranica hleva dolžina meri 70 metrov, širina pa 40 metrov. Koliko krav gre v ta hlev, če odmerimo za vsako kravo po 10 kvadratnih metrov?«

»Pet do deset,« je tjavdan zinil nečak, naš maturant.

»Pomisli vendar, ne kar tjavdan . . .«

»Kar se hlevov tiče, pa raje svetuj kmetijcem, naj bolj mislijo, kadar jih zidajo, ne meni.«

»Pomisli vendar,« sem začel bolj pedagoško. »Tak hlev stane skoraj četrt milijarde. Če meri hlev 2800 kvadratnih metrov in če odpade na eno kravo po deset kvadratnih metrov, potem gre v hlev . . .«

»Eno figo krav,« se je zadrl nečak. »Nikar me ne uči poštevanke, saj sem vendar maturant.«

»Pa te moram — v hlev gre vendar teoretično 280 krav.«

»Teoretično!?« se je zarežal nečak. »Zakaj pa mi nisi prej povedal, da samo teoretično. Kaj pa praktično, a? Poglej samo po nekaterih velikih hlevih na Štajerskem, pa boš videl, kako je tvoja teorija skregana s prakso!«

Tako — pa me je, naš maturant. Kdo bi se še sploh ukvarjal s problemi v matematiki, ko niti eden ne pride v poštev za prakso? Upam, da bo enainštirideseta reforma to radikalno rešila.

D. VREŠNIK

Kozerija

Neuporabne naloge

Vestnega

RAZNAŠALCA - KO

sprejmemo takoj

ZA TEREN KOZARJE—VRHOVCI

ZGLASITE SE V PRODAJNEM ODDELKU

»DELO« — TITOVA CESTA ŠTEVILKA 1

MILAN MAVER: UTOPIST IN REALIST

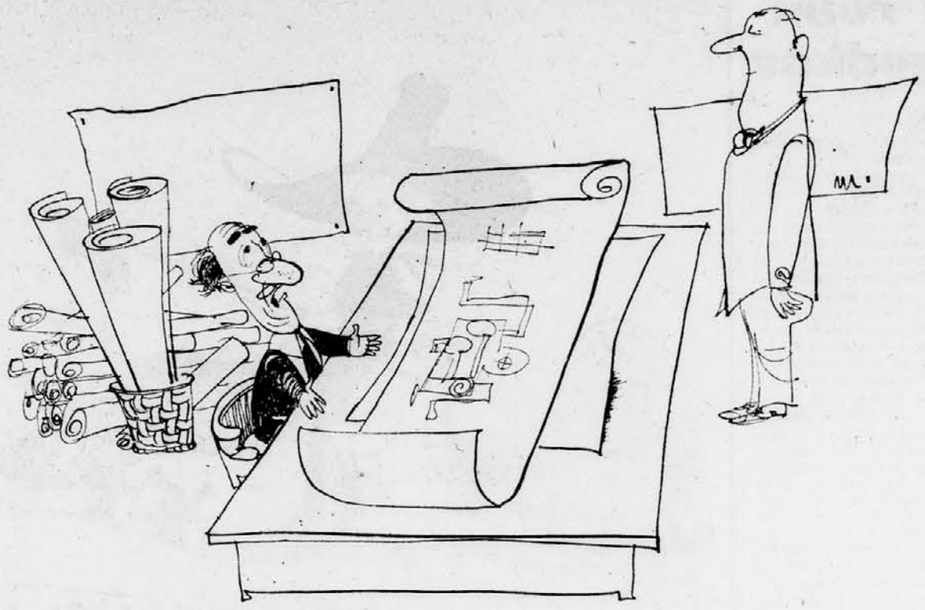

— In kaj naj počnemo zdaj s temi vašimi genialnimi izumi? Preden bi bile opravljene vse procedure v zvezi s proizvodnjo, stvar že zdavnaj ne bo več interesantna . . .

Mnenje in kritika

Pohištvo na mednarodni ravni?

Nekaj pripomb k mednarodnemu lesnemu sejmu v Ljubljani

Igor Prešern je v svojem poročilu o 5. mednarodnem lesnem sejmu v Ljubljani (Delo 9. 6.) navdušeno zapisal, da je »naša lesna proizvodnja tokrat dosegla mednarodno raven in zato sejem po kakovosti izdelkov nič ne zaostaja za kölnskim sejmom, ki sodi ob pariškem v svetovni vrh pohištvenih salonov.«

Toda če si ob tej — na videz zelo laskavi — primerjavi prikličemo v spomin vso negativno kritiko letošnjega kölnskega sejma, ki smo jo lahko od februarja dalje brali v večini evropskih strokovnih revij za ta vprašanja, potem je ta primerjava ljubljanskemu sejmu bolj malo v korist. Navedimo le nekaj izjav o kölnskem sejmu iz zadnje številke osrednje evropske revije »Moebel-interior design«. Anglež Robert Gutmann: »V, Kölnu je bilo pozabljeno, da je pohištvo del naše kulture.« Danec Christian Enevoldsen: »Kölnski sejem ne predstavlja izbora najboljšega pohištva posameznih dežel — razstavljalk, zato bi bilo napačno, če bi prodajalci pohištva svoje edine informacije o sodobnem razvoju pohištva dobivali le na pohištvenih sejmih.« Švicar Erwin Franz: »Tudi Köln nas je razočaral. Ne po organizaciji in ureditvi, pač pa po tem, kar nudi.« Ker nam ne gre in ne sme iti le za čim večjo kvantiteto proizvodnje pohištva in za čim večji komercialni uspeh, ampak tudi za višjo funkcionalno, oblikovno in tehnološko *kvaliteto* našega pohištva in za višjo *kulturo* našega celotnega stanovanjskega okolja, katerega sestavni del je tudi pohištvo, moramo biti pri presoji pohištvenih sejmov, tudi ljubljanskega, vendarle bolj kritični.

Kaj lahko očitamo letošnjemu ljubljanskemu sejmu kljub priznavanju relativnega razvoja naše industrije pohištva od zadnjega sejma dalje?

Formalizem

Funkcionalnost, t.j. ustreznost določenemu namenu uporabe, je primarna zahteva dobrega in sodobnega pohištva. Čeprav je število proizvajalcev, ki upoštevajo to osnovno zahtevo, vedno večje, je za večino še vedno značilen povsem formalistični način reševanja problemov oblikovanja. Iz množice takega pohištva navedimo le nekaj primerov: reprezentativna regalna stena z usnjenimi blazinami, na katerih ni mogoče sedeti; dekorativna — kičasta — slikarija na mizah, posteljah, omarah — vse za večno zaščiteno s polyester lakom z visokim sijajem; toaletna mizica-omarica z vrati v obliki metuljevih kril, ki segajo preko gornje plošče in jo zato težko uporabljamo; slabo konstruirani stoli z »gotsko« zašiljenim hrbtiščem, ki hrbtu ne daje dobre podpore itd. Ob vseh teh in podobnih formalističnih »obogatitvah« pa ostajajo problemi funkcionalnega oblikovanja, t. j. pravilnega dimenzioniranja, preštudirane uporabnosti celote in detajlov, možnosti sestavljanja po funkciji in materialni obdelavi itd. pri večini razstavljenega pohištva prezrti in nerešeni. Kljub vsemu formalizmu, ki ga je na sejmu opaziti ob vsakem koraku, pa so resnično uspešne formalne rešitve — v smislu likovne plastične kvalitete — izredno redke, skoraj izjemne.

Pomanjkanje lastnega oblikovanja

Naše tovarne pohištva se — z nekaj častnimi izjemami — vzgledujejo predvsem na tujih vzorih, ki jih vidijo na kölnskem in drugih sejmih, v revijah in katalogih itd. Modeli, ki jih je bilo mogoče npr. videti letos v Kölnu ali Milanu, se v mnogih inačicah z nervozno naglico prenašajo v našo proizvodnjo in se bodo kot kopija vzorov, ki so že sami dostikrat kopija, pojavili na prihodnjem kölnskem ali kakšnem drugem sejmu kot naš proizvod, toda z večletno zamudo za pojavom originala. Zanimivost takšnega oblikovanja za mednarodno tržišče je seveda minimalna in jugoslovanski proizvodnji ne more pomagati preko karakteristične neoriginalnosti, po kateri je poznana doma in po svetu. Rešitev je v moralnem in materialnem stimuliranju lastnega oblikovanja, v investiranju v lastne oblikovalske kadre in raziskovalne in projektantske ustanove, ki naj jugoslovanski pohištveni proizvodnji pripomorejo do boljšega slovesa. Uspeh nekaterih jugoslovanskih originalnih modelov (npr. STOL, Duplica) na inozemskem trgu je dokaz, da je to mogoče.

Enostranski asortiment

Bežen pregled asortimenta pohištva na letošnjem sejmu skoraj vzbuja vtis, da Jugoslovani v glavnem le spimo in se zabavamo, kajti spalnice in družabne skupine z barskimi omaricami so v nesorazmerni številčni premoči glede na ostale vrste pohištva. Dejstvo, da na sejmu npr. razen dveh izjem — od katerih je ena slaba — ni mogoče videti nobenega otroškega pohištva, ponovno potrjuje našo minimalno skrb za otroku primerno stanovanjsko okolje, ki smo jo ugotovili že v raziskavah naših stanovanjskih navad. — Kakor smo pred dobrimi dvemi leti — ob organizaciji razstave »Pogrnjena miza« — zaman iskali dobro in primerno veliko normalno jedilno mizo za 4 osebe, tako lahko tudi na tem sejmu ugotovimo, da tovrstnega asortimenta do danes nismo prav nič obogatili. Asortiment našega sedežnega pohištva je kljub velikemu številu inačic istih modelov oblikovno in funkcionalno še vedno skromen, v okviru posameznih vrst sedežnega pohištva pa skoraj uniformiran. Na razstavi ni npr. niti enega samega komodnejšega naslanjača (z vzglavnikom in tapecirano pručico za noge), da o nekoliko višjem in manj nagnjenem naslanjaču za stare ljudi niti ne govorimo. — Asortiment postelj je povsem uniformiran, saj — razen ene ali dveh izjem — ne najdemo postelje, ki bi imela za krajnike kaj drugega kot furnirano polno ploščo. — Asortiment kuhinjskih elementov je postal nekoliko večji — toda zato ne tudi boljši — nedopustno pa je, da trgovci funkcionalnost teh elementov tako malo poznajo, da jih razstavljajo v napačnem zaporedju, ki glede na gospodinjsko delo ni pravilno. Ali so tako nestrokovni prodajalci lahko kupcu dobri svetovalci pri nakupu?

Stagnacija konstrukcij in materialov

Razen nekaterih novosti glede okovja, ki pa je vse uvoženo, ni na sejmu opaziti nobenih naporov v smeri iskanja novih konstrukcij. Naš asortiment npr. vložkov za ležišča razen JOGI (in sedaj še enakih JOJO) vzmetnic ne pozna ničesar, s čimer so tudi oblikovne možnosti zelo omejene. Penjena guma, polyeter, NOSAG-peresa, — vsi ti in še drugi novi materiali, ki v drugih deželah že dolgo vrsto let niso več novi, do naše proizvodnje še niso prodrli, čeprav si v inozemstvu sodobnega pohištva brez njih sploh ne morejo več zamisliti.

Neprilagojenost pohištva ostali stanovanjski opremi

Pohištvo ne more živeti samo zase, ampak dobi svoje mesto in vlogo šele v celoti urejenega stanovanjskega prostora. Harmoničnost te celote pa ne zavisi le od skladnosti med namembnostjo in velikostjo prostora in uporabljenega pohištva, ampak tudi od drugih elementov opreme: tekstil, svetila, barve itd. Pohištvo na sejmu v glavnem — zopet nekaj izjem — ni projektirano in prikazano z vidika takšne prostorske in oblikovne celote. Vsi, ki so kdaj kupovali pohištvo v naših trgovinah, dobro poznajo težave te vrste (». . Hodil sem po trgovinah s pohištvom in dobil čir na želodcu . . .«, TT-2.6.1964). Razstava »Sodobna oprema« ob letošnjem modnem sejmu je potrošnike prepričala o nujnosti takšnega kompleksnega opremljanja, toda ali je tudi proizvajalce in trgovce?

Lahko bi našteli in argumentirali še mnogo drugih slabosti našega pohištva, ki jih odkriva letošnji lesni sejem, toda že povedano je dovolj kot opozorilo, da je lahko prehitra samozadovoljnost z doseženimi uspehi, ki jih delno prikazuje tudi ta sejem, kaj slaba vzpodbuda za nadaljnji vsestranski — oblikovni, funkcionalni in tehnološki — razvoj našega pohištva. Razvoj v naprednejši in sodobnejši smeri pa seveda ne bo prišel sam od sebe. Manjkajo nam še mnoge osnove zanj: strokovni kadri oblikovalcev (vprašanje njihove vzgoje, položaja v industriji in moralno-materialne stimulacije za boljše rešitve je povsem nerešeno); temeljito in sistematično raziskovalno delo (na področju funkcionalnosti, asortimenta in tehnologije pohištva); zavestno in nenehno povezovanje razvoja pohištva z razvojem graditve stanovanj in razvojem splošne stanovanjske kulture; vzgoja prodajalcev in potrošnikov k višji stanovanjski kulturi. Dvoletni sejmi nikakor ne zadoščajo, da bi bila vsa ta — in še druga — vprašanja razvoja pohištva vsem, ki se s temi vprašanji ukvarjajo, stalno in v vsej njihovi širini in povezanosti s problemi, ki niso le proizvodnega ali komercialnega značaja, stalno pred očmi. Naše trgovine pohištva so še vedno bolj skladišča pohištva kot razstavno prodajni prostori, kjer bi prišle dobre in slabe lastnosti posameznega kosa pohištva do izraza, posebno še ob večji strokovni usposobljenosti prodajalcev za kvalificirano strokovno informacijo in nasvet. Ali ne postavlja prav ta lesni sejem, ki prihaja le tri mesece za popularno razstavo »Sodobne opreme« v Jurčku, še bolj v ospredje potrebo po takojšnji organizaciji stalne selektivne razstave stanovanjske opreme v Ljubljani, ki naj s svojo dokumentacijsko službo in javno strokovno posvetovalnico za stanovanjsko opremo postane žarišče razvoja in stalne vzpodbude za napredek naše stanovanjske kulture? Spričo naše orientacije k hitrejšemu dvigu našega življenjskega standarda moramo skrbi za primerno in kulturno stanovanjsko okolje brez dvoma vsi prisoditi pomembnejše — in materialno bolj podprto — mesto, kot pa smo ji ga priznavali doslej.

FRANCE IVANŠEK

OSNOVNA ŠOLA IVANA CANKARJA na Vrhniki

razpisuje

naslednji delovni mesti:

predmetnega učitelja ali **profesorja** za slovenski jezik

predmetnega učitelja ali profesorja za slovenski jezik in angleški jezik.

Ponudbe z življenjepisom pošljite upravi šole do 20. julija. 5869

V našem **servisno-proizvodnem sektorju** so prosta delovna mesta za več

FINOMEHANIKOV,

ki so vešči popravil birotehničnih strojev, električnih računskih strojev, seštevalnih strojev, blagajn, pisalnih strojev, knjigovodskih strojev ipd.

Za ta delovna mesta je predvideno strokovno usposabljanje v inozemstvu.

Nastop službe mogoč takoj ali po dogovoru. Interesenti naj se zglasijo osebno v kadrovsko-socialni službi podjetja.

CONTAL CONTINENTAL EXPORT

izvoz, uvoz, tehnična trgovina, Ljubljana, Beethovnova 11-IV.

5882

Zgodbe ob robu dogodkov

Koncesija

Novi kitajski veleposlanik v Parizu Huang Čen je pred kratkim izročil predsedniku republike de Gaullu svoje poverilnice. Formalnosti, ki so ponavadi hitro opravljene, so bile v tem konkretnem primeru predmet dolgotrajnih in zapletenih pogajanj glede protokola, ki bo ob tem uporabljen. Vlada LR Kitajske je namreč na zelo otipljiv in nedvoumen način izrazila željo, naj bi bil njen veleposlanik čim prej sprejet v Elizejski palači, in pa, naj bi ga predsednik de Gaulle sprejel samega, ne pa skupaj z drugimi diplomati, ki tudi še niso izročili svojih poverilnic.

Francozi so uslišali prvo željo, briskirali pa so drugo. Uradniki zunanjega ministrstva in protokola so se vrgli na delo, da bi odkrili, kateri veleposlaniki in poslaniki še niso izročili predsedniku svojih poverilnic. In odkrili so jih: predstavniki Bolivije, Hondurasa in Ruande.

Vendar pa so mojstri protokola vendarle našli pot za drobno koncesijo: veleposlanik Hunag Čen je bil zadnji na vrsti in je bil torej SAM.

Galski esprit je še vedno živ.

Wagnerjev »Trubadur«

Dunajski glasbeni festival je doživel svojo zabavno točko z letakom, ki je dunajskemu občinstvu naznanjal, da bodo v Državni operi dajali Wagnerjevega »Trubadurja«. Več dni ni nihče opazil napake in šele po premieri, na kateri je Herbert v. Karajan imel velik uspeh, je nekaj časopisov opozorilo, da bi bilo vendarle dobro še enkrat ugotoviti »očetovstvo« opere.

Zgodbica je toliko bolj zabavna, ker se je to zgodilo prav ob festivalu Verdijevih del.

Dvakrat več kot kraljica

Kakih 10.000 kričečih teenagerjev se je pred dnevi nadrenjalo na glavno ulico v Melbournu v Avstraliji, da bi videli slavne »Beatlese«.

Policija je izračunala, da je britanske kričače na poti iz letališča v mesto gledalo kakšnih 250.000 ljudi (izmed dva milijona, kolikor jih živi v Melbournu) — kar je skoraj dvakrat toliko, kot jih je bilo na melbournških ulicah ob lanskem obisku kraljice Elizabete in princa Filipa v tem mestu.

Teenagerji so podrli barikade in policijske kordone, ki so jih okrepili še soldatje. Več kot sto mladih ljudi je omedlelo in dobilo poškodbe. Tri sto dekletom so morali nuditi prvo pomoč, 50 teenagerjev pa odpeljati kar v bolnišnice.

Prav imajo, ki pravijo, da so »Beatlesi« in njim podobni nekronani kralji našega časa.

»Velika akcija« šefa policije

V norveškem mestu Grimstadu so starši obvestili policijo, da je izginil 10-letni otrok. Šef policije Sveen Skren je začel z »veliko akcijo«, da bi našel otroka. S preiskavo je začel v hiši staršev, da bi morda tam odkril sled, ki bi ga pripeljala do otroka. Na vse konce in kraje je potem razposlal policaje s policijskimi psi. Iskali so vso noč in mnogi so bili še vedno na terenu, ko so otroka našli. Mirno je spal v kuhinji pod klopjo v hiši svojih staršev, in sicer pod isto klopjo, na kateri je sedel šef policije, ki je začel »veliko akcijo«.

Hlače za kandidatko

V afriškem britanskem protektoratu Swasiland bodo 23. junija prve volitve v deželni parlament. Volilni upravičenci (pri 260.000 prebivalcih jih je okrog 50.000) morajo izvoliti 24 poslancev. Ker je večina Swazijcev nepismena, so napravili velike volilne listke s posebnimi simboličnimi znamenji za vsakega kandidata. V vsaki volilni celici bo velik šestcolski žebelj, s katerim bo volilec napravil luknjo v papir tam, kjer je simbol, ki predstavlja »njegovega« kandidata. Simboli so: kolo, ura, sveča, letalo itd. Za edinega ženskega kandidata so si izmislili originalen simbol: hlače.

»MIZARSTVO VIŽMARJE«

takoj zaposli

kvalificirane mizarje

za stavbna in pohištvena dela

Sprejmemo

v uk vajence

Samsko stanovanje je zagotovljeno. 8368

POBIRALKO ZANK

za nogavice

sprejmemo takoj v stalno zaposlitev. Oglasite se v podjetju Aleševčeva štev. 12. 5920

PAPAS: VITEZ IZ ARIZONE

»The Guardian« — Manchester

Zapiski s poti po Italiji (I)

Marzabotto-mesto herojev

Obisk v znanem italijanskem partizanskem mestecu

V prvi polovici junija je skupina diplomantov Visoke šole za politične vede iz Ljubljane vrnila obisk slušateljem politične šole Italijanske komunistične partije. Na svoji poti po Italiji so bili diplomanti deležni izredne gostoljubnosti. Program bivanja v Italiji je vseboval razen turističnega dela še obisk nekaterih zadrug in konzorcijev v pokrajini Emilija — Romagne, srečanja z vodstvi partijskih organizacij itd.

Ko smo se povzpeli na hribček, na katerem stoji poslopje instituta komunistične partije, se nam je nudil prekrasen razgled na polmilijonsko Bologno. Na stadionu v vznožju hribčka so se že zbirali najbolj vztrajni ljubitelji nogometa, čeprav je manjkalo do začetka prvenstvene tekme še nekaj ur. Tudi nekateri izmed naših so ugibali, ali bi si bilo mogoče ogledati nogometno tekmo. Drugi so si po utrudljivi vožnji z vlakom želeli le še prhe in počitka. Tedaj so nam gostitelji vljudno predlagali, da bi takoj po obedu obiskali znano partizansko mestece Marzabotto, kjer da nas že nestrpno pričakujejo.

Ko smo se utrujeni, nekateri premagujoč spanec, z avtobusom peljali proti cilju, smo skoraj spregledali lepote valovite pokrajine. Šele prva vratolomna prehitevanja so nas zdramila. Tedaj pa smo se že ustavili v manjšem mestecu. Novi cerkvi, pred katero smo parkirali, nismo posvečali kake posebne pozornosti, ker nismo niti slutili njene zgodovine. Napotili smo se proti staremu poslopju — občinski hiši, kjer so bili v sejni dvorani že zbrani župan, svetniki in skupina mladincev. Pozdravili so nas kot prijatelje in nam, preden se je začel razgovor, obširno opisali zgodovino svojega mesteca. Ob tem, kar smo slišali, nas je minila vsa utrujenost. Pred nami je vstajala podoba junaškega mesteca, ki je dalo toliko žrtev za svobodno in demokratično Italijo.

Po 8. septembru 1943 je bilo Marzabotto središče odpora proti fašizmu. V hribih v bližini mesteca je bila ustanovljena partizanska brigada »Rdeča zvezda«, ki je obvladovala važno prometno pot Bologna — Firenze. To razumljivo Nemcem ni bilo po godu, zato so začeli z ofenzivo proti partizanom. Izdali so razglas, s katerim so pozivali prebivalce, da morajo izdati partizanske enote. Ker ženske, otroci in starčki niso hoteli izdati svojih ljudi, je podivjana nemška soldateska uprizorila pomor, kakršnim je bilo priča tudi naše ljudstvo. Morilci so zverinsko pobili 1830 ljudi, med njimi tudi dojenčke, noseče žene, starčke. Prebivalce, ki so se zatekli v cerkev, so pobili z mitraljezi. Ob koncu vojne je bilo porušeno 80 odstotkov mesteca.

Nemci so pobili skoraj polovico prebivalcev, niso pa mogli zadušiti življenjske sile tega ljudstva, ki je imelo že leta 1921 komunistično občinsko upravo. To mesto je dalo tudi Nerozzija, pogumnega bojevnika za pravice delovnega ljudstva, ki je padel na barikadah španske revolucije. Vseskozi po vojni imajo v občinski skupščini večino komunisti, ki delujejo ramo ob rami z drugimi naprednimi silami za demokratizacijo javnega življenja v občini. Marzabotto je bilo proglašeno za mesto herojev. Herojstvo pa ni samo zgodovina. Tudi danes je Marzabotto izpostavljena postojanka za boj proti nevarnosti fašizma. Pred leti, ko je bilo treba braniti demokratične pridobitve italijanske republike, je bilo Marzabotto z zastavo heroja kot prst opomina in bojni klic, ki so se mu odzvali v Parmi, Milanu, Regiu, Modeni in drugod.

Ko je župan nazdravljal prijateljstvu italijanskega in jugoslovanskega ljudstva, nas je prosil, naj bi sporočili Aleksandru Rankoviću kot generalnemu sekretarju Zveze borcev željo Marzabotta, da bi navezal tesnejše stike s Kragujevcem, ki je doživel med vojno podobno usodo. O 8. septembru 1943 je govorila zdravica gostitelja kot o tistem prelomnem dogodku, ko so bili položeni temelji sodelovanja med jugoslovanskim in italijanskim delovnim ljudstvom. To ugotovitev je popravil namestnik direktorja VSPV Stane Dolanc, ki je, ko se je zahvaljeval za pozdravne besede, dejal, da se je sodelovanje začelo že zdavnaj prej in da jugoslovanski narodi niso nikoli istovetili italijanskega delovnega ljudstva s fašizmom. Teh besed so bili gostitelji zelo veseli.

Nato se je začel razgovor, v katerem je tekla beseda o delovanju občinske uprave s komunistično večino. Občinski svetniki so nam pripovedovali o težavah, na katere naletava občinska uprava zaradi svoje nezadostne materialne osnove. Občinski proračun izkazuje okrog 50 milijonov lir primanjkljaja, čigar pokritje je treba vedno znova izsiliti od države. Državni organi v provinci se potrudijo, da čimbolj omejijo proračunska sredstva ali pa usmerijo njihovo uporabo drugače, kot to želi občinska uprava, s čimer dejansko krnijo njeno že tako in tako z zakonom omejeno samoupravnost. Vseeno si napredne sile v občinski upravi prizadevajo, da v okviru zelo omejenih pristojnosti opravičijo zaupanje volivcev, in to jim že vseskozi po vojni uspeva. Pravijo, da to ni samo zaradi tradicije, temveč tudi zato, ker povezujejo reševanje vsakodnevnih vprašanj z bojem za socializem. Pri tem je zanimivo vedeti, da živi v občini, ki šteje okrog 4.000 prebivalcev, zelo malo pravih delavcev. Prevladujejo mali kmetje, obrtniki, mali trgovci in drugi. To je dokaz, da so v Italiji zaradi pritiska monopolov ugodni pogoji za oblikovanje socialistične zavesti tudi med temi množicami.

FRANC SETINC

NA OBISKU V CARPIJU — Slušatelji Visoke politične šole v Ljubljani so pred kratkim vrnili obisk skupine mladih italijanskih komunistov iz Bologne. Na sliki: v družbi z italijanskimi tovariši v mestecu Carpi. Foto: J. Štih

Pripoveduj nam o sebi, Varšava!

Letos spet toliko prebivalcev, kot jih je bilo pred vojno

OD NASEGA POSEBNEGA DOPISNIKA

VARŠAVA, junija — Štiriindvajset ur divjanja po tirih loči mesti ob Ljubljanici in Visli. Naslednjega dne pred poldnem prepolovi ravno obzorje visoki in vedno višji stolp varšavske »kulturne palače«. Vlak umiri svojih sto kilometrov in utone med tovarnami. Potem gosti vrvež postaje in boj za prostor v taksiju. Neprijeten voni po nizkooktanskem bencinu. Skoraj preprostrani bulvarji in trgi, povsod parki. Kakor za pohod zvrščene kolone togih petnadstropnic Muranovske četrti. Letnica gradnje — 1949. Hiše stoje nekoliko nad cesto, kakor na kupčkih. Pred njimi so terase, porasle s travo in zasejane s klopmi in gugalnicami. Te terase, ti kupčki: to, kar dviga hiše nad cesto, so z buldozerji poravnani ostanki v triinštiridesetem letu uničenega geta.

In naj to opaziš ali ne, naj ti to kdo pokaže ali pove, naj to izveš prvič ali desetič, vedno znova in vedno enako razločno se vsakemu vtisu o ljudeh, poslopjih in gibanju pridruži še odmev iz vojne. Za vsakim **con allegrezza** se zasliši še oddaljeni **funebre**. Prav zaradi te primerjave, ki pa se ji ne moreš izogniti, je doživljanje Varšave, njenega utripa, njenih ljudi in vedut drugačno kakor v ostalih evropskih prestolnicah.

*

Godbeniki v ponošenih, potepuških oblekah igrajo v dvakrat vzporedni ulici. Pod drevesi. Pred trgovino, kjer prodaja sladoled zardelo dekle. Ljudje se ustavljajo, poslušajo, nasmihajo; hite dalje, ali naslonjeni na zid čakajo naslednje melodije. To sicer ni znameniti orkester Rišarda Damroša, s katerim poje priljubljeni Miječislav Fogg pesmi, »ki so nam ostale iz tistih let«, toda spored je podoben. Stare predvojne varšavske pesmi, malce melanholične, a zelo melodične; zadnja moda in hobby vsega mesta.

Po ulici pripelje »sirenka«, v njej pa fant in — Sirenka. Avto se ustavi in dekle zavpije godcem:

— Še enkrat! Lepo prosim, gospodje!

Nasmeh in priklon in pod drevesi v dvakrat vzporedni ulici se raztegne smeh stare harmonike, vriskanje trombe in jok violine. Sirenka — tavši so do sedaj postavili pod streho že 40 »tisočletk«; za trideset od teh so zbrali sredstva meščani sami, ostale pa je financirala država.

Na zamisel, da namesto veličastnega spomenika ob svoji tisočletnici zgrade moderna šolska poslopja, so Poljaki upravičeno ponosni.

*

Varšava je prostrano, privlačno in predvsem vedro mesto. Kljub preteklosti, ali pa prav zaradi nje! Naj namesto pripovedovanja podolgem in počez o vtisih in doživetjih raje odgovorim na vprašanja in radovednosti, ki so mi jih postavili tu in tam ob vrnitvi . . .

— Koliko prebivalcev pa ima Varšava?

— V letih po vojni se je število Varšavljanov v odstotkih povečalo za . . . Pravzaprav je težko govoriti o odstotkih! Danes ima mesto prav toliko duš, kolikor jih je imelo pred vojno, leta 1939. Milijon in tristo tisoč! Na dan osvoboditve, januarja petinštirideset, je imela Varšava uradno še 160.000 prebivalcev; od teh pa jih je 150.000 živelo v predmestju Pragi na drugem bregu Visle, ostalih 10.000 pa v oddaljenih predmestjih južno od mesta. V Varšavi sami pa tedaj ni bilo prebivalcev. Okrog 750.000 Varšavljanov ima bodisi v mestu, na bojiščih ali pa v taboriščih vzidane spominske plošče.

— Je še vedno huda stanovanjska stiska?

— Še hujša kakor drugje! Med vojno je bilo podrtih 72 odstotkov vseh stanovanjskih hiš v mestu in predmestjih. Vse do devetinštirideset se so čistili ruševine in postavljali zasilna prebivališča, šele v petdesetih letih so začeli rasti prvi stanovanjski bloki. Letos pa so začeli graditi tudi mestno središče — devet stanovanjskih velestolpnic na Maršalkovski ulici.

— Kaj pa promet v mestu?

— Od vseh vzhodnoevropskih prestolnic ima Varšava najgostejši avtomobilski promet. Prevladujejo »varšave« in »sirene«, veliko pa je vzhodnonemških vozil. Varšava ima okrog tri tisoč taksijev in so najcenejši na svetu. Pravijo, da za vsak kilometer vožnje s taksijem prispeva država po 1 zlot (15 dinarjev). Razen tega imajo še 104 km tramvajskih tirov, na katerih se vrti 44 tramvajskih prog, pomaga jim 48 avtobusnih in 6 trolejbusnih prog. Na vseh prevoznih sredstvih (vključno taksije) je vedno gneča. Da bi se izognili prometnim konicam, je delovni čas različen in se ljudje v glavnem vse dopoldne vozijo v službo in ves popoldan iz nje.

— In katera je najbolj znamenita palača v Varšavi?

— Naj je Varšavljani še tako ne marajo, je to vendarle »palača kulture in znanosti«, ki so jo zgradili Rusi in jo podarili mestu. Ta 230 metrov visoka marmorna »slaščica« je v začetku delala Poljakom obilo preglavic. Morali so jo namreč tako spoštovati, da je niso smeli uporabljati, razen seveda v zelo izjemnih in zelo slovesnih priložnostih. Samo vzdrževanje tega velikanskega darila pa je letno veljalo okrog 15 milijonov zlotov. V skladu z zgodovinskimi spremembami pa so jo pričeli malo manj spoštovati in jo spravili do — samofinansiranja. Danes je v njej pet gledaliških dvoran, dve športni, restavracije in znanstveni laboratoriji. Vsak drugi dovtip, ki se pripoveduje v Varšavi, se nanaša na to stavbo; najkrajši med njimi se glasi: »Majhna, a okusna!« . . .

— Najbolj znameniti hotel?

— Veliko jih je, ki so visoki, sodobni in zasoljeni, a najbolj znamenit in edinstven je »Hotel IZBA WYTRZEZWIEN« ali po domače »iztreznjevalnica«! Vanj »Marica« spravi vsakogar, ki ponoči ali podnevi tako ali drugače kali nočni mir ali dnevni trušč. To seveda ni zapor; za goste skrbe zdravniki, psihologi, sociologi in nekaj telesno močnih stražnikov. Pansion plača seveda gost sam, kakor je to navada v vseh drugih hotelih. Posebnost hotela pa je, da izjemno zgovorne goste posnamejo na magnetofonski trak in se morajo pred odhodom poslušati. To navadno naredi nanje zelo globok vtis.

— Kje in kako se Varšavljani zabavajo?

— V sodelovanju s številnimi tujci, ki prebivajo ali prihajajo v Varšavo, se meščani mesta ob Visli zabavajo predvsem v kavarnicah, kjer je povsod ples in so odprte do drobnih ur. Med temi kavarnicami je veliko znamenitih: »Pod zvezdami« — za zaljubljene, »Kameralna« — za huligane, »Sanghaj« — za tiste, ki nikoli niso in nikoli ne bodo potovali na Kitajsko, »Krokodyl« — za reprezentanco, »Arkady« — za umetnike, »Largaktil« — za študentsko iztirjene in »Fukier« — za ljubitelje dobre kapljice. Posebnost varšavskih kavarn je, da je v njih glasba dražja od pijače.

— Kaj pa weekendi in konjički Varšavljanov?

— Najbolj množični cilj weekendov je nabrežje Visle, kar v mestu samem, in pa hoste za zadnjimi predmestji. Kakih trideset kilometrov severneje so na reki Bug zgradili veliko umetno jezero, kjer bo rekreacijski štab velemesta. Kar se konjičkov nasploh tiče, je na prvem mestu skrb za postranski zaslužek in za stanovanje. Tretji konjiček — značilen za Varšavljane — pa je sociologija. Časopisi (v Varšavi izhaja 11 dnevnikov in 47 tednikov) so polni pisem, ki jih strokovnjaki uvrščajo v rubriko: sociološke marnje. Razpravljajo o problemu zakona, o standardu kot koeficientu sreče, o družbeni vlogi filma, o huliganstvu . . . Pravijo, da je zaradi tega zrak čistejši in da je mnogo stvari bolj razumljivih.

*

Kakor za večino mest na svetu pa tudi za to mesto velja preizkušena resnica: za obisk Varšave je dva dni dovolj, mesec dni pa že premalo.

DRAGO KRALJ

VARŠAVA — Dvajset let po vojni so začeli graditi mestno središče svoje prestolnice. Ob trgu pred palačo kulture in znanosti rastejo stanovanjske stolpnice. Foto: D. Kralj

ZLATARSTVO — S. VREČKO, Maribor, Orožnova ulica 10

sprejme

GRAVERJA

za zlatarsko stroko v stalno zaposlitev. 707

Trgovsko podjetje »TOBAK« — Ljubljana, Kotnikova 10

razpisuje delovno mesto

PRAVNIKA-ICE

z nekajletno prakso v gospodarskih organizacijah.

Osebni dohodki in ostalo po dogovoru.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 5956

KOLINSKA TOVARNA HRANIL

Ljubljana, Šmartinska 30

sprejme:

več kvalificiranih ključavničarjev soboslikarja — pleskarja nekvalificirane delavce

Podjetje posluje s skrajšanim delovnim časom, in sicer 42 ur tedensko.

Interesenti naj se zglase v tajništvu podjetja. 5922

ZLATARSTVO — S. VREČKO, Maribor, Orožnova ulica 10 sprejme GRAVERJA za zlatarsko stroko v stalno zaposlitev. 707

Trgovsko podjetje »TOBAK« — Ljubljana, Kotnikova 10 razpisuje delovno mesto PRAVNIKA-ICE z nekajletno prakso v gospodarskih organizacijah. Osebni dohodki in ostalo po dogovoru. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 5956

KOLINSKA TOVARNA HRANIL Ljubljana, Šmartinska 30 sprejme: več kvalificiranih ključavničarjev soboslikarja — pleskarja nekvalificirane delavce. Podjetje posluje s skrajšanim delovnim časom, in sicer 42 ur tedensko. Interesenti naj se zglase v tajništvu podjetja. 5922

ko pravijo vsakemu dekletu, ki se vozi s »sirenko« — vzame s sedeža nagelj in ga da violini. Ta se teatralno prikloni in si ga zatakne za gumbnico.

— In kaj mlada dama želi, da ji zaigramo?

Dekle in fant izstopita.

— Zaigraje vašo naljubšo!

Pesem o dekletu, ki ni pustila, da bi jo fantje božali po laseh. Pač taka pesem. Toda to je melodija, na katero se pleše! Tudi prodajalka sladoleda mora plesati. Godci postanejo glasnejši in . . . Pred njimi se ustavi majhen odrgnjen tovornjak in njegov signal razkosa ubranost melodije. Povedo le še, da morajo nekam v predmestje, na svatbo.

»Sirenka« odpelje in poslušalci se razidejo. Ulica je spet čisto navadna, kjer ne vzbuja pozornosti morda nič drugega kakor majhna, siva in skoraj neopazna spominska plošča: »Nemci so na tem mestu leta 1943 ustrelili stopetdeset Varšavljanov.«

»Na tem mestu . . .«, »Na tem mestu . . .« Nobenih spomenikov, samo plošče. Spomeniki so — hiše, mostovi, trgi, šole . . . Predvsem šole! V večerniku »Ekspres« poročajo te dni, da so v prvih petih mesecih letošnjega leta v Varšavi zbrali 22 milijonov zlotov (330 milijonov dinarjev) za spomenik ob praznovanju tisočletnice. Odločili pa so se za kaj nenavaden (!) spomenik: v obdobju, ko proslavljajo tisočo obletnico obstoja Poljske (od lani do leta 1965), bodo zgradili — tisoč novih šol. V sami Var-

Časopisno podjetje „DELO"

LJUBLJANA, Tomšičeva 1

sprejme:

1. v praktični uk 29 učencev grafične industrijske šole za poklice:

ROČNI STAVEC
KNJIGOTIŠKAR
KNJIGOVEZ
KEMIGRAF IN
REPRODUKCIJSKI FOTOGRAF

2. 2 risarja za priučitev retuše
3. delavke za delo v knjigoveznici (6) in knjigotiskarski strojnici (4)
4. 8 delavcev za šolanje za strojnega stavca gladkega stavka
5. vratarja

Pogoji in pojasnila:

pod 1. — učenci, ki se žele izobraziti za enega izmed pod točko 1. navedeni poklic, morajo imeti z uspehom končano osemletko. Prednost bodo imeli tisti, ki so to šolo bolje končali. Interesenti naj se zglase osebno s starši zaradi razgovora in dogovora glede višine štipendije oziroma nagrad.

Pod 2. — kandidati za priučitev retuše morajo imeti najmanj dokončanao osemletko in veselje ter sposobnost risanja in občutek za preciznost. Zglase naj se osebno.

Pod 3. — za delavke pod točko 3. ni posebnih pogojev. Prednost imajo tiste, ki so že delale v tiskarni. Zglase naj se osebno.

Pod 4. — tisti, ki se želijo izučiti za strojnega stavca gladkega stavka, morajo imeti najmanj dokončano osemletko. Prednost imajo tisti, ki imajo 1 ali več nadaljnjih šol. Stari ne smejo biti manj kot 17 let.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe org. kadrovskemu oddelku podjetja. Ponudba naj obsega vse osebne podatke s kratkim življenjepisom iz katerega naj bo zlasti razvidno šolanje. Učenje se bo začelo 1. septembra 1964 in bo po posebnem intenzivnem programu trajalo 6 mesecev. Za časa šolanja bodo kandidati prejemali štipendije.

Pod 5. — ni posebnih pogojev.

Ugoden izvoz v Francijo

Časopis francoskih poslovnih krogov »Les echos« piše, da so perspektive za ekonomske odnose med Francijo in Jugoslavijo zelo ugodne, zlasti po podpisu dolgoročnega trgovinskega sporazuma, ki so ga podpisali januarja letos. Na podlagi tega sporazuma so bile priznane jugoslovanskim uvoznikom liberalizacijske olajšave. Sporazum je že dal prve ugodne rezultate. Letos je na primer Francija v primeri z ustreznim obdobjem leta 1963 uvozila za 40 % več jugoslovanskih izdelkov.

List izraža na koncu prepričanje, da bo nova trgovinska pogodba omogočila bolj harmonično trgovino med obema državama, k čemur bo vsekakor prispeval tudi obisk francoske gospodarske delegacije v Beogradu, ki se udeležuje zasedanja mešanega francosko-jugoslovanskega odbora za gospodarsko sodelovanje in tehnično pomoč.

Stavka v Caracasu

Več tisoč venezuelskih študentov v Caracasu je iz protesta proti študijskemu režimu začelo stavkati. Pričakujejo prenehanje pouka še v drugih univerzitetnih središčih. Nezadovoljstvo študentov je povezano tudi z bojem gibanja FALN proti vladni politiki. Gibanje FALN ima prav v študentovskih vrstah najmočnejše oporišče.

Po najnovejših poročilih iz Caracasa je vodstvo gibanja revolucionarne levice (MIR) izključilo iz članstva svojega generalnega sekretarja. To gibanje je poleg KP Venezuele organizator gverilskih akcij v državi. Trdijo, da je v vrstah MIR nastal spor. Generalni sekretar je po teh poročilih zahteval proučitev politike FALN in razpravo o možnostih za »miroljubno politiko v iskanju izhoda iz sedanje nacionalne krize«. Vodstvo MIR pa je to stališče obsodilo.

Položaj v Venezueli beleži v zadnjih dneh obnovitev oboroženih akcij FALN. Samo v zadnjih treh tednih so izvedli gverilci več deset diverzantskih akcij. V teh spopadih je bilo precej mrtvih in ranjenih.

Vauxhall prodaja v Indonezijo

Britanska firma Vauxhall bo prodala Indoneziji posamezne dele za montažo avtobusov, in sicer v vrednosti 3,6 milijona dolarjev. Po pogodbi med predstavniki Indonezije in omenjene firme bodo montažne dele začeli pošiljati v Džakarto septembra letos.

TOPLARNA LJUBLJANA v gradnji

je spremenila svoje telefonske številke, in sicer:

HIŠNA CENTRALA NA GRADBIŠČU TOPLARNE, POLJSKA POT 1 (4 VODI) 33-888

TERMOELEKTRARNA LJUBLJANA, SLOMŠKOVA 18 — 36-117

Vse ostale telefonske številke, objavljene v telefonskem imeniku, ne veljajo.

5921

BELOKRANJSKA ŽELEZOLIVARNA IN STROJNA TOVARNA „BELT" ČRNOMELJ

razpisuje natečaj za mesto:

VODJE računovodsko-gospodarskega sektorja

Pogoji:
ekonomist ali diplomiran ekonomist s 5-letno prakso na vodilnih mestih, ali pa končana ekonomska, ali njej ustrezna šola z 10-letno prakso na vodilnih mestih v finančni stroki pri gospodarskih organizacijah.

Nastop službe po sporazumu, plača po pravilniku o osebnih dohodkih podjetja. Natečaj velja do zasedbe.

»BELT« — ČRNOMELJ

5825

INDOS LJUBLJANA-MOSTE

sprejme v delovno razmerje naslednje sodelavce:

kvalificirane strojne ključavničarje — rezkalce
z nekaj prakse in urejeno vojaščino

kvalificirane kovinostrugarje
z nekaj prakse

delavca za priučitev
za strojnega ključavničarja

delavca za delo v skladišču

in več vajencev
za izučitev v strojne ključavničarje in kovinostrugarje, z uspešno dokončano osemletko.

Vse ponudbe sprejema tajništvo podjetja.

5832

Novice

MARIBOR: **gostovanje madžarskih pevcev — Madžarski** centralni pevski zbor gradbincev iz Budimpešte pod vodstvom dirigenta Bele Pallosa vrača obisk mariborskemu moškemu zboru »Slava Klavora«, ki je letos maja gostoval v Madžarski. Gostje bodo nastopili v Mariboru drevi v Unionski dvorani, v nedeljo bodo peli v Lendavi, v ponedeljek v Murski Soboti, nato bodo nastopili še v Varaždinu in za zaključek v Tartinijevem gledališču v Piranu.

ZAGORJE: **»Raztrganci« za graditelje zasavske ceste —** Gledališka družina Svobode - Center iz Trbovelj je te dni gostovala v Zagorju, kjer je z velikim uspehom uprizorila Borovo dramo »Raztrganci« za graditelje zasavske ceste. Prihodnji četrtek bo graditelje obiskala še ena skupina amaterjev. Zabavni narodni ansambel Svobode Trbovlje II jim bo s pevci in solisti priredil veseli večer.

SLOVENSKE KONJICE: **plenum okrajnega sveta Svobod** — V Slovenskih Konjicah je te dni zasedal plenum okrajnega sveta Svobod in prosvetnih društev celjskega okraja in kritično pregledal dosedanje delo organizacij. Ugotovili so med drugim, da so v večini občin s posebnimi odloki rešili materialno vprašanje društev, ki so dobila stalen vir dohodkov. Bolj sistematično pa bo treba poskrbeti za vzgojo in usposabljanje kadrov, zato bodo ustanovili pri okrajnem svetu posebno kadrovsko komisijo za proučevanje teh vprašanj. Sklenili so, naj se okrajni svet preimenuje v okrajno zvezo kulturnih in prosvetnih organizacij, ter preimenovanje priporočili tudi občinskim svetom. Ob zaključku plenuma so udeležencem priredili učenci konjiške glasbene šole krajši uspel nastop.

ŠKOFJA LOKA: **načrti za poletne prireditve** — Novi odbor loških poletnih prireditev je pod predsedstvom Antona Pavlovca na prvi seji sprejel okvirni program in določil čas letošnjih prireditev, ki bodo trajale od 18. julija do srede avgusta. Glavna predstava bo dramatizacija Tavčarjevega »Cvetja v jeseni«, ki ga bodo v domačem poljanskem narečju igrali člani KUD »Ivan Tavčar« iz Poljan. Uprizoritev bo v novem okolju, na prostem pri muzeju. Škofjeloška Svoboda pripravlja za poletne prireditve Linhartovo »Županovo Micko« in večer odlomkov iz Shakespearovih del. Program bodo dopolnile še glasbene in folklorne prireditve. Novost letošnjih prireditev bo to, da ne bodo predstave le na gradu, temveč tudi na drugih primernih prostorih v mestu samem.

LJUBLJANA: **koncert mladinskega pevskega zbora —** Drevi ob 20. uri bo v Festivalni dvorani Pionirskega doma celovečerni koncert Mladinskega pevskega zbora osnovne šole Trnovo pod vodstvom Majde Hauptmanove. To bo že

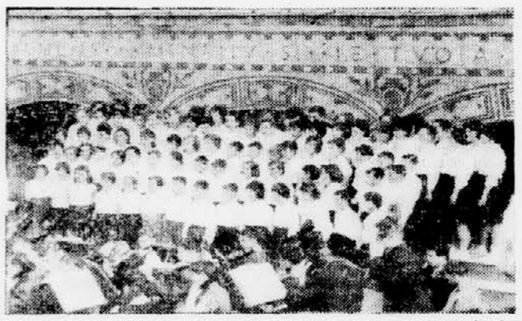

štirinajsti nastop zbora v tej sezoni. Na sporedu bodo pesmi slovenskih in drugih jugoslovanskih skladateljev. Na sliki: zbor med nastopom v preddverju Križank.

TRST: **dijaki igrajo Cankarja** — Kot zaključno šolsko prireditev bodo dijaki Drž. znanstvenega liceja v Trstu drevi v Avditoriju uprizorili Cankarjevo dramo »Jakob Ruda«, ki so jo naštudirali s profesorjem Jožetom Peterlinom. Dijaki so za predstavo tudi sami pripravili sceno. Pred predstavo bodo v prostorih pred Avditorijem odprli še slikarsko razstavo učencev višjih srednjih šol. Pripravili so jo dijaki s svojim profesorjem risanja Avgustom Černigojem.

BEOGRAD: **Nolitova nagrada** — V Beogradu so podelili nagrado založniškega podjetja Nolit, ki jo je letos dobil mladi slikar in esejist Leonid Šejk za knjigo »Traktat o slikarstvu«. Prvo Nolitovo nagrado je leta 1962 dobil Mihailo Lalić za »Lelejsko goro«, lani jo je dobil Vita Cvetković za knjigo »Preživeli pише poročilo«. Nagrade Nolita podeljujejo vsako leto za dela, objavljena v obdobju od 1. maja do 30. aprila.

SARAJEVO: **repertoarni načrt za prihodnjo sezono —** Sarajevsko Narodno gledališče je vključilo v program za prihodnjo sezono dvanajst predstav domačih in tujih avtorjev. V Drami bodo praznovali Nušićev jubilej z uprizoritvijo »Gospe ministrice«, dirigent Ivan Stajcer pa bo z opero Ivana Zajca »Nikola Subić Zrinjski« praznoval 35-letnico umetniškega dela. Letošnje poletje se bo balet sarajevskega Narodnega gledališča udeležil tretjega baletnega bienala v Ljubljani s Straussovim baletom »Na lepi modri Donavi«.

LESKOVAC: **gostovanja Narodnega gledališča —** Narodno gledališče iz Leskovca je z velikim uspehom gostovalo s Stankovićevo »Koštano« po makedonskih mestih. Sedaj nadaljuje s turnejo še na Kosovu in v Metohiji.

BERN: **premiera »Skopje 63«** — V bernskem kinematografu ABC je bila premiera filma »Skopje 63«, ki so se je udeležili številni švicarski politični, družbeni in kulturni delavci, z jugoslovanske strani pa veleposlanik SFRJ v Švici Marija Radić in podpredsednik mestne skupščine Skopja Dragoljub Stavrev. Po premieri je veleposlanik Marija Radić priredila za povabljence večerjo. Ob tej priložnosti se je podpredsednik skopske mestne **skupščine** v zdravici zahvalil za nesebično pomoč švicarskega ljudstva Skopju in poklonil akcijskemu odboru za pomoč Skopju kopijo Bulajićevega filma.

„ŠPORT - OPREMA"
LJUBLJANA
VIZMARJE št. 1
sprejme v delovno razmerje:
1. KV kovinarje – ključavničarje
2. KV mizarje
3. KV sedlarje
4. vajence kovinsko-ključavničarske in sedlarske stroke za izdelavo športnih artiklov
Pogoji: pod 1.—3.: interesenti morajo imeti nekaj let prakse v stroki in urejeno vojaščino.
Pismene ponudbe oddajte v upravi podjetja. Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. Stanovanja niso zagotovljena. 5866

Delavski svet
Obrtno-komunalnega podjetja Šmarje
ŠMARJE PRI JELŠAH – sedež Rogaška Slatina
razpisuje
JAVNO LICITACIJO
za odvišna osnovna sredstva in sicer:
avtomobil FIAT 615 B v voznem stanju cena 1,200.000 din
MOTOR PUCH 250 SG cena 122.000 din
VOZ zapravljivček cena 40.000 din
VPREŽNI VOZ lesenjak, ki ima železne osi cena 90.000 din
Licitacija bo v avtomehanični delavnici v Rog. Slatini, dne 22. 6. 1964, ob 10. uri za socialistični sektor, dve uri kasneje za zasebni sektor.
Socialistični sektor mora pred licitacijo položiti 10 % od izklicne vrednosti z virmanom ali bariranim čekom, zasebni sektor v gotovini v istem znesku. 5870

Likovna umetnost

„Izgubljeni prleški umetniki"

Ob desetletnici mariborske Umetnostne galerije

Ob svoji desetletnici je 13. t. m. Umetnostna galerija v Mariboru odprla pomembno razstavo, ki predstavlja dela štirih umetnikov, ki jim je tekla zibelka v vinorodni Prlekiji. Rojeni so bili v razdobju od leta 1868 do 1884. Vsi štirje so odšli s trebuhom za kruhom po svetu in ustvarjali med tujci, takó da so se skoraj docela izgubili za svoj domači kraj. Trije so tudi umrli na tujem, četrti se je sicer vrnil, vendar zbolel in skoraj pozabljen umrl doma.

Najstarejši izmed njih je Roman Fekonja (1868—1910) iz Veličan v Ljutomerskih goricah. Razstavljene slike ga kažejo kot močno akademsko realističnega portretista in figuralika, brez izrazito samostojnih potez, v kvaliteti pa je viden izreden razpon: zaradi revščine se je moral uklanjati večidel slabemu okusu naročnikov — in to celó newyorških! Zanimiv je njegov znani, tu razstavljeni portret slavista Miklošiča, tudi študijska »Glava starca« je dokaz solidne šole, enako kot najzgodnejša slika »Dekle v domači noši«. V New Yorku si je od obupa končal življenje.

Kipar Jožef **Ajlec**, doma iz Lastoemercev ob Zg. Ščavnici, je dovršil dunajsko akademijo, kjer je prejel več priznanj. Po daljših popotovanjih se je naselil na Dunaju, kjer je v njegovem ateljéju delal tudi Fran Berneker. Izvrševal je realistično zasnovane male plastike v bronu, kasneje tudi stavbne plastike. Dela je imel zmerom manj, a želja, da bi se po prvi svetovni vojni vrnil v domovino, se mu ni izpolnila. Zadnja leta se je preživljal z umetnoobrtnimi naročili. Umrl je zapuščen in pozabljen, star 70 let, dne 19. 9. 1944. na Dunaju. Že leta 1927 je pisal, kot beremo v katalogu, »da bi se najraje oprijel drugega posla, toda star sem že nad petdeset let — in tukaj je nad 170.000 brezposelnih.«

V Ljutomeru se je leta 1878 rodil slikar Ivan **Žabota**. Odrasel je v silni revščini, se preživljal kot pastirček, dokler ni pobegnil v Ljutomer za trgovskega vajenca. Dobrosrčni ljudje so ga poslali v graške šole, nato na Dunaj. Tam je pri prof. Griepenkerlu študiral na akademiji, našel v družini dr. Frana Viddca toplo zavetje in se seznanil z raznimi slovenskimi študenti, Vlad. Levcem, N. Župančičem in Cankarjem. — Tiste čase je v pozno impresionističnem načinu naslikal z razpoloženjskimi vrednotami bogati »Večer v dijaški sobi«, malo prej je nastala »Družba pri čaju« (intimna interieurska skupina iz Vidičevega doma).

Z Dunaja je odšel na akademijo v Prago, spoznal Slovaško, kjer se je za stalno naselil leta 1917 v Liptovskem Sv. Mikulášu. Od leta 1921 je stalno živel v Bratislavi in se popolnoma vživel v slovaško kulturno družbo. Ustvaril je dolgo vrsto imenitnih portretov tedanjih najvidnejših slovaških osebnosti, med njimi so Masaryk, gen. Štefánik in drugi, naslikal pa tudi mnogo živahnih figuralnih kompozicij. Žabota je postal docela slovaški umetnik, doma pa smo že skoraj docela pozabili nanj, ko je zagrenjen in zapuščen umrl marca 1939 v Bratislavi.

Najmlajši izmed štirih »izgubljencev« je Franc **Košar** (roj. 1884), slikar iz Slaptincev pri Vidmu ob Ščavnici. Bil je kmečki sin, dokončal monakovsko akademijo, v prvi svetovni vojni postal invalid in nato nadaljeval študije na akademiji v Pragi. Jetika mu je nadaljnje načrte prekrižala. Po zdravljenju na Golniku se je vrnil domov, kjer pa priznanja in naročil ni bilo. Kmalu je nehal samostojno ustvarjati. Ko je spomladi 1952 umrl, so ga sodobniki komaj še poznali, še manj pa njegovo delo. Izmed razstavljenih olj so zanimiva »Slikarjev oče«, »Dečeк« in »Komponist«, prav tako risbe in skice, ki kažejo znaten talent in samosvoj, otožen in vase pogreznjen značaj.

Tako se je skoraj enako bridko izteklo življenje vseh štirih umetnikov, ki so izšli s podeželja na naši periferiji, živeli v času, ko ni bilo za njihovo delo doma niti razumevanja in dejavne podpore niti potreče. Zato so bili prisiljeni oditi na tuje; ker pa jim je manjkala potrebna borbenost pa tudi nadpovprečno znanje, so tam kmalu propadli. Takih žalostnih usod bi v polpreteklih časih lahko našli med nami še mnogo.

Zato je bila prireditev razstave, ki je te štiri »izgubljence« vsaj delno spet pokazala naši javnosti, tako potrebna in koristna. Z izredno skrbnostjo in prizadevnostjo je kustos **Andrej Ujčič** zbral gradivo in ga na podlagi pisanih virov in ustnih izročil preučil in objavil. Škoda pa je, da niso razstavljena tudi še druga dela te četverice. To velja zlasti na najboljšega med njimi, za Žaboto, čigar največje in najbolj dognane slike so ostale na Slovaškem, pa tudi za večje formate Ajleca, ki bi jih bilo vredno predstaviti vsaj v fotografskih povečavah. Morda bi se utegnilo najti le še kaj iz opusa Fekonje in Košarja, kar bi bilo vredno razstavitve.

S to zgledno prirejeno razstavo je Umetnostna galerija zaključila prvo desetletnico obstoja in hkrati nakazala smer za drugo desetletje. Silno število razstav sleherne vrste, vrednosti in obsega je šlo že doslej skozi lepo urejene galerijske prostore, opravljeno je bilo velikansko delo, tudi vzgojni uspeh je nedvomno velik. Spomniti se pa pri tem le moramo, da je bil prvotni namen ustanovitve mariborske galerije drugačen: postala naj bi **stalna** umetnostna galerija, ki bi zbirala dela starih in najstarejših ter sodobnih umetniških ustvarjalcev nekako s področja, katero zajema mariborski Pokrajinski muzej. Ta namen doslej ni bil izpolnjen.

Prav te dni pa smo priča vztrajnemu prizadevanju in dobro premišljenemu in tudi v javnosti najlepše sprejetemu načrtu, da se v Mariboru čimprej postavi nov, sodobno urejen razstavni Umetniški paviljon. Zato se nam ni treba bati, da se ne bi Umetnostna galerija lahko že v kratkem — brž ko bo paviljon postavljen — docela posvetila svoji prvotni in osnovni nalogi, tj. ustanovitvi in izpopolnjevanju stalne galerijske zbirke, ki je prvi in najnujnejši pogoj za smotrno vzgojo mariborskih ljubiteljev likovne umetnosti, zlasti mladih. Teh je nedvomno mnogo, in jih bo zmerom več. V njih zbuditi, ohraniti in krepiti smisel, zanimanje in naposled **potrebo** po likovni umetnosti, bodi prva naloga galerije.

Z razstavo teh prleških »izgubljencev« je bil zastavljen prvi odločni korak v to smer.

K. DOBIDA

Funkcionalnost - samo še estetska vrednota

Razstava zagrebških keramikov v domačem mestu

V razstavnem paviljonu Študentskega centra v Zagrebu je na ogled razstava izdelkov keramične sekcije Združenja umetnikov uporabne umetnosti. Razstava je zelo zanimiva: posreduje dokaj popoln pregled najnovejših prizadevanj zagrebških keramikov, ki so danes gotovo najbolj homogena in izoblikovana skupina s tega področja v Jugoslaviji. Kdo ve, zakaj se je ravno v Zagrebu razvila sodobna keramika do takega obsega in s tem tudi do take kvalitetne ravni: ali je to pravilno pojmovana in razvita tradicija primitivnega lončarstva iz okolice, morda izrazit dekorativni občutek sredine in njene potrebe — saj je v Zagrebu sorazmerno največ trgovin z modernimi okrasnimi in uporabno-okrasnimi izdelki — ali pa so še drugi razlogi. Naj bo že tako ali drugače, če hočemo danes predstaviti jugoslovansko sodobno keramiko, zadošča, da predstavimo zagrebško središče.

To se je lepo pokazalo tudi na zadnji razstavi. Petnajst razstavljalcev oziroma razstavljalk — na razstavi sodelujeta samo dva moška — je pokazalo izreden razpon v okviru povsem decentno pojmovanih sodobnih keramičnih oblik. Tu vidimo krožnike, zasnovane predvsem kot nosilce likovnega, dekorativnega pojmovanja, najrazličnejše skledice in dežice, vrče, steklenice in vaze, pladnje in kozarce ter cele servise, pladenjce — ročice za serviranje sendvičev, pa figurice v keramiki in neke vrste žgani glini Oblik je nebroj, pravzaprav samo inačic oblik, kajti osnovne oblike so že dolgo znane in izoblikovane kot najboljše — in v tem trenutku tudi estetsko najustreznejše. Presenča pa število možnosti, področij, kjer se danes že uspešno uveljavlja keramika in razlik v podrobnostih — zlasti estetskih — med posameznimi predmeti iste funkcije.

A nasploh je sodobna keramika, tudi taka kot nam jo predstavlja zagrebški krog keramikov, pretežno usmerjena k reševanju izključno ali vsaj pretežno estetskih problemov. Danes keramični predmet ni več kozarec ali skodelica, iz katerih pijemo, niti skleda ali krožnik iz katerih jemo temveč predvsem bolj ali manj izvirno zasnovana oblika z bolj ali manj izvirno likovno površinsko obdelavo. Tako postaja sodobna keramika — značilna je tudi težnja po figuralnem oblikovanju, torej koketiranje s čisto plastiko — vse bolj okrasni predmet, ki izkorišča tudi svojo nekoč ali še danes funkcionalno obliko predvsem kot estetsko vrednoto, kot likovni poudarek in dekorativno obogatitev okolja, v katerem stoji.

J. MESESNEL

● Za madeže od rje, črnila, joda itd. — za beljenje porumenelega perila stari, zanesljivi, preizkušeni
»belonit«

IVAN ŽABOTA: portret Nika Zupanča

Gledališče

A. Strindberg: Oče

Gostovanje ansambla Narodnega gledališča iz Tuzle

V treh slovenskih krajih se je te dni predstavilo slovenskemu občinstvu neznano pokrajinsko gledališče iz Tuzle. Na svoji turneji v devetnajstih krajih Slovenije, Hrvatske in Črne gore je uprizorilo Strindbergovega »Očeta«, med drugim v ljubljanskem Mestnem gledališču, v celjskem gledališču in Trbovljah. Kakor smo veseli slehernega takšnega obiska, ki nam omogoča spoznavati kulturna prizadevanja in umetniške dosežke v drugih krajih naše širše domovine, velja vendarle zapisati, da podoba, ki smo jo spoznali ob tem srečanju, ni povsem avtentična za našo presojo o splošnem kvalitetnem nivoju tega gledališča. Močan pečat so ji namreč dali številni gledališki gostje iz Beograda od režiserja Mata Miloševića do igralcev Blaženke Katalinić in Milivoja Živanovića, ki sta interpretirala glavni vlogi. Vendar pa bi bilo najbrž napak presojati to težnjo po širši afirmaciji gledališča samo s tega več ali manj formalnega vidika. V njem vidim celo plus, ki ga tudi med slovenskimi gledališči vse preredko upoštevamo. Takšno gostovanje prominentnih gledališčnikov iz središč pomeni v bistvu oplajanje pokrajinskega gledališča, pomeni posredovanje gledaliških izkušenj po večini mlajšim ansamblom in na koncu gledališko doživetje domačemu občinstvu. Kakorkoli torej podoba gledališča samega v tem primeru ni avtentična, pa je toliko hvalevrednejše njegovo prizadevanje po širših in prožnejših gledaliških konceptih.

Razumljivo je, da je bila v uprizoritvi opazna precejšnja razlika med umetniško močnima protagonistoma in ostalim igralsko šibkejšim ansamblom. Vendar poglavitni pridržek, ki ga navzlic solidni uprizoritvi le velja zastaviti, ni namenjen v prvi vrsti igralcem, ampak vprašanju, kakšen intimni stik ima sodobni človek s Strindbergovim »Očetom«, kje so stične točke avtorjevega pretežno avtobiografskega umetniškega sveta z duhovnim svetom sodobnega gledalca. Izrazito sodobna režijska interpretacija bi najbrž morala izkristalizirati ali celo abstraktizirati osnovno idejo — boj med dvema sploloma, sovraštvo do žensk — toda prav ta ideja je za nas družbeno in idejno nesprejemljiva, v celotnem kontekstu avtorjevega dela pa marsikdaj celo naivna. Zato tudi ne more poiskati neposrednega visavija z gledalcem. Ob tem se zdi toliko bolj opravičljiva in sprejemljiva režiserjeva usmerjenost v iskanje tistih vrednot dramatikovega dela, ki izvirajo iz resnične človekove stiske in bolečine, iz tistega, kar je v njem najbolj človeškega, ki je napadeno in ogroženo. Oba protagonista. Milivoje Živanović kot kapetan in Blaženka Katalinić kot njegova žena Lavra sta že po svojih igralskih naturah ustrezno sledila temu konceptu. Živanović z izrazito psihološko razrvanostjo moža-otroka, z izrazito emocionalnostjo, s številnimi naturalističnimi nadrobnostmi, Katalinićeva z bolj disciplinirani potezami ženske-demona, ki pa je kljub temu ostala v popolnoma življenjskih okvirih. Velika sugestivnost uprizoritve, ki je temeljila na takšnem konceptu in obeh močnih igralskih osebnostih, je upravičeno osvojila občinstvo.

MARJAN JAVORNIK

Kriminalka na baletnem odru

Zadnja premiera sezone v mariborskem gledališču

Drevi bo v mariborskem gledališču zadnja letošnja premiera. Koreograf dr. Henrik Neubauer je kot gost pripravil tri kratke balete, ki po svoji raznolikosti napovedujejo pester baletni večer.

Prvi del programa bo izpolnilo delo Franza Schuberta »In modo romantico«, pravzaprav njegova 8. simfonija v h-molu, imenovana »Nedokončana«.

»Soba« francoskega skladatelja Georgesa Aurica, direktorja pariške Velike opere, je pisana na detektivsko zgodbo popularnega francoskega avtorja Georgesa Simenona. Auricov poseg po tej tematiki je prvi primer v zgodovini baleta in vse kaže, da bo prva uprizoritev tega dela v Sloveniji doživela veliko zanimanja.

Zadnji del večera pa je posvečen krstni uprizoritvi baleta slovenskega skladatelja Zvonimira Cigliča »Obrežje plesalk«, ki je šele po prizadevanju koreografa Neubauerja prišlo na odrske deske.

Mariborski balet bo s temi tremi deli lahko pokazal vse svoje kvalitete, ki jih je še izbrusil pod vodstvom koreografa — gosta. Glasbeno je baletni večer naštudiral Vladimir Kobler, sceno je pripravil Tošo Primožič, kostumografinja Schubertovega baleta je bila Mija Jarčeva, drugi dve deli pa je kostumografirala Alenka Bartlova. Sodeluje celoten baletni ansambel, okrepljen z učenci baletne šole.

P. Š.

NOVO NA TRŽIŠČU
STOMA
PASTA ZA ZUBE

Pogled na platno

Dva izraza časa

Ko je znani publicist Theodor Kotulla napadel družbeno fiziognomijo zahodnonemškega filma, je povzel, da letta ne pozna kompleksnosti in resnične tragike, da zato tako rekoč ne šteje k področju umetniške analize. Njegovi najmarkantnejši stereotipi so naslednji: prvi: nacizem in Hitlerjeva vojna so kot neizbežna katastrofa pridrli nad nemško ljudstvo. Ne vprašuje se po zgodovinskih in socialnih vzrokih nacizma, temveč površno jadikuje nad vojnimi tegobami nenacističnih Nemcev in poveličuje njihova borbena dejanja. Drugi: nemški vojak je samo opravljal svojo dolžnost do domovine: treba je zato zelo razlikovati med njim in nacističnimi zločinci. Toda dostikrat se z nekaj zelo retoričnimi zaključki obravnava tragična povezanost krivde osebno hrabrega nepoučenega nemškega vojaka z zločini v plinskih celicah . . . Tretji: nemški odpor so organizirali visoki vojaški krogi. Film zato redkokdaj išče upornike med delavci in študenti. Prednost imajo samo oficirji najvišjega ranga. Četrti: razdelitev Nemčije kot izvor težav izpovedujejo največkrat, ne da bi razkrili prave vzroke, zdaj v senzacionalističnih kolportažah, pa spet v špijonskih aferah. In peti: nemški filmski ljudje glede na gospodarski čudež in vse, kar mu sledi, ne kažejo niti sledu poznavanja ekonomskega procesa v svoji državi. Z neoekspresionističnim poziranjem nemoralnih managerskih tipov skušajo prikriti to svoje notorno nepoznavanje resnice. Psihološki problemski filmi na to temo so največkrat sijajna dokazila popolne družbene ignorance.

Izhajajoč odtod, smo zdaj pred filmom, ki so nam ga pokazali ta teden v ljubljanski »Komunie. Kakšna je podoba nemške družbe v njem: lažna, brez zgodovinske, socialne in človeške resnice? Zahodnonemški film »Moj šolski prijatelj« je zrežiral Robert Siodmak, ki se ga spominjamo po njegovi »Hudičevi noči« in predvsem kot dokaj sposobnega oblikovalca atmosfere pa izvrstnega odbiralca igralcev. Eno in drugo je spet pokazal v »Mojem šolskem prijatelju«. Münchenski poštar, ki izkoristi dejstvo, da je bil sošolec Göringa in mu zato pred koncem vojne v pismu pove, kar o vojni pošteno misli, želeč skrajšati trpljenje bližnjih, kot jih v svoji preprosti človečnosti razume, je z Göringovo intervencijo — namesto ustreljen, spoznan za norega. Šele petnajst let po vojni se mu posreči dokazati, da zato, ker je sovražil nacizem, ni bil nor. Je film izraz časa? To mračna groteska vsekakor je. Se obrača k razumu ali zgolj mobilizira čustva? Siodmak se dotakne politične restavracije neonacizma v zvezni republiki, skuša razkriti kanec psiholoških, družbeno stilnih in socialnih pogojev za poštarjev primer. Njegovemu filmskemu izraznemu rezoniranju pa vseeno očitamo prešibko orientacijo v celovitejšo farzo, marsikaj apologetskega ji je samo v škodo.

Agresivni rasizem smo že spoznali v velikih filmskih delih pa tudi v melodrami, s happy endom, v širše zajetih temah ali zgolj v osebnih zgodbah. Antirasistični plaidoyeri so prešli dolgo pot od dokumentov do filozofije. Tokrat imamo v kinu »Viče možnost videti kar western »Plameneča zvezda«, ki je izkoristil Elvisa Presleya za glavnega junaka. Film je v svojem žanru spretno zgrajen, tudi Presleya soigralci so skrbno izbrani. Vendar si ne moremo kaj, da ne bi pomislili, ali ni rasistična stvarnost, čeprav v »Plameneči zvezdi« še tako kruto, grobo razgaljena, v resnici ustvarjalcem tega westerna (zlasti finančni strani) le dovolj buren izhodiščni motiv.

MARINA GOLOUH

HARPER LEE

UBITI OPONAŠAVCA

80. nadaljevanje

Spomnila sem se tistega davnega pogubnega dogodka, ko sem se tako odločno postavila za Walterja Cunninghama. Zdaj sem bila vesela, da sem ga bila branila. »Brž ko se bo začela šola, bom povabila Walterja domov na kosilo,« sem delala načrte ter pri tem popolnoma pozabila na tiho odločitev, da ga bom premlatila prvikrat, ko ga bom spet srečala. »Včasih bo ostal lahko tudi po pouku. Atticus bi ga lahko peljal domov v Sarum. Morda bi lahko kdaj tudi prespal pri nas, okay, Jem?«

»Bomo videli,« je rekla teta Aleksandra, izjava, ki je bila pri njej vedno grožnja, nikoli obljuba. Presenečeno sem se obrnila k njej. »Zakaj ne, tetka? Saj so dobri ljudje.«

Pogledala me je preko očal, ki jih je uporabljala, kadar je šivala. »Jean Louise, niti najmanj ne dvomim, da so dobri ljudje. Vendar pa niso ljudje naše vrste.«

Jem je pojasnil: »Reči hoče, da so kričači, Scout.«

»Kaj je to, kričač?«

»Oh, hrupni so, no. Radi imajo godbo in podobno.«

»Ampak, tudi jaz —«

»Ne bodi trapasta, Jean Louise,« je rekla teta Aleksandra. »Dejstvo je, da lahko drgneš Walterja Cunninghama, da se bo svetil od čistoče, lahko ga vtakneš v čevlje in v novo obleko, pa ne bo nikdar tak kakor Jem. Razen tega so v tisti družini nagnjeni k pijači. Fincheve ženske se ne zanimajo za take vrste ljudi.«

»Tet — ka,« je rekel Jem, »saj še devet let nima.«

»Naj se kar zdaj nauči.«

Teta Aleksandra je spregovorila. Živo sem se spomnila, kako se mi je zadnjikrat postavila po robu. Nikdar nisem vedela, zakaj. Bilo je takrat, ko sem delala načrte, kako bom obiskala Calpurnio na domu — bila sem radovedna, zanimalo me je; hotela sem biti njen »gost«, videti, kako živi, kdo so njeni prijatelji. Prav tako bi si bila lahko zaželela, videti drugo stran lune. To pot je bila taktika tete Aleksandre drugačna, cilj pa je bil isti. Morda je zato prišla stanovat k nam — da bi nam pomagala izbirati prijatelje. Hotela sem ji kljubovati, kolikor se je dalo: »Toda če so dobri ljudje, zakaj potem ne bi smela biti dobra z Walterjem?«

»Nisem rekla, da ne bodi dobra z njim. Biti moraš prijateljska in vljudna do njega, z vsakomer moraš biti prijazna, dragica. Ni pa da treba vabiti domov.«

»Kaj pa, če bi bil naš sorodnik, tetka?«

»Dejstvo je, da ni naš sorodnik, pa tudi če bi bil, bi bil moj odgovor prav tak.«

»Tetka,« je spregovoril Jem, »Atticus pravi, da si prijatelje lahko izbiraš, sorodnikov pa ne, in če je kdo tvoj sorodnik, je sorodnik, pa če ga priznaš ali pa ne, in če ga ne, si prav smešen.«

»To je spet čisto tvoj oče,« je odgovorila teta Aleksandra, »jaz pa še vedno pravim, da Jean Louise ne bo povabila Walterja Cunninghama v to hišo. Četudi bi bil njen dvojni bratranec, ga ne bi sprejeli v tej hiši, razen če bi prišel k Atticusu po opravkih. Tako je, pa konec.«

Rekla je, »ne, pa konec,« toda to pot je povedala, zakaj: »Zakaj pa se ne bi smela igrati z Walterjem, če bi hotela, tetka?«

Snela si je očala ter me strmo pogledala. »Povedala ti bom, zakaj,« je rekla. »Zato ker — je — ničvrednež, zato se ne smeš igrati z njim. Ne dovolim, da se družiš z njim, se navzameš njegovih navad in naučiš kdo ve česa še.«

Ne vem, kaj bi bila storila, pa me je Jem zadržal. Prijel me je za ramo, me objel ter me odpeljal v spalnico; med potjo sem hlipala od besa. Atticus naju je slišal ter pomolil glavo skozi vrata. »Nič ni, gospod,« je rekel Jem trdo, »nič ni.« Atticus je odšel.

»Na žvečilni gumi, Scout.« Jem je pobrskal po žepu in izvlekel Tootsie Roll. Trajalo je nekaj minut, preden sem prežvečila gumi v udobno gmoto.

Jem je preurejal stvari na svoji omari. Lasje so mu spredaj in zadaj štrleli na vse strani in ugibala sem, ali bodo sploh kdaj videti moški — morda bi mu rasli lepo gladko, če bi se obril po glavi in začel znova. Obrvi je imel gostejše in opazila sem, da je nekam vitek. Potegnil se je.

Ko se je ozrl, je bržkone mislil, da bom spet začela jokati, zakaj rekel je: »Če ne boš nikomur povedala, ti bom nekaj pokazal.« Vprašala sem, kaj. Odpel si je srajco ter se plašno nasmehnil.

»No, kaj?«

»No, ali ne vidiš?«

»Ampak ne.«

»No, dlaka je.«

»Kje?«

»Tule. Ravno tule.«

Potolažil me je bil, zato sem rekla, da je ljubka, toda videla nisem ničesar. »Prav čedna je, Jem.«

»Tudi pod pazduhami,« je rekel. »Prihodnje leto bom pričel igrati nogomet. Scout, nikar se ne gnjavi zaradi tetke.«

Zdelo se mi je, da mi je šele prejšnji dan rekel, naj je ne gnjavim.

»Saj veš, da ne zna ravnati z deklicami,« je rekel Jem, »vsaj s takimi deklicami, kot si ti, ne. Rada bi, da bi postala dama. Ali se ne bi mogla lotiti šivanja ali česa podobnega?«

»Kje pa. Ne mara me, to je vse, ampak meni je prav malo mar. Razdražilo me je, ker je rekla, da je Walter Cunningham ničvrednež, Jem, ne zato, ker je rekla, da sem problem za Atticusa. O tem sva si nekoč prišla popolnoma na jasno; vprašala sem ga, če sem problem, pa je rekel, da ne kdo ve kakšen, kvečjemu tak, ki ga on lahko vedno reši, in naj si niti za hip ne delam skrbi zaradi tega. Na-a, za Walterja je šlo — ta fant ni ničvrednež, Jem. Ni tak kakor Ewelli.«

Jem je brcal čevlje z nog ter se zavihtel na posteljo. Nato se je nasionil na vzglavnik ter prižgal nočno lučko. »Veš kaj, Scout? Zdaj mi je vse jasno. Zadnje čase sem o tem veliko razmišljal in zdaj mi je vse jasno. Na svetu so štiri vrste ljudi. Najprej so navadni ljudje kakor mi in sosedje, potem so taki kakor Cunninghami v gozdovih, taki kakor Ewelli doli pri smetišču in naposled črnci.«

»Kaj pa Kitajci in Cajuni doli v baldwinskem okraju?«

»Mislim v maycombskem okraju. Stvar je v tem, da naša vrsta ljudi ne mara Cunninghamov, ti ne marajo Ewellov, Ewelli pa prezirajo in sovražijo temnopolte ljudi.«

»Če je tako,« sem rekla, »zakaj potem ni Tomova porota, ki je bila sestavljena iz ljudi, kakršni so Cunninghami, oprostila Toma iz kljubovalnosti do Ewellov?«

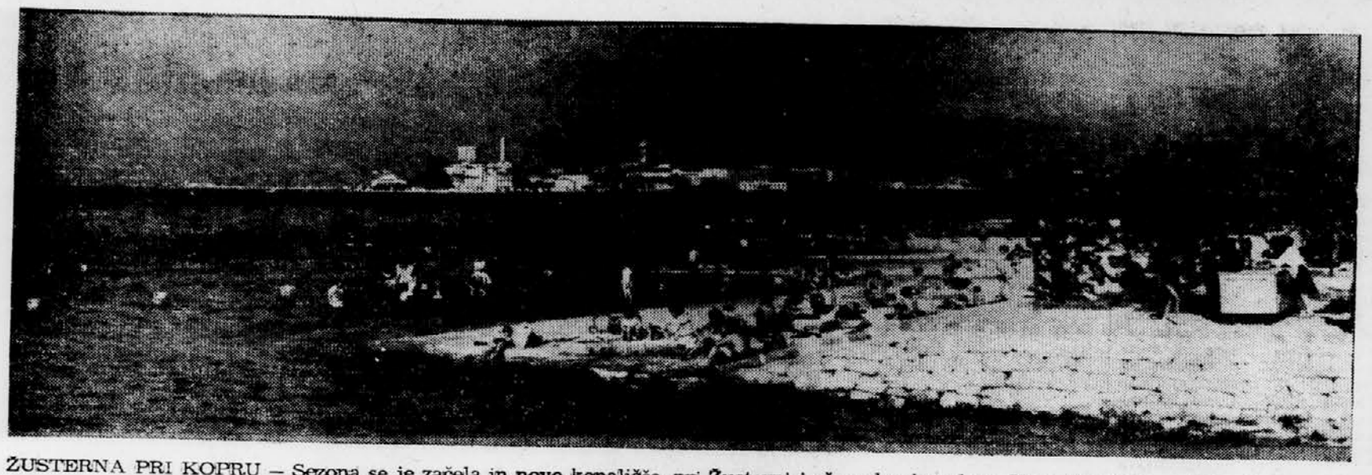

ŽUSTERNA PRI KOPRU — Sezona se je začela in novo kopališče pri Žusterni je že polno kopalcev. V ozadju Koper. Foto: S. Lenardič

Vse manj površin za zasebne gradnje

Težave soboških urbanistov pri urejanju gradbenega okoliša

Ko se je v Murski Soboti v povojnih letih izredno razmahnila zasebna gradnja stanovanjskih hiš, ki so med 42 odstotki novih objektov zastopane z več kot dvema tretjinama, še ni bila v tolikšni meri oblikovana urbanistična podoba tega mladega mesta, da bi pri dodeljevanju lokacij z večjo doslednostjo upoštevali smotrnost zazidav. Stanovanjske hišice, ki so jih gradili pretežno priseljenci s podeželja, so ponekod razkropljene na večjih površinah, kot to zahtevajo današnji pogoji zazidav po urbanističnem načrtu. Razen tega je večina teh skromnih hišic brez osnovnih pritiklin, zlasti sanitarij, kar še boli otežkoča urejanje kanalizacije in vodovodnega omrežja.

Na 207 hektarih mestnega gradbenega okoliša je od 131 hektarov razpoložljivih površin za stanovanjske objekte pozidano že več kot 100 hektarov zemljišča, kjer živi sedaj 7300 prebivalcev. Na približno enaki površini mestnega gradbenega okoliša Celje prebiva več kot 30 tisoč prebivalcev. Pomeni, da vpliva takšna razredčenost življenja v Soboti (na 1 ha zazidalnega prostora okrog 30 stanovalcev) usodno tudi na urejanje komunalnih objektov, zlasti kanalizacije in vodovoda, katerih ureditev bo veljala velikanska sredstva. Velja namreč povedati, da Sobota še sedaj nima urejene kanalizacije in vodovoda. Fekalije in druge odplake pronicajo v zemljo, kar seveda ne ostaja brez posledic in vpliva na posamezna vodovodna zajetja.

Prav sedaj pa v Soboti velikopotezno rešujejo urejanje sodobne kanalizacije, kar bo bistveno zboljšalo higienske in sanitarne pogoje prebivalcev.

Seveda se bodo kanalizacijska in vodovodna dela zavlekla prav na račun razkropljenosti zasebnih gradenj, ki imajo skoraj brez izjeme dokaj velike ohišnice. Sicer so pri dodeljevanju lokacij skrčili gradbene površine za zasebne graditelje od 10 na 5 arov, žal pa ostaja tako malo prostora, da so zelo zaostrili tudi kriterij dodeljevanja, ki zaradi predpisovanja gradenj skoraj povsem izloča interesente z manjšo finančno zmogljivostjo. Razen tega se je z uvedbo komunalnega prispevka zvišala tarifa za gradbeno parcelo velikosti 5 arov na blizu 1,7 milijona dinarjev.

Dokaj skromen preostanek razpoložljivih gradbenih površin predvidevajo urbanisti za gradnjo večjih stanovanjskih in poslovnih objektov. V težnji, da bi kar najbolj koncentrirali prebivalstvo v središčnem delu mesta, se seveda ne bo moč izogniti visokih gradenj, kar pa bi utegnilo kaziti splošno podobo mesta. Zato se bodo v Soboti po sedanji napovedi odločili za objekte srednje velikosti.

Poglavje zase so tudi kmetovalci, ki imajo v ožjem mestnem središču stanovanjske in druge objekte. Teh je kar 193 in jih bodo nujno morali zaradi predvidenega rušenja takih poslopij preseliti. S tem se bo stiska na obrobnih predelih mesta za gradbene površine še povečala, zato ni odveč splošna zaskrbljenost, da bo težaven položaj Sobote zaradi nesmotrno izkoriščenih površin mestnega gradbenega okoliša prej ali slej v celoti zajezil zasebno stanovanjsko gradnjo.

B. BOROVIČ

PESNICA PRI MARIBORU

Proslavljajo krajevni praznik

Dne 22. junija bo minilo 23 let, odkar so se zbrali v Kerenčičevi hiši na Pesnici člani SKOJ na Pokrajinski konferenci. Pesničani so si ta dan izbrali za svoj krajevni praznik, ki ga bodo letos praznovali že dvajsetič.

Za letošnje praznovanje so pripravili bogat kulturni in športni program. Med drugim bo tudi dramska skupina domačega kulturno - umetniškega društva »Marica Kerenčic« uprizorila dramo Mateja Bora »Raztrganci«. Osrednja prireditev bo jutri, v nedeljo. Predstavniki Zveze borcev in drugih organizacij bodo položili vence pred spominske plošče. Nato se bo razvila povorka, pri kateri bodo sodelovali člani Partizana, šolska mladina, gasilci in drugi. Slavnostno zborovanje bo na igrišču Partizana. Ta dan bodo podelili tudi posebna priznanja najzaslužnejšim krvodajalcem. Solska mladina pripravlja telovadni nastop, nogometaši pa se bodo pomerili v finalni tekmi za pokal krajevnega praznika.

Z. L.

RADLJE

Na letovanje v Banjole

Tudi letos bodo otroci radeljske občine letovali v taboru v Banjolah pri Pulju. Letovanje pripravi vsako leto občinski odbor DPM Radlje ob Dravi. Z zmernimi cenami, dobro organizacijo in bogatim vsebinskim programom letovanja so si tako zagotovili zaupanje številnih staršev in drugih organizacij.

Že doslej je prijavljenih nad 300 otrok, vendar vseh ne morejo sprejeti. Ena izmena v taboru zmore le okoli 50 do 60 otrok. Zaradi tega so se odločili, da bodo čas izmene skrajšali na 10 dni. Tabornina z vračunanimi potnimi stroški bo 4.500 din, socialno šibki pa bodo oproščeni plačila. Stroške zanje bo krilo socialno zavarovanje in občinska skupščina, ki sta v ta namen prispevala nad en milijon dinarjev.

V prvi skupini otrok, ki bo prišla v Banjole 1. julija, bodo šolarji iz Mute.

MARIBOR

Partizanski pohod po spominskih krajih

Razen proslav 22. junija, ki jih pripravljajo krajevni odbori Združeni borcev NOV, bodo v občini Maribor-Center priredili tridnevni pohod, v katerem bodo pripadniki predvojaške vzgoje, taborniki in drugi, obšli nekaj zgodovinskih krajev iz NOV in predvojnega delavskega gibanja.

Pot bo vodila najprej na Duh na Ostrem vrhu, kjer bodo položili venec pred spomenik sekretarja CK KPJ Djura Djakovića. Od tam bo odšla delegacija predstavnikov množičnih organizacij na Žlemberski vrh, do spominske plošče, kjer so orožniki zahrbtno ubili Djuro Djakovića, pred 35 leti.

Na povratku prek Žavcarjevega vrha bodo priredili več mitingov s predvajanjem filmov in tovariška srečanja z domačini in preživelimi borci.

Zadnji dan bo na hipodromu v Kamnici osrednja proslava Dneva borca, nato pa razne športne prireditve, na katerih bodo nastopili tudi pripadniki JLA.

(jp)

ŠENTPETER V SAVINJSKI DOLINI

Odkrili so rimsko cesto

Pri izkopavanju grobišč iz rimske dobe pred naseljem Šentpeter v Savinjski dolini so odkrili zelo dobro ohranjeno rimsko cesto, ki je široka 9 metrov in 60 centimetrov. Cesta drži proti že restavrirani rimski nekropoli.

vec.

RAVNE NA KOROŠKEM

Poroštvene izjave za kredite

Občinska skupščina je odobrila poroštveno izjavo zdravstvenemu domu Ravne na Koroškem za najetje kredita 20 milijonov din pri KB Slovenj Gradec iz vročenih sredstev komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Ravne na Koroškem in za najetje kredita 100 milijonov din pri splošni gospodarski banki iz vročenih sredstev republiškega zavoda za socialno zavarovanje. Poroštvene izjave so dali tudi KZ Prevalje za najetje kredita za ureditev hmeljišč, trgovinskemu podjetju Povrtnina, Slovenj Gradec, za nakup avtobusa in za ureditev kopališča v Prevaljah, Gradbeno podjetje Ravne za najetje kredita za dokončanje stanovanjskih hiš v Ravnah in Gradbeno podjetje Slovenj Gradec za najetje kredita za dokončanje poslovnega in stanovanjskega objekta v Slovenj Gradcu.

Turistične informacije

Primorska: v Portorožu je dovolj prostora pri zasebnikih, v Izoli tudi v hotelih in počitniških domovih (priporočajo pa rezervacije); dovolj prostora je tudi v Postojni. Na Goriškem je povsod še kar dovolj prostih postelj le v Bovcu so nekatere dni zasedeni hoteli Kanin, Golobar in Alp-hotel. — Od 20. junija dalje vozijo avtobusi na progi Bovec—Vršič—Ljubljana—Idrija—Bovec in pa Tolmin—Nova Gorica—Opatija—Reka.

Gorenjska: v Bohinju imajo nekaj prostora v hotelu Bellevue, vsi drugi so zasedeni. Domala povsod drugod na Gorenjskem je še dovolj prostora, le hotel Jelen v Kranju je zaseden. Nova cesta do zavetišča pri Ptiču v Lomu nad Tržičem je prevozna za osebne avtomobile. Stalno je oskrbovana tudi Koča na Dobrči.

Štajerska: v zdraviliščih na celjskem območju je še nekaj prostih postelj, prav tako tudi v drugih turističnih krajih. Dovolj prostora je v Celju, vendar priporočajo ob sobotah in nedeljah rezervacije.

Pomurje: zdravilišče v Radencih je zasedeno, danes in jutri pa tudi počitniško naselje. Dovolj prostora je pri zasebnikih. V drugih turističnih krajih Pomurja je še nekaj prostih postelj.

Dolenjska: v Dolenjskih Toplicah so na razpolago le zasebne turistične sobe. Planinski dom na Mirni gori je od danes dalje delno zaseden, danes in jutri pa je zaseden tudi hotel Metropol v Novem mestu. Drugod na Dolenjskem je še dobiti prostor.

Ljubljansko območje: Turistično društvo Ljubljana sporoča, da so vsak dan ob 15., 16., 17., 18. in 19. uri redne vožnje z »Barjanko« po Ljubljanici. »Barjanka« odhaja iz »Bobrovega pristanišča« na Špici. V turističnih krajih na tem območju pa je še dobiti proste postelje.

MURSKA SOBOTA

Izvoz presegel predvidevanja

Industrija izvozila za 1 milijon 226 tisoč dolarjev

Podatki o izvozu industrije in kmetijstva v soboški občini kažejo v prvih štirih mesecih zelo ugodno podobo. Medtem ko je industrija z izvozom blaga v vrednosti 1.226.000 dolarjev dosegla 36 odstotkov letnega plana, ugotavljajo v kmetijstvu izvoz v vrednosti 141.000 dolarjev ali 33 odstotkov letnega plana izvoza.

Med industrijskimi podjetji posebno izstopa z izvoznimi uspehi soboška tovarna perila težke konfekcije in pletenin »Mura«, ki je do konca aprila izvozila pretežno na zahodno tržišče svojih proizvodov v vrednosti več kot pol milijona dolarjev. S tem je »Mura« izpolnila v štirih mesecih že nad 42 odstotkov letošnjih izvoznih obveznosti, zato ni odveč napoved, da bo ta gospodarska organizacija letos v soboški občini odločilno prispevala k nadvse ugodni izvozni bilanci. V celoti zadovoljuje tudi izvoz KIK Pomurke, ki je s 707.000 dolarji izpolnila blizu 34 odstotkov plana izvoza že do konca aprila. Mnogo slabše stanje pa ugotavljajo glede izvoza v beltinskem podjetju »Beltinka«, kjer so v prvih štirih mesecih z vsega 17,3 odstotki izpolnjenim letnim planom v hudem zaostanku.

B. B.

LENDAVA

Ustanovili so počitniško skupnost

V lendavski občini so ustanovili počitniško skupnost, v kateri so včlanjeni vsi delovni kolektivi in ustanove s področja lendavske občine. Med delavci je izredno veliko zanimanje za oddih na morju. Zato se je upravni odbor počitniške skupnosti odločil, da bo v Banjolah pri Pulju pripravil tabor. Postavili ga bodo lendavski taborniki — »Beli rudarji«. Cena dnevnega penziona v taboru bo za odrasle 700 din, za otroke do 12 leta pa 400 din. Doslej se je prijavilo za dopust v Banjolah že nad 400 delavcev in uslužbencev.

B.

LAŠKO

V rudniku še za sedem let dela

Pri preusmerjanju proizvodne dejavnosti naj bi kolektivu pomagala tudi občina

Perspektiva premogovnika rjavega premoga v Laškem — Huda jama je žgoča tema, o kateri razpravljajo rudarji že več let. Doslej odkrita nahajališča bodo zadoščala še za sedem let. V rudniku je v zadnjem času precej mani zaposlenih. Fluktuacijo so največ povzročili sorazmerno nizki osebni dohodki. Z novo organizacijo dela in boljšo delovno disciplino je kolektiv rudnika obdržal planirano proizvodnjo in s tem dosegel tudi boljše osebne dohodke, saj ti znašajo aprila povprečno 59.152 dinarjev na zaposlenega.

Rudnik je kupil tudi vrtalno garnituro, tako da sami opravljajo vsa raziskovalna dela. Najbrž bodo za to potrebovali več kot 1 leto ter pričakujejo, da bodo v tem času še naleteli na kakšno ležišče rjavega premoga, ki bi osnovno dejavnost rudnika podaljšalo še za nekaj let.

V skladu z možnostmi razvijajo tudi stranske dejavnosti. Tako so letos nekoliko modernizirali proizvodnjo v kamnolomu. Za prodajo bo ostalo precej več gramoza kot doslej, čeprav bo kamnolom polovico proizvodnje porabil za izdelovanje betonskih kvadrov za trg.

Kolektiv pričakuje pomoč tudi od občine, vsaj glede preusmeritve na drugo proizvodno dejavnost. Z odločitvijo in pripravami le ne bi kazalo predolgo čakati

F. K.

BELTINCI

24 novih družinskih stanovanj

V Beltincih, ki so središče okoliških vasi, potrebujejo iz leta v leto več stanovanj. To je tudi razumljivo, saj je tu popolna osemletka, zdravstvena postaja, lekarna, kmetijska zadruga, ekonomska enota obrata za kmetijstvo in še druga manjša podjetja komunalnega značaja. Vsi ti zaposlujejo delavce, ki jim je treba poskrbeti stanovanja. Letos jeseni bo stanovanjski problem vsaj deloma rešen, ko bo 24 prosilcev dobilo družinska stanovanja v treh stanovanjskih blokih. Dva stanovanjska bloka je zgradil »KIK« Pomurka, obrt za kmetijstvo, za zaposlene delavce na ekonomski enoti v Beltincih, gradnjo tretjega stanovanjskega bloka pa je investirala občinska skupščina.

»KIK« Pomurka, obrt za kmetijstvo, bo moral v bodoče misliti še na gradnjo stanovanj. Delavci tega obrata namreč stanujejo v zelo slabih zgradbah, kjer imajo vlažna stanovanja. Razen tega pa je nekaj stanovanj takih, da si mora kuhinjski prostor deliti več družin.

A. H.

Uredili bodo kopališče

V Beltincih že več let nameravajo urediti kopališče, a jim doslej to ni uspelo. Turistično društvo pa se je letos znova lotilo dela. Tako bodo kmalu izkopali bazen in domačini upajo, da se bodo lahko v domačem kopališču kopali še letos.

A. H.

Železarna Štore v zaostanku

Petmesečni proizvodni plan industrije celjske občine so izpolnili s 97,5 odstotka, kar vseeno predstavlja 8-odstotno povečanje glede na uspehe, dosežene v prvih petih mesecih lanskega leta. Če bi v teh mesecih Železarna Štore v redu izpolnila predviden letošnji proizvodni program, kar pa zaradi redukcije toka ni bilo mogoče, bi industrija v občini dosegla od januarja do maja 13,5 odstotno povečanje. Nekatera podjetja kovinske in tekstilne industrije imajo težave s surovinami, bodisi domačega ali tujega izvora.

—vec

SLOVENSKE KONJICE

Nagrade za najboljše naloge o izbiri poklica

Zavod za zaposlovanje delavcev v Slovenskih Konjicah je podelil praktične nagrade 14 učencem osnovnih šol iz raznih krajev konjiške občine za najboljše naloge o izbiri poklica in o delu v posameznih podjetjih. Večino nagrad je nabavil zavod iz lastnih sredstev, ostale pa so prispevala nekatera podjetja in zavodi.

L. V.

ORMOŽ

Uspele volitve v samoupravne organe

Temeljite priprave so pripomogle, da so volitve v organe upravljanja v delovne skupnosti in svete kmetijskih zadrug v občini uspele. Lepo okrašena volišča in množična udeležba so to zgovorno potrdili.

Izredno lepa udeležba je bila na volitvah v zadružni svet kmetijske zadruge Ormož. V krajevnih področjih Kog, Ivanjkovci in Tomaž so volitve zaključili v jutranjih urah s 100 odstotno udeležbo. Tudi na drugih voliščih so končali volitve do 13. Volilo je 99,2 odstotka članov zadruge.

Tako kot zbori zadružnikov so tudi volitve letos pokazale, da je v občini močno jedro naprednih kmetovalcev — zadružnikov, ki z zadrugo vsestransko sodelujejo.

D. R.

Vinogradniško gospodarstvo Kapela — p. Slatina Radenci

razpisuje delovno mesto

AGRONOMA

— živinorejsko-poljedelske smeri z nekaj prakse. —

Ponudbe sprejema upravni odbor podjetja.

5802

Poslovno združenje »VEKTOR« — Ljubljana, Šmartinska cesta štev. 110,

sprejme:

— TAJNICO izobraževalnega centra

— STENODAKTILOGRAFKO sodelavko v komercialnem sektorju.

5845

Trgovsko podjetje PETROL — Ljubljana, sprejme:

— administrativno moč za skladišče v Zalogu

— snažilko

Ponudbe pošljite na naslov: PETROL, Ljubljana, Vošnjakova štev. 2.

5843

Doslej tri zlate za naše

Evropsko prvenstvo v kegljanju v Budimpešti

BUDIMPEŠTA, 19. jun. — Evropsko prvenstvo v kegljanju se uspešno nadaljuje za jugoslovanske reprezentante. Potem ko sta naša moška in ženska dvojica osvojili prvo mesto oziroma zlati medalji, je včeraj v konkurenci posameznikov mladi Kranjčan Turk podrl 870 kegljev in je ta čas na 6. mestu. Turk je debutant v državni reprezentanci.

Prvo mesto v parih sta osvojila Stržaj 920 in Mlakar 961 (skupaj 1881), drugo pa Grom 920 skupaj z Greutingenom (NDR) 920. Bronasto medaljo sta osvojila Madžara Szabo 955 in Varga 868 (1823), Grom 938 in Smoljanović 850 (1788) sta se uvrstila na šesto mesto.

Zlato medaljo v ženski konkurenci sta osvojili Čadeževa 412 in Buličeva 418 (830), srebrno Cebula 410 in Rippi (NDR) 412 (822), bronasto pa Laurova 402 in Lindunova (ČSSR) 416 (818).

V polfinalu tekmovanja posameznikov tekmuje 58 tekmovalcev in 30 tekmovalk. Dosedanji rezultati polfinala posameznikov: Nikoroy (Rom) 896, Heitvogel (Avstrija) 893, Varfalzi (Madž) 888, Kiersky (ČSSR) 878, Milanu (Rom) 877, Turk (Jug) 870, Vostrak (ČSSR) 870, Hladnik (Jug) 867. Najboljše posameznice doslej v polfinalu pa so: Firbachova (ČSSR) 435, Traudalir (Rom) 431, Moldovani (Rom) 426, Cebula (NDR) 423. Jugoslovanke niso bile uspešne: Zebec 406, Čadež 383 in Jakovac 337.

Obvezno šolanje uzakonjeno

Sestanek Zvezne komisije za telesno vzgojo

BEOGRAD, 19. junija — Po razpravi o telesni kulturi študentov višjih in visokih šol na današnjem sestanku Zvezne komisije za telesno vzgojo je bilo sklenjeno, da se uzakoni obvezno šolanje telesne vzgoje v ustreznih zveznih in republiških listinah, kje bo natančno določena vloga telesne vzgoje študentov. Učni načrt telesne vzgoje mora biti sestavni del statutov višjih in visokih šol. Ponovno je bilo poudarjeno, da mora po 7-letnem načrtu razvoja telesne vzgoje obvezno šolanje do konca leta 1970 vključiti vse študente prve stopnje.

Da bi bilo vključevanje študentov v to področje (v prostem času) čim bolj množično, bodo na vseh višjih in visokih šolah ustanovili društva za telesno vzgojo. Predlog je, da bi do jeseni pristojni forumi izdelali okvirni predlog pravilnika o delu in organizaciji takih društev.

Nadalje je bilo govora o večjih sredstvih, ki naj bi jih dobivala organizacija ZTK od Jugoslovanske loterije, toda ta denar naj bi bil namenjen za gradnjo športnih objektov, ki bi bili dostopni vsem delovnim ljudem.

Po domačih krajih

Začetek športnih iger v Celju

CELJE, 19. jun. — Pod pokroviteljstvom CK ZMJ je bila danes svečana otvoritev 10. jubilejnih iger »Bratstva in Enotnosti«. V pohodu je nastopilo nad 600 mladincev in mladink iz Zrenjanina, Tuzle, Vinkovcev in Celja. — Na Trgu V. kongresa v Celju so bili zbrani razen udeležencev iger tudi predstavniki političnih in družbenih organizacij omenjenih mest. Igre je otvoril predsednik občinskega komiteja ZM Slovenije Celja Franček Ribič. Na športnih tekmovanjih pa so bili doseženi naslednji rezultati:

Odbojka — mladinci: Zrenjanin : Tuzla 2:0, Vinkovci : Celje 2:0, Tuzla : Vinkovci 2:1. Mladinke: Zrenjanin : Tuzla 2:0, Vinkovci : Celje 2:1, Vinkovci : Tuzla 2:0.

Košarka — mladinci: Celje : Zrenjanin 54:44, Celje : Vinkovci 80:57, Tuzla : Vinkovci 60:31; ženske: Celje : Zrenjanin 31:24, Tuzla : Vinkovci 38:9, Celje : Vinkovci 52:10.

Rokomet — mladinci: Zrenjanin : Vinkovci 3:10, Celje : Tuzla 14:13, Celje : Vinkovci 15:14; mladinke: Celje : Vinkovci 5:16, Tuzla : Celje 6:4.

Jutri nadaljujejo športna tekmovanja.

K. J.

Ostojića ni bilo na zaslišanju . . .

BEOGRAD, 19. junija. — (Od našega stalnega dopisnika.) »Afera Ostojić« postaja vse bolj sarivnostna. Kakor smo že pisali, se ta igralec sprva ni udeležil skupnih priprav olimpijskega moštva, nato se je vendarle pojavil, tik pred tekmo z Romunijo pa je kratko in malo spet izginil. Kakor smo zvedeli pozneje sta dva neznanca odpeljala Ostojića v klubske prostore Partizana, kjer je ostal do polnoči!

Glede na to je Nogometna zveza sklenila, da ga bo zaslišala (danes) in mu je zato poslala poziv v dveh smereh: na vodstvo Crvene zvezde in Partizana. Toda Ostojić ni prišel na zaslišanje. Pristojni funkcionarji pri NZJ skomigajo z rameni, češ da sploh ne vemo, kje je in kaj bi storili. Pred poslopjem NZJ je bila danes velika množica ljudi, toda njena zvedavost ni bila potešena. Zaman so čakali, da bi karkoli zvedeli o tem igralcu.

Ta afera postaja čedalje resnejša in zato mora NZJ odločno ukrepati, temboli ker vsi vedo, da sta v to afero vpletena naša dva največja kluba.

M. V

CELJE — V zaostali prvenstveni nogometni tekmi slovenske nogometne lige je po enakovredni igri tri minute pred koncem zmagala ljubljanska Olimpija 2:1 (0:1).

BEOGRAD — Na velikem predolimpijskem tekmovanju v orodni telovadbi, ki bo jutri in v nedeljo v romunskem mestu Constanzi, bodo našo državo zastopali Brodnik, Petrović, Stepanovićeva in Havlekova.

AJDOVŠČINA — V prvenstveni rokometni tekmi je Partizan iz Pirana odpravil domačo Ajdovščino 17:9 (7:3).

I. S.

MARIBOR — Na telovadišču Maribor bo v soboto, 20. in v nedeljo, 21. t. m. republiško prvenstvo v partizanskem mnogoboju. Začetek bo v soboto ob 16., v nedeljo pa ob 8.30.

Tabarly odlikovan

PARIZ, 19. junija. — Doslej neznani mladi Francoz Tabarly, ki je zmagal na tekmovanju z jahtami čez Atlantik na progi Plymouth —Newport, po postal slaven. Francoski predsednik De Gaulle je odlikoval tega mladega Športnika z redom »Viteza legije časti«.

Tabarly je 7500 km dolgo pot prevozil z 27 dneh popolnoma sam in prepričljivo prekosil vse dosedanje rekorde.

Novo na tujem

KÖBENHAVN — Sovjetska atletinja Irina Press je v Köbenhavnu dosegla letos najboljši rezultat v petoboju. Vsega skupaj je zbrala 4959 točk, kar je samo za 16 točk manj od njenega svetovnega rekorda. Najboljša rezultata je Irina Press dosegla v teku na 200 m — 25,3 in v skoku v daljino 5,94 m.

PARIZ — Belgijsko moštvo Anderlecht je osvojilo prvo mesto na mednarodnem nogometnem turnirju v Parizu. V finalnem srečanju je Anderlecht premagal Korussio iz Dorthmunda (ZRN) 3:2 (2:0). Tretje mesto si delita francoski klub Reims in brazilski Santos, ki sta med seboj igrala neodločeno 1:1 (1:1).

FIRENCE — Na mednarodnem nogometnem turnirju v Firencah je brazilska ekipa Sao Paolo premagala Fiorentino 2:1 (1:0). V finalu bodo brazilski nogometaši igrali z leningrajskim klubom Zenit, ki je pred dvema dnevoma premagal portugalskega prvaka Benfico z 1:0.

TORINO — Nogometaši Crvene zvezde so včeraj z letalom prispeli v Torino, kjer bodo v prvi tekmi tamkajšnjega nogometnega turnirja igrali z Juventusom. V nedeljo bosta igrala Torino in Dukla iz Prage. Finale bo v sredo, prav tako pa tudi tekma za tretje mesto.

LONDON — V prijateljskem boksarskem srečanju je reprezentanca Evrope premagala amatersko ekipo Velike Britanije z 12:8. V reprezentanci Evrope so bili boksarji iz Poljske, Nemčije, Nizozemske in Irske.

RIM — V kvalifikacijskem srečanju za udeležbo na olimpijskem nogometnem turnirju je reprezentanca Italije premagala ustrezno ekipo Poljske s 3:0 (1:0). Srečanje je bilo na olimpijskem stadionu pred 20.000 gledalci.

Beri spored

DANES

NOGOMET

BARCELONA — Finalna tekma za tretje mesto na turnirju za pokal evropskih reprezentanc Madžarska : Danska.

TORINO — Mednarodni turnir s polfinalnima tekmama Crvena zvezda : Juventus in Torino : Dukla.

SNL — Ljubljana : Svoboda (17,30).

AVTO-MOTO

OPATIJA — Mednarodne dirke za »Veliko nagrado Jadrana« ob 15,30.

KOŠARKA

ZKL ženske — Olimpija : Lokomotiva ob 16. v Tivoliju.

TRST — Mednarodni ženski turnir z udeležbo Olimpije.

KEGLJANJE

BUDIMPEŠTA — Evropsko prvenstvo za posameznike.

ŠAH

AMSTERDAM — Prekinjene partije medconskega turnirja.

ATLETIKA

LJUBLJANA — Ekipno prvenstvo Slovenije za člane in članice na Centralnem stadionu ob 16,30.

JUTRI

NOGOMET

MADRID — Finalna tekma za prvo mesto na turnirju za pokal evropskih reprezentanc Sovjetska zveza : Španija.

SNL — Triglav : Slovan, Rudar : Maribor B, Nova Gorica : Celje, Kladivar : Olimp, Železničar : Olimpija B (vse tekme ob 17.), Delamaris : Aluminij (16.).

KVALIFIKACIJE ZA SNL — Ilirija : Rudar — Velenje (17.), Koper : Tržič (17,45), Primorje : Bratstvo (17.).

AVTO-MOTO

OPATIJA — Mednardne dirke za »Veliko nagrado Jadrana« — ob 15.).

KOŠARKA

TRST — Mednarodni ženski turnir z udelezbo Olimpije.

ŠKOL moški — Tivoli : Škofja Loka, Svoboda : Elektra, Branik : Triglav, Lesonit : Ljubljana (16.), Domžale : Ilirija.

KEGLJANJE

BUDIMPEŠTA — Evropsko prvenstvo za posameznike.

ŠAH

AMSTERDAM — Zadnje (XXIII) kolo medconskega turnirja.

PLAVANJE

PARIZ — Mednarodni miting z novim poizkusom Christine Caron za svetovni rekord na 100 m hrbtno.

ATLETIKA

LJUBLJANA — Ekipno prvenstvo Slovenije za člane in članice ob 15,30 na Centralnem stadionu.

Vsa atletska elita na startu

Danes, jutri in prihodnjo nedeljo bo Centralni stadion ob Titovi cesti v Ljubljani prizorišče borb najboljših atletov in atletinj Slovenije. Danes in jutri se bodo merili na naslove mostvenih prvakov Slovenije za uvrstitev v finalni del zveznega prvenstva, prihodnjo soboto in nedeljo pa za naslove prvakov SRS v posameznih disciplinah.

V ekipni konkurenci bodo danes ob 16,30 startale moške vrste Kladivarja, Olimpije-Svobode, Ljubljane, Nove Gorice in Triglava iz Kranja, jutri ob 15,30 pa se bodo moškim priključile še ženske ekipe Kladivarja, Ljubljane, Maribora, Olimpije-Svobode in Gorice.

Kje je pričakovati najboljše dosežke? Predvsem v onih disciplinah, kjer bodo nastopili rekorderji in reprezentanti. Največ lahko pričakujemo od Vivoda, ki mu skakališče v Ljubljani očitno »leži«, dalje od Leška, Špana, Stanejičeve, Lubejeve, Važica, Cervana, Pikule, Spilarja, Kovača, Rojka, Urbančičeve in še nekaterih. Kar težko je vse našteti, toliko atletskih »asov«, državnih reprezentantov in olimpijskih kandidatov se bo v soboto in nedeljo predstavilo ljubljanskim ljubiteljev »kraljice sportov«.

Na vprašanje, kdo bo letos prvak Slovenije v obeh konkurencah, ne bo težko odgovoriti. Kladivar je tokrat izrazit favorit. Letos imata njegovi članski vrsti veliko upanja, da se uvrstita na najvišja mesta celo v zveznem merilu! Od klubov lahko računajo na zvezni finale še oba ljubljanska predstavnika in ŽAK Maribor v ženski konkurenci.

F. M.

ŠE O DRŽAVNEM PRVENSTVU V ORODNI TELOVADBI

Mladi telovadci mnogo obetajo

Prodoren uspeh Kersniča in Kutina ter Marlenke Kovač

XIX. državno prvenstvo v gimnastiki, ki je bilo v športni dvorani v Zrenjaninu, je lepo uspelo. Kljub prizadevnosti organizatorjev sta tekmovalce motila vročina in pa zelo gost razpored tekmovanj. Toda kljub temu je slovensko zastopstvo doseglo lepe rezultate.

Že v soboto se je končalo tekmovanje pri vseh tekmovalcih II. razreda in mladincih I. razreda, ki so nastopali le v obveznih vajah. Med 23 tekmovalci pri članih II. r. je bila ekipa Slovenije IV.. Med posamezniki se je najboljši slovenski tekmovalec Mesarič uvrstil na 8. mesto, Draksler na 14. itd. Uspešnejši so bili mladinci II. razreda, kjer je sodelovalo 5 ekip in je bila vrsta Slovenije tretja: 1. Japelj (Slov) 57,30, 2. Rajhelj (H) 56,80, 3. Matelić (BiH), 4. Sambolac (Slov) itd.

Pri mladincih prvega razreda pa je vrsta Narodnega doma ponovila uspeh iz prejšnjih let in ponovno osvojila 1. mesto z veliko prednostjo pred ekipo Sp. Šiške. Tekmovalo je pet ekip in prav obe vrsti iz Slovenije sta bili precej boljši od ostalih. Vsega skupaj je bilo 54 tekmovalcev. Kvaliteta najboljših je bila dobra: 1. Kersnič, 2. Kutin (oba Slov), 3. Hmjelovac (H), 4. Slon (Beog), 5. Povšnar, 6. Simončič (oba Slov) itd. Kersnič je že drugič zapovrstjo osvojil naslov državnega prvaka, tokrat z veliko prednostjo. To nam potrjuje, da se je razvil v odličnega telovadca, ki bo v bližnji prihodnosti lahko uspešno nastopil med najboljšimi v državi.

Kersnič je bil odličen na vseh orodjih, nikjer ni imel šibke točke, na drogu so mu sodniki prisodili celo 10 točk. Kvaliteta mladincev opazno raste, čemur gre prav gotovo zasluga vodnikoma in trenerjema obeh slovenskih vrst Šlibarju iz Narodnega doma in Jemcu iz »Sp. Šiške«.

Med člani I. razreda, ki so tekmovali v dvanajsteroboju, so bili Slovenci uspešnejši kot posamezniki. Drugi je bil Trugar, 6. Spendel, med petimi ekipami pa se je Maribor Železničar uvrstil na IV., Trbovlje pa na V. mesto.

Pri članicah II. razreda je bila le ena ekipa iz Hrvatske, katere tekmovalke so se razvrstile na najboljša mesta. Pri mladinkah II. razreda je slovenska ekipa zasedla III. mesto, za Hrvatsko in Srbijo, pred BiH. Naša vrsta je zaostajala precej za najboljšimi, za kar pa ne leti krivda samo na tekmovalke, pač pa bolj na neenotnost vrste same, saj so bile iz različnih krajev in društev in so vsaka po svoje izvajale vaje. Vsekakor bi morala taka vrsta pred tekmovanjem imeti skupni trening, da bi lahko od nje pričakovali boljši rezultat.

Članice in mladinke I. razreda so nastopale v obveznih in poljubnih vajah, torej v osmeroboju. — Pri članicah nas je zastopala vrsta iz Maribora, ki se je uvrstila kot edina na I. mesto. Med posameznicami pa je bila zasluženo prva Šljepica (Beog) 74,18, na 2. mesto se je uvrstila Sajko (ND), 3. Mikič, 4. Cretnik 66,81, 5. Pajnik (vse Mar) itd.

Pri mladinkah je letos prvič osvojila naslov prvakinje Kovač Marlenka s prednostjo 2 desetink pred Ćorićevo (BiH). Na četrto mesto se je uvrstila Jenkova (N. D.). Sicer je nastopilo 5 ekip, med katerimi se je vrsta Narodnega doma uvrstila na II. mesto za Sarajevom, pred Mariborom, Hrvatsko in Srbijo.

MIRO CERAR

Želite obnoviti

vaše vozilo TAM 4500 ali zamenjati motor po sistemu zamenjave?

Vse vam ugodno in hitro nudi

TAM SERVIS AVTOOBNOVA MARIBOR

TRGOVSKO PODJETJE

SLOVENIJASPORT

obvešča potrošnike, da je s 1. junijem 1964 uvedlo prodajo vseh športnih potrebščin — na POTROŠNIŠKI KREDIT.

Vse potrebno v zvezi z nakupom na kredit lahko uredite v PRODAJALNI V LJUBLJANI, TITOVA CESTA ŠTEV. 26.

Ne pozabite: za prijeten letni oddih si lahko nabavite kompletno camp opremo na potrošniški kredit, ki vam ga nudi SLOVENIJASPORT Ljubljana.

HUMOR

– Pepe se je odvadil kaditi že pred enim letom.

– Ali imate kaj proti utrujenosti? Nenadoma imam tako strašno težke noge.

– Glej galeba! To pomeni, da ne more biti več daleč do morja.

– No, ali že prihaja?

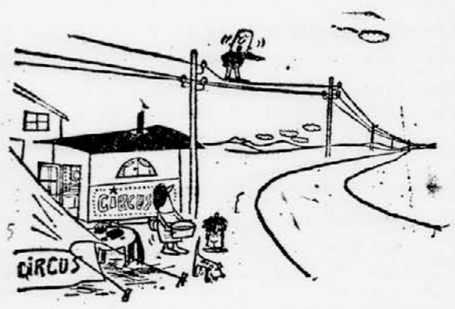

– Pred večerjo grem še na kratek sprehod.

– Najbrž zdaj prvič prosite za zvišanje plače, ali ne?

– Menim, da sem s tem povedal vse, kar se je dalo s sliko povedati...

– Vidiš? Saj sem ti rekel, da je padel v juho kos mila.

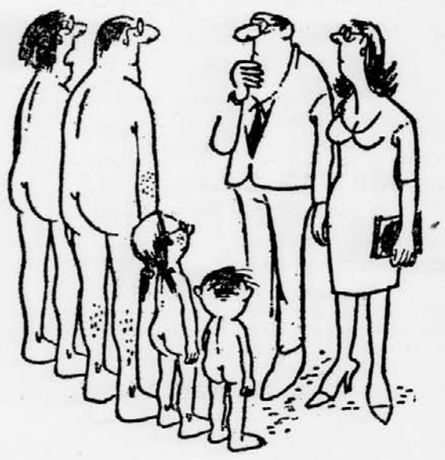

– Tretjina dohodkov gre za novi avto, tretjina za hišo, pa še jesti moramo!

GÜNTER KUNERT

Postellov konec

Potem ko sta bila Dillinger in Al Capone odpoklicana v večna lovišča, je ostal v Chicagu samo še en gangster, ki je ohranil tradicijo velikih imen svojih prednikov: Louis Postello. Trd, neizprosen, s kar se da narahlo zataknjeno pištolo v toku, tak je bil Postello, o katerega tragičnem koncu bomo poročali.

Nekega večera, bilo je 8. novembra, je stopil Postello v majhno okrepčevalnico na 68. cesti. Njegovi ljudje so že čakali pred City-banko, zaupljivo otipavali pištole v žepih in zdolgočaseno pogledovali velik kovček, v katerem je bil varilni aparat. Prav v tem trenutku je stopil Postello v okrepčevalnico, da bi se s požirkom žganice pripravil na delo. Prodiral je z rameni naprej, kot da bi oral skozi nevidno množico in se bližal točilni mizi, za katero je kraljevala barska dama, poleg katere bi Marilyn Monroe učinkovala kot posušen koren. Na enem izmed visokih stolčkov je sedel mladenič z očali in pil slatino.

Postello se je vzpel na stolček in se začel nevarno smehljati; pokazal je pri tem zlate krone v ustih, da je postalo za trenutek v lokalu svetleje.

»Whisky,« je ukazal Postello, »ne pa strup kot je tistole, haha!« In pokazal je na kozarec s slatino. Dama za točilno mizo mu je nalila whisky in se takoj spet obrila k mladeniču: »Toda zakaj potem reakcije ne tečejo naprej, mister Smithington?«

»Pazite, miss Betty,« je dejal mladenič in zaokrožil po zraku s kazalcem, »partnerji pri reakciji so vendar v plinastem stanju in plinastih elektrod ni, zato je treba te snovi raztopiti v platinskih elektrodah, oziroma jih pustiti, da se absorbirajo.«

Postello je prisluhnil in se počasi obrnil k njima. »Še en whisky,« je rekel in pomežiknil Betty. Na njegovo veliko presenečenje mu ni pomežiknila nazaj. Samo kladno je prikimala in zavzeto dejala: »Toda na klorovi elektrodi se tvorijo Cl-ioni, na vodikovi elektrodi pa vodikovi ioni!«

»Že res, Betty, vendar se elektrode nabijejo zaradi manjkajočih elektronov. Še eno slatino.« Betty je naklonila mladeniču smehljaj, ki je privabil Postellu na čelo potne kaplje. Potisnil je z jezikom cigareto v kotiček ust, se sklonil čez točilno mizo in dejal: »Jaz sem Postello!«

»Aha,« je povzela Betty, »zaradi Coulombove privlačne sile preprečuje zdaj ta naboj drugim ionom, da ne pridejo z elektrode v raztopino!«

»Točno tako,« je pritrdil mladenič in se srečno nasmehnil.

»Jaz sem Postello!« je rekel Postello glasno.

»Ali ste kaj v sorodu z odkriteljem Postellove vozličaste analize?« ga je vprašala barska dama. Postello je odkimal in dama je izgubila še zadnjo sled zanimanja zanj, če bi bilo analitično sploh mogoče ugotoviti kako zanimanje. Postello je segel v suknjič in izvlekel iz toka 11-milimetrski Luger z dušilcem. Odpel je varovalo.

»Štirinajst kolegov in policajev je že pihnil tale!« je grozeče dejal in oči so se mu zaiskrile. Mladenič mu je prijazno prikimal in glasno nadaljeval: »Najpreprostejši je Daniellov element. Raztopina $CuSO_4$ in $ZnSO_4$. Razelektritev katerih ionov bo dajala tok?«

»Ah, Jimmy,« je dahnila Betty, »jasno da ionov Cu^{2+}!« Mladenič je ves žarel, potem pa zardel in vtaknil nos v kozarec s slatino. Tudi Postello je zardel.

»Jaz sem Postello,« je zarjovel, »najslovitejši živeči gangster! Štirinajst ljudi imam na tistem, kar nekateri imenujejo vest! Štiri milijone dolarjev sem doslej naropal in jih spet pognal s temile svojimi rokami.« Položil je svoje šape na mizo.

»Tele bi se tudi lahko enkrat udeležile hidrolize v koloidni raztopini tolščne kisline in prostih alkalij!« je pripomnila Betty.

»Kaj je rekla?« je vprašal Postello zmedeno.

»Pravi, da bi si lahko kdaj umili roke,« se je zahihital mladenič.

»Štiri milijone dolarjev,« je povzel Postello ves pretresen. »Zabil sem jih z ženskami in pri igralnih mizah. Divji dedec sem. Vsi časopisi pišejo, da sem od hudiča. Ali ni res?« se je obrnil k mladeniču, »povejte sami: ali nisem zares od hudiča?«

Mladenič je skomignil z rameni in se potrudil, da bi pokazal kar najmanj zanimanja zanj.

»Bog nebeški!« je zakričal Postello, »imenujejo me »Zver iz Chicaga«, »Nočni strah«, »Mož z ognjenim coltom«, »Satan v obleki«, vi pa... vi...« Zmanjkalo mu je besed. Zdrsnil je z visokega stolčka. Z opotekajočimi se koraki je izginil za vrati, na katerih je bila napisana kratka besedica MEN. Takoj zatem je bilo slišati zamolkel strel.

Jimmy in Betty sta se spogledala. Mladenič se je dvignil in odšel za Postellom. Takoj je bil nazaj.

»Ustrelil se je skozi glavo, Betty,« je rekel, »in si zato ni poškodoval nobenih življenjsko važnih organov. Seveda mu je zdaj od strahu in razburjenja slabo. Skuhajte mu prosim močno črno kavo.«

Jimmy je šel nazaj k Postellu in se kmalu vrnil z gangsterjem, bledim kot zid. Lase na senceh je imel ožgane.

»Oprostite, gospodična,« je zamrmral zmedeno in sramežljivo. Kavo je odklonil. »Zdaj moram iti,« je zašepetal in se odmajal, senca svoje nekdanje slave.

Šele po polnoči so se Postellovi ljudje preklinjaje vrnili na svoje domove, ne da bi vlomili v banko. Postello je izginil in se ni nikdar več pojavil. Govorili so sicer o njem, da je ponosno zravnan in z nasmehom na svojem tigrovem zobovju padel v boju s policaji. Toda mi vemo bolje, kako je končal Postello, ki je vstopil na zenitu svojega življenja v okrepčevalnico, iz katere se je privlekel kot strt, uničen človek.

Nagradna križanka

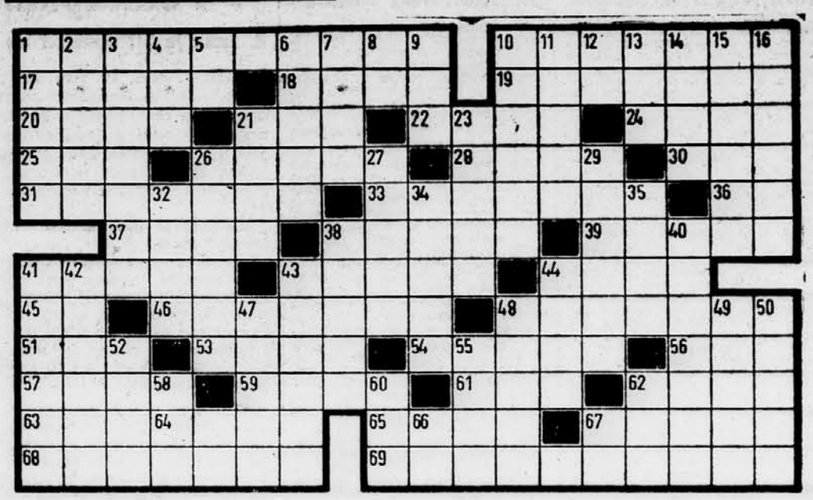

VODORAVNO: 1. avstrijski dramatik in pisatelj, prefinjen psiholog (Arhtur, 1862 1931), 10. nemški drobiž, 17. površina, razprostranjenost, 18. molčanje, 19. naziv za morsko obalo z razvitim turizmom, 20. angleški plemiški naslov, 21. del zimske garderobe, 22. slonov zob, 24. veliko mesto v Ukrajini, 25. ime makedonskega pesnika Šopova, 26. v slovenski ljudski pesmi ime za Čeha Vitovca, ki se je v službi celjskih grofov bojeval proti cesarju Frideriku III., 28. pripovedni pesnik, 30. podredni veznik, 31. dan v tednu, 33. latinsko ime za šesti sklon, 36. latinski veznik, 37. sodobni hrvatski skladatelj (Krsto), 38. keltski duhovnik, 39. pred leti umrli ameriški tenorist italijanskega rodu (Mario), 41. mlada francoska filmska igralka (Pascale), 43. nizozemski pesnik, ki je pisal pod vplivom Goetheja in Klopstocka (Rhinvis, 1753-1824), 44. splet ženskih las, 45. začetnici italijanskega fizika, po katerem se imenuje električna merska enota, 46. naziv nekdanje rodovitne pokrajine v zahodni Ukrajini, 48. kolobarnik, ki se hrani z živalsko krvjo, 51. ribja koščica, 53. del stopala, 54. žensko ime, 56. trčenje, karambol, 57. nočna ptica, 59. zdravilna travniška rastlina, 61. etiopski plemiški naslov, 62. hrvatska pokrajina, 63. svetovno znano letovišče v severnem Jadranu, 65. vrsta preproge, 67. čez 3000 km dolga reka v Kanadi in Aljaski, 68. italijanski zunanji minister (Giuseppe), 69. tihotapstvo, tihotapsko blago.

NAVPIČNO: 1. prosluli francoski oasovski general (Raul), 2. italijanski idealistični filozof, novohegeljanec (Benedetto), 3. najstarejši grški zgodovinar, 4. predlog, 5. italijanski spolnik, 6. triumf, 7. ime jugoslovanske pevke Novaković, 8. španski spolnik, 9. kratica ameriške filmske družbe, 10. strmo brezno, 11. glinasti skrilavec, 12. okrajšava za »eventuelno«, 13. afriški veletok, 14. reka, ki teče skozi Leningrad, 15. pripadnik severnoameriškega indijanskega plemena, 16. star francoski ples, 21. arabski poglavar, 23. velika čaša, 26. največji starogrški idealistični filozof, 27. ime slovenskega slikarja Preglja, 29. pristaniško mesto ob donavski delti v Ukrajini, 32. najbolj tragična oseba v starogrški dramatiki, 34. tepec, norec, 35. sanitetni material, 38. širok izliv reke, 40. nauk o pomorstvu, 41. eden najpomembnejših ameriških pisateljev (»Manhattan Transfer«), 42. kontinent z najbolj členovito obalo, 43. knjižna oblika, 44. spodrsljaj, 47. žensko ime, 48. sloj, 49. dvoživka, 50. sredozemska okrasna rastlina, 52. snov, masa, 55. Perzija, 58. oče, 60. nikalni prislov, 62. drevesna skorja, 64. vas pod Krimom, 66. grška črka, 67. tuja in naša črka.

Za pravilno rešitev križanke razpisujemo 12 nagrad:

1. nagrada: 3000 din

2. nagrada: 2000 din

3. do 12. nagrada: po 1000 din

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo »Dela«, Ljubljana, Tomšičeva 3, poštni predal 29. Rešitev je lahko prilepljena na dopisnico, če pa bo v pismu, napišite na ovitek NAGRADNA KRIŽANKA. Rešitvi ne prilagajte drugih dopisov ali obvestil. Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do četrtka 25. junija opoldne.

Reševalci iz Ljubljane lahko vržejo rešitve v nabiralnik nagradnih ugank »Dela« in »Tovariša« v veži poslopja v Tomšičevi ulici 3.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

Vodoravno: 1. Aznavour, 6. Ciampoli, 17. alabaster, 19. agnostik, 20 Sava, 21. Capri, 23. Ali, 24. tao, 25. eta, 26. mah, 27. smrt, 29. Bonn, 30. Nodier, 32. estakada, 35. A(nton) A(škerc), 36. Ast, 37. trajna, 38. Elo, 40. TT, 42. Saarinen, 44. patron, 47. Raba, 49. Reed, 50. gon, 51. ego, 52. emu, 53. rop, 54. ideal, 57. Oger, 58. martinar, 61. Armstrong, 63. artefakt, 64. ostrenje.

Nagrade za križanko

Za nagradno križanko smo dobili 680 rešitev. Žreb je razdelil nagrade takole:

I. nagrada (3.000 din): Stane Rihter, Nova Resa štev. 2, Videm-Krško;

II. nagrada (2.000 din): Vera Hanc, Kranj, Partizanska 3;

III.—XII. nagrado (po 1.000 din) prejmejo:
Metka Kralj, Ljubljana, Rimska 10/III;
Danilo Brajdot, Nova Gorica, Rutarjeva 3;
Slavka Kocijančič, Ljubljana, Zarnikova 12/I;
Liza Dolgan, Ljubljana, Vodovodna 75-a;
Ivo Štekar, Cerkno 160;
Jani Škodlar, Ljubljana, Krimska 9;
Vojteh Debeljak, Ljubljana, Prešernova 38;
Uroš Rupreht, Ljubljana, Cigaletova 9;
Slavi Stamcar, Domžale, Vojkova 5;
Andrej Grum, Celje, Mikloščeva 4.

Zanimiva tema - Šah

Novotni

Lista reševalcev z maksimalnim številom 177 točk (po XVI. kolu) se bistveno ni spremenila: odpadel je samo J. Strašek iz Ljubljane.

Rešitev problemov XVII. in XVIII. kola: št. 33 — 1. Df5, št. 34 — 1. Dh2, št. 35 — 1. Dc8, št. 36 — 1. Sf1.

Nagrada din 1000 za sedemnajsto kolo: Georgij Assejev — Mestni trg 8 — Ljubljana.

Nagrada din 1000 za osemnajsto kolo: Srečko Kačič — Log 420 — Hrastnik.

Rešitve pošljite na naslov: Poštni predal 462/IX — Ljubljana.

Št. 37 — A. Novotni

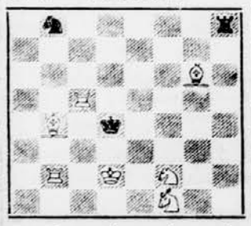

MAT V ŠTIRIH POTEZAH

Beli: Kd2, Tb2, Tc5, Lb4, Sf1, Sf2 (6)

Črni: Kd4, Th8, Lg6, Sb8 (4)

Točkovanje: 7 točk

Št. 38 — G. Drese

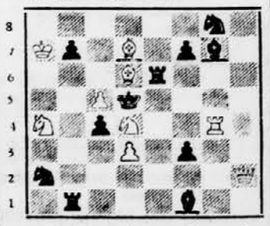

MAT V TREH POTEZAH

Beli: Ka7, Dh2, Tg4, Ld6, Ld7, Sa4, Sd4, c5, d3 (9)

Črni: Kd5, Tb1, Te6, Lf1, Lg7, Sa2, Sg8, b7, c4, f3, f7 (11)

Točkovanje: 5 točk

O B I Š Č I T E

V LJUBLJANI

HOTEL »LEV«

Priporočamo vam

RESTAVRACIJO z odlično kuhinjo in veliko izbiro vin

DANCING odprt med 8. uro zvečer in 4. uro zjutraj z vsakodnevno glasbo in peljem ter satiričnim kabaretom vsak četrtek in soboto.

HOTEL z najsodobnejšimi sobami s kopalnicami in tuši. Posebni popust za domače goste.

Organiziramo sestanke, sprejeme, konference, poslovna kosila in večerje, poročna kosila in bankete. Pričakujemo vas!

RESTAVRACIJO »POD LIPO«

Borštnikov trg 3
senčnat vrt — prostor za parkiranje.
Nudimo specialitete na žaru in točimo pristna vina.

RESTAVRACIJA »KOPER«

GRADIŠČE 13

nudi sladkovodne in morske ribe, domače specialitete, toči koprska in štajerska vina. Senčnat vrt. Za obisk se priporočamo.

RESTAVRACIJO »LIVADA«

Gostinsko podjetje »DAJ - DAM« je odprlo na novo renovirano restavracijo »LIVADA« ob Ižanski cesti pri Ljubljanici. Restavracija sprejema tudi rezervacije za večje in manjše skupine. Telefon 20-758.

GOSTILNO »KRIŽIŠČE«

Tržaška cesta 91
nudi gostom topla in mrzla jedila.
Toči pristna vina, dnevno sveže pivo.
Priporočamo se za obisk.

GOSTILNO »SLOGA«
Ljubljana, Pokopališka ul. 15

GOSTILNO »VESELI PRIJATELJI«
Ljubljana, Partizanska c. 1

GOSTILNO »PRI POSTI«
Ljubljana-Polje

GOSTILNO »POD URHOM«
Ljubljana-Zadvor

Nudimo domačo hrano — točimo pristna vina in dnevno sveže pivo. Senčnati vrtovi.
Priporoča Gostinsko podjetje »MOSTE«, Ljubljana, Pokopališka 15

GOSTIŠČE »PRI STERNU« JEŽICA

vsak večer na vrtu glasba s pesmi, igrajo domači ansambli. V soboto in nedeljo odprta tudi nočna restavracija z godbo. Poleg tega vsak ponedeljek ob 20. uri koncert narodnih ansamblov. Obiščite nas, zadovoljni boste.

V ČRNUČAH

GOSTILNO »ROGOVILC«

nudi sveže postrvi, piščance, pečenice itd. Toči pristna vina. Senčnat vrt. Kolektiv se priporoča.

V KAMNIKU

RESTAVRACIJA »PLANINKA«,

kjer vam nudijo topla in hladna jedila, postrvi in pristna dolenjska vina — cviček.

V POLJANSKI DOLINI

Gostinsko podjetje TABOR s svojimi obrati vljudno vabi: NA VIDEM — Poljane, TABOR — Gorenja vas, LIPAN — Hotavlje, DOM POD PLANINO — Trebija in gostilno v SAVODNJU.

Izredno ugodne avtobusne zveze. Idealna naravna kopališča.

Vabljivi izleti v slikovito okolico. Priznana kuhinja, pestra izbira domačih jedil. Udobna prenočišča, solidna postrežba, zmerne cene.

Penzion 1400 din do 1600 din.
Priporočamo se za obisk!

V VELIKIH LAŠČAH

GOSTILNO »KOPRIVEC«

ki vam nudi topla in mrzla jedila in po naročilu — domače klobase. Pristni cviček. Prenočišča. Se priporočamo!

V SODRAŽICI

DOM NA TRAVNI GORI

turistično društvo Sodražica, ki vam nudi domačo hrano in toči pristna vina. Prenočišče, prostor za parkiranje. Se priporočamo!

V NOVEM MESTU

HOTEL »KANDIJA«

lepe sobe, ob sobotah in nedeljah ples na vrtu. Specialitete na žaru.

V TREBNJEM

GOSTILNA »OPARA«

nudi gostom domače piščance in salame. Novo preurejena veranda. Priporočamo se za obisk!

GOSTIŠČE »GRMADA«

odlična kuhinja, pristna vina, udobna prenočišča, zmerne cene. Se priporočamo!

V MIRNI na Dolenjskem

RESTAVRACIJA »DANA«:

domača jedila, klobase, sveže postrvi, priznane pijače, udobna prenočišča.

V ČRNOMLJU

GOSTINSKO PODJETJE ČRNOMELJ

s svojimi obrati Semič in Vinica vas vabi — belokranjske specialitete in domača vina. — Vljudno vabljeni!

V METLIKI

GOSTILNA »RAJMER«

nudi gostom topla jedila in naravna belokranjska vina. — Za obisk se priporočamo!

V MARIBORU

HOTEL »SLAVIJA«

Odlična kuhinja jugoslovanskih narodnih jedil — velika izbira najboljših jugoslovanskih vin. Postelje brez prhe 1000 din, s prho 1300. Vljudno vabljeni.

MESTNI AKVARIJ

Obiščite MESTNI AKVARIJ v Mariboru. Ogledali si boste lahko koralne ribe.

V PRAGERSKEM

kolodvorsko restavracijo in ko potujete skozi Zgornjo Polskavo, obiščite

»GOSTIŠČE«

Odlična jedila, ugodne cene.

V ČRNI na Koroškem

vljudno vabi

HOTEL »PLANINKA«

ki ima za obiskovalce udobna in lepa prenočišča (36 sob — 72 ležišč), restavracijo (116 sedežev) in kavarno (80 sedežev). — Prekrasni izleti: Peca, Olševa, Raduha, Urška. Smrekovec. Nadmorska višina 575 m. — Direktne avtobusne zveze s Mariborom in Ljubljano. — Za obisk se priporoča hotel »PLANINKA«.

V PTUJU

GOSTINSKO PODJETJE »HALOŠKI BISER«

vas vabi, da obiščete hotel »PETOVIA«, »GRAJSKO RESTAVRACIJO«, »PRI RIBICU« in »NOVI SVET«. Cenena in odlična postrežba

V DRAVOGRADU

HOTEL KOŠENJAK

Vedno Vam nudi dobra jedila, ob vsakem času na zalogi sladoled in slaščičarna z raznimi slaščicami na uslugo, na terasi prha. Dnevni penzion 1.600 din.

V SEŽANI

RESTAVRACIJO »MOHORČIČ«

senčnat vrt — parkirni prostor, nudi: mrzlo in toplo hrano, kraški pršut, pristni teran.
Se priporoča za obisk!

BIFE PRI AVTOBUSNI POSTAJI

Vas postreže s kvalitetno kavo in sladoledom. Točimo alkoholne in brezalkoholne pijače

DELIKATESO »PRESKRBA«

ki vam nudi vse vrste delikatesnih izdelkov, alkoholne in brezalkoholne pijače, specialitete: kraški pršut, teran itd.

GOSTILNO »MALALAN«

kavarno »Sport« in bife »Pri postaji«, ki nudi gostom: domačo hrano, alkoholne in brezalkoholne pijače, kraški pršut in teran.
Senčnat vrt, solidna postrežba.
Se priporoča za obisk.

V KOZINI

DELIKATESA »PRESKRBA«

vas postreže z mrzlimi jedili in pijačami. Stalno na zalogi kraški pršut in teran. Vabljeni!

V KOMNU

GOSTILNO »MOHORČIČ«

nudi: teran, pršut, mrzla in topla jedila po naročilu. Vabljeni!

V LIPICI

KOBILARNO »LIPICA«

Ko potujete po Krasu, ne pozabite obiskati svetovno znano kobilarno LIPICA. Ogled kobilarne in jahanje.

RESTAVRACIJO »LIPICA«

vam nudi: vse vrste jedila in pijače po zelo konkurenčnih cenah. Specialitete: Lipiška plošča, pršut, teran. Vas vabimo!

V SENOŽEČAH

GOSTILNO »NA RAVNI«

z lepim hladnim vrtom in velikimi parkirnimi prostori, kjer vam postrežejo z mrzlimi in toplimi jedmi, alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami. Specialitete: teran, pršut.

V KOPRU

HOTEL »TRIGLAV«

nudi raznovrstno domača jedila, morske ribe in druge specialitete. Senčnat vrt, dnevno ples, v nočnih urah bar z izbranim programom.
Priporočamo se za obisk!

HOTEL »ŽUSTERNA«

nudi domačo hrano; na razpolago je odprto kopališče, terasa; vsak dan ples. Obiščite nas!

LJUDSKI PARK V RIZANI

za počitek v senci in ogled parka. V MOTELU boste postreženi s svežimi postrvmi in ostalimi jedili. Vabljeni!

KAVARNO »LOŽA«

Solidna postrežba, vsako nedeljo koncert. Za obisk se priporočamo!

GOSTILNO »STADION«

pri nogometnem igrišču, z velikim parkirnim prostorom. Nudi vam ceneno domačo hrano in raznovrstne pijače. Za obisk se priporočamo!

RESTAVRACIJO »RIBA«

na Titovem trgu.
Nudi gostom vse specialitete morskih rib. Vsak večer ples — igra priznani orkester B. Luka.
Vabljeni!

RESTAVRACIJO »TAVERNA«

pri avtobusni postaji, v kateri boste hitro postreženi z odlično domačo kuhinjo.

HOTEL »GALEB«

Prireja vsak dan ples na vrtu. Specialitete: pršut — teran — čevapčiči. Priporočamo se!

Pristno

ISTRSKO KLET »PRI SLAVČKU«

na koncu Čevljarske ulice:
Postreženi boste s kraškimi in istrskimi specialitetami: pršut, teran, ribe, istrska vina in topla hrana.

»MERCEDES BAR«

pri črpalki »ISTRA-BENZ«
turistom, potnikom, šoferjem nudi alkoholne, brezalkoholne pijače, mrzla in topla malica, specialitete: pršut, ovčji sir, teran, refoško in rebulo. Cenena in odlična postrežba.

KAVARNO »PRIMORKA«

v Marušičevi ulici, v Čevljarski in KOPALIŠČU, kjer nudimo gostom alkoholne in brezalkoholne pijače — kavo — slaščice — sladoled.

GOSTILNO »SALARA«,

ki nudi gostom istrska vina — refoško — malvazijo. Vsako nedeljo ples.

TURISTIČNO AVTOBUSNO PODJETJE »KOMPAS«

filiala Koper
Potniki — turisti!
Ko potujete v Slovensko primorje in Istro, izkoristite usluge, katere vam nudi v svojih poslovalnicah z NON-STOP poslovanjem v KOPRU, IZOLI, PORTOROŽU, PIRANU IN POREČU, kjer boste hitro in točno postreženi — informirani. Se priporočamo!

V POSTOJNI

TURISTIČNO DRUSTVO,

ki vabi turiste na ogled postojnskih lepot in na prenočevanje v Camping v PIVKO JAMO.

HOTEL »KRAS«

štev. tel. 100

Hotel Kras

nudi udobna prenočišča s kopalnicami in tuši (ležišč 108); prekrasni izleti, vsak dan plesna in koncertna glasba — restavracija z vrtom, odlična kuhinja in izbira vin.
Specialitete: kraška plošča ter vse ostale kraške specialitete.
Priporočamo se!

JAMSKO RESTAVRACIJO

s priznano domačo in mednarodno kuhinjo in izbranimi domačimi vini. Pripravljamo po naročilu ali po posebnem dogovoru kosila za skupine, sprejeme in podobne

aranžmaje. V restavraciji je 800 sedežev, na poletni terasi 200 sedežev. Od postaje do restavracije vozi avtobus. Pri 4 km oddaljeni PIVKI JAMI je »TURISTIČNI DOM« z restavracijo, letoviškimi hišicami in camping prostorom.

SVETOVNO ZNANE PODZEMSKE JAME,

in sicer: POSTOJNSKO JAMO, SKOCJANSKO JAMO pri Divači, ČRNO in PIVKO JAMO ter PREDJAMSKI GRAD.
Obiski v Postojnski jami: ob 8.30, 10.30, 13.30, 16. in 18. uri.

»DELIKATESO«

splošno trgovsko podjetje pri Postojni, ki nudi gostom vse vrste delikatesnih izdelkov. Delikatesa je odprta nepretrgoma. Se priporočamo!

»AVTOPROMET«—GORICA,

poslovalnica Postojna, ki vsrdnjuje vse redne proge in sprejema naročila za posebne vožnje.

V DEKANIH

GOSTILNO »PRI ANGELU«

500 m pred križiščem za Ankaran. Nudimo: pršut in istrska vina. Vabljeni!

V IZOLI

GOSTILNO »PRI RIBICU«

kjer točimo istrsko kapljico in pečemo morske ribe.

»SAMOPOSTREŽNO RESTAVRACIJO«

kjer nudimo vse vrste jedil po najnižjih cenah.

BIFE »NA KOPALIŠČU«

ki prireja vsako soboto in nedeljo ples; igra znani orkester.

V STRUNJANU

GOSTILNO »JURCA«

ki vam nudi kraški pršut in istrska vina
Priporočamo se za obisk!

BIFE »NA KOPALIŠČU«,

kjer dobite topla jedila, ribe in hladne pijače. Priporočamo se za obisk!

V PORTOROŽU

RESTAVRACIJO »JADRAN« IN »HELIOS«

specialitete: kraški pršut, ribe, vsa mesna jedila na žaru. Vsak dan plesna in koncertna glasba — restavracija z vrtom, odlična kuhinja in izbira vin.
Specialitete: kraška plošča ter vse ostale kraške specialitete.
Priporočamo se!
Okrepčevalnice

NA KOPALIŠČU PRI BENCINSKI ČRPALKI, TER DELIKATESO

kjer vam postrežejo s kavo, sladoledom, hladnimi pijačami in specialitetami. Vabimo vas.

V PIRANU

GOSTIŠČE IN KOPALIŠČE »RIVIERA«

nudi domačo hrano in specialitete: sveže morske ribe, rake, čevapčiče, ražnjiče, djuveč, srbsko nabodalo. Točimo malvazijo, refoško itd. Se priporočamo!

GOSTILNO »NA OBALI«

nudi domačo hrano po zmernih cenah. Skupinska prednaročila imajo znaten popust. Se priporočamo!

»GOSTILNO ŠOFER«

oddaljeno 100 m od Glavnega trga. Gosti bodo postreženi z domačo hrano in istrskimi vini. Vabljeni!

»GOSTILNO GIANNI«

ki postreže gostom s toplo hrano, istrskimi vini in vsemi vrstami morskih rib — pripravljenih na tržaški način. Cenena in solidna postrežba na vrtu. Vabimo vas!

GOSTILNO »POD VELBOM«

na Glavnem trgu, kjer dobite toplo hrano, ribe, pršut ter specialna istrska vina. Se priporočamo!

RIBJO RESTAVRACIJO »DELFIN«

z izredno hladnim lokalom. Postrežemo vam z okusnimi ribabami in istrskimi vini.

»DELIKATESO« »ISTRSKO KLET« »KIOSK NA PUNTI«

kjer točijo alkoholne in brezalkoholne pijače ter pripravljajo odlične specialitete.

Poročilo protiperonosporne službe

Vremenski pogoji v zadnjih desetih dneh so izredno ugodni za pojav in razvoj raznih gljivičnih bolezni vinske trte in sadnega drevja, predvsem pa ja pojav in razvoj peronospore na viniki trti.

V nekaterih vinogradniških okoliših Slovenije (Maribor, Jeruzalem, Slov. Bistrica, Haloze, Bizeljsko) imamo že sedaj zelo močan pojav peronospore na vinski trti, ki bo v velikem odstotku zmanjšala pridelek, če ne bomo čimhitreje ukrepali oziroma poškropili ogrožene nasade. Zato priporočamo vinogradnikom celotne Štajerske, Dolenjske in Bele krajine naj pohitijo s škropljenjem vinske trte proti peronospori in ga čimprej končajo.

Prav tako opozarjamo vinogradnike primorskega Krasa (okolica Komna, Tomaja, Dutovelj, Šepulj, Šmarja pri Sežani in Temnice) naj takoj začnejo škropiti vinsko trto proti peronospori.

Za to škropljenje posebno priporočamo uporabo organskih fungicidov, in sicer: 0,3% ditan ali lirotan ali zineb ali 0,25% ortocid ali 0,2% orthophaltan. Enemu od omenjenih škropiv primešajte vedno še 0,3% cosan ali thiovit ali sumporol, da hkrati zavarujete vinsko trto pred oidijem.

Vinogradniki skrbite, da je vinska trta pravočasno in temeljito poškropljena, predvsem pa listi s spodnje strani in grozdiči oziroma kabrniki.

Poročilo antifitoftorne službe

Krompirjeva plesen se je že pojavila v raznih področjih Slovenije. Sporočilo o pojavu smo prejeli iz kmetijske zadruge Kranj, iz občine Domžale, občine Videm-Krško in iz kmetijskih zadrug Prevalje in Cerklje pri Kranju, iz kmetijske zadruge Lendava iz občine Lendava ter iz Škofjeloškega področja in Črnomlja.

Ker so za širjenje plesni prav sedaj izredno ugodni pogoji, tako da nam fitoftora lahko v nekaj dneh uniči krompirišča, priporočamo vsem kmetijskim zadrugam in proizvajalcem krompirja, da takoj poškropijo najprej zgodnje sorte in potem še pozne sorte krompirja. Škropljenja naj bodo temeljita, poškropljeni naj bodo vsi spodnji listi in spodnje strani listov. Učinkovito je le pravočasno in pravilno škropljenje.

Za škropljenje proti plesni uporabljamo: »bakreno apno 50«, 6 kg na ha; »bakrovo apno 25«, 12 kg na ha; tiozin A, 4 kg na ha; cuprablau, 7—10 kg na ha; delan, 1—1,5 kg na ha; maneb ali dithane M, 2,5 kg na ha; duter, 1,2 do 1,5 kg na ha itd.

Na krompiriščih so tudi ličinke koloradskega hrošča, zato je treba dodati škropivu proti plesni še eno od kemičnih sredstev za zatiranje ličink.

Kmetijski inštitut Slovenije

Podkupnine je terjal

E. Janc je bil obsojen na 2 leti 4 mesece zapora

LJUBLJANA, 19. jun. Na dve leta in štiri mesece zapora, plačilo denarne kazni 60.000 dinarjev, triletno prepoved opravljanja poklica, v katerem bi samostojno razpolagal z družbenim premoženjem, in na vrnitev 840.000 dinarjev premoženjske koristi je bil obsojen Emil Janc, komercialist Zavoda za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani.

Zahteval je podkupnino in zlorabil uradni položaj. Štirje obrtniki, ki so pristali na Jančeve zahteve in mu izročili več podkupnin, skupaj 840.000 dinarjev, pa so bili obsojeni na zaporne kazni od štirih do dveh mesecev zapora in plačilo denarnih kazni od 60 do 20 tisoč dinarjev.

Emil Janc je v bivšem podjetju »Soča« opravljal posle šefa za kooperacije in je sklepal pogodbe z obrtniki. Kot je pokazala preiskava, je precej vsiljivo načenjal razgovore, da potrebuje denar za zgraditev stanovanja in pri tem obrtnikom nedvoumno namigoval, naj mu dajo denar. Tako je od 1961. leta pa do decembra 1963 dobil skupno 840 tisočakov. Ta denar je dobil na ta način, da je z obrtnikom sklenil pogodbo za dobavo blaga po višji ceni, kot je obrtnik zahteval, nato pa gledal, da je dobil višek denarja. Med preiskavo in na glavni obravnavi se je Janc zagovarjal, da ni zahteval podkupnin od obrtnikov, pač pa so mu denar le posojali za protiuslugo, ker naj bi jim on pred časom posojal denar. Toda njegov zagovor je deloma potrdil le eden od obrtnikov, ki je že med postopkom spremenil svoje zagovore.

RA-

V kozolec je udarila strela

LJUBLJANA, 19. jun. — Včeraj popoldne je v kozolec Franca Žabjaka na Rudniku št. 13 udarila strela. Požar, ki je nastal, je uničil celo ostrešje. Škodo cenijo na pol milijona dinarjev. Ogenj so pogasili poklicni gasilci in prostovoljci z Rudnika.

Tihotapili so zlato iz Avstrije

ZAGREB, junija. Zagrebški kriminalistični organi so odkrili še eno, dokaj večjo skupino, ki je tihotapila zlato iz Avstrije. Kaže, da gre doslej za največjo tihotapsko afero z zlatom pri nas. Spričo hitrega posredovanja zagrebških kriminalističnih organov so zaenkrat aretirali 13 ljudi. Pri aretiranih so našli več kot 8 kg velikih zlatnikov (tako imenovanih dukatov) kot tudi nekaj desettisoč dolarjev in zahodnonemških mark.

Zlatnike in tujo valuto so tihotapili iz Avstrije, blago pa prodajali večidel v Slavoniji in na Reki. Med aretiranimi je tudi voditelj tihotapske skupine, 55-letni nekdanji trgovec iz Siska. Preiskava bo končana v nekaj dneh.

N. MISALJEVIĆ

Skočila na cesto za otrokom

LJUBLJANA, 19. jun. — Na križišču Celovške in Aleševčeve ulice v Ljubljani je včeraj ob 11.15 Janez Šter z osebnim avtom podrl Marijo Bobek. Avtomobilist je pripeljal iz Šentvida, Bobkova pa je skočila na cesto, da bi prijela otroka, ki je stekel na cesto. Pri nesreči si je zlomila nogo in so jo odpeljali v bolnišnico.

V Savi utonil desetletni deček

LITIJA, 19. jun. — V Zgornjem Hotiču pri Litiji je včeraj ob 15. uri v Savi utonil 10-letni Marjan Osolnik, doma iz Hotiča št. 11.

Huda nesreča na avto cesti

ZAGREB, 19. jun. (Tanjug.) V hudi prometni nesreči, ki se je pripetila včeraj popoldne na avto cesti blizu Dugega sela (kakih 20 km od Zagreba), so našli smrt štirje potniki — voznik potniškega avtomobila Johann Nauk, star 49 let, njegovi dve hčerki Veronika in Uršula, stari 13 oziroma 16 let ter njihov sopotnik Ivan Vinko iz Aljmaša, okraj Osijek, ki se je po začasnem bivanju v Nemčiji vračal domov.

Do nesreče je prišlo, ko naj bi bil avtobus avtotransportnega podjetja »Bosna« iz Livna srečal nemški avtomobil. Tik pred trčenjem je na sprednjem levem kolesu avtobusa počila guma. Avtobus je vozil proti Zagrebu. Zaneslo ga je na drugo stran ceste, po kateri je vozil nemški avto v nasprotni smeri. V tej nesreči sta bila poškodovana tudi dva potnika avtobusa, ki so ju po zdravniški pomoči poslali v domačo nego.

Prehitro je vozil

KRANJ, 19. jun. — Na Jezerski cesti v Kranju se je včeraj ob 15.35 z motornim kolesom ponesrečil Franc Šmajd. Peljal se je z neprimerno hitrostjo po cesti in ga je na ovinku vrglo v cestni robnik, od koder se je odbil v vrtno ograjo. Motorist si je pri padcu zlomil desni kolk, njegov sopotnik Janez Kern pa se je le laže poškodoval. Oba so odpeljali na ljubljansko poliklinико.

Nesreči pri prehitevanju in srečavanju

JESENICE, 19. jun. — Pri prehitevanju skupine pešcev je včeraj ob 14.45 Ivan Rinaldo s poltovornim avtom na Cesti Borisa Kidriča na Jesenicah podrl pešca Istrefa Sabonija. Rinaldo je vozil z Jesenic proti Javorniku po skrajnem desnem robu ceste in tako zadel pešca Sabonija. Udarec mu je zlomil čeljust, poškodbe pa ima tudi po prsnem košu. Odpeljali so ga v jeseniško, nato pa v ljubljansko bolnišnico.

CELJE, 19. jun. — Na cesti II. reda Celje — Laško sta se včeraj ob 9.45 zaletela tovornjak z voznikom Alojzom Krevkom in tovornjak, ki ga je upravljal Franc Rezar. Krevk je peljal iz Laškega proti Celju. Nasproti je tedaj pripeljal Rezar, na cigar tovornjaku je tik pred srečanjem razneslo prednjo levo zračnico. Avto je zaneslo in je trčil v nasproti vozeči tovornjak. Škode je le za 70 tisoč dinarjev. Oba avtomobila sta se na cesti zagozdila, tako da je bila za promet zaprta eno uro.

Krava povzročila gospodarjevo smrt

KISELJAK PRI SARAJEVU, junija. V torek se je pri kraju Bucima, nedaleč od Visokega, pripetila huda nesreča. Tovornjak FAP, last potniškega podjetja iz Sarajeva, ki ga je vozil 25-letni šofer Ivan Biletić, je povozil 39-letnega Zdravka Cvetkovića, očeta petih otrok iz vasi Rezaković.

Kot je povedala Cvetkovićeva žena, je šla skupaj z možem po cesti. Mož je gnal kravo. Ko je tovornjak pripeljal mimo, se je krava splašila in sunila gospodarja pod zadnja kolesa. Zdravko Cvetković je bil takoj mrtev. Preiskava še traja.

S. K.

Požar v termocentrali Šoštanj

CELJE, 19. junija — Okoli tretje ure ponoči je v šoštanjski termocentrali začelo goreti, in sicer na prekladalnem delu transportnega mostu nad kotlovnimi bunkerji. Goreti je začel premogov prah, vendar vzroka požara — škodo ocenjujejo na približno 7 milijonov dinarjev — komisija še ni ugotovila. Termo centrala je že od minulega ponedeljka v rednem letnem remontu in ne obratuje. F. K.

Včeraj v koprski luki

V luki so naslednje domače ladje: »Marko Marulić« razklada mleko v prahu in surovo železo v uvozu, ladja »Drežnica« končuje razkladanje kave v uvozu, »Travnik« razklada pločevino v uvozu, ladji »Pelješac« in »Lastovo« pa nakladata razno blago v razvozu.

Od tujih ladij so v luki ameriška ladja »Penn Trader«, ki razklada pšenico v uvozu in nemška ladja »Irmgard Horn«, ki razklada zmrznjeno belo ribo v uvozu.

V luki pa pričakujejo domače ladje »Labin«, »Orjula« in »Igola« ter italijanski ladji »Maria Cristina Benelli« in »Aurora«.

Trčenje pri prehitevanju

KOPER, 19. jun. Včeraj popoldne sta v Rižani pri hiši št. 22 trčila osebni avto, ki ga je vozil Peter Horvat iz Ljubljane, in tovornjak, voznik Ivan Dodić iz Skocjana pri Kopru. Vozili sta trčili, ko je voznik osebnega avtomobila prehiteval dva avtomobila; v tem trenutku pa mu je nasproti pripeljal tovornjak. Horvat je zaviral, avtomobil je zasukalo in ga zaneslo v tovornjak, od koder se je odbil na dvorišče hiše št. 22. Voznik Horvat je bil huje poškodovan, njegov oče Ignac pa laže. Odpeljali so ju v bolnišnico v Valdoltri. Na obeh vozilih je za 770.000 dinarjev škode.

Mnogo prerano nas je zapustil naš nenadomestljivi mož in predobri očka, brat, stric in svak

PRIMARIJ

Dr. Miroslav Houška

predstojnik internega oddelka mariborske bolnišnice

Na zadnji poti ga bomo spremili v nedeljo, dne 21. junija 1964 ob 17. uri iz mrliške veže na pobreško pokopališče.

Globoko žalujoči: žena Vera, sin Mladen, hčerka Milenka in družini Marašek in Maleš.

Maribor, Mostar, Ljubljana, 19. junija 1964

Po 79. členu statuta

BOLNIŠNICE ZA PREDŠOLSKO INVALIDNO MLADINO

NA STARI GORI PRI NOVI GORICI

razpisuje razpisna komisija mesto

DIREKTORJA BOLNIŠNICE

POGOJI: zdravnik specialist — ortoped s 5-letno prakso.

Družinsko stanovanje zagotovljeno. Interesenti naj vložijo svoje vloge za mesto direktorja v upravi bolnišnice do 2. julija 1964.

5894

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 3 – UPRAVA TOMŠIČEVA 1 – TELEFONI 23-522 DO 23-526 – OGLASNI ODDELEK: LJUBLJANA, TITOVA 1, TELEFON 21-896 – PODRUŽNICA LJUBLJANA, TITOVA 1, ODDELEK ZA NAROČNIKE TELEFON 21-832 PRODAJNI ODDELEK: LJUBLJANA, TELEFON 20-463 POŠTNI PREDAL 29 – BRZOJAVNI NASLOV: »DELO«, LJUBLJANA. ŽIRO RAČUN PRI NARODNI BANKI LJUBLJANA 600-11-1-167 – MESEČNA NAROČNINA 550 DINARJEV – ROKOPISOV NE VRAČAMO

Telefon dežurnega urednika: 20-646

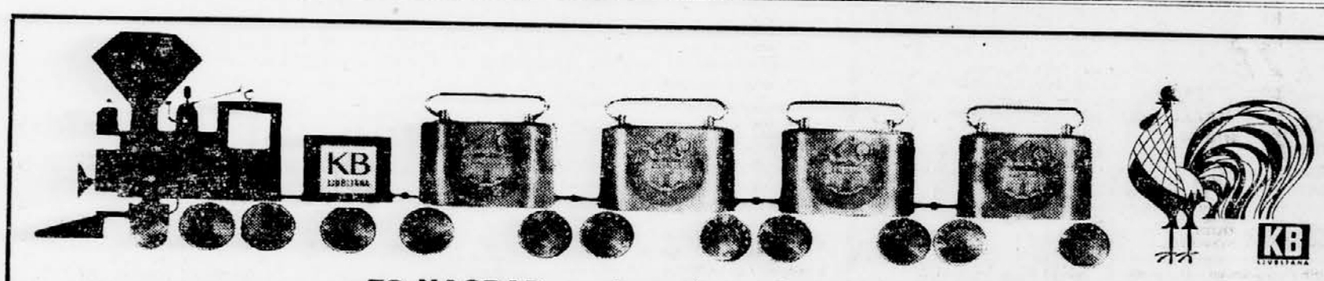

NAGRADNO ŽREBANJE

38 NAGRAD v skupni vrednosti 1,000.000 dinarjev

Šotor za štiri osebe, televizor, pralni stroj, 10 mikserjev, 10 električnih mlinčkov za kavo, 5 električnih brivskih aparatov, 5 fotoaparatov, 5 sušilcev za lase za vse vlagatelje KOMUNALNE BANKE LJUBLJANA, ki so že ali bodo do 31. avgusta 1964 vložili na hranilno knjižico vsaj 50.000 dinarjev, vezanih na odpovedni rok nad 1 leto.

VLAGAJTE PRI KOMUNALNI BANKI LJUBLJANA IN NJENIH POSLOVNIH ENOTAH

V LJUBLJANI:
KOMUNALNA BANKA, ŠUBIČEVA 2
MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSK
BEŽIGRAD, TITOVA 55
MOSTE, VIDE PREGARČEVE 8
ŠIŠKA, CELOVSKA 99
VIČ, TRŽAŠKA 36

IZVEN LJUBLJANE:
ČRNOMELJ, DOMŽALE,
GROSUPLJE, KOČEVJE,
LITIJA, LOGATEC,
MEDVODE,
RAKEK, RIBNICA,
VRHNIKA, ZAGORJE

KB LJUBLJANA

Razen nagradnega žrebanja se vezane vloge obrestujejo po višji obrestni meri, hkrati pa so vlagatelji zavarovani za nezgodno smrt in invalidnost.

Gledališče

DRAMA

Sobota, 20. junija, ob 20. uri: Kesselring: ARZENIK IN STARE CIPKE (komedija). — Izven abonmaja. (Vstopnice so v prodaji). Zadnjikrat.

Nedelja, 21. junija: Zaprto.

Ponedeljek, 22. junija, ob 19.30: Shakespeare: KRALJ LEAR. — Abonma S. (Vstopnice so tudi v prodaji).

Nocojšnji »ARZENIK IN STARE CIPKE« je zadnja ponovitev te komedije, na kar opozarjamo vse ljubitelje zabavne muze. Vstopnice dobite od 10.30 do 12. ure in od 18. ure do začetka predstave (tel. 21-402).

OPERA

Sobota, 20. junija, ob 20. uri: Sutermeister: RAZKOLNIKOV. Abonma B. (Vstopnice so tudi v prodaji).

Nedelja, 21. junija, ob 10.30: Smetana: PRODANA NEVESTA. Zaključna predstava za Center strokovnih šol Ljubljana.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Gledališka pasaža

Sobota, 20. junija, ob 20. uri: B. Nušić: POKOJNIK (komedija). Abonma Kolektivi D. (Vstopnice tudi v prodaji.)

Nedelja, 21. junija, ob 15. uri: B. Nušić: POKOJNIK (komedija). Abonma Kolektivi N. (Vstopnice tudi v prodaji).

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Mestni dom.

Sobota, 20. junija, ob 20. uri: Jurčič—Marinc: JURIJ KOZJAK, SLOVENSKI JANIČAR, ljudska igra. Izven. Zadnjič.

Nedelja, 21. junija, ob 19.30: Goldoni: PREBRISANA VDOVA, komedija. Izven. Zadnjič.
Rezervacije po telefonu 32-860.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Predstave »Dragega lažnivca« do nadaljnjega ne bo zaradi obolelosti v ansamblu. Abonente naprošamo, da spremljajo nadaljnje objave redov predstav.

GORIŠKO GLEDALIŠČE
NOVA GORICA

Sobota, 20. junija, ob 20.30: Fran Žgank: MIKLOVA ZALA, ljudska igra v 9 slikah — premiera, na dvorišču industrijske šole ob stadionu v Novi Gorici.

Predstava je izven abonmaja, ker je bilo 5 premier za abonente že odigranih.

Če bo deževno vreme, bo predstava v gledališču.

Predprodaja vstopnic pri Turistbroju v Novi Gorici in trafiki Šolcan.

RTV Ljubljana

SPORED ZA SOBOTO

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored in dnevni koledar) — vmes ob 6.10—6.15 Napotki za turiste; 6.20—6.35 Nadaljevalni tečaj angleščine — 3. lekcija (ponovitev); 8.05 Vedre melodije za konec tedna; 8.55 Za šolarje: Ne nosi glavo naprodaj; 9.25 »Mladina poje«; 9.45 V ritmu dixilanda; 10.15 Domače polke in valčki; 10.38 Poje zbor Berlinskega radia — dirigent Holmuth Koch; 11.00 Pozor, nimaš prednosti! (Oddaja za voznike in potnike motornih vozil); 12.05 Zabavna glasba; 12.15 KN — Ing. Tibor Titan: Izkušnje pri razvijanju kooperacije v živinoreji; 12.25 Vedri zvoki; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 do 14.35 Glasbeni sejem (pester glasbeni spored) — vmes ob 14.00 do 14.05 Poročila; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba; 15.40 Zbor primorskih študentov poje beneške pesmi v priredbi Riharda Orla; 12.00 Vsak dan za vas; 17.05 Gremo v kino; 17.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.10 Recitali znamenitih pevcev: sopranistka Renata Tebaldi; 18.45 Novo v znanosti; 19.00 Obvestila; 19.05 Glasbene razglednice; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Radi jih poslušate; 20.20 Pelham Grenville Wodehouse: Kar nadaljuj, Jeeves (ponovitev); 21.10 Sobotni ples; 22.10 Oddaja za naše izseljence; 23.05 Do polnoči v plesnem ritmu; 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

TELEVIZIJA

Na kanalih 3, 5, 6, 11 s pretvorniki

15.20 Prenos športnega dogodka (Zagreb)
17.20 Poročila (Zagreb)
17.30 Budimpešta: Evropsko prvenstvo v kegljanju (Intervizija)
18.30 Avgust Šenoa: Pazi se senjske roke — II. del mladinske igre (Zagreb)
19.40 Kaj bo prihodnji teden na sporedu (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.35 Cik-cak (Ljubljana)
20.50 Sprehod skozi čas — (Ljubljana)
21.20 Vasa Popović: Pri sodniku za prekrške (Beograd)
21.50 Zabavni mozaik — češki film (Beograd)
22.10 Praznik — zgodba iz serije dr. Kildare (Ljubljana)

Na kanalu 9 — Šljeme
19.40 TV pošta (Beograd)
20.50 Sprehod skozi čas (Beograd)
22.10 Dr. Kildare (Zagreb)
23.00 Poročila (Zagreb)

Kino

SPORED ZA SOBOTO

KINOTEKA — Miklošičeva c. 28: amer. film MADAME BOVARY, ob 16, 18 in 20. uri. Prodaja vstopnic od 13. ure dalje.

KINO UNION: švedski barvni film ALI SO SE ANGELČKI? Risanka »Krava na mejla« samo pri zadnji predstavi. Predstave ob 17, 19 in 21. uri. Ob 10. uri matineja franc. vojnoškega filma MAČKA STEZA KREMPLJE.

KINO KOMUNA: prem. sovj. barv. balet. filma LABODJE JEZERO. Predstave ob 17, 19 in 21. uri.

KINO SLOGA: amer. barvni film TARZANOVA NAJVEČJA PUSTOLOVŠČINA. — Igra Gordon Scott. Predstave ob 16, 18 in 20. uri.

KINO VIC: amer. barv. CS western PLAMENEČA ZVEZDA. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri.

KINO ŠIŠKA: prem. češkega fantastičnega CS filma IKARIA XB-1. Film je dobil prvo nagrado na festivalu fantastičnih filmov v Trstu 1963. Predstave ob 16, 18 in 20. uri. Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 13. ure dalje.

LETNI KINO BEŽIGRAD: prem. ital. barv. CS spektakla SAMSON. Predstava ob 20.30. Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstave.

LETNI KINO DOM JLA: ameriški barvni CS film NAVARONSKA TOPOVA, ob 20.30. Prodaja vstopnic od 19. ure dalje.

MLADINSKI KINO: ameriški barvni film DREVO ŽIVLJENJA. Zaradi izredne dolžine filma predstave ob 10, 16 in 19.30.

KINO PIONIR — SAVA: Walt Disneyeve barvne risanke EL MAGNIFICO, ob 10, 15, 17.30 in 20. uri.

KINO »TRIGLAV«, LJUBLJANA: mehiški barvni film JAZ PUSTOLOVEC. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. uri. Prodaja vstopnic od 15. ure dalje.

KINO »SVOBODA«, ČRNUČE: zahodnonemški barvni film GORSKA ROŽA, (Tajnost ipsilon), ob 20. uri.

KINO »SVOBODA«, DOL. MOST: amer. barv. film TRAPER KELLI, ob 20. uri.

KINO SVOBODA, SENTVID: amer. barvni film DVOBOJ NA SONCU, ob 20. uri.

KINO HRUŠICA: ameriški barvni film TOBY TYLOR, ob 20. uri.

KINO SAVLJE: ameriški barvni CS film VRNITEV v MESTECE PEYTON, ob 20. uri.

KINO VEVČE: italijanski barvni CS film MASCEVANJE, ob 20. uri.

KINO ZADOBROVA: zah. nemški barvni CS film MONITI, ob 20. uri.

KINO DRAVLJE: ameriški barvni CS film PRED STRELOM, ob 18 in 20. uri.

KINO LITIJA: angl. barvni VV film USODNA CIGANKA, ob 17.30 in 20. uri.

KINO SMARTNO PRI LITIJI: franc. barvni CS film CARTOUCHE, ob 20. uri.

KINO ČANKARJEV DOM, VRHNIKA: francoski film UMRETI V MADRIDU, ob 20.15.

KINO DOMŽALE: amer. barvni CS film OBSEDENA ŽENA, ob 20. uri.

KINO RADOMLJE: amer. barvni VV film FANNY, ob 20. uri.

KINO MENGEŠ: šved. film HUDIČEVO OKO, ob 20. uri.

POTUJOČI KINO DOMŽALE: nem. film PREDY POD TUJIMI ZVEZDAMI, gostovanje v KRASNJI, ob 20. uri.

KINO DUPLICA, KAMNIK: ameriški barvni VV film GULIVERJEVA POTOVANJA, ob 20. uri.

KINO »DOM«, KAMNIK: ameriški barvni CS film SEDEM VELICASTNIH, ob 20. uri.

KINO RADOVLJICA: ameriški vestern barvni VV film DREVO ZA OBESANJE, ob 20. uri. V glavni vlogi G. Cooper in M. Schell.

KINO CENTER — KRANJ: amer. barv. VV film PONOČNA CIPKA, ob 18 in 20. uri. Premiera nem. filma SKRIVNOSTNA GROFICA, ob 22. uri.

KINO STORŽIČ, KRANJ: španski barvni film PRODAJALKA VIJOLIC, ob 16 in 18. uri. Premiera nem. kriminalnega filma DOKAŽITE ALIBI, ob 22.20.

KINO SVOBODA, KRANJ: franc. VV film MIKAVNA LAŽNIVKA, ob 20. uri.

KINO KRVAVEC: amer. CS film ŠERIFOV SIN, ob 20.30.

KINO »RADIO« — JESENICE: mehiški barvni film V SLUŽBI PANCHA VILLE, ob 17 in 19. uri.

KINO PLAVŽ, JESENICE: ital.-franc. VV film SLADKOSTI SOBOTNEGA VEČERA, ob 18 in 20. uri.

KINO KOROŠKA BELA: ameriški film V SVETU KOMEDIJE.

KINO DOVJE — MOJSTRANA: ruski film TAHIR IN ZUHRA.

KINO KRANJSKA GORA: amer. barv. CS film AMERILSKA LJUBEZEN.

KINO ZIROVNICA: italijanski film SNEGULJČICA IN SEDEM SKRATOV.

KINO »KRKA« — NOVO MESTO: amer. film VOJNI HEROJ, ob 18 in 20. uri.

KINO »PARTIZAN«, RIBNICA NA DOLENJSKEM: francoski CS film VZGOJA SRCA, ob 20. uri.

KINO »DOBREPOLJE«: amer. barvni CS film ALAMO (II. del), ob 20. uri.

LETNI KINO — CELJE: nemški barvni film ZADNJI AKORDI, ob 20. uri.

KINO »METROPOL« — CELJE: franc. CS film HORACIJ 62, ob 16, 18 in 20. uri.

KINO »UNION« — CELJE: ameriški barvni CS film POLET V BODOČNOST, ob 16, 18 in 20. uri.

KINO SVOBODA, VIDEM-KRSKO: jugosl. VV film NEVESINJSKA PUŠKA, ob 19.30.

KINO SVOBODA II, TRBOVLJE: franc. barvni CS film KAPETAN FRAKAS, ob 17 in 19. uri.

KINO DELAVSKI DOM, TRBOVLJE: japonski barvni CS film LJUDJE S TAJNEGA PLANETA, ob 18 in 20. uri.

KINO SVOBODA — ZASAVJE, TRBOVLJE: jugoslovanski barvni film REKA SMRTI, ob 17 in 19.15.

KINO »DELAVSKI DOM«, ZAGORJE: franc. barvni VV film K JAMAJKI, ob 18 in 20. uri.

KINO ROGAŠKA SLATINA: italijanski barvni CS film MORGANOVI GUSARJI, ob 18.30 in 20.30.

KINO SVOBODA, SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI: ameriški barvni film ŠERIFOV SIN, ob 20. uri.

KINO ŽALEC: italijanski barvni CS film KORZIŠKI BRATJE, ob 20. uri.

KINO PREBOLD: domači film NEVARNA POT, ob 20. uri.

KINO POLZELA: angleški barvni CS film ZALIV TIHOTAPCEV, ob 20. uri.

KINO »SOČA«, NOVA GORICA: španski barvni film MOJ ZADNJI TANGO.

KINO »SVOBODA«, SEMPETER PRI GORICI: ameriški film PSYCHO.

KINO »SOLKAN«: ameriški film BUSTER KEATON — GENERAL.

LETNI KINO PORTOROŽ: franc. ital. film BAGDADSKI LOPOV, ob 20.30.

LETNI KINO PIRAN: ameriški film RIO BRAVO, ob 21. uri.

KINO GARIBALDI — PIRAN: amer. film RIO BRAVO, ob 18. uri.

KINO SEČOVLJE: nemški film PLAMKA, ob 20. uri.

Čestitke

FRANCIJU BASARJU iz Stražiča pri Kranju za diplomo na ekonomski fakulteti čestita Janez.

Naši dragi dedici IVANKI CIC kličejo na mnoga leta njeni: Sonja, Bojana in Vilko. Č

KOMPAS OBVESCA

VABIMO NA NAŠE IZLETE

NEW YORK — enajstdnevno potovanje s posebnim letalom na svetovno razstavo; odhod iz Ljubljane 24. avgusta; prijave do 30. junija;

CARIGRAD — devetdnevni avtobusni izlet avgusta; istočasno tudi ogled Sofije; prijave do 23. junija;

AZURNA OBALA — šestdnevni avtobusni izlet v septembru; med potjo ogled Milana, Torina in Genove; prijave do 12. julija;

PO DOLOMITIH — petdnevni avtobusni izlet v juliju; Cortina—Bolzano—Garda—Verona—Benetke; prijave do 20. junija;

GENOVA — petdnevni avtobusni izlet v septembru; Bolzano—Milano—Genova—Firence — Padova; prijave do 1. avgusta;

PARIZ — sedemdnevno kombinirano potovanje z vlakom in avtobusom v drugi polovici avgusta; ogled Verone, Milana, Lausanna in Ženeve; prijave do 30. junija;

BERLIN — šestdnevni avtobusni izlet na mednarodni ind. sejem v septembru; istočasno tudi ogled Münchna, Nürnberga in Salzburga; prijave do 1. avgusta;

RIM—SAN MARINO — šestdnevni avtobusni izlet v oktobru; med potjo ogled Firenc—Pise—Pesara in Ravenne; prijave do 1. septembra;

BENETKE — dvodnevni avtobusni izlet za delovne kolektive in organizacije; po želji tudi ogled Trsta, Padove in Gorice;

Prijave za izlete sprejemajo vse poslovalnice KOMPASA, kjer dobite tudi programe posameznih izletov in ostale informacije!

Na željo pošiljamo programe izletov tudi po pošti. Sporočite vaše želje in naslov: Turistično podjetje KOMPAS — Ljubljana. O

Sudorsan

proti potenju in za osvežitev nog!

Poskusite le enkrat!

myra

Obvestila

OBLETNICE MATURE v VIII. a, b, c na klasični gimnaziji v Ljubljani 1944 se bomo spominjali v soboto, 27. junija, ob 19. uri »Pod lipco«. Pridite tudi sošolci od pete gimnazije dalje, ki ste zaradi vojnih razmer maturirali kasneje!

ZAHVALA!

Najiskreneje se zahvaljujem za uspelo operacijo in zdravljenje ter nego dr. Marjanu Koršiču, dr. Robertu Blumauerju, dr. Radu Stiligoju in dr. Duši Mihev kakor tudi medicinskim sestram, bolničarkam in strežnemu osebju ortopedskega oddelka mariborske bolnišnice. Steiner Olga, Slov. Bistrica, Trg svobode 24. Z

PRI ZDRAVLJENJU hemoroidov (ziate žile) je prvi pogoj redno izprehljanje. S tem se ubližujo bolečine in krči. Prijetno učinkovito in naravno sredstvo za to je rogaški »Donat« vrelec. Zahtevajte ga v svoji trgovini, te pa ga dobe v Ljubljani pri »Prehrani« in Mercatorju.

AVTO-MOTO DRUŠTVO LJUBLJANA, Copova 40 obvešča vse interesente, da bo začetek naslednjih tečajev za voznike amaterje dne 22. in 25. t. m. Prijave sprejema društvena pisarna neprekinjeno vsak dan od 7. do 18. ure. O

AVTO-MOTO DRUŠTVO — LJUBLJANA vabi vse ljubitelje speedwaya na dvoboj reprezentanc Češka — Jugoslavija, ki bo v torek, 30. junija t. l. ob 17. uri na dirkališču ob Vodnikovi cesti. Avtobusne zveze so ugodne. Dirkališče leži ob zadnji avtobusni postaji v Zg. Šiški.

Zahvala

Za uspešno opravljeno težko operacijo in za skrbno zdravljenje se iskreno zahvaljujem dr. Stanislavu Černiču in ostalemu osebju otološkega oddelka Piran splošne bolnišnice Koper.

Hvaležna Zorka Klančič z družino.

PREPROGE vseh vrst sprejmem v popravilo. Selman, Ljubljana, Poljanska c. 13, telefon 32-680.

8349-8

SKUPŠČINA OBČINE LJUBLJANA-CENTER je prevzela po sklepu okrožnega gospodarskega sodišča z dne 27. maja 1964 vse premoženje bivše Umetniške zadruge, preimenovane v Likovni atelje, za kritje obstoječih družbenih obveznosti. Stranke, ki so izročile razne predmete v hrambo, v komisijsko prodajo ali v okvirjenje, pozivamo, da naj prevzamejo najkasneje do konca junija 1964 proti predložitvi dokazil o lastništvu zgoraj navedene predmete na Mestnem trgu 19-II. Stranke so bile tozadevno že opozorjene z javnim pozivom likvidacijskega upravitelja, objavljenem v »Delu« dne 7. IV. 1964. Če stranke navedenih predmetov ne bodo prevzele do zakonitega roka, zapadejo ti predmeti v likvidacijsko maso.

Skupščina občine Ljubljana-Center

Ta teden v »Komunistu«

Dvanajsti plenum Centralnega komiteja Zveze komunistov Makedonije »Problemi delitve dohodka in standarda«; Gavro Altman: Pred kairsko konferenco (I) »Trajnost politike nevezanosti«; Marinko Gruić: »Kaj je narobe v šolstvu« — Ob nedavnem posvetovanju v CK ZK Hrvatske; S konference ZK občine Litija »Vsak proizvajalec naj sodeluje pri iskanju notranjih rezerv«; V. Krivokapić: S predkongresne konference ZK Hrastnik »Dve plati hrastniške komune«; F. Hrast: »O odgovornosti komunistov«; Slavko Podmenik: Ob razpravi o statutu »Statut ZKJ naj bo priročnik za samostojno ustvarjalno aktivnost slehernega človeka«; Stojmir Popovski: Anketa »Komunista« o glediališčih »Kje smo s sistemom dohodkin«; Lojze Požun: »Radio Osvobodilna fronta« (IV).

Original TUCHAMOA-Fit

Po vsem svetu uporabljajo ta znameniti rastlinski, zdravilni ekstrakt kot idealno zaščitno sredstvo za prijetno, uspešno in koristno sončenje.

7054

Naši razgledi

Danes je izšla 299. številka. Na uvodnem mestu je nekaj odlomkov iz posega Vide Tomšič v predkongresno razpravo. O problemih šolske telesne vzgoje piše dr. A. Sef. S. Rupel osvetljuje vprašanje predhodnega postopka. Dr. P. Vranicki poroča o II. simpoziju »Marx in sodobnost« v Novem Sadu. Dr. M. Britovšek ocenjuje študijo dr. D. Kermavnerja »Začetki slovenske socialne demokracije«.

Članki, glose in dokumentacija iz mednarodnega življenja: Cipriki utrinki (M. Šuštar); Fulbrightov boj z miti (S. Fras); Indija po Nehruju (T. Menke, Arts, s. 965); Družba in morala (L. Gruppi, Rinascita, št. 22).

Na bralni strani je objavljena novela H. Millerja »Mademoiselle Claudes« in Satirični drobci R. Bordona, M. Mejak je prispeval književno kroniko. F. Kalan objavlja svoje gledališke komentarje pod naslovom Odmevi z ekrana 64. P. Kuret poroča o dveh operni premierah v Mariboru. M. Klopčič je poslal filmsko pismo iz Pariza, Rapa Šuklijetova ocenjuje film Skopje 63, L. Smasek pa je prispeval stalno televizijsko gloso. Sonja Gašperšič, Marina Golouh, D. Tomše in M. Zupančič vrednotijo VII. revijo dramskih skupin Slovenije. I. Sedej razmišlja o turistični arhitekturi, N. Kralj pa je prevedel recenzijo o modularni rekonstr

Mali oglasi

Službo dobi

KLJUČAVNIČARJA in vajenca sprejmem. Dobra plača; samsko stanovanje za oba zagotovljeno. Edo Praznik, Ljubljana, Mocnikova 13 a. 8471-1

FRIZERSKO vajenko sprejmem takoj. Salon Wildman, Kodeljevo, Jana Husa 3. 8494-1

BRIVSKO POMOČNICO, po možnosti tudi znanje frizerske stroke, sprejme Smerke, Črnuče 145. 8516-1

VAJENCA sprejmem za soboslikarsko ali pleskarsko obrt. Sebenik, Ljubljana, Vidovdanska ulica 8. 8302-1

GOSPODINJSKO pomočnico sprejmem takoj k manjši družini. — Poslijte pismene ponudbe. Gregorin, Herbersteinova 57, Ljubljana. 8290-1

ŽENSKO za varstvo otroka v popoldanskem času sprejme Cikač, Ob Ljubljanici blok 5, Moste. 8433-1

VAJENCA sprejme Edvard Vostner, kleparstvo, Zaloška 36, — Ljubljana-Moste. 8436-1

SLUŽBO dobita soboslikar in vajenec. Franc Zorc, Ljubljana, Dolenjska cesta 2. 8423-1

Trgovsko podjetje galanterijske stroke sprejme takoj

PRODAJALKE

za non-stop

Ponudbe pod »Konfekcija«. 5919

DVA MIZARSKA pomočnika ali delavca za priučitev sprejmem takoj ali po dogovoru. Samsko stanovanje priskrbljeno. Franc Boc, Ljubljana, Županova 9, Stožice. 8414-1

BRIVSKO-frizersko pomočnico — (pomočnika) in vajenko (vajenca) sprejme Bradač, Medvedova 20. 8412-1

SPREJMEM gospodinjsko pomočnico, lahko tudi starejša gospa, za varstvo otroka in pomoč pri gospodinjstvu, plača dobra. Inž. Valant, Gerbičeva 33, Ljubljana. 8410-1

VAJENCA sprejmem za soboslikarsko ali pleskarsko stroko. — Sedej, Samova 13 (Bežigrad). 8408-1

DOBRO SIVILJO iščem v bližini Tabora. Informacije po telefonu 21-896. 8626-1

SOBOSLIKARSKEGA — pleskarskega vajenca sprejmem. Stanovanje je priskrbljeno. Anton Dovč, Trubarjeva 45 a, Ljubljana. 8604-1

POMOČ potrebujemo v gospodinjstvu, lahko tudi začetnica. Osebo zaposlimo čimprej. — Rotar, Brod 18, Šentvid, Ljubljana. 8587-1

KLJUČAVNIČARSKEGA vajenca sprejmem tudi z nedokončano osemletno ali pisarniško izobrazbo za priučitev. Josip Rebek, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 9. 8618-1

VODOVODNEGA inštalaterskega pomočnika in vajenca sprejmem. Stanovanje po možnosti. Venceslav Košir, Wolfova 10 a. 8615-1

POSTREŽNICO sprejmem po dogovoru. Ponudbe pod »Dobra plača«. 8608-1

NUDIMO honorarno zaposlitev krojački ali šiviljski pomočnici. Kraner Berič, Komenskega 36. 8570-1

Razpisna komisija **Zdravstvenega doma Dr. Franceta Podkoritnika, Grosuplje**

razpisuje mesto

MEDICINSKE SESTRE

Osebni dohodek po pravilniku ZD. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Ponudbe pošljite gornjemu naslovu. 5873

VAJENCA ali vajenko sprejme takoj Berič — kraner — Komenskega 36. 8569-1

VAJENCA in pomočnika sprejmem za elektroinstalacije. Berič, Šentvid 103-a. 8564-1

DVA SAMOSTOJNA pleskarska pomočnika sprejme takoj Gašperšič, Kosovelova 13. 5860-1

NATAKARICO, samostojno, s prakso, sprejmem takoj. Plača po dogovoru. Ponudbe osebno ali pismeno: Gostilna Ažman, Bled. 5912-1

VAJENCA IN POMOČNIKA sprejme Ivan Jezernik — soboslikar in pleskar — Domžale. 5913-1

KROJAŠKEGA POMOČNIKA -ICO in vajenko, tudi honorarno sprejmem na dom. Stanovanje in hrana zagotovljena. Mojca Šmolnikar, krojač Domžale, Depala vas 54. 5911-1

KROJASKO VAJENKO sprejmem. Sever, Ljubljana, Židovska 5. 8536-1

Službo išče

STAREJŠI soboslikar-pleskar, samostojen, sposoben drugih obrtnih del, želi primerno zaposlitev. Ponudbe pod »Solidna«. 8453-2

GOZDARSKI delovodja išče službo, gre tudi za lesnega manipulanta. Ponudbe pod oznako »Sedem let prakse v gozdarstvu«. 5645-2

VSA GRADBENA dela prevzamem, Wickinge na morju itd. Ponudbe pod »Strokovno«. 8485-2

HISNIK-KURJAČ centr. kurjave, sprejme službo v Ljubljani. — Pogoji: dvosobno stanovanje. Informacije: Rupena, Medvedova 25 8196-2

PREVZEL bi zastopstvo za APV in Srbijo. Imam avtomobil in telefon, po potrebi pa tudi poslovne prostore. Steinfeld, Subotica, Markovićeva 12. 5864-2

UPRAVNICO IN KUHINJSKO POMOČNICO

sprejmemo za **počitniški dom v Ankaranu.**

Nastop takoj — sezonsko.

SLOVENIJA - AVTO, Prešernova 40, soba 8. 5892

PROIZVAJALCI, prevzamem v nitno barvanje in lakiranje vaše izdelke. Slajpah, Ljubljana, Bolgarška 13. 8356-2

ŠTUDENTKA z znanjem tujih jezikov išče zaposlitev za mesec avgust. Ponudbe pod »Študentka medicine«. 8319-2

VISOKOKVALIFICIRAN orodni rezkalec želi spremeniti službo. Ponudbe pod »Zagotovljeno družinsko stanovanje«. 8392-2

OSAMLJENEMU tovarišu ali dvema upokojencema bi šla gospodinjit. Ponudbe pod »Dvaintpetdesetletna«. 8391-2

STROJNI tehnik sprejme honorarno zaposlitev. — Ponudbe pod »Konstruktor«. 8386-2

VISOKOKVALIFICIRAN strojni ključavničar-varilec želi spremeniti delovno mesto. Ponudbe pod »Ljubljana«. 8333-2

IŠČEM službo z vso oskrbo v Ljubljani Ponudbe pod »12. julija«. 8435-2

KAKRSNOKOLI DELO sprejmem v popoldanskem času od 15. do 20. ure. Drago, Celovška 79. 8422-2

LEKTOR-KOREKTOR za slovenski jezik sprejme ustrezno honorarno zaposlitev v popoldanskih urah. Ponudbe pod — »Vestnost«. 8541-2

VSA GRADBENA DELA — tudi adaptacije prevzamem. — Ponudbe pod »Delovodja«. 7969-2

Motorna vozila

POLTOVORNI AVTOMOBIL in kompletno motorno vodno crpalko proda Bobnar, Polje 79, Ljubljana. 8463-3

OLYMPIO 52, dobro ohranjeno, proda K. J., Pokopališka 9-II. 8450-3

DKW 1000 S, v odličnem stanju, z radioaparatom in opremo, prodam. Informacije 21. t. m. od 10. do 11. ure. Kidričeva 6-IV, levo 8447-3

TAM kiper, zelo dobro ohranjen, prodam za nizko ceno. Naslov: Jože Pestotnik, T. Tomšiča 6, Domžale. 8492-3

»FIAT 600«, dobro ohranjen, prodam za gotovino. Ogled 21. 6. od 8. do 12. ure pri Verlič, Vikrče 14. 8500-3

FIAT 600 ugodno prodam. Stanežič 8, Šentvid, Ljubljana. 8501-3

FIAT 1300, nove bele gume, originalne preproge in prevleke — prodam najboljšemu ponudniku. Ponudbe pod »Gotovina« 8508-3

FIAT »615«, letnik 1963, prodam ali zamenjam za osebni avtomobil. Ogled pri Jožetu Močniku — avtoličarstvo — Preserje pri Domžalah. 8509-3

Fotografskega pomočnika-ico

in dobrega

fotoamaterja

za delo v laboratoriju.

sprejmemo takoj.

Ponudbe pošljite na naslov:

»FOTO-TIVOLI« — Ljubljana, Cankarjeva 7. 5879

NOV Fiat 750 kupim za gotovino. Ponudbe pod »Nov — gotovina«. 8301-3

ZASTAVA 750, nov ali do 20 tisoč kilometrov kupim. Plačam takoj. Ponudbe pod »Gotovina«. 8383-3

FIAT 500 Nuova, dobro ohranjen prodam. Ponudbe pod »Fiat 500« 8335-3

VESPO 125 zamenjam za tribrzinski moped ali prodam. Dežan, Nove Jarše 13. 8381-3

GARAŽO potrebujem za tovorni avtomobil. Ponudbe pod »Dobro plačam«. 8380-3

TOVORNI avtomobil »Saurer«, 5 ton, v dobrem stanju, prodam. Kidričev trg 3, Novo mesto. 703-3

NUJNO, zato ugodno prodam Vespo 150 ccm. Ogled danes od 12. do 18. ure. Zargar, Kranj, Stražiše, Hafnerjeva 19. 701-3

ODLIČNO Simco 1300, model 1962, dvobarvno, skrbno uvoženo, zamenjam za tovarniško nov AMI ali VW proti doplačilu. Ponudbe pošljite podružnici Dela Koper pod »Gotovina 500.000«. 697-3

FIAT 600 ugodno prodam. Ogled vsak dan od 6. do 14. ure. — Spektrum, Celovška 81. 8442-3

MERCEDES, osebni, nov ali malo rabljen, kupim. Ponudbe pod »Plačam dobro«. 8441-3

FIAT 750, malo rabljen, prodam za gotovino. Ponudbe pod »Lepo opremljen«. 8437-3

VESPO od 1957 ali Lambretto od 1960 kupi Fajdiga, Mencingerjeva ulica 93. 8432-3

FIAT 750, odličen, proda Murgelj, Strosmayerjeva 14. 8426-3

GARAŽO oddam v najem. Zglasite se pri Berger, Ljubljana, Oražnova 8. 8422-3

DKW 1000 S, nemški, v odličnem stanju, prodam. Ogled 22. in 23. junija pri Libis, Ljubljana Celovška 258. 8418-3

Gostinsko podjetje **»Stari Tišler«** — Ljubljana razpisuje delovna mesta za:

2 KUHARICI

s prakso v večjih obratih

NATAKARICO

sezonsko

2 VAJENKI

natakarske in kuharske stroke

Pismene ponudbe z opisom delovnih mest sprejema Uprava gostinskega podjetja »Stari Tišler«, ul. Moša Pijade 24. 5891

MOTOR Panonia, 250 ccm, dobro ohranjen, prodam zaradi smrti moža. Urška Pezdir, Brezovica pri Ljubljani, Šev. 125. 8415-3

FIAT 1100 B 1950 in motor Horex 350 ccm poceni prodam. Ogled v soboto in ponedeljek popoldan. Luize Pesjakove 17. 8411-3

PRODAM Vespo GS 150 ccm in električni trofazni števec. Jakopič, Herbersteinova 7. -3

ZASTAVA 750, prevoženih 18.000 km, prodam. Domžale, Ljubljanska 113. 8601-3

GLAVO za Vauxschall Veloks — 1952 model, šest cilindrov ali rabljen stroj, štiri cilindre, kupim. Ponudbe pod »Veloks«. 8595-3

PEUGEOT 404, tovarniško nov ali Fiat 1300 s 34.000 km prodam. Ponudbe pod »Zelene barve obaš«. 8594-3

OSEBNI AVTOMOBIL Lancia — Aprilia, dobro ohranjen, ugodno prodam. Naslov: Dolenc, Mestni trg 9. 8575-3

AVTOMOBIL Opel — Hanomag prodam. Poizvedbe pri Marjan Saksida, Dornberk, Prešernova 21. 8607-3

NOV VOLKSWAGEN, 1200 ccm, prodam. Ponudbe pod »Gotovina«. 8558-3

REKORD 55-56 prodam, ali posodim pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pod »960.000«. 8553-3

NOV VOLKSWAGEN kupim. Ponudbe pod »Takoj 2,600.000«. 5918-3

GARAŽO oddam na Viču ob Tržaški cesti. Ponudbe pod »Posojilo 250.000«. 8552-3

NOV AVTOMOBIL Moskvič proda Srečo Pivec, Majaronova 10, Ljubljana. 8543-3

MOTORNO KOLO HOREX, 350 ccm, letnik 1952, šifra 18000 KM, prodam. Ogled vsak dan od 7. do 12. ure. Iskra servis Kranj, Vodopivčeva 8. 713-3

FIAT 500 Topolino, zelo dobro urejen, prodam. Zglasite se na naslov Pungartnik, Dilančeva 13, Novo mesto. 714-3

NSU PRIMO, 175 ccm, 8000 km, ugodno proda. Vinko Brečko, Trbovlje, Kovinarsko naselje 2 a. 712-3

Konfekcija

»JUTRANJKA«

SEVNICA

sprejme takoj ali s 1. avgustom 1964:

1. TEKSTILNEGA TEHNIKA — TEHNOLOGA

2. FAKTURISTA

3. več kvalificiranih ŠIVILJ — mlajše moči

Pogoji: pod 1.: praksa v proizvodnji konfekcije — pod 2.: ESS ali daljša praksa v stroki.

Ponudbe pošljite upravi podjetja. 5867

KOMPLETNE BATE, ventile in ležaje za TAUNUS M-15 prodam. Ponudbe pod »Delo« — Trbovlje. 711-3

TOPOLINO BL, v voznem stanju, prodam za gotovino ali ček. Janez Maček, Zg. Gorje 53. 5910-3

OPEL-REKORD z radiom prodam. Ogled v soboto in nedeljo na Vodnikovi c. 86. 8533-3

VESPO GS 58 prodam. Ogled vsak dan popoldne: Aleševčeva 7. 8532-3

NOV VOLKSWAGEN 1200 prodam. Ponudbe pod »Najnovejša cena«. 8531-3

LAMBRETTO LD 175, novo ali malo rabljeno, kupim. Ponudbe pod oznako »Plačam takoj«. 8520-3

PUCH-ROLLER- rdeč, dobro ohranjen, ugodno proda Crnek, Linhartova 94. 8519-3

Prodam

NAGROBNI SPOMENIK

v belem ali črnem poliranem marmorju z robnikom izberete lahko že gotovega ali pa vam ga narediμ po želji kamnoseški mojster Franjo Kunovar, Ljubljana, Tomačevska 7 3092-4

ITALIJANSKI OTROŠKI VOZIČEK (kombiniran, skoraj nov), s senčnikom, model CAPRI, v v modni barvi, prodam. Iljaš, Gregorinova 10-I (ob gimnaziji na Viču). 8469-1

STEDILNIK na drva, emajliran, dobro ohranjen, ugodno prodam. Informacije po tel. 20-425. -4

SIVALNI STROJ »SINGER«, pogrezljiv, okrogli čolniček, dobro ohranjen prodam. Naslov v ogl. odd. Dela.

„MODELLINA"

TRST

Velika izbira moških, ženskih in otroških čevljev ter vseh vrst copat po konkurenčnih cenah — S tem odrezkom petodstotni popust.

TRST, — Via Machiavelli vogal Fabio Filzi 17 a (Piazza Ponte Rosso). 2856-4

RADIO UKV z vgrajenim gramofonom s 100 ploščami prodam. Ponudbe pod »Garancija«. 8473-4

KOSNJO GOVEJEGA sena oddam. Vič, Campova 15. 8462-4

KUHINJSKO KREDENCO in kopalno peč poceni prodam. Večna pot 26-I. 8461-4

MLADE papige vseh barv prodam. Puterlejeva 23, Kodeljevo. 8407-4

NOV plinski štedilnik, poceni prodam. Ogled v nedeljo od 9. do 16. ure, Savsky, Šiška, Celovška c. 99 c, III nadstropje, stanovanje št. 14. 8460-4

NEDRČKE-STEZNIKE

najboljših nemških in italijanskih znamk ter vsakovrstno perilo, nogavice in pletenine dobite po najugodnejših cenah pri

»NOVALBA«,

TRST, Via Dante 2.

S tem odrezkom 5-odstotni popust.

KINO KAMERO Bolex H8 proda ing Andrej Cekada, Streliška 9-I, Ljubljana. 8455-3

SOTOR, inozemski, 2—3, z dvojno streho in pločevino za žlebove, proda Krisch, Rožna dolina c. II-24 a. 8445-4

TESAN LES, 10 m3 in električni strojček za rezanje blaga, proda Rupar, Bernekerjeva 14. 8484-4

LEP umetni kavč, večjo sliko (narava) — olje in rabljeno žensko kolo, prodam. Poizvedbe: Cevljarstvo Omahen, Mestni trg 19, Ljubljana. 8482-4

ŽENSKO kolo Dürkopp, dobro ohranjeno, poceni prodam. Vrhnika, Cankarjev trg 5. 8339-4

KROMATIČNO harmoniko Hohner skoraj novo proda Valter Skok, Brezje, Dupleška 7, Maribor. 8354-4

Al Bottegone

VIA TIMEUS 4 TEL 95381

ITALY TRIESTE

Tessilrisparmio

VLE XX SETTEMBRE 21, TEL. 95381

Velika izbira ženske in moške konfekcije, pletenin, moških srajc, bund, čevljev, perila, delovne obleke, različne vrste metrskega blaga in vse za ureditev vašega doma. S tem odrezkom 10 odstotkov popusta. 2857-4

TELEVIZOR, ekran 43, — ugodno prodam. Ogled od 18. do 20. ure. Alojz Pavlovčič, Ljubljana, Ravbarjeva 3. 8232-4

MLADE psičke proda K. Lekše, Gorenje Blato 15, pošta Škofljica. 8249-4

KRATEK klavir prodam. Ogled od 11. do 15. ure. Ravbarjeva 9, pritličje. 8279-4

KOMPLETNI električni vlak (inozemski), dve kompletni garnituri s transformatorjem, prodam. Ludo Oman, Jurčičev trg 2-III., Ljubljana. 8303-4

NOVO klavirsko harmoniko Hohner, Verdi II., 96 basov, 5+3 registre in nov avtomobilski plašč, 5,60×13 prodam. Škofja Loka, Kopališka 19. 8403-4

BOSCH hladilnik, 180 litrov, malo rabljen, brezhiben, prodam. Ponudbe pod »Bosch«. 8389-4

120 KOSOV strešnih letev prodam 3x5 cm. Ravbarjeva 8. 8127-4

SINGER krojaški šivalni stroj — prodam po ugodni ceni. Ogled od 14. ure dalje. Marjan Strukelj, Breg 8-II, Ljubljana. 8351-4

FELICE - TRST.

CARDUCCI 41

RIFLE

prodaja srajce, nogavice, pletenine, delovne obleke, cowbojke — originalne RIFLE, bunde in nylon plašče po najnižjih dnevnih cenah 2854-4

KOMISIJSKA trgovina »Tehnični predmeti«, Ljubljana, Mestni trg 8, ugodno proda električni računski stroj s kontrolnim trakom, znamke Divisumma 14 Olivetti. 8341-4

SKORAJ nov italijanski otroški vozček ugodno prodam. Cerkvenik, Vodnikova 96-a, Ljubljana. 8323-4

RADIO »Körting«, dobro ohranjen, proda Karol Wohinz, Grasselijeva 18 (ob Linhartovi cesti). 8259-4

KOMPLETNO kuhinjsko pohištvo, sobno trokrilno omaro, mizo in štiri stole proda Komadina, Ilirska 13-III. 8379-4

ŽENSKO in deško kolo, smolo za parket ter veliko betonsko zastekleno okno prodam. Jarška cesta 35. 8378-4

OGRODJE levega štedilnika proda Veber, Celovška 95-III. 8375-4

KOLO »Puch«, moško in žensko, skoraj novi, proda — Modrijan, Tržna 7. 8374-4

Kolesa Motocikli — MARCON —

TRST

Piazza Ospedale 6 nasproti velike splošne bolnišnice)

Velika zaloga koles, motociklov ter velika izbira vseh rezervnih delov

Tricikli in avtomobilčki **GO-KARTS** za otroke.

Odprema darilnih paketov za Jugoslavijo! 2660-4

VERIŽNI rezkalni stroj in cirkularko proda M. Okorn, Škofja Loka. 700-4

DIRKALNO italijansko kolo prodam. Zupančičeva 35, Kranj. 672-4

ITALIJANSKI kombiniran voziček proda Smerdu, Prešernova 13-II. 8444-4

RADIO, tri nove moške obleke za srednjo postavo, plovršnik, zimsko suknjo in jopič, poceni prodam. Ogled vsako nedeljo od 10. do 14. ure. Franc Kogoj, pri Ham, Jelovškova 26, Trnovo. 8440-4

GARAŽO, leseno, prenosno in rabljeno spalnico, pleskano, ugodno prodam. Mišmaš, Titova 71, Ljubljana. 8439-4

SPALNICO, dobro ohranjeno, z vložki, proda Sirok, Fabijanitova 41, Savsko naselje. 8433-4

ANITA DE ROSA

Via San Spiridione 8

TRST

V moderno urejeni trgovini velika izbira elegantne ženske konfekcije, perila in domačih halj. Specialne obleke (že izgotovljene ali po meri — v treh dneh) za močnejše postave.

SOTOR »Kumrovec«, enkrat rabljen, proda Rismal, Cankarjeva 4-III. 8431-4

SPALNICO, dnevno sobo in kuhinjo poceni proda More, Langusova 14. 8427-4

VPREŽNO kosilnico proda Samotorčan, Plešivica 44, pošta Brezovica. 8428-4

KOMBINIRAN italijanski voziček prodam. Ogled popoldne od 16. do 17. ure. Ogrin, Kebetova 23. 8421-4

MAGNETOFON Grundig TK 25, — dobro ohranjen, prodam. Ponudbe pod »110«. 8420-4

KROJAŠKI brzošivalni stroj, električni in nožni pogon, proda Antonija Bevc, Ljubljana, Vrhovčeva 1 (Tabor). 8603-4

NOVE PANJE prodamo. Informacije: Miklošičeva c. 30. 8599-4

ROLLEFLEX (nov), Planar 2,8 z vgrajenim svetlomerom, prodam. Fabianijeva 43 (Savsko naselje), stanovanje št. 2. Ogled v ponedeljek dopoldne, torek in sredo popoldne. 8597-4

SIVALNI STROJ, dobro ohranjen, prodam. Ljubljana, Pavšičeva 35. 8596-4

GLOBOK otroški voziček (nemški), skoraj nov, proda Pintar, Gosposvetska 1-II. 8590-4

ROČNO OMEGA URO prodam. — Naslov: Marjan Čurk, tel. 36-097, od 7. do 14. ure. 8588-4

MiTiS G. 4 6. **TRST**

Trgovina: Via S. Lazzaro 11 — tel. 37-309

Tovarna: Via S. Maurizio 16 — tel. 93-786

Tovarna dozamenterije za tapetništvo.

Velika izbira vseh vrst zaves tudi terital do 3 m širine ter raznovrstno pohištveno blago iz platna in kretona v najlepših barvah in vzorcih, žamet, posteljna pregrinjala prešite odeje, preproge in vse, kar potrebujete za ureditev lepega stanovanja 8855-4

DOBRO OHRANJEN DIVAN, polkavč in radio s priključkom za gramofon, proda Solar, Endlijarjeva 11, Savsko naselje. 8586-4

PSE — mladiče, nemške kratkodlake ptičarje, proda Janša, Poljane 61, Šentvid. 8585-4

TRANSISTOR, domači, še pod garancijo, prodam za 18.000 din. Josip Masnec, Gradišče 2-III, Ljubljana. 8578-4

OTROŠKI VOZIČEK, italijanski, dvojni, odlično ohranjen, proda Hlebanja, Opekarska 24. 8574-4

DVA ŽELEZNA PLUGA, dve železni brani in več lesenih kadi, prodam. Tržaška cesta 89. 8576-4

OTROŠKO posteljico in žimnico, dobro ohranjeno, proda Gjerkeš, Titova 14-III. 8619-4

DVODELNO OMARO, orehova korenina, prodam. Praprotnikova 5, stanovanje 11 (Prule). 8617-4

SPALNICO, staro, dobro ohranjeno, proda Triplat, Titova 14. 8612-4

NAJNOVEJŠE PRALNE STROJE, TELEVIZORJE itd. NAROČITE PRI

UNIVERSAL TELERAD IMPEX

TRST - TRIESTE

Via Coroneo 31-I.

-8604-4

KAVČ in dvodelno omaro (70.000) zelo poceni prodam. Ogled od 14. ure dalje. Kobal, Vodnikovo nas. 5, Ljubljana. 8495-4

PRALNI STROJ »Candy« (5 kg), superautomatic (zadnja izvedba) in transistorski stereo magnetofon »Philips« 1965, 4-kanalen, 4 brzine (privat tonstudio), prodam. Ponudbe pod »Novo«. 8609-4

ANTENSKI TV ojačevalec za sprejemanje tujih postaj prodam. — Ponudbe pod »Dober sprejem«. 8488-4

NOVO FRANCOSKO, športno kolo prodam. Galjevica 29, Ljubljana. 8491-4

NOVO italijansko športno kolo s prestavami in pianino Stingel — proda Lauter, Poljanska 21-I — Ljubljana. 8606-4

GUMI voz, 16 col, proda Zagorc, Kamniška 14, Ljubljana 8505-4

PRALNI STROJ »Rex« (5½), tovarniško nov, prodam. Ponudbe pod »Popolno avtomatičen«. 8568-4

PRALNI STROJ Candy automatic, kapacitete 5 kg, prodam. Ponudbe pod »Nov 1964«. 8567-4

VSE ZA OTROŠKO OPREMO

velika izbira otroških športnih vozičkov (za dvojno uporabo), posteljic, stajic in spalnih toteljev Veletrgovina poništva F.lli G. & M. ZANCHI, Trst, Via Tarabochia 6 (blizu glavne poimlšnice) Dostava do meje brezplačna 2859-4

OTROŠKI VOZIČEK - kombiniran, skoraj nov, proda Mihelčič, Ilirska 19/I. Ogled od 15. ure dalje. 8553-4

GROB oddam na starem pokopališču. Ponudbe pod »Zale«. 8559-4

MAGNETOFON Grundig TK23 proda Andrej Stražar, Zaloška 99. 8556-4

RABLJENO kuhinjsko opremo s pomivalno mizo, klopjo in štedilnikom proda Vidmar, Pred konjušnico 2, Trnovo. 8585-4

KOMPLETNO kopalno kad in peč prodam. Poljane 46, Šentvid, Lj. 8554-4

LESENO barako za garažo ali drvarnico poceni proda Avsec, — Stražarjeva 25. 8551-4

KRAVO, sivo-rjavo, s teletom, proda Florjančič, Poljane 4, — Šentvid. 8550-4

OPREMO za deško sobo ugodno prodam. Ogled v ponedeljek popoldne. Černe, Vel. čolnarska 11 8545-4

KOSNJO TRAVE prodamo. Zglasite se pri: Angeli Rupert, Jurčkova pot 63, Ljubljana. 8544-4

NOV GRAMOFON — poljski (samostojen) prodam: tudi na dva obroka. Ponudbe pod »30.000«. 8542-4

ANGLEŠKI plinski štedilnik za butan, skoraj nov (Oswa Sprint) in levi stoječi štedilnik, proda M. Vesel, Gradišče 4. 8538-4

PRI TVRDKI

KERŽÈ

TRST, Piazza San Giovanni 1

dobite najcenejše: pralne stroje superavtomatiche 64, ZADNJE NOVOSTI.

KUHINJSKO kredenco in pomivalno omarico prodam. Bolgarska 3 (zvonite 2-krat). 8524-4

LESENO ziozljivo hišico poceni prodam. Ponudbe pod »3x4«. 8522-4

KOSNJO TRAVE prodam na Poti na Rakovo jelšo. Frančiška Skodlar, Ljubljana, Poljanski nasip št. 22. 8537-4

POHIŠTVO, rabljeno, dobro ohranjeno, prodam. Trnovski pristan 20. 8531-4

SPREDNJI ZAVORNI boben z ležajem (nov) — za Fiat 600 D — prodam. Štok, Hudovernikova 8, Ljubljana. 8529-4

ČRNO HRASTOVO jedilnico (izdelek Naglas) prodam. Ulica na grad 1/II. 8527-4

DOBRO VPELJANO kemično čistilnico oddam zaradi bolezni. Ponudbe pod »Ugodni pogoji«. 8525-4

Kupim

KUPIM gume za Opel Olimpijo. Naslov — Jovičić B. Krimska 8, Ljubljana.

KLEPARSKI stroj za kriviljenje in upogibanje pločevine, dolžina en meter, kupim ali vzamem v najem. Tone Vrtačić, Kamnik, Podlimbarskega 2. 8394-5

VODNO CRPALKO s trofaznim motorjem, 30 l/min., kupi Nande Debeljak, Sp. Gameljne 34. 8598-5

TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK kupim. Ponudbe z navedbo datuma nabave, znamke in cene, pod »Lepa slika«. 8580-5

OTROŠKI VOZIČEK za dvojčke, nov ali dobro ohranjen, kupi. — Majda Kumše, Goce Delčeva 25, Kodeljevo. 8613-5

VRTALNI STROJ, event. defekten, mali ali srednji, kupi Rupena, Medvedova 25. 8497-5

PRIKOLICO, rabljeno, v dobrem stanju, primerno za moped, kupimo. Ljubljana, Gornji trg 6, tel. 22-613. 8581-5

AVTO-RADIO za Fiat 1300 kupim. Ponudbe pod »Gotovina«. 8517-5

ZDRAVSTVENI DOM KIDRIČEVO

razpisuje delovno mesto

ZDRAVNIKA

v splošni ambulanti ZD Kidričevo

Pogoj: opravljen staž.

Nastop službe mogoč takoj. Družinsko stanovanje s centralno kurjavo in garažo je zagotovljeno.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 5868

Stanovanja

SOBICO ODDAM v središču mesta s 1. julijem mirni in pošteni študentki ali uslužbenki. Ponudbe pod »Brez obiskov«. 8614-6

DVOSOBNO stanovanje v bloku, najemnina 4.500, zamenjam za enako ali večje. Ponudbe pod »Doplačilo«. 8299-6

SOBO s posebnim vhodom oddam. Ponudbe pod »Slovenec - pravnik«. 8365-6

ZA ENOSOBNO STANOVANJE nudim oskrbo starejšemu zakonskemu paru ali samcu. Lahko tudi pomagam v gospodinjstvu ali varujem otroke, v Ljubljani. Ponudbe pošljite pod »Mira«. 8327-6

SAMSKO DEKLE, staro 22 let, polkvalificirana kuharica, išče službo v popoldanskem času. Če dobi sobo, dela tudi dopoldne ali sprejme mesto snažilke. Ponudbe pošljite pod »Pridna«. 8314-6

DVOSOBNO stanovanje v Krškem zamenjam za enako v Ljubljani ali Izoli. Ponudbe pod »Sončno«. 8434-6

MARIBOR — LJUBLJANA. Zamenjam lepo stanovanje z vrtom v Mariboru za enako v Ljubljani. Ponudbe pod »Selitev«. 8425-6

OPREMLJENO SOBO v središču mesta, po možnosti s posebnim vhodom, potrebuje inteligenten moški srednjih let; plača dobro. Ponudbe pod »Soba«. 8424-6

SOBO oddam proti predplačilu. Ponudbe pod »180.000«. 8419-6

OPREMLJENO samsko, sončno sobo oddam starejšemu intelektualcu. Ponudbe pod »Solidnost«. 8413-6

LEPO, dvosobno stanovanje v bližini Ljubljane, zamenjam za hišico ali vikend hišico na deželi. Ponudbe pod »Dogovor«. 8416-6

OPREMLJENO SOBO oddam samski osebi za predplačilo. Ponudbe pod »Šiška«. 8409-6

LEPO SONČNO sobo s posebnim vhodom v središču mesta, z odločbo, zamenjam za večjo ali enako kjerkoli. Ponudbe pod »Ugodno«. 8471-6

KOMFORTNO sobo oddam v stolpnici. Ponudbe pod »Savsko naselje«. 8470-6

VISOKO nagrado (500-1), ali plačam skupaj najemnino za približno 5—10 let za stanovanje — za mirno družinico. Ponudbe pod »Resno — potem v svoje.« 8468-6

SOBO nujno potrebujem v Ljubljani. Plačam vnaprej. Ponudbe pod »Samska«. 8338-6

SOBO dam poštenemu dekletu za delno pomoč v gospodinjstvu. Borc, Herbersteinova 51. 8467-6

SOBO potrebujeta mladoporočenca kjerkoli v Ljubljani. Plačata dobro. Tudi nagrada po dogovoru. Ponudbe pod »Nujno-julija«. 8452-6

SOBO, po možnosti s kuhinjo, potrebuje mlajši zakonski par brez otrok. Nudi sto tisoč nagrade in deset tisoč na mesec; plačilo vnaprej. Ponudbe pod — »Gotovina«. 8449-6

SOBO s posebnim vhodom z odločbo, zamenjam za enako in prodam rabljeno zakonsko spalnico. Ponudbe pod »Ugodno«. 8446-6

TOVARNA FILCA MENGEŠ

proda po sklepu delavskega sveta naslednja osnovna sredstva:

trgalni stroj za trganje tekstilnih odpadkov, stružnico, 5 elektromotorjev, ventilator z dvofaznim motorjem ter »kotonijo« za čiščenje bombaža, izločeno iz uporabe.

Prednost do nakupa imajo državni organi ter gospodarske in družbene organizacije. Če se reflektanti ne bodo zglasili do 24. junija 1964, bomo navedeno od tega dne dalje prodali zasebnim kupcem. Informacije dobite od 6. do 14. ure v upravi podjetja. 5911

KRASNO trosobno, komfortno stanovanje, zamenjam za enako ali večje v Šentvidu, za Bežigradom, na Jezici, zaradi službene premestitve. Ponudbe pod »Do jesen«. 8256-6

DVOSOBNO, moderno in komfortno stanovanje v občini Center, zamenjam za enakovredno. Ponudbe pod »Dvosobno«. 8245-6

SOBO potrebujem v avgustu. Ponudbe pod »Uslužbenec«. 8264-6

SOBO potrebuje absolvent fizike. Ponudbe pod »Vljuden«. 8268-6

VELIKO, prostorno, dvosobno stanovanje s predsobo, v strogem središču zraven Tivolija, zamenjam za enoinpolsobno stanovanje s kopalnico v Šentvidu ali za Bežigradom. — Ponudbe pod »Selitev v avgustu«. 8286-6

OPREMLJENO ali neopremljeno sobo potrebujeta dve šivilji. Ponudbe pod »Skromna«. 8291-6

MLAD inženir potrebuje začasno samsko sobo s posebnim vhodom. Ponudbe pod »15.000«. 8321-6

ENOSOBNO stanovanje nujno potrebujeta novoporočenca brez otrok. Grem za hišnika (hišnico), dam nagrado. Ponudbe pod »Odločba«. 8006-6

SOBO potrebujeta mladoporočenca za eno leto, dava 50.000 dinarjev nagrade. Ponudbe pod »Avgust«. 8405-6

SOBO potrebuje miren fant, ki da posojilo. Ponudbe pod »Bežigrad, Ježica ali Stožice«. 8004-6

PRAZNO ali opremljeno sobo potrebuje mlajša mirna intelektualka. Ponudbe pod »Julija«. 8401-6

SOBO potrebuje zakonski par — kjerkoli. Ponudbe pod »Nagrada«. 8400-6

SOBICO potrebuje knjigovodja. — Plača vnaprej. Gre tudi k sostanovalcu. Ponudbe pod »Kakršnakoli«. 8398-6

SOBO potrebujem. Ponudbe pod »Zdravstvena delavka«. 8396-6

SOBO potrebuje mirno dekle za Bežigradom, na Jezici ali v Črnučah; pomaga ali plača. Ponudbe pod »Takoj«. 8395-6

TROSOBNO stanovanje zamenjam za manjše stanovanje in sobo. — Ponudbe pod »Komfortno«. 8393-6

ZA STANOVANJE pomagam dvaio trikrat tedensko. Delam izmenično. Ponudbe pod »Marljivac«. 8390-6

**POTREBUJE

Upravni odbor

STANOVANJSKEGA SKLADA OBČINE LJUBLJANA

VIČ-RUDNIK, Ljubljana

razpisuje po določilih Zakona o finansiranju gradnje stanovanj Ur. list FLRJ štev. 47/59 in 12/62 ter Pravil sklada

NATEČAJ ZA PRODAJO STANOVANJ

med Tržaško cesto in Gradaščico za viško cerkvijo

A. v stanovanjskem bloku C-24 naslednja stanovanja:

2 trosobni s kabinetom s površino 88.70 m² po ceni	8,906.300 din
1 trosobno s kabinetom s površino 88.70 m² po ceni	9,084.500 din
2 trosobni s površino 78 m² po ceni	8,502.000 din
2 dvosobni s kabinetom s površino 68.50 m² po ceni	7,839.800 din
2 dvosobni s kabinetom s površino 68.50 m² po ceni	7,690.800 din
3 dvosobna s kabinetom s površino 68.50 m² po ceni	7,466.500 din
2 dvosobni večji s površino 61 m² po ceni	6,649.000 din
2 dvosobni večji s površino 61 m² po ceni	6,931.450 din
2 dvosobni večji s površino 61 m² po ceni	6,849.000 din
2 dvosobni večji s površino 61 m² po ceni	6,782.000 din
2 dvosobni manjši s površino 54 m² po ceni	5,886.000 din
2 dvosobni manjši s površino 54 m² po ceni	6,180.300 din
2 dvosobni manjši s površino 54 m² po ceni	6,062.600 din
1 enosobno s površino 41 m² po ceni	4,469.000 din

B. v stanovanjskih stolpičih D-17, D-18, D-19 in D-20 naslednja stanovanja:

12 garsonjer s površino 20 m² po ceni	2,300.000 din
8 garsonjer s površino 22 m² po ceni	2,420.000 din
4 garsonjere s površino 22 m² po ceni	2,540.000 din
4 garsonjere s površino 22 m² po ceni	2,493.000 din
4 garsonjere s površino 22 m² po ceni	2,470.000 din
16 enosobnih s površino 35 m² po ceni	3,815.000 din
8 enosobnih s površino 35 m² po ceni	4,006.000 din
8 enosobnih s površino 35 m² po ceni	3,930.000 din
8 enosobnih s površino 35 m² po ceni	3,891.000 din
8 enosobnih s kabinetom s površino 41.50 m² po ceni	4,523.500 din
8 dvosobnih s površino 47.50 m² po ceni	5,177.500 din
8 dvosobnih s površino 47.50 m² po ceni	5,436.400 din
8 dvosobnih s površino 47.50 m² po ceni	5,332.900 din
8 dvosobnih s površino 47.50 m² po ceni	5,281.050 din

Navedene cene so fiksne in še spremene lahko samo v primeru spremembe zakonitih predpisov oziroma podražitve na področju gradbeništva za več kot 5 %, računajoč od dneva tega razpisa.
Stanovanja bodo vseljiva predvidoma: v bloku C-24 do meseca avgusta, ostala pa do konca leta 1965.
Notranja ureditev stanovanj:
Ogrevanje z lončenimi pečmi.
Delovni del kuhinje je opremljen z visečimi in stoječimi elementi tipa SVEA, pomivalnim koritom, električnim štedilnikom in štedilnikom na trdo gorivo. V garsonjeri ni štedilnika na trdo gorivo.
V večjih stanovanjih bloka C-24 je stranišče ločeno od kopalnice.
Kopalnica je opremljena razen v garsonjerah z veliko kadjo, in fajančnim umivalnikom, garsonjera pa je opremljena s tušem. Stene so delno obložene s keramičnimi ploščicami. V kopalnici je nameščen 80 l električni bojler za potrebe kopalnice in kuhinje.
Tlaki: v kuhinjah je položen topli pod, v predsobi VINAZ plošče, v sobah pa bukov parket I a ali hrastov lamelni III vrste.
Vsako stanovanje ima v kleti prostor za ozimnico in drvarnico. Skupni uporabi je namenjena pralnica, ki je opremljena z brzoparilnikom in centrifugo, in kolesarnica.
Prodajni pogoji:
Za fizične osebe najmanj 50 % lastne udeležbe, plačljivo do 30. IV. 1965, ostali del se odobri kot posojilo za dobo 30 let po 1% obrestni meri.
Za pravne osebe najmanj 60 % lastne udeležbe, plačljivo do 30. IV. 1965, ostali del se odobri kot posojilo za dobo 15 let po 2% obrestni meri.

Prednost pri natečaju imajo:
— ponudniki, ki so s skladom že sklenili varčevalne pogodbe in izpolnili določbe sklenjenih pogodb glede predplačila,
— ki ponudijo večji delež lastne udeležbe,
— ki ponudijo krajši odplačilni rok,
— ki ponudijo večjo obrestno mero.
V ponudbi za nakup stanovanja je treba navesti:
a) ime in priimek za fizične osebe oziroma ustrezne podatke za pravne osebe ter naslov ponudnika,
b) označbo stanovanja, blok oziroma stolpič in ceno,
c) plačilne pogoje.

Ponudbe je treba poslati na naslov: Stanovanjski sklad občine Ljubljana Vič-Rudnik, Ljubljana, Vrhovnikova ul. — novi provizorij. Ovojnica naj bo zapečatena z oznako »VI. natečaj za prodajo stanovanj«. Rok za dostavo ponudb je 15. VII. 1964.
O izidu natečaja bodo ponudniki pismeno obveščeni.

Upravni odbor
Stanovanjskega sklada
občine Ljubljana Vič-Rudnik
5895

Podjetje AGROSTROJ
Ljubljana — Draga,

sprejme:

1. **kvalificirano KUHARICO**
2. **KUHINJSKO POMOČNICO**
3. **10 VAJENCEV** za izučitev avtom. stroke
4. **10 VAJENCEV** za izučitev ključavničarske stroke
5. **2 VAJENCA** za strugarsko stroko

Pogoji: pod zap. štev. 1. in 2. kvalifikacija ali priučitev. Od štev. 3. do 7. dokončana osnovna šola.
Ponudbe pošljite do dne 10. julija 1964. 5964

Manjše industrijsko podjetje v Ljubljani

razpisuje
naslednji delovni mesti:

1. **SEKRETARJA podjetja**
2. **OBRATOVNEGA KNJIGOVODJE**

Delovno mesto lahko nastopite takoj.

Ponudbe pošljite pod — oznako »PRAKSA ZAŽELENA« v oglasni oddelek »Dela«. 5961

EMBA — Ljubljana,
Celovška cesta štev. 50,

sprejme

GOSPODINJO

srednje starosti, za pospravljanje pisarn — 5 ur dnevno v dopoldanskem času. 5966

Komisija za sklepanje in odpovedi delovnih razmerij **gostinskega podjetja**

»DAJ-DAM«

Ljubljana, Cankarjeva št. 4, razpisuje prosta delovna mesta za:

POSLOVODJO • TOČAJEKE • NATAKARICE • KUHARICE • KUHINJSKE POMOČNICE • SNAŽILKE • POMIVALKE • PISARNIŠKO MOČ za materialno knjigovodstvo in druga administrativna dela.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 5905

KUPIMO HIŠO

poslovne prostore v bližini javnih skladišč.

Prav tam prodamo leseno barako s skoraj novo, dvakrat zarezano strešno opeko. Informacije dobite po tel. 37-349. 8507

Svet Zavoda za gluho mladino v Ljubljani

razpisuje delovna mesta za:

— **RAČUNOVODJO,** ekonomska srednja ali višja šola z najmanj dvoletno prakso
— **PSIHOLOGA,** visokošolska izobrazba, ki ima veselje do dela s slušno in govorno prizadetimi
— **SOCIALNEGA DELAVCA,** višja šola za socialne delavce
— **LOGOPEDA,** VPŠ, oddelek logopedija
— **VZGOJITELJA-ICE,** srednja pedagoška izobrazba ali VPŠ defektologija
— **ADMINISTRATORKO** z znanjem strojepisja
— **TAJNIKA - PRAVNIKA**

Osebni dohodek po pravilniku. Razpis velja do izpopolnitve delovnih mest. Vsa pojasnila dobite v upravi zavoda, Zaloška c. 5, kamor pošljite vloge z življenjepisom. 5880

Trgovsko podjetje

„CENTROMERKUR"

EXPORT — IMPORT
LJUBLJANA, Trubarjeva 1–3

sprejme v uk:

TRGOVSKE VAJENCE – moške

Pogoj: uspešno končana osemletka.

Pismene ponudbe pošljite upravi podjetja. 5804

Gozdno gospodarstvo Ljubljana

Tržaška cesta št. 2

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:
UPRAVA PODJETJA:

1. **VODJO TEHNIČNEGA SEKTORJA**
2. **VODJO SPLOŠNEGA SEKTORJA**
3. **FAKTURISTA**
4. **OBRATOVNEGA KNJIGOVODJE**

GOZDNI OBRAT TRBOVLJE:

5. **REFERENTA ZA GOJENJE**

GOZDNI OBRAT VRHNIKA:

6. **KNJIGOVODJE OSEBNIH DOHODKOV**

GOZDNI OBRAT LJUBLJANA-POLJE:

7. **DELOVODJE**

POGOJI za zasedbo:
pod 1. diplomiran gozdarski inženir z 8-letno prakso v stroki ter opravljen strokovni izpit; pod 2. visoka izobrazba, 6 let prakse, ali višja izobrazba ter 8 let prakse ali srednja izobrazba ter 12 let prakse z opravljenim strokovnim izpitom; pod 3. in 6. srednja strokovna izobrazba z 2-letno prakso ali nižja strokovna izobrazba s 4-letno prakso ter opravljenim strokovnim izpitom; pod 4. srednja strokovna izobrazba s 4-letno prakso ali nižja strokovna izobrazba s 6-letno prakso ter opravljen strokovni izpit; pod 5. diplomiran gozdarski inženir z 2-letno prakso in opravljenim strokovnim izpitom; pod 7. gozdarski tehnik z opravljenim strokovnim izpitom.
Pismene ponudbe z opisom dosedanjih zaposlitev pošljite upravi podjetja v Ljubljani, Tržaška cesta št. 2.
Osbni dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja. Razpis velja do vključno 8. julija leta 1964. 5876

ZAHVALA

Ob žalostni izgube naše ljubljene mame, stare mame, tete in tašče

Ane - Marije Šoukal

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremili na njeni poslednji poti, ji darovali vence in cvetje, ter nam pismeno in ustno izrazili svoje sožalje.
Naša posebna zahvala č. duhovščini in č. g. prelatu Šimencu za ganljivo slovo ob odprtem grobu.

Žalujoči:
SINOVI IN HCERE Z DRUŽINAMI.

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega očeta

Franca Čučnika

se zahvaljujemo vsem, ki ste se udeležili njegove zadnje poti, mu darovali krasne vence in cvetje ter sočustvovali z nami. — Posebno se zahvaljujemo dr. Naglasu in strežnemu osebju onkološkega oddelka za ves trud in prizadevanje v času zdravljenja, sostanovalcem in kolektivom.

ŽENA MARIJA ČUČNIK S SINOVI IN HCERKAMA.

Ljubljana, 19. junija 1964.

ZAHVALA

Ob žalostni izgubi našega ljubljenega moža, skrbnega ata, brata, tasta, strica in starega ata

Franca Stražišarja

se iskreno zhvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti in mu v slovo poklonili vence in cvetje. Naša topla zahvala tudi vsem, ki so nam osebno ali pismeno izrazili sožalje.
Posebno zahvalo pa smo dolžni dr. Milanu Hodaliču za prizadevno pomoč med boleznijo, č. duhovščini, pevcem, dobrim sosedom in vsem, ki so nam pomagali ali kakorkoli sočustvovali z nami.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Globoko žalujoča žena Marija in družine: Stražišar, Vodnik, Zaplotnik, Otujac in Žilič.

Ljubljana, 17. junija 1964

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše drage mame, babice, prababice in tete

Julije Polajnko

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje, nam izrazili ustno ali pismeno sožalje. Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini ter dr. Kikeljevi, zdravstveni dom Moste, dr. Rozinovi in strežnemu osebju interne klinike v Ljubljani.

ŽALUJOČE DRUŽINE POLAJNKO.

Ljubljana, 18. junija 1964.

Prodamo

stroj za obdelavo lesa

debelinski skobeljni stroj KLEIN — STIEFEL FULDA — max. delovna širina 700 mm; max. delovna višina 250 mm.

Po 10 dneh bomo stroj prodali tudi zasebnim interesentom. Stroj si lahko ogledate vsak dan od 5.30 do 13.30. — **Lesno galanterijski obrat Jesenice.** 5924

Republiški odbor Zveze gluhih Ljubljana razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

TAJNIKA
— višja šola za socialne delavce ali VPŠ — defektolog

RAČUNOVODJE
— srednja ekonomska šola

Osebni dohodki po pravilniku. — **Razpis velja do zasedbe delovnih mest.**

— Vloge z življenjepisom pošljite Republiškemu odboru Zveze gluhih v Ljubljani — Gornji trg 20. 5889

ZAHVALA

Ob žalostni in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, **dedka,** brata, strica in svaka

LOJZETA ZIDARJA

kovaškega mojstra

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili toliko cvetja ter ustno in pismeno izrazili sožalje.

Posebno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, dr. Milanu Kolbetu, sestri Tinki, podjetjem »Vega«, Autocommerc, Železopromet, kolektivu SGP »Zidar«, Kočevje-Ljubljana, č. duhovščini, pevcem, hišnemu svetu Njegoševa 15 ter hišnemu svetu Zaloška 77 za nesebično pomoč v poslednjem trenutku. Prav vsem srčna hvala.

Žalujoče družine: Zidar, Vidovič, Grandovec, Potrbin, Anžič.

Ljubljana, 12. junija 1964.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage

Ivanke Hojnik

se zahvaljujemo Skupščini SRS, združenju borcev NOB občine Ptuj, Obč, odboru SZDL, godbi in pevcem. Posebej naša zahvala govorniku dr. Petriču ter vsem ostalim, ki so z nami žalovali.

Žalujoči: mama Adela, oče Martin Učakar, sestra Adela, bratje Franc, Edi, Stanko, Tine, Emil z družinami, ter ostalo sorodstvo.

Hajdina, 17. junija 1964.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi **našega dragega moža in očeta**

Stanka Berneta

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam brzojavno, ustno in pismeno izrazili sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni kolektivu SVP in njegovim sodelavcem, tov. Dragmanu za poslovilni govor ob odprtem grobu, upravi Splošne bolnišnice in še posebno mojim sodelavkam iz sprejemne pisarne in likvidature, g. župniku za spremstvo, našim dobrim sosedom iz Trdinove ulice. Prav vsem še enkrat srčna hvala.

Žalujoča žena Draga in hčerka Boža z družino.

Republiški zavod za socialno zavarovanje Ljubljana, Kidričeva 5

sprejme

SNAŽILKO

za čiščenje pisarniških prostorov.

Zglasite se v sobi 110, I. nadstropje. 8478

Dva kvalificirana AVTOMEHANIKA in ŠOFERJA

»C« kategorije

zaposlimo takoj.

»AVTOSERVIS« — Medvode 5925

ZAHVALA

Ob prerani smrti moje ljubljene mame

Hermine Golob

roj. KOSMAČ

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so z menoj sočustvovali, mi izrekli ustno ali pismeno sožalje, jo spremili na zadnji poti in ji darovali cvetje. Posebno zahvalo sem dolžna dr. Marjanu Jeršetu in zdravnikom interne klinike zlasti dr. Horvatu, ki so se trudili, da bi pokojnici ohranili življenje, in zdravstvenemu osebju klinike, ki je z veliko vdanostjo in požrtvovalnostjo v času njene bolezni skrbelo za njo. Moja zahvala pa velja tudi učiteljskemu kolektivu osnovne šole Frana Levstika in vsem mojim učencem pa tudi pevskemu oktetu za ganljive žalostinke.

Žalujoči:
hčerka Mira in sorodstvo
Ljubljana, 18. junija 1964.

Sporočamo žalostno vest, da je prenehalo biti plemenito srce moje ljubljene žene in zlate mame, sestre, tašče in svakinje

Jerice Čebulj

ROJENE OGRIN

Položili smo jo k večnemu počitku v četrtek, dne 18. junija 1964 na pokopališču v Tržišču na Dolenjskem.

Žalujoči:

MOŽ DAVORIN S HCERAMA IN OSTALO SORODSTVO.

Po dolgotrajni in mučni bolezni nas je zapustil naš predragi mož, očka, dedek, brat in svak

Maks Kokolj

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, 20. junija, ob 17. uri iz Nikolajeve mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči:

ŽENA JELKA, HCERKI LENČKA IN OLGA, POR. SOBTKIEWICZ Z DRUŽINO, BRATA IN SESTRA TER OSTALO SORODSTVO.

Golnik, Ljubljana, Maribor, Omišalj, Koper, New York, 19. junija 1964.

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma preminil naš ljubi mož, oče, stari oče, brat, stric, svak in tast

Franc Babnik

posestnik

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 20. junija, ob 18.45 izpred hiše žalosti, Bizovik štev. 62, na pokopališče Bizovik.

Žalujoči:

žena Marija, hčerka Mimi, por. Remec, zet Janez, vnuka Janko in Zlatka, brata Ivan, Anton z družinama ter ostalo sorodstvo.

Bizovik, Ljubljana, Štepanja vas, Dobrunje, Obrije, dne 19. junija 1964.

Nenadoma je preminil naš dobri, ljubljeni očka, brat, stric in nečak

Dušan Petrič

akad. slikar

Pogreb bo danes, dne 20. junija 1964 ob 16.15 iz Jakobove mrliške vežice na Žalah.

Globoko žalujoči:

sin Darko, sestra Saša z družino in ostali sorodniki.

Ljubljana, Koper, Krško, Kostanjevica, Idrija.

DRUŠTVO SLOVENSKIH LIKOVNIH UMETNIKOV

SPOROČA SLOVENSKI JAVNOSTI, DA JE TRAGIČNO PREMINIL NAŠ ČLAN

DUŠAN PETRIČ

AKADEMSKI SLIKAR IN PARTIZANSKI BOREC

NA ZADNJI POTI GA BOMO SPREMILI DANES, V SOBOTO, DNE 20. JUNIJA 1964 OB 16.45 IZPRED JAKOBOVE MRLIŠKE VEŽICE NA ŽALAH.

DRAGEGA TOVARIŠA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA NAS JE PO HUDI BOLEZNI V STAROSTI 43. LET ZAPUSTIL NAŠ ŠEF PROMETA

MIROSLAV KOMJANC

POGREB DRAGEGA POKOJNIKA BO DANES, V SOBOTO, 20. JUNIJA 1964 OB 17. URI IZPRED HIŠE ŽALOSTI V SOLKANU

DOBREGA DELAVCA IN TOVARIŠA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU!

KOLEKTIV SGP GORICA — NOVA GORICA IN SINDIKALNA PODRUŽNICA

Komisija za delovna razmerja pri DS podjetja

SPLOŠNA OBLAČILA »TRIGLAV« — ZAGORJE OB SAVI

razpisuje naslednji delovni mesti:

direktorja podjetja
računovodje podjetja

Za delovno mesto pod toč. 1. se zahteva višja šola v tekstilni stroki in najmanj pet let prakse v konfekcijski tekstilni stroki na vodilnem mestu;
za delovno mesto pod toč. 2. se zahteva dokončana višja ekonomska šola, daljša praksa na vodilnem mestu v računovodstvu ali srednja šolska izobrazba z najmanj desetletno prakso v računovodskih delih.
Osebni dohodek se plača po pravilniku. Službo lahko nastopite takoj ali po dogovoru.
Ponudbe pošljite upravnemu odboru podjetja Splošna oblačila »Triglav« — Zagorje ob Savi, najkasneje do 15. julija 1964 leta. 5875

Trgovsko podjetje »BAZEN« Velenje

KOROŠKA CESTA 51

PRODA

poltovorni avtomobil »ŠKODA« 1201

na javni licitaciji, dne 27. VI. 1964, od 6. ure dalje.

Zasebniki imajo priložnost udeležbe na licitaciji po 9. uri, če avtomobila ne bomo prodali družbenemu sektorju. Avto je potreben manjšega popravila. 5874

KOMUNALNO PODJETJE VIČ

Viška 65

takoj zaposli:

traktorista in pisarniško moč

z administrativno šolo. 5923

»KOT« — tovarna kovinskega okovja,
TACEN ŠTEV. 38,

sprejme v službo:

- **USLUŽBENKO za knjigovodstvo** z dokončano ESS, lahko tudi začetnica
- **4 VAJENCE za orodno ključavničarsko stroko**
- **2 VAJENCA za strojno ključavničarsko stroko**

Osebne ali pismene ponudbe pošljite GORNJEMU NASLOVU. 5965

Svet zavoda Prehodnega mladinskega doma Preddvor

razpisuje prosta delovna mesta za:

2 VZGOJITELJA

VZG, ali učitelja, U, ali predmetna učitelja — defektologa, PRU.

SOCIALNEGA DELAVCA

PRU višja šola za socialne delavce.
Družinska in samska stanovanja so zagotovljena.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 5872

Stol

INDUSTRIJA POHIŠTVA „STOL" - KAMNIK

sprejme

referenta za delo

v izvoznem oddelku.

POGOJI: 1.: visoka ali višja šola, lahko brez prakse ali srednja šola z najmanj petletno prakso;
2.: znanje angleškega jezika.
Nastop službe takoj ali po dogovoru. 5903

Vrtimo globus

KARAČI — V pakistanski vasi Matli so našli trupla 66 ljudi, smrtnih žrtev katastrofalnega viharja, ki je konec prejšnjega tedna besnel nad pokrajino Sind v Zahodnem Pakistanu. S tem se je število smrtnih žrtev povzpelo na 330.

CARIGRAD — Kakor poroča turški radio, je prišlo v okrožju Denizli v jugozahodnem delu dežele do velikih zemeljskih premikov na gorskih pobočjih. Zemeljski plaz je popolnoma uničil 22 izmed skupno 50 stanovanjskih hiš v neki vasi, kjer je bilo 21 smrtnih žrtev. Nesreča se je pripetila zaradi večdnevnih nalivov na tistem področju.

LONDON — Kakor poroča Reuter, bosta Anglija in Francija pospešili pripravljalna dela za zgraditev predora pod Rokavskim prelivom. Londonski bančnik Leo d'Erlanger, predsednik družbe za vrtanje predora, je izjavil, da vladi obeh dežel proučujeta predlog, po katerem bi že letos vložili skupno milijon funtov v geološke raziskave. Erlanger je označil letošnje leto kot »leto dokončne odločitve« o graditvi 50 km dolgega predora, po katerem bi dva železniška tira povezovala Francosko in britansko obalo. Kolikor je znano doslej, bi nanesli gradbeni stroški okoli 200 milijonov funtov, dela pa bi trajala okoli šest let.

WISHINGTON — Predsednik Johnson je sprejel predlog, naj bi se nova ameriška letalonosilka (nosilnost 80.000 ton) imenovala »John F. Kennedy«.

MOSKVA — Zaključku se bližata graditev in montaža svetovnega meteorološkega centra v Moskvi, tretje ustanove te vrste na svetu. Center bo zbiral podatke z vsega ozemlja SZ ter iz Zahodne Evrope, z Arktike, iz Severne Afrike, z Atlantika in z Bližnjega vzhoda, hkrati pa bo sodeloval z drugima dvema, ki sta v Washingtonu in v Južni Ameriki. Prejšnji teden sta Moskva in Washington začela izmenjavati meteorološke podatke, v katere so vključene tudi ugotovitve instrumentov v sovjetskih sputnikih. Moskovski center bo popolnoma avtomatiziran; imel bo elektronske stroje, ki bodo lahko opravili skupno skoraj pol milijona računskih operacij v sekundi.

CATANIA — Petnajst minut so trajale eksplozije, ki so jim sledili izbruhi iz srednjega ognjeniškega žrela Etne. Kasneje je gost oblak pepela pokril nekaj vasi ob vznožju ognjeniškega stožca.

MADISON — Mary Meyer iz Medisona (ZDA), ki je nedavno praznovala 100-letnico rojstva, je pri odpiranju okna v svojem stanovanju izgubila ravnotežje in padla iz drugega nadstropja na ulični pločnik. Na kraju nesreče je podlegla hudim notranjim poškodbam.

RIM — Strežnice letalske družbe »Alitalia«, ki so stavkale z zahtevo po višjih prejemkih in izdatnejšem prostem času, so izobesile na letališču protestni lepak, ki je bilo zapisano na njem: »Sled utrujenosti lahko zabrišemo na svojih licih le še z debelo plastjo pudra in šminke.«

BONN — Po podatkih ankete, ki jo je izvedel avtomobilistični klub, bo Italija tudi letos prva med deželami, kamor bo šlo 18.5 odstotka na dopust v tujino namenjenih zahodnonemških motoriziranih turistov, vendar je ta odstotek le malo višji od lanskega. Na drugem mestu je Španija (17.6 odstotka), kamor bo šlo letos na dopust za 42 odstotkov več avtomobilistov kot v letu 1963.

AVTOMOBILSKI IZLET V PRAZGODOVINO — V Fordovem pavljonu na svetovni razstavi se peljejo obiskovalci v novih avtomobilskih modelih na prenosnem traku mimo Disneyevih prikazov davne preteklosti: na ogled so dinozavri in druge »predpotopne pošasti«, predstavi se jim jamski človek v boju za obstanek, njihova pot se konča v trenutku in na kraju, kjer je davni prednik zbil iz lesa prvi škripajoči voziček.

Velepodjetja in mojster Disney

Svetovna razstava: zgodbe z geslom »danes o včeraj in jutri«

»Predstava za milijardo dolarjev,« je nekdo vrgel propagandno krilatico za svetovno razstavo v New Yorku. Že pisane fantazijske razstave ob prehodu h glavnim vratom namesto uradno razporejenih nacionalnih zastav sodelujočih držav so me opozorile, da bodo silnice razstavnega srečanja vse bolj heterogeno prepletene, konkurenčne in manifestativne hkrati. Podatki: na razstavi se je zbralo 58 narodov, 26 ameriških držav, 80 industrij in 300 družb, da bi v 150 pavilionih na površini 650 oralov proslavili 300-letnico New Yorka, z geslom »Mir skozi razumevanje« prikazali dosežke v vesolju in s tako urejenim razstaviščem pomagali izboljšati nekaj mestnih odvodnic in povečati bodoči park Flushing Meadows.

Mednarodna udeležba, čeprav številna, se je umaknila v ozadje, kot glavna atrakcija blestečega »showa« so se pojavile veleindustrijske družbe Ford, US Steel, General Motors, General Electric, Chrysler, IBM, Bell, Coca-Cola, Pepi-cola, Kodak in druge. Ni jim šlo za prikaz obilice najnovejših izdelkov, kajti materiala je v Ameriki toliko, da ga skoraj nihče niti ne pogleda, marveč so se pomerile v tekmi, katera bo posredovala večje tehnično čudo in lepšo moderno pravljico, tako da bi ljudje zazijali. Pravljice jim je v glavnem ustvaril mojster Walt Disney.

Obisk razstave je zelo različen, od 30.000 do 200 tisoč ljudi dnevno. Res slab je v zabaviščnem delu razstave, kjer so pozno v noč odprti lokali z dodatno vstopnino precej prazni. Mislim pa, da je to tudi v nečem posledica blestečega brezplačnega »showa« na razstavišču kot takem. Za brezplačne predstave, kakršnih verjetno na svetu sicer ni mogoče videti, se pač ljudje zbirajo v kače in tam porabijo ves svoj čas.

Ko stopiš v vrsto, ni več poti nazaj. Zagrne te gneča, naložijo te na tekoče trakove, ki te potegnejo mimo »Mustanga«, voza z enimi vrati, in drugih novih Fordovih modelov. Skupaj s tričlansko družino, ki je hodila pred menoj, so me potisnili v rumen ford, ki se je z drugimi v večni verigi zapeljal v fantastični svet prazgodovine.

»V začetku ni bilo ničesar,« sem slišal magnetofonski posnetek, ko smo zavili v temen hodnik. Pojavili so se grozljivo orjaški, prežvekujoči in grgrajoči dinozavri in druge predpotopne živali. Nato smo obiskali jamskega pračloveka, ki je kresal ogenj in mlel, se boril z mamutom in izdelal prvi leseni voziček. In že je na vrsti parada Fordovih staromodnih »kočij«, za njo pa poezija prihodnosti.

Za General Motors je Disney to edinstveno človeško pravljico začel tam, kjer jo je za Forda končal. V naslanjačih smo šli skozi »Futuramo«, tehnično podobo bodočnosti z zvezdnatim nebom in z raketami, z robato površino Lune in s kroglastimi vozili na njej.

Videl sem, kako sodelujejo znanstveniki vsega sveta pri osvajanju Antarktike, kako bodo ljudje gradili ceste skozi pragozdove, kako namakali puščave, kako preživljali dopust v hotelu pod morjem ter se v velemestu z ogromnimi nebotičniki sprehajali po trgih in parkih v nadstropju nad avtomobilsko cesto.

Družba Bell je pokazala, kaj vse je bilo treba, preden smo dosegli, da se zdaj ne kličemo več s hriba na hrib, ker imamo telefon. Zanimiva je seveda tudi arhitektura paviljonov. Bellova palača je iz vlaknatega stekla in v vsej dolžini (140 m) skoraj lebdi v zraku, oprta na štiri drobne stebre.

Kolektivistično univerzalistične ideje, kot je na primer geslo ob vhodu v paviljon General Motors — »Mnogo misli in mnogo rok služi potrebam človeštva« — so v nekem smislu odsev skupinskega ustvarjanja učenjakov, tehnikov, delavcev, umetnikov in poslovnih ljudi. To združeno delo so marsikje koristno osvetlili tudi navidezno zelo drobni prikazi, na primer, kako potujejo zvočni valovi, kako se kovine utrujajo in koliko sekund prihraniš s telefonsko številčnico novega modela.

Zares posebnost je paviljon IBM, namenoma staromoden na pogled, znotraj pa... Ko so nas — ves avditorij z amfiteatrom vred — avtomatično potegnili v osrednjo kupolo, sem se v hipu zagledal v morje kock, popisanih v vseh jezikih: »Komaj neznaten drobec te človekove znanosti bomo imeli v prevodih, če ne bomo začeli uporabljati prevajalskih strojev.« Prvi tak stroj za rusko - angleške prevode že deluje 180 km od svetovnega razstavišča, njegovo delo smo si lahko sproti ogledali v paviljonu IBM. Hitrost avtomatičnega, na svetlobnih celicah delujočega prevajalnega stroja znaša 15.000 besed na minuto.

Trinajst nadstropij visoko se vzpenja železni globus, ki ga je kot simbol newyorške razstave odlilo podjetje US Steel. Toda ko se ob vsem tem res prepričaš o čedalje višjem vzponu človeka v prostoru in zvečer utrujen od sprehoda po vsakovrstnih, tudi nemogočih paviljonih zreš v pisano osvetljene vodomete, ki segajo skoraj do vagonov obešene švicarske železnice, se ti zazdi, da je tisti potegnjeni bronasti kip človeka v drevoredu res prerasel železno kroglo in da na poti od včeraj ni več danes, ampak jutri.

BOGDAN POGAČNIK

VRTLJIVA PLOŠČA na čeladi za motocikliste ni igrača in tudi ne modna domislica, marveč — vsaj po dosedanji preizkušnji — zelo koristna reč. O zaobljeni plastični plošči, ki se vrti na krogličnih ležajih in ki ji je dal proizvajalec (Cleaver-Hume, Kensington) ime »Turbo-Visor«, pravijo Angleži, da zagotavlja motociklistu jasen pregled nad cesto tudi v najhujšem nalivu. Plošča, ki se vrti, ker se zrak med vožnjo lovi v njene »perutničke«, prestreza in odstranjuje deževne kapljice, pa tudi prašne delce, tako da voznik dobro vidi ne glede na vreme. Novost je nedavno preizkusil tudi Graham Hill, ki je v nalivu zmagal na motociklističnih dirkah v Snettertonu.

Olimpijski srebrniki

Prvi spominski novci na Japonskem

Na Japonskem bodo septembra v obtoku srebrniki — vrednost 100 oziroma 1000 jenov — ki jih bo izdala državna kovnica v spomin na letošnje olimpijske igre v glavnem mestu te vzhodnoazijske dežele.

Na eni strani novca za 100 jenov so zraven petih olimpijskih krogov in bakle vtisnjene besede »Nippon Koku« (Japonska) in »100 jenov« s kitajskimi pismenkami, na drugi pa »100« z arabskimi številkami in »Tokyo 1964« v latinici. Motive za srebrnike, ki jih bodo odlili 80 milijonov, so izbrali iz kupa predlogov v okviru natečaja. Zmagala je Soko Medžima, nameščenka neke veleblagovnice v Kobeju.

Soko Medžima, ki je dobila nekaj nagrad na natečajih že takrat, ko je bila še študentka na univerzi, je dejala, da ji je delala največ preglavic goreča olimpijska bakla in da se je odločila za sedanjo podobo plamenov šele potem, ko je nekajkrat sežgala kupček suhega listja na domačem vrtu.

Novec za 100 jenov ima premer 22,6 mm in tehta 4,8 grama, vsebuje pa 60 odstotkov srebra. Podatki o srebrniku za 1000 jenov: premer 35 mm, teža okoli 20 gramov, odstotek srebra 92,5. Takšnih novcev bodo ulili skupno 15 milijonov.

Srebrnika, ki sta prva spominska kovanca na Japonskem, bodo v avgustu razposlali bankam, ki ju bodo dale v obtok s prvim septembrom, kar je ravno pravi čas za olimpijske igre, ki bodo v prvi polovici oktobra.

Zaradi alibija

Novost neke restavracije v newyorški gangsterski četrti: ob prihodu dobi gost neke vrste vstopnico z vpisano uro in minuto, ob odhodu pa mu spet vpišejo čas in pritisnejo uradni žig. Takšna »izkaznica« je zanesljiv alibi...

IRA LEVIN

Poljub pred smrtjo

78. nadaljevanje

Drugič: nekje v pismu je Ellen opisala svoj način življenja v prvih treh letih na Caldwellski univerzi, ki ga je očitno spremenila po Dorothyni smrti. Napisala je, da je bila ‚prava lahkoživka', in potlej je dodala — mislim, da se natanko spominjam besed — ‚Ne bi me bil spoznal.'

To pa pomeni, in sicer tako jasno kot le kaj, da je Bud ni poznal v tistih treh letih. Na veliki univerzi, kakršna je Stoddard, bi bilo prav možno, da je ne bi poznal, toda s tem smo že pri tretjem.

Tretjič: Caldwell je zelo majhen akademski kolegij, desetkrat manjši od Steddarda, kakor je napisala Ellen, čeprav je to navedla samo po občutku. Jaz pa sem davi preveril v almanahu: Stoddard ima nad dvanajst tisoč študentov, Caldwell komaj osemsto.

Razen tega je Ellen sama omenila v pismu, da ni želela, da bi Dorothy prišla za njo v Caldwell, prav zato, ker se je tam počutila zelo domače, če pa bi prišla Dorothy, ne bi mogla več početi, kar bi jo bilo volja.

Z drugimi besedami, Caldwell je tak domačen, majhen kraj, kjer človek ne more nič početi, ne da bi drugi vedeli za to, ker se pač bolj ali manj vsi poznajo med seboj.

Torej, če zdaj vzamemo eno k drugemu in tretjemu: Bud Corliss, ki je najmanj v tretjem letniku, ni poznal Ellen na začetku njenega četrtega leta na univerzi, čeprav sta bila oba v zelo majhnem akademskem kolegiju, kjer gresta, kolikor vem, družabno in šolsko življenje vštric drugo z drugim.

Vse skupaj se da pojasniti samo na en način in se da povzeti v preprosto ugotovitev dejstva, ki se je lanskega marca zdelo nepomembno, zdaj pa se mi zdi najvažnejše v Elleninem pismu. *Bud Corliss je bil nov študent, ki je presedlal na Caldwell, prepisal pa se je septembra 1950, v začetku četrtega leta Elleninega šolanja in po Dorothyni smrti.«*

Kingship se je namrščil. »Ne razumem, kaj...«

»Zdaj pa pridemo do današnjega 24. decembra 1951,« je nadaljeval Gant in zmečkal cigareto v pepelniku, »ko je moja blaga mati prinesla svojemu razvajenemu sinu v posteljo zajtrk in časopis The New York Times. In tam, v družabni kroniki, zagledam ime Kingship. Miss Marion Kingship se meži z mr. Burtonom Corlissom.

Predstavljajte si moje presenečenje. Ampak jaz sem že take narave, da me ne kolje samo nenasitna radovednost in ne draži zgolj nemirna domišljija, ko hoče vsako reč premozgati do dna, temveč me je tudi sama grda zloba. Vse se mi dozdeva, sem si rekel, da novi član notranjega prodajnega oddelka ni voljan izgubiti deleža od dobička Kingshipove družbe za baker.«

»Čujte, mr. Gant...«

»Razmišljal sem,« je nadaljeval Gant, »kako je potem, ko je bila ena sestra mrtva, sfrčal naravnost k drugi. Ljubljenec dveh Kingshipovih hčera. Dveh izmed treh. Ni slaba partija.

Potlej pa sta se ukresali moja domišljija in moja zloba in utrnila se mi je misel: tri od treh, to bi bila še boljša partija za mr. Burtona Corlissa, ki je presedlal na Caldwellski akademski kolegij septembra 1950.«

Kingship se je dvignil in strmel v Ganta.

»Bežna misel,« je rekel Gant. »Sila neverjetna. Toda prav zlahka si preženemo vse dvome. Treba je samo zlesti izpod pladnja z zajtrkom, stopiti h knjižni omari in seči po knjigi Stoddardski plamen, po zborniku za leto 1950.«

Pokazal je veliko, v modro usnje vezano knjigo z belimi črkami na platnici.

»V delu zbornika, posvečenem drugemu letniku,« je rekel, »najdemo nekaj zanimivih fotografij. Ena kaže Dorothy Kingship in ena Dwighta Powella, ki sta zdaj oba mrtva. Nobene fotografije Gordona Ganta; nisem imel pet dolarjev odveč, da bi dal ovekovečiti svoj obraz zanamcem v spomin. Ampak veliko študentov je to storilo, med njimi...«

Odprl je knjigo na strani, zaznamovani s koščkom časopisnega papirja, zasukal jo je in jo položil na mizo, pri čemer je zadiral prst v eno izmed majhnih fotografij, ki so polnile stran. Na pamet je povedal, kar je pisalo pod sliko: »Corliss, Burton narekovaj Bud narekovaj, Menasset, Massachusetts, študira književnost.«

Kingship je spet sedel. Gledal je fotografijo, komaj večjo od poštne znamke. Potem je pogledal Ganta.

Ta se je nagnil naprej, obrnil nekaj strani in pokazal drugo fotografijo. Kazala je Dorothy. Kingship jo je prav tako gledal nekaj časa Nato je spet dvignil pogled.

Gant je dejal: »Tole se mi je zdelo od sile sumljivo. Mislil sem, da bi vi morali vedeti.

»Zakaj?« je vprašal Kingship neumno.

»Kaj naj pomeni vse to?«

»Ali vas lahko nekaj vprašam, mr. Kingship, preden vam odgovorim na to?«

»Kar.«

»Nikoli vam ni povedal, da je hodil na Stoddardovo univerzo, kajne?«

»Ne. Ampak nikoli nisva govorila o teh rečeh,« je naglo pojasnil Kingship. »Gotovo je povedal Marion. Marion mora vedeti.«

»Ne verjamem, da ve.«

ANDRIJA PEJOVIĆ

Operacija Karlsruhe

Kako so poleti 1945 v zasedeni Nemčiji iskali vojne zločince

52. nadaljevanje

Letala ni bilo

Tekli so zadnji dnevi avgusta petinštiridesetega. Iz razgovora z nekaj bivšimi vojnimi ujetniki smo izvedeli za bivališče bratov Nedić, Milana in Milutina, ter bivšega patriarha Gavrila Dožića. Preverili smo podatke in ugotovili, da so si zelo udobno uredili v Salzburgu in da imajo določeni višji ameriški oficirji zelo skrben, prijateljski odnos do njih.

Zato smo si prizadevali, da bi to skupino iz Friedrichshafna čimprej spravili čez mejo. Šele potem bi začeli iskati druge.

Zvrstilo se je nekaj telefonskih pogovorov s Parizom. Izvedeli smo, da bo letalo Pariz-Beograd pristalo v Friedrichshafnu naslednji dan med deveto in deseto dopoldne. Rezerviranih smo imeli deset sedežev. Vojaška misija je poskrbela za vmesni pristanek letala, ki ga bo krmaril pilot, bivši član francoskega odporniškega gibanja.

Za nas ni bilo posebno pomembno, ali se bo to zgodilo z znanjem in pristankom pristojnega vojaškega poveljstva ali brez njegove vednosti. Prepričani smo bili, da bo poveljstvo, ki pošilja v Beograd prvo letalo, vsekakor vedelo za vse podrobnosti, torej tudi za to.

Letala pa ni bilo ob napovedanem času. Čakali smo ves dan do večera — ni se prikazalo na obzorju nad Friedrichshafnom.

Pričakovali smo marsikaj, slutnje so se prehitevale, najhujša pa je bila ugotovitev: letala ni in ga ni... Kaj zdaj s to zbrano druščino? Mnenja so bila različna, vsak po svoji poti smo prihajali do istega zaključka: letala ni in ga danes ne bo.

»Morda so pilotom prepovedali menjati smer,« je rekel Marko. »Če ga tudi jutri ne bo, se moramo kar sprijazniti s tem, da sploh ne bo pristalo v Friedrichshafnu.«

»Za letalo pa to res ni nič posebnega. Če spremeni smer in pristane, izgubi kakih deset ali nekaj več minut, to pa res ni nič takega,« je rekel Ocokoljić in dodal: »Nekaj drugega, kar bi bilo za nas bolj nevarno: če bi na primer izvedeli, čemu potrebujemo letalo...«

»Potem si bomo morali priskrbeti vsaj deset dovoljenj za prehod skozi vse te cone, čez katere pelje pot do doma... To pa se bo vleklo...« S temi besedami sem se tudi sam pridružil razglabljanju drugih.

Bili smo na trnih

Kljub temu sem največ razmišljal o slabem vremenu, čeprav nismo imeli nikakršnega povoda za tehtanje te možnosti. Vsem bi nam bilo laže, če bi se izkazalo, da ne gre ne za to ne za ono od vsega, česar smo se bali in si delali skrbi, marveč za objektivno oviro, zaradi katere letalo ni moglo odleteti iz Pariza. Kadar sem govoril, sem pred tovariši nenehoma zagovarjal to svoje stališče in omenjal to možnost, čeprav sem imel na tihem prav takšne skrbi in sem bil prav tako poln dvomov in slutenj kot tovariši.

Svit novega dne smo dočakali še bolj na trnih. Ponoči je nekdo dejal:

»Andrija, mogoče pa si se zmotil glede datuma. Morda je bilo rečeno, da se bo letalo odpravilo šele jutri na pot...«

Čeprav sem bil prepričan, da se nisem zmotil, sem začel tudi sam dopuščati možnost, da sem se uštel glede datuma. Prav zato sem odgovoril:

»Vrag si ga vedi, v telefonu je šumelo, škripalo... Nemara sem res kaj slišal narobe...«

Vsi smo bili na letališču. Minila je deveta ura, minila deseta. Čakali smo do poldneva... Tudi drugi dan ni bilo letala od nikoder. Jetnike smo spravili v zapor, potem pa smo skušali dobiti telefonsko zvezo s Parizom.

Komentarji v zaporu

Jetniki so začeli po svoje komentirati to dvodnevno prevažanje na letališče in nazaj.

»Nekaj ni v redu. Zdi se mi, da se je zataknilo z izročitvijo oziroma z našim prevozom,« se je med prvimi oglasil Dragi Jovanović. »Kdo ve .. Morda bomo navsezadnje doživeli, da se nam bodo zavezniki opravičili za to slabo ravnanje...«

»Tudi meni se zdi, da so rdeči nekam živčni,« je rekel Jonić. Iskrica upanja se mu je zasvetila v očeh, ko je dodal: »Očitno se jim zelo mudi . . Po zraku nas hočejo prepeljati, letala pa od nikoder...«

»Hm, ni lahko ujeti človeka kar tako na cesti, potem pa brez vsega lepo na pot v domovino... Če bi me bilo volja ostati tam, ne bi rinil sem,« je narednik Djujić posegel vmes.

»Vsi po vrsti si domišljate, da kdo kaj ve, da se sploh komu kaj sanja o nas,« je zamišljeno dodal Pavlović. »Polovili so nas... Kolikor sem mogel ugotoviti, je bila večina teh ljudi v nemških ujetniških taboriščih. Zavezniki sploh ne vedo, kje smo in kako je z nami.«

»Vedeli bi pa že lahko. Mene so izročili Francozi in Američani. Tisti, ki me je peljal, je imel na čeladi »MP«, torej »Military Police«, vojaška policija. Na lastne oči sem videl. Američan je bil, prav on me je zvezal,« je rekel Dragi Jovanović.

»Pa vendarle... Ne bi bilo slabo, če bi nam uspelo dobiti stike z zunanjim svetom... Morda s kakim zavezniškim oficirjem,« je Jonić vztrajal pri svojem. »Dragi Jovanović bi že moral vedeti, kako gre ta reč. Izkušnje ima...«

KOMISIJA ZA RAZPIS MESTA DIREKTORJA PRI

ELEKTRO-STROJNEM PODJETJU GROSUPLJE

RAZPISUJE

po čl. 75 zakona o volitvah DS prosto mesto

DIREKTORJA

Elektro-strojnega podjetja Grosuplje

Pogoji:

— ing. strojne, metalurške ali elektrostroke z vsaj 3-letno prakso iz dela vodilnih delovnih mest sorodnih gospodarskih organizacij;
— strojni, metalurški ali elektrotehnik z vsaj 8-letno prakso iz dela vodilnih delovnih mest sorodnih gospodarskih organizacij;
— VKD kovinske oz. metalurške stroke z najmanj 10-letno prakso iz dela vodilnih delovnih mest sorodnih gospodarskih organizacij.

Ponudbe z dokazilom strokovne izobrazbe in prakse sprejema razpisna komisija Elektro-strojnega podjetja Grosuplje do 10. julija 1964.

5749

ZGODBA O BUČKU

Piše: POLONCA KOVAČ — Riše: MELITA VOVK

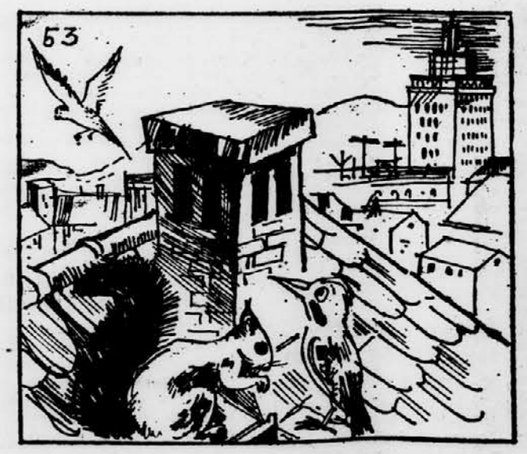

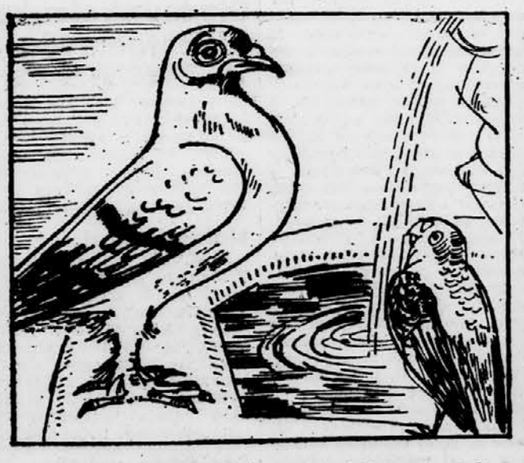

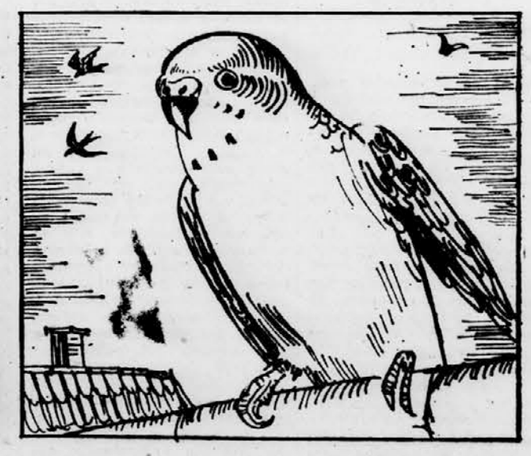

53. Bučka ni dolgo strpelo na enem kraju. Ker so bila okna v stanovanju strica Tičarja zaprta, je sklenil, da bo obiskal Ignacija Goloba. Ko se je prepričal, da sta Jurček in veverica varno spravljena za dimnikom, je odletel proti vodnjaku.

Res je tam žalostno stal Ignacij Golob.

»O, vi ste!« je rekel Bučku brez trohice navdušenja.

»Zdravo, Ignacij! Kako pa kaj žena in mladiči?«

»Ei, jajce je bilo klopotec, žena pa je odšla po svojih poteh,« je žalostno rekel Ignacij.

Kaj več Bučko ni spravil iz njega in pustil ga je žalostnega na robu vodnjaka.

Ko se je vrnil — groza — Jurčka in veverice ni bilo več za dimnikom. Okna strica Tičarja so bila še vedno zaprta in zavese spuščene, zato Bučko res ni mogel uganiti, kam sta izginila prijatelja.

»Kaj če ju je požrla mačka?« ga je prešinilo.

Prestrašeno se je oziral na vse strani. Kar zasliši čisto od blizu:

»Psstt!«

ZADNJA POT DRAMSKEGA UMETNIKA — Včeraj popoldne so se na Žalah v Ljubljani slovenski gledališki umetniki, kulturni delavci in v velikem številu spoštovalci gledališke umetnosti poslovili od pokojnega igralca Lojzeta Potokarja.

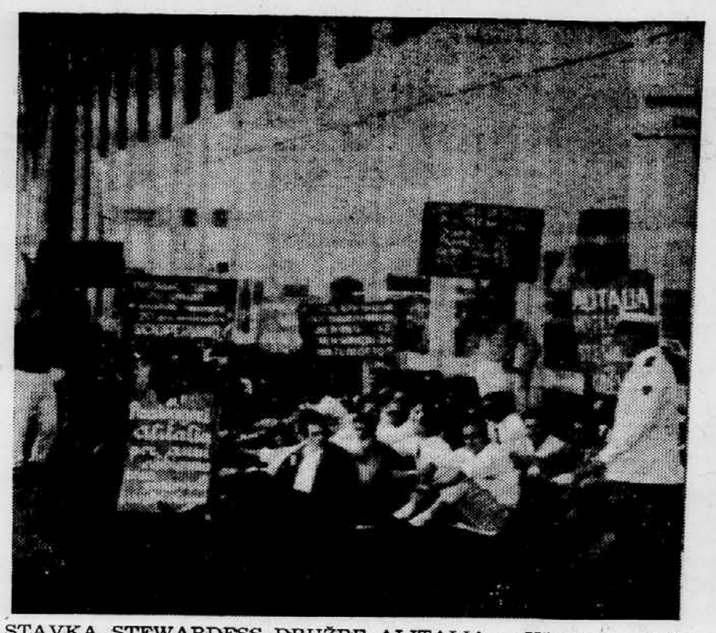

STAVKA STEWARDESS DRUŽBE ALITALIA — Včeraj so začeli enodnevno stavko piloti in stewardesse italijanske letalske družbe Alitalia. Z rimskega mednarodnega letališča zato včeraj ni vzletelo nobeno letalo. Na sliki: skupina stavkajočih. Foto: AP

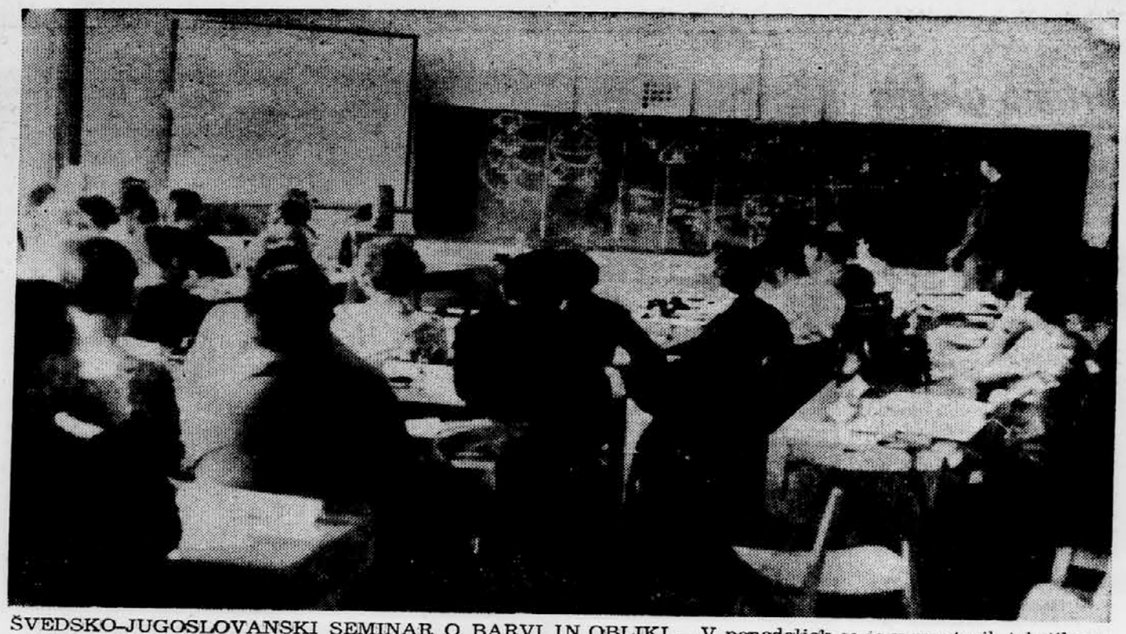

ŠVEDSKO-JUGOSLOVANSKI SEMINAR O BARVI IN OBLIKI — V ponedeljek se je v prostorih tekstilnega inštituta fakultete za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani začel švedsko-jugoslovanski seminar pod naslovom Barva in oblika, ki bo trajal do 22. tega meseca. Na sliki: Udeleženci seminarja med včerajšnjim predavanjem, ki ga je imel predstavnik švedskega inštituta za gradbena raziskovanja, o vrstah in metodah gradbenih raziskovanj ter o njihovih dosedanjih rezultatih.

Nadaljevanje s prve strani

Hruščov

razstavo in izrazil svoje soglasje o koristnosti izmenjave strokovnjakov z obeh strani.

Kar pa zadeva današnji zaključek dansko-sovjetskih razgovorov, so z obeh strani izrazili zadovoljstvo nad rezultati. Sporazumeli so se o razširitvi trgovine. Sovjetski predstavnik je dejal, da so med razgovori v prijateljskem vzdušju tudi odkrito izmenjali mnenja o tekočih mednarodnih problemih, ki zanimajo obe državi in o odnosih med ZSSR in Dansko. Danski premier Krag pa je dejal, da so Danci z razgovori zadovoljni, ker so dosegli konkretne rezultate, med drugim naročila za ladje. Zvedelo se je, da so se sporazumeli, da bo Danska v šestih letih dobavila Sovjetski zvezi 19 ribiških ladij s hladilnimi napravami za skupno vrednost okrog 600 milijonov danskih kron.

Danski premier je nadalje omenil, da so izmenjali tudi mnenja o vseh mednarodnih problemih, niso se pa dotaknili vprašanja brezatomske cone na Baltiku. Poudaril je nadalje, da se — razumljivo — o mnogih mednarodnih vprašanjih njihova stališča ne skladajo, toda enotni so glede potreba miroljubnega sodelovanja v korist miru in boljše bodočnosti ljudi.

ACA STANOVNIK

Erhard

stavil je, da je po Adenauerjevem obisku v Moskvi leta 1955 »možen povračilni obisk v Bonnu«. K temu je Erhard dodal, da sam ne namerava potovati v Moskvo, ker »ne verjame, da bi bili njegovi razgovori tamkaj plodni«. Dejal je še, da je veleposlanik ZRN v Moskvi Gröper sporočil Hruščovu, da bo dobil uradno povabilo, če je pripravljen obiskati Bonn.

Na vprašanje o sporazumu o prijateljstvu med Sovjetsko zvezo in Demokratično republiko Nemčijo je izrazil mnenje, da ima lahko ta sporazum tudi pozitivni značaj, saj ni storjeno nič, kar bi slabšalo odnose z zahodnimi silami.

V zvezi z münchenskim sporazumom iz leta 1938 je Erhard izjavil, da sam ne odstopa od prejšnjega stališča glede tega vprašanja. V tej zvezi je opozoril na postdamski sporazum, ki predvideva nujnost, da bi s ponovno združeno Nemčijo uredili meje iz leta 1937. »Če pravim, da je Hitler sam poteptal münchenski sporazum, potem iz tega jasno izhaja, da je takšen sporazum pravno veljal« — je dejal Erhard in v tej zvezi poudaril, da Zvezna republika Nemčija nima nobenih ozemeljskih zahtev do Češkoslovaške.

Zeković

Zatem se je ugledni gost, ki ga spremlja svetnik v francoskem zunanjem ministrstvu Alain Thabaud, odpeljal na Kalemegdan, kjer si je eno uro ogledoval vojni muzej.

Sinoči je minister Joxe izjavil diplomatskemu uredniku Tanjuga, da je cilj njegove misije v Jugoslaviji potrditi prijateljske stike med Jugoslavijo in Francijo ter njunimi narodi. »Dobro se zavedam, kakšnega pomena je misija, ki mi je zaupana v imenu francoske vlade,« je dejal Joxe.

Francoski minister je pristavil, da je prijateljstvo med jugoslovanskimi in francoskim narodom dobro prestalo preizkušnjo že v daljni preteklosti, pa tudi v tem stoletju. Pri tem je omenil, da je katastrofa v Skopju eden najnovejših dokazov navezanosti med narodi obeh držav.

Konvencijo o kulturnem sodelovanju je Joxe označil kot simbol in kot stvarnost. Zaradi te konvencije ter programa kulturnega sodelovanja, ki temelji na podlagi reciprocnosti, bo strjen pomemben napredek v medsebojnih odnosih.

Vukmanović

enot omeje samoupravljanje na golo formalnost, ker ima dejansko oblast v rokah tehnično upravni aparat. Orientacija na tržno ceno bi omogočila doslednejše uveljavljanje delitve po delu oziroma zmanjšanja oblasti tehnično upravnega aparata. In ne samo to. Tržni odnosi med delovnimi enotami bi postavili na dnevni red tudi vprašanje, ali ima delovna enota potem, ko izpolni planske obveznosti do drugih kolektivov v delovni organizaciji pravico samostojno nastopati na trgu, če ima svobodne zmogljivosti. To vprašanje je zelo važno, ker se že dogaja, da v integriranih delovnih organizacijah onemogočajo kolektivom nastopati na trgu, čeprav so v celoti izpolnili obveznosti znotraj kombinata. In tako se dogaja, da stoje zmogljivosti premalo izkoriščene in da hkrati druge organizacije uvažajo blago, ki bi ga lahko kupile doma. Spričo vsega tega morajo sindikati še nadalje prispevati napore, da se vprašanje cen proizvodov delovnih enot do kraja razčisti oziroma, da se zlomi odpor proti jasnim in poslovnim zvezam med delovnimi enotami.

Naslednji razlog, ki ga navajajo proti uvedbi delovnih enot je v tem, da obstaja določena neskladnost med procesom proizvodnje in realizacijo. Drži, da ta dva procesa nista zmerom v skladu. Toda to ne more biti razlog za opravičevanje prakse, po kateri jemljejo sredstva tistim delovnim enotam, ki so dosegle boljše poslovne rezultate oziroma dajejo ta sredstva delovnim enotam, ki poslujejo z zgubo. Razčleniti moramo predvsem vprašanje: kdo je kriv, da pride do zastoja v prodaji blaga. Navadno pravijo, da naj ves kolektiv prevzame posledice slabe prodaje na trgu. Kriv pa je pravzaprav v glavnem komercialni aparat, ki je bil dolžan proučevati trg in predlagati delavskemu svetu takšno proizvodno orientacijo, ki bo zagotovila enakomerno realizacijo. Tu pa nastaja še en problem: če proizvodna delovna enota ne more korakati vzporedno z drugimi, se ne bo samo ona znašla v neugodnem položaju, marveč bo tudi druge potegnila za seboj. Očitno je, da ima v takšnih situacijah izredno važno vlogo rezervni sklad. Ali se bo ta sklad formiral na ravni delovne organizacije ali bo z njim razpolagal ožji kolektiv, to je vprašanje, ki ga je treba urejati v skladu s specifičnimi pogoji v vsaki organizaciji. Nekaj namreč je jasno, brez rezervnih skladov ni mogoče doseči normalnega gospodarjenja delovnih enot. Težave v poslovanju ne nastajajo zato, ker pride včasih do neskladja med proizvodnjo in realizacijo, marveč zato, ker se v delovnih organizacijah ne formirajo rezervni skladi. Omenil sem, da mora biti komercialni aparat odgovoren, če po njegovi krivdi ne pride do realizacije blaga, ki se je zavzemal za njegovo proizvodnjo. Kje so korenine pojava, da se znaten del komercialistov premalo zavzema za poslovni uspeh podjetij. Odgovor je zelo kratek — v tem, da so njihovi osebni dohodki fiksni, t. j. da niso odvisni od poslovnega rezultata delovne organizacije. Mnogo in dostikrat kritiziramo komercialiste. Očitamo jim nepotrebna potovanja po deželi in tujini, očitamo jim, da razmetavajo denar za razna darila, bankete, razstave itd. S tem pa udarjamo samo po posledicah, vtem ko ostanejo vzroki neodkriti. Vzroki pa so v tem, da komercialni aparat nima cene svojih storitev (nakup in prodaja blaga), iz katere bi kril vse svoje stroške. Mar je čudno, da komercialni aparat praviloma neracionalno troši družbena sredstva, če upoštevamo, da vsi njegovi stroški bremene ves kolektiv pa tudi širšo družbeno skupnost? Takšno anomalijo lahko odstranimo samo, če bi načelo dohodkov uvedli tudi v komercialni aparat. Potem bi tudi komercialisti kakor tudi delavci v proizvodnih enotah temeljito upoštevali rezultate gospodarjenja, kajti čim večji dohodek bi dosegli, tem večjo možnost bi imeli povečati osebne dohodke, ustvariti rezervne sklade in potovati, če je to potrebno, da bi dosegli večji poslovni uspeh.

Čisto kratko sem omenil nekatere probleme, ki morajo sindikalne organizacije pri njihovem urejanju biti posebno aktivne, če hočemo, da se bodo dosledno izpolnjevali sklepi našega kongresa in če želimo nadalje razvijati in krepiti sistem delitve po delu in samoupravljanje neposrednih proizvajalcev.

Kadar pa že govorimo o tem, bi moral omeniti problem družbenih dejavnosti. To storim zato, ker na tem torišču šele začenjamo uvajati sistem dohodka in ker nam mora biti jasno, katero pot je treba ubirati, če želimo tudi v tem pogledu doseči uspehe. V gradivu za naš kongres so podrobno obdelana gledišča v pogledu položaja, financiranja in razdelitve posameznih družbenih dejavnosti. Mislim, da jih ni treba tu ponavljati. Rad bi opozoril na to-le: zdaj dostikrat skušajo uvesti dohodek v družbeni dejaviosti, ne da bi poprej izpolnili vsaj najosnovnejše pogoje za to. Dosedanje plače kratkomalo spreminjajo v točke, uvajajo nekakšne simbolične variabilne dele, ne urede pa osnovnega položaja in odnosa družbenih dejavnosti ter načina njihovega formiranja v komuni.

O dohodku v družbenih dejavnostih ne more biti niti govora, če ostanemo pri proračunskem sistemu financiranja, t. j. če v družbenih planih komun ne določimo odnosov med družbenimi in gospodarskimi dejavnostmi in če se v sredstvih, s katerimi bodo razpolagale posamezne družbene dejavnosti, ne bodo zrcalile specifične potrebe občanov določene komune in njenega vsestranskega razvoja. Drugače povedano to pomeni, da nastaja medsebojna zainteresiranost gospodarskih in družbenih dejavnosti. (Družbene dejavnosti so zainteresirane, da ustvarjajo pogoje za čim boljše funkcioniranje proizvodnje. Sredstva, s katerimi bodo razpolagale, so odvisna od osebnih dohodkov ljudi v proizvodnji, gospodarstvo pa je zainteresirano, da družbene dejavnosti čimbolje zadovoljujejo potrebe občanov. To je tudi pogoj, da občani bolje delajo v proizvodnji). Tudi družbeni plan komune določa odnose v sredstvih, ki jih bodo uporabljale družbene dejavnosti. Tudi tu morajo priti do izraza specifične potrebe komune in občanov.

Vse to priča, da moramo delovnim organizacijam pustiti več sredstev, da bi izpolnile te naloge. Praktično je treba zmanjšati investicije federacije in republik oziroma spremeniti njihovo strukturo: namesto velikih javnih del, ki absorbirajo našo nekvalificirano delovno silo in ki degradirajo kmetijsko proizvodnjo zasebnega kmeta, se je treba orientirati na čim intenzivnejše izkoriščanje zmogljivosti, ki smo jih že zgradili. Zvišanje osebnih dohodkov morajo torej spremljati spremembe na področju investicij oziroma prepuščanje več sredstev delovnim organizacijam. Eno brez drugega ne gre. Če namreč zvišamo samo osebne dohodke in ne zmanjšamo investicij, bodo nastale velike težave: povečal se bo deficit plačilne bilance, cene bodo še nadalje naraščale, začele se bodo omejitve potrošnje in od razglašene politike zboljšanja standarda ne bo ostalo nič.

Sklep, ki ga moramo iz vsega tega povzeti, je tale: investicije federacije, republik in komun se morajo spremeniti. V nasprotnem primeru bo ogrožena politika naraščanja standarda. Tudi v prihodnje bo resda treba nujno investirati v razvoj energetike, črne metalurgije, surovinske industrije itd. Toda vprašanje je, ali moremo potrebne količine, denimo jekla, premoga, celuloze in drugih proizvodov, dobiti, če v obstoječih zmogljivostih povečamo proizvodnjo in produktivnost, t. j. če ne investiramo sredstev v nove objekte oziroma, če lahko enako količino energije dobimo z veliko manjšimi investicijami. Ta vprašanja je treba postaviti v središče pozornosti vseh družbenih sil in nanje moramo jasno odgovoriti. Vsak kompromis bo samo škodoval delavskemu razredu Jugoslavije in njegovemu standardu. Odtod tudi naloga sindikalnih organizacij, da se na vseh nivojih borijo za doslednejše uveljavljanje politike družbenega standarda, politike, izražene v smernicah za VIII. kongres ZKJ ter v gradivu V. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije kakor tudi v resoluciji zvezne skupščine. Samo tako bomo preprečili, da razglašena politika ne bo ostala samo mrtva črka na papirju.

Mikojan odpotoval v Indonezijo

MOSKVA, 19. jun. (TASS). Delegacija Vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze pod vodstvom prvega podpredsednika ministrskega sveta Sovjetske zveze Anastasa Mikojana je odpotovala danes iz Moskve v Indonezijo. Sovjetski parlamentarci bodo tamkaj gosti začasnega narodnega konsultativnega kongresa Indonezije.

Scranton o Goldwaterjevi izjavi

HARRISBURG, 19. junija. (AFP.) Guverner Pennsylvanije in republikanski kandidat na ameriških predsedniških volitvah William Scranton je izjavil, da je treba obžalovati Goldwaterjev sklep, da bo v senatu glasoval proti zakonu o državljanskih pravicah. Scranton je pozval Goldwaterja, naj spremeni svoj sklep.

»Ogromna večina ameriškega ljudstva je naklonjena osnutku tega zakona« — je dejal Scranton in ocenil, da bo Goldwater prav gotovo doživel poraz v tekmovanju s predsednikom Johnsonom novembra letos, če bo glasoval proti zakonu.

Sestanek s Sihanukom v Nici

NEW YORK, 19. jun. (Reuter) — Na sedežu OZN so sporočili, da se bodo člani misije Varnostnega sveta v Kambodži in Južnem Vietnamu sestali v ponedeljek z Norodomom Sihanukom v Nici, kjer se šef kamboške države te dni zadržuje.

Gladovna stavka v Georgetownu

GEORGETOWN, 19. junija (AFP) — Podpredsednik vlade Britanske Gvajane Benn in 34 domačih politikov, ki so od prejšnje sobote v zaporu, so začeli gladovno stavko, s katero protestirajo zoper sklep britanskega guvernerja o njihovi aretaciji.

Morandi umrl

RIM, 19. jun. (Tanjug). V Bologni je umrl v 75. letu življenja znameniti slikar Giorgio Morandi. Obenem z Boccionijem velja za največjega italijanskega slikarja sedanjega časa. Morandi je vse življenje preživel v Bologni, ki je dala pečat njegovemu umetniškemu ustvarjanju.

Posledice neurij

HAJDERABAD, 19. jun. (Reuter). V viharju in poplavah je prejšnji teden v zahodnem Pakistanu izgubilo življenje več kot 400 ljudi. Stihija je povzročila tudi veliko materialno škodo, saj je na primer pogrnilo 100.000 glav živine.

Šejk Abdulah začel z ofenzivo?

Za Kašmir zahteva pravico do samoodločbe

NEW DELHI, 19. junija (Tanjug) — Šejk Abdulah nadaljuje politično kampanjo in zahteva za Kašmir pravico do samoodločbe. Na javnem zborovanju je izjavil, da je to osnovna pravica, ki se ji Kašmirci ne morejo odreči. Pristavil pa je, da bi ljudstvo, če bi Pakistan in Indija našla časten sporazum, ki bi jamčil pravice Kašmircev, sprejelo ta sporazum v interesu miru na tem delu sveta.

Prvič, odkar je prišel iz zapora, je šejk Abdulah kritiziral bivšega in sedanjega kašmirskega premiera Sadika in Bakšija kot »človeka, ki hlepita po oblasti«. To kritiko razlagajo v New Delhiju kot začetek šejkove ofenzive, da bi vrgel vladajočo nacionalno konferenco v državi Džanu in Kašmiru ter ustanovil lastno stranko.

Admiral Čursin obiskal ladjedelnico »Split«

SPLIT, 19. jun. (Tanjug.) — Komandant črnomorskega ladjevja SZ admiral Serafim Evgenijević Čursin, ki je včeraj na križarki »Mihail Kutuzov« prispel na prijateljski obisk k jugoslovanski mornarici, je danes položil venec pred spomenik padlim mornarjem. Admiral Čursin, veleposlanik Puzanov in skupina višjih oficirjev sovjetske vojne mornarice so dopoldne obiskali ladjedelnico »Split«, kjer so si ogledali obrate tega velikega kolektiva.

Danes popoldne je ansambel pesmi in plesov, pripadnikov črnomorskega ladjevja, na križarki »Mihail Kutuzov« priredil poseben koncert za dijake splitskih šol.

Dvanajsta skupina izseljencev

LJUBLJANA, 19. jun. — Danes je prispela na letališče Brnik pri Ljubljani dvanajsta in v tem mesecu predzadnja skupina naših izseljencev iz Amerike. Iz Milana do Ljubljane so se pripeljali s potniškim letalom Adria-Avioprometa. Skupino, v kateri je 41 rojakov, je vodila Tončka Urbanc. V imenu Izseljenske matice je izrekla gostom dobrodošlico predsednica Slovenske izseljenske matice Zima Vrščajeva. S. L.

Proslave 100-letnice gasilstva skozi vse leto

VARAŽDIN, 19. jun. (Tanjug.) — Plenum gasilske zveze Jugoslavije je danes sklenil, naj bi proslavljali 100-letnico jugoslovanskega gasilstva skozi vse leto. Proslave so se začele že te dni ob 100-letnici gasilskega društva v Varaždinu. Tekmovanje gasilcev za pokal bratstva in enotnosti v počastitev te obletnice bo od 1. do 31. oktobra v Ljubljani za pionirje, v Sarajevu za mladino, v Nišu za ženske in v Varaždinu za moške. Plenum je sklenil, da se je treba takoj začeti pripravljati na gasilsko olimpiado, ki bo leta 1966 v Jugoslaviji.

Danes otvoritev tekstilnega sejma v Leskovcu

LESKOVAC, 19. jun. (Tanjug). V Leskovcu bodo jutri odprli 12 mednarodni sejem tekstila in tekstilnih strojev. Na njem bo razstavljalo 370 razstavljalcev, od teh nad sto tvrdk iz 14 evropskih dežel in iz Izraela. Domača tekstilna industrija bo razstavila več novih proizvodov iz volne in sintetičnih surovin. Domača strojna industrija pa bo razstavila vse stroje, potrebne za sodobno tekstilno tovarno.

Gverilci se umikajo z Bornea

Ozračje v Tokiu pred sestankom na vrhu boljše

TOKIO, 19. jun. — Predsednika Indonezije in Filipinov Sukarno in Macapagal ter malezijski premier Rahman se bodo sestali jutri v Tokiu, da bi proučili možnosti za rešitev krize v zvezi z Malezijsko federacijo. To je sporočil indonezijski zunanji minister Subandrio po današnjem sestanku zunanjih ministrov treh držav, na katerem so razpravljali o dnevnem redu tega sestanka.

Zunanji ministri so se sporazumeli, da bodo za sestanek treh državnikov priporočili dnevni red dveh točk: pregled položaja in proučevanje predlogov za miroljubno rešitev spora. Pričakujejo pa, da bosta Sukarno in Rahman posebej proučila predlog filipinskega predsednika Macapagala, da bi ustanovili komisijo za pomiritev, v kateri bi bili zastopniki Indonezije, Filipinov, Malezije in Siama.

Tokijski opazovalci poudarjajo, da je ozračje za sestanek na vrhu nekoliko boljše kakor prej. K temu je prispevalo poročilo siamske komisije na Borneu, da se je umik indonezijskih gverilcev dejansko že začel in da je šla skozi kontrolno postajo v Tebaduju prva skupina, v kateri je bilo 32 indonezijskih gverilcev.

Čete OZN zapuščajo Kongo

U Tant zavrnil zahtevo premiera Adule

NEW YORK, 19. jun. (Tanjug) — Po informacijah iz Leopoldvilla poteka umik enot mednarodnih sil iz Konga po predvidenem načrtu, tako da bo končan 27. junija ozir. tri dni pred rokom, ki ga je na minulem zasedanju določila Generalna skupščina. Kljub vznemirjenosti nekaterih zahodnih držav zaradi tega sklepa kljub njihovim nasvetom, naj bi mednarodne sile še ostale v Kongu, je generalni sekretar U Tant vztrajal pri izvedbi sklepa Generalne skupščine, da se mednarodne sile umaknejo iz Konga do določenega roka.

Generalni sekretar OZN je tudi zavrnil zahtevo kongoškega premiera Adule, naj mednarodne čete pomagajo centralni vladi v akcijah proti upornikom v nekaterih kongoških provincah. Čeprav je U Tant odgovoril Aduli, da bo proučil to njegovo zahtevo, so mu neuradno sporočili, da je njegova zahteva neutemeljena in da bi sodelovanje »modrih čelad« v policijskih akcijah osrednje vlade pomenilo kršenje mandata mednarodnih sil ter resolucij Varnostnega sveta in Generalne skupščine.

Ustanovitev poslovnega združenja industrijske cone Koper

KOPER, 19. junija — Danes je bila v Kopru ustanovna skupščina za formiranje poslovnega združenja Industrijske cone Koper. V poslovno združenje so se vključili: Tovarna dušika Ruše, Tovarna aluminija Kidričevo, Železarna Jesenice, Prehrana Ljubljana, Etol Celje, Centroprom Beograd in Luka Koper. Uvodne besede o pomenu in vlogi novega poslovnega združenja je imel predsednik republiške Gospodarske zbornice in član republiškega izvršnega sveta Riko Jerman.

Mednarodni vzorčni sejem v Trstu

V ponedeljek jugoslovanski dan

TRST, 19. jun. (Po telefonu.) — V nedeljo dopoldne bodo ob prisotnosti italijanskega ministra za kmetijstvo odprli XVI. mednarodni vzorčni sejem v Trstu. Jugoslavija bo sodelovala s kolektivno razstavo našega izvoznega blaga v paviljonu narodov, z razstavo lesa, opreme in pohištva ter s kioski na prostoru potrošnega sejma.

Tako kot nekatere druge sejmske ustanove je tudi prireditev v Trstu zašla v trenutne težave zaradi nerazpoloženja in propagandnega pritiska italijanskih velikih industrijskih koncernov. Ti zadnje čase nočejo sodelovati na sejmih, češ da so v gospodarskem zastoju. Tako ne bo v paviljonu »B«, ki je namenjen razstavljalcem težke in strojne industrije, letos nobenih predstavnikov pomembnejših italijanskih privatnih družb, razen skupine podjetij z državno udeležbo. No, kljub temu je ravnatelj sejma na tiskovni konferenci povedal novinarjem, da bo prisotnih nad 1000 razstavljalcev, in kar je še posebej spodbudno, da bo število tujih podjetij preseglo polovico vseh sodelujočih.

Jugoslavija in Avstrija sodelujeta na tržaškem mednarodnem sejmu neprekinjeno vse od njegove ustanovitve. Letos pa sta prvič tudi uradno prisotni Nemška zvezna republika in Poljska. Tudi Grčija, ki nekaj let ni sodelovala, je obnovila svojo razstavo.

V ponedeljek 22. junija bo na sejmu jugoslovanski dan ter pričakujejo obisk delegacij gospodarskih krogov tako iz Beograda kot iz republike Hrvatske in Slovenije, ki sta trgovsko s Trstom najbolj povezani. Posebne razstavne dneve bodo imele tudi Zvezna republika Nemčija, CSSR, Grčija in Madžarska. V okviru ostalih sejmskih prireditev pa bo več posvetovanj o lesu, pohištvu, založništvu in produktivnosti in končno prvo deželno srečanje obrtnikov.

T. POLJŠAK

Direktna zveza Washington-Tokio

WASHINGTON, 19. jun. (Reuter.) — Ameriški predsednik Johnson in japonski premier Ikeda sta odprla sinoči novo direktno telefonsko zvezo med ZDA in Japonsko.

Prvi telefonski razgovor obeh državnikov po novi liniji je bilo slišati povsem jasno kljub razdalji 16.000 km.

Upor v Katangi

ALBERTVILLE, 19. jun. (AFP) — V središču severne Katange Albertvillu so uporniki zavzeli nekatere mestne četrti in zaprli letališče. Neredi so se razširili tudi na vzhodni Kivu. Iz Elizabetvilla so poslali okrepitve rednim četam. V Albertville so danes odpovali iz Elizabetvilla konzuli Velike Britanije, Belgije, Italije in ZDA.

Telegrami

DECENTRALIZACIJA V SIRIJI — BEJRUT. Sirska vlada pripravlja načrt za decentralizacijo državne administracije in ustanovitev narodnih svetov, ki bi se ukvarjali z lokalnimi zadevami. Ti sveti bodo v nekaterih primerih lahko delovali neodvisno od centralne vlade.

NOVE EKSPLOZIJE V KOLUMBIJI — BOGOTA. V raznih krajih glavnega mesta Kolumbije je davi eksplodiralo 15 bomb. Policija še ni objavila nobenih podrobnosti o tej najnovejši teroristični akciji.

SOVJETSKI INŽENIRJI PRI JOHNSONU — WASHINGTON. Ameriški predsednik Johnson je sprejel v Beli hiši delegacijo sovjetskih inženirjev. Delegacija je na obisku v ZDA od 1. junija. Do zdaj si je ogledala več elektrarn in tovarn.

OBSODBE V IRAKU — BAGDAD. Vojaško sodišče je obsodilo na smrt bivšega policijskega komisarja Hasana Kaeda, ker se je z orožjem upiral revoluciji 18. novembra lani in ker je oboroževal pripadnike nacionalne baasistične garde.

NAŠI NOVINARJI NA MADŽARSKEM — BUDIMPEŠTA. Jugoslovanska novinarska delegacija je kot gost Zveze madžarskih novinarjev obiskala danes oddelek za tisk madžarskega zunanjega ministrstva in redakcijo časopisa »Sabad Feld«.

PORTUGALSKE IZGUBE V ANGOLI — ALŽIR. Angolski gverilci so imeli v minulih dneh več hudih spopadov s portugalskimi kolonialističnimi silami. Samo na območju Niconge v Angoli so imeli Portugalci 16 mrtvih in več ranjenih.

REPATRIACIJA INDIJCEV IZ BURME — BANGKOK. Kakor piše burmansko časopisje, bodo na podlagi nedavnega sporazuma z indijsko vlado pospešili repatriacijo indijskih državljanov iz Burme. V prvih štirih mesecih letos je zapustilo Burmo več kakor 6000 tujcev, predvsem Indijcev in Pakistancev, ki so po nacionalizaciji sklenili, da se bodo repatriirali.

Pa še to

OBČINSKA ŽALOST — Skupina utrujenih popotnikov se je ustavila na cesti med Mostarjem in Sarajevom pri privlačni gostilnici na južni strani slovite Ivan-Planine. Na tem kraju se popotniki običajno pokrepčajo, predno se napotijo dalje. No, ob tej priložnosti v gostilni niso točili pijač, glasbeni avtomat pa je molčal v kotu. Natakar je gostom pojasnil, da je predsedniku občine umrl oče in so v občini razglasili splošno žalost. (Ekonomska politika)

Vreme 19 VI. 1964

Temperature

	ob 07	13
Ljubljana	16	25
Planica	15	22
Brnik	14	24
Maribor	17	20
Slov. Gradec	13	24
Novo mesto	16	22
Koper	21	25
Kredarica	6	9
Reka	21	24
Pulj	22	24
Split	20	26
Dubrovnik	21	21
Zagreb	18	26
Beograd	20	26
Sarajevo	16	24
Skopje	19	26
Titograd	21	24
Celovec	15	26
Gradec	16	26
Dunaj	20	28
Milano	—	27
Genova	—	25
Zürich	15	—
München	17	18
Benetke	23	25

Prognoza

VREMENSKA SLIKA

Frontalne motnje so zajele alpske kraje in bodo jutri vplivale tudi na vreme pri nas. Za njimi doteka v višinah preko Britanije proti srednji Evropi hladnejši zrak, ki bo zadrževal nestalno vreme.

NAPOVED

SLOVENIJA

Ponoči pooblačitve, čez dan poslabšanje vremena s prehodnimi ploha mi in nevihtami. — Najnižje nočne temperature med 12 in 16, v Primorju 18, najvišje dnevne okoli 20 stopinj C.

JUGOSLAVIJA

Od zahoda pooblačitev, pozneje nevihte oziroma plohe. V južnih krajih se deloma sončno in popoldanske nevihte.

V nedeljo bo nestalno in sorazmerno hladno vreme. V naslednjih dneh se bo vreme postopoma izboljšalo, vendar so možne še popoldanske nevihte in ponovno bo topleje.

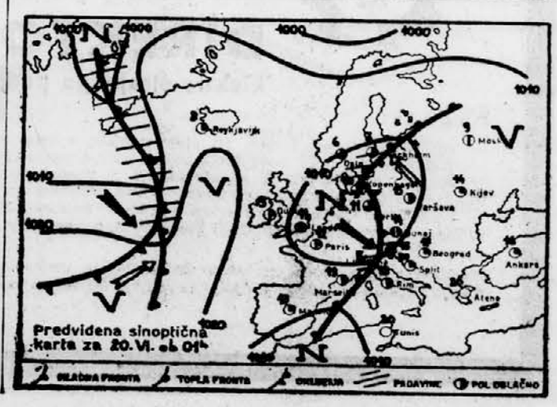

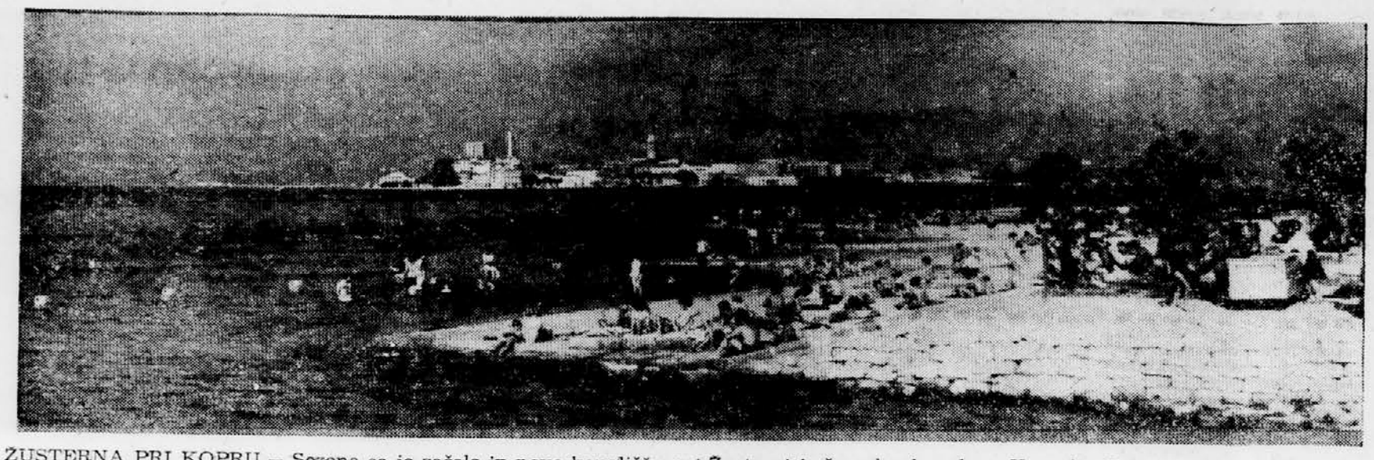

ŽUSTERNA PRI KOPRU — Sezona se je začela in novo kopališče pri Žusterni je že polno kopalcev. V ozadju Koper. Foto: S. Lenardič

Slovesnost v Postojnski jami

POSTOJNA, 19. jun. — Jutri dopoldne bodo v Postojnski jami slovesno izročili namenu prvo fazo krožne proge, prav tako pa tudi še nekatere druge turistične objekte. To bo eden najpomembnejših dogodkov v postojnskem turističnem tednu, ki se bo končal 21. junija.

A. P.

KOPER

Špediterji so se sestali

Te dni so se sestali predstavniki vseh koprskih špediterskih organizacij (»Interevrope«, »Transjuga«, »Interšpeda«, »Jugošpeda« in »Intertrans - Globus«), da bi s skupno akcijo dosegli odpravo administrativnih in drugih pomanjkljivosti v prevozu blaga iz Kopra do Kozine in nazaj. S sestanka so poslali ZTP v Postojni številne konkretne predloge, ki niso neuresnicljivi in s katerimi bi lahko odpravili sedaj nastajajočo škodo ozir. večje stroške. O vseh teh predlogih naj bi dokončno sklepali — še ta mesec — na sestanku, ki naj bi ga sklicalo ZTP Postojna.

Sklenili so tudi predlagati okrajni gospodarski zbornici, da ustanovi posebno transportno sekcijo.

F. M.

Turistične informacije

Primorska: v Portorožu je dovolj prostora pri zasebnikih, v Izoli tudi v hotelih in počitniških domovih (priporočajo pa rezervacije); dovolj prostora je tudi v Postojni. Na Goriškem je povsod še kar dovolj prostih postelj le v Bovcu so nekatere dni zasedeni hoteli Kanin, Golobar in Alp-hotel. — Od 20. junija dalje vozijo avtobusi na progi Bovec—Vršič—Ljubljana—Idrija—Bovec in pa Tolmin—Nova Gorica—Opatija—Reka.

Gorenjska: v Bohinju imajo nekaj prostora v hotelu Bellevue, vsi drugi so zasedeni. Domala povsod drugod na Gorenjskem je še dovolj prostora, le hotel Jelen v Kranju je zaseden. Nova cesta do zavetišča pri Triglavu v Lomu nad Tržičem je prevozna za osebne avtomobile. Stalno je oskrbovana tudi koča na Dobrči.

Štajerska: v zdraviliščih na celjskem območju je še nekaj prostih postelj, prav tako tudi v drugih turističnih krajih. Dovolj prostora je v Celju, vendar priporočajo ob sobotah in nedeljah rezervacije.

Pomurje: zdravilišče v Radencih je zasedeno, danes in jutri pa tudi počitniško naselje. Dovolj prostora je pri zasebnikih. V drugih turističnih krajih Pomurja je še nekaj prostih postelj.

Dolenjska: v Dolenjskih Toplicah so na razpolago le zasebne turistične sobe. Planinski dom na Mirni gori je od danes dalje delno zaseden, danes in jutri pa je zaseden tudi hotel Metropol v Novem mestu. Drugod na Dolenjskem je še dobiti prostor.

Ljubljansko območje: Turistično društvo Ljubljana sporoča, da so vsak dan ob 15., 16., 17., 18. in 19. uri redne vožnje z »Barjanko« po Ljubljanici, »Barjanka« odhaja iz »Bobrovega pristanišča« na Špici. V turističnih krajih na tem območju pa je še dobiti proste postelje.

Vinogradniško gospodarstvo Kapela — p. Slatina Radenci

razpisuje delovno mesto

AGRONOMA

— živinorejsko-poljedelske smeri z nekaj prakse. —

Ponudbe sprejema upravni odbor podjetja.

5802

Poslovno združenje **»VEKTOR«** — Ljubljana, Šmartinska cesta štev. 110,

sprejme:

- **TAJNICO** izobraževalnega centra
- **STENODAKTILOGRAFKO** sodelavko v komercialnem sektorju.

5845

Trgovsko podjetje **PETROL — Ljubljana,** sprejme:

- **administrativno moč** za skladišče v Zalogu
- **snažilko**

Ponudbe pošljite na naslov: **PETROL, Ljubljana,** Vošnjakova štev. 2. 5843

Na Jesenicah prvi turistični teden

Odprli bodo razstavo »Ljudsko slikarstvo na Slovenskem«

Danes se bo na Jesenicah začel prvi turistični teden, ki bo trajal do 28. junija. V tem času bodo organizirali različne prireditve, s katerimi želijo opozoriti Jeseničane na važnost turističnega razvoja.

Ves teden bo odprta razstava »Ljudsko slikarstvo na Slovenskem«, ki jo je v telovadnici jeseniške gimnazije pripravil Slovenski etnografski muzej iz Ljubljane. Godba na pihala jeseniške Svobode pripravlja koncert, študentsko kulturno društvo Akademik iz Ljubljane pa prav tako prireja v tem tednu koncert. Jeseničani bodo lahko na prostem sledili filmu »Triglavske strmine« in se udeležili tudi kulturno zabavne prireditve na prostem.

Osrednja prireditev I. turističnega tedna pa bo javna tribuna pod naslovom »Turizem pri nas«. V tribuni bodo govorili predstavniki občinske skupščine družbeno političnih organizacij, komunalnega podjetja in drugi, in sicer o problemih turizma in možnostih za njegov razvoj na Jesenicah. S I. turističnim tednom želi turistično društvo na Jesenicah kot rečeno, zainteresirati Jeseničane in okoličane za to, da bi aktivno sodelovali pri razvoju domačega in tudi tranzitnega turizma, ki ima na Jesenicah vse pogoje ta razvoj.

U. R.

ŠKOFJA LOKA

Za nekatere poklice ni zanimanja

Mladi se ne navdušujejo za zidarski in mizarski poklic

V letošnjem občinskem družbenem planu so v Škofji Loki predvideli več zaposlenih za 335 delavcev, to je komaj 4 odstotke. Vendar pa so delovne organizacije na področju celotne občine prijavile za letošnje leto kar 1075 prostih delovnih mest, od teh 327 za ženske. Razen tega so predvideli še 168 delovnih mest za učenje poklicev, tako da bi skupno rabili 1243 ljudi od nekvalificiranih delavcev do takih z visoko izobrazbo.

Največ je na razpolago prostih mest za priučitev in sicer 411, od teh polovico za ženske. Potrebujejo tudi precej delavcev brez kvalifikacij (299) in kvalificiranih delavcev raznih poklicev (224). Znatne so tudi potrebe po strokovnih kadrih z visoko izobrazbo (40), manj pa le z višjo. Od delovnih organizacij je prijavil največ prostih mest Tehnik (325), med ostalimi pa nekaj več še LTH (98), Gorenjska predilnica (72), Elra (65) in Iskra Železniki (61).

Analiza ankete med učenci, ki letos zaključujejo obvezno šolanje, je pokazala, da bo nadaljevalo šolanje 120 učencev, 130 se jih bo vključilo v uk, 90 zaposlilo, 50 pa jih bo ostalo doma na kmetiji. Odgovori so tudi pokazali, da se je število odločitev kar precej približalo prostim učnim mestom v kovinski, elektro in trgovski stroki. Zelo malo pa je zanimanja za učenje poklica zidarja, tesarja, mizarja, čevljarja in še nekaterih.

Kljub temu, da je zavod za zaposlovanje s predavanji in raznimi drugimi metodami skušal vzbuditi zanimanje tudi za tako imenovane deficitarne poklice, uspeha ni bilo. Prav zato so tudi povabili iz Makedonije 16 učencev, ki se bodo v Škofji Loki izučili za zidarje in mizarje.

Hkrati s tem, ko ponekod manjka delavcev z raznimi poklici in izobrazbami, pa imajo v Škofji Loki učiteljišnikov celo preveč. Na osnovnih šolah imajo sicer razpisanih pet prostih delovnih mest za predmetne učitelje, vendar zahtevajo višjo pedagoško šolo. Zato so predlagali, naj bi boljšim diplomantom učiteljišča omogočili študij na višji pedagoški šoli, drugim pa na kakih drugih šolah s krajšim študijem ali pa jih zaposlili v delovnih organizacijah izven šol.

LADO STRUŽNIK

IVANČNA GORICA

Uspehi »Agroservisa«

Delovni kolektiv Agroservisa v Ivančni gorici si prizadeva, da bi dosegel čim večje uspehe. Po proizvodnem planu bo znašala letos vrednost bruto produkta okrog 240 milijonov dinarjev. Po dosedanjih ocenah izpolnjevanja proizvodnih nalog ugotavljajo, da bodo ta plan tudi izpolnili. Na nedavnem zboru delovnih ljudi so razpravljali tudi o stanovanjski izgradnji in pa o modernizaciji posameznih obratov.

D. Z.

SLOVENSKE KONJICE

Nagrade za najboljše

Zavod za zaposlovanje delavcev v Slovenskih Konjicah je podelil praktične nagrade 14 učencem osnovnih šol iz raznih krajev konjiške občine za najboljše naloge o izbiri poklica in o delu v posameznih podjetjih.

Prepoved zvočnikov v Portorožu

Po zgledu svetovno znanih letovišč so tudi v Portorožu začeli skrbeti za popolnejši nočni mir. V ta namen je piranska občinska skupščina sprejela odlok, po katerem je v bodoče prepovedana uporaba zvočnikov za glasbo na odprtih prostorih. Prepoved ne velja za vnaprej prijavljene prireditve umetniškega, kulturno prosvetnega ali političnega značaja.

N. B.

Zbor izseljencev na Kleku

Na zadnjem občnem zboru izseljeniške matice Slovenije v Trbovljah, so govorili tudi o programu bodočega dela. Predvsem se nameravajo bolj povezati z izseljenci povratniki ter jim pomagati pri reševanju njihovih zadev. Za izseljence, ki pridejo letos v domovino, bo priredila trboveljska podružnica izseljeniške matice 20. avgusta na Kleku nad Trbovljami zbor izseljencev. Tokrat bo zbor v republiškem okviru in združen s pestrim kulturnim programom.

S. Š.

V Kočevju: pogoj za razvoj turizma

Turistično društvo v Kočevju si skupno z gostinskimi podjetji in z občinsko skupščino prizadeva, da bi postal turizem tudi v njihovem kraju pomembna gospodarska dejavnost, ki bi dajala več dohodka občini in celotni skupščini. Tako bo društvo uredilo turistično kočo v Kostelu in letoviško naselje v Dolu pri Starem trgu. Tu se že postavili več montažnih letoviških hišic. Na kočevski avtobusni postaji so tudi uredili turistično informativno pisarno. V njej bodo dobili obiskovalci Kočevske vse potrebne informacije o izletih, prenočiščih in raznih zanimivosti.

D. Z.

Steklarna Hrastnik — največji izvoznik v Zasavju

Hrastniška steklarna vsako leto povečuje svoj izvoz. Njeni izdelki so znani s rom meja naše domovine. V okviru praznovanje občinskega praznika občine Hrastnik bo steklarna Hrastnik začela 3. fazo rekonstrukcije steklarne. Proizvodnja se bo po rekonstrukciji precej povečala, s tem pa tudi izvoz. Predvidevajo, da bo ta presegel 2 milijona dolarjev.

S. Š.

TRBOVLJE

Borci letujejo v Velem Lošinju

Člani Zveze borcev NOV Trbovelj in ostalih krajev imajo v Velem Lošinju svoj počitniški dom, ki so ga odprli preteklo nedeljo. Že lani je občinski odbor ZB NOV Trbovlje kupil v Velem Lošinju hišo, ki so jo s pomočjo trboveljskih delovnih organizacij, občinskih skupščin Hrastnika in Zagorja ter delovnih kolektivov iz Ljubljane, Maribora, Celja in Savinjske doline usposobili za letovanje. Dom je lepo urejen in so tudi vsa mesta do konca avgusta zasedena, nekaj je še prostih mest v septembru.

S. Š.

MURSKA SOBOTA

Izvoz presegel predvidevanja

Industrija izvozila za 1 milijon 226 tisoč dolarjev

Podatki o izvozu industrije in kmetijstva v soboški občini kažejo v prvih štirih mesecih zelo ugodno podobo. Medtem ko je industrija z izvozom blaga v vrednosti 1.226.000 dolarjev dosegla 36 odstotkov letnega plana, ugotavljajo v kmetijstvu izvoz v vrednosti 141.000 dolarjev ali 33 odstotkov letnega plana izvoza.

Med industrijskimi podjetji posebno izstopa z izvoznimi uspehi soboška tovarna perila težke konfekcije in pletenin »Mura«, ki je do konca aprila izvozila pretežno na zahodno tržišče svojih proizvodov v vrednosti več kot pol milijona dolarjev. S tem je »Mura« izpolnila v štirih mesecih že nad 42 odstotkov letošnjih izvoznih obveznosti, zato ni odveč napoved, da bo ta gospodarska organizacija letos v soboški občini odločilno prispevala k nadvse ugodni izvozni bilanci. V celoti zadovoljuje tudi izvoz KIK Pomurke, ki je s 707.000 dolarji izpolnila blizu 34 odstotkov plana izvoza že do konca aprila. Mnogo slabše stanje pa ugotavljajo glede izvoza v beltinskem podjetju »Beltinka«, kjer so v prvih štirih mesecih z vsega 17,3 odstotki izpolnjenim letnim planom v hudem zaostanku.

B. B.

LENDAVA

Ustanovili so počitniško skupnost

V lendavski občini so ustanovili počitniško skupnost, v kateri so včlanjeni vsi delovni kolektivi in ustanove s področja lendavske občine. Med delavci je izredno veliko zanimanje za oddih na morju. Zato se je upravni odbor počitniške skupnosti odločil, da bo v Banjolah pri Pulju pripravil tabor. Postavili ga bodo lendavski taborniki — »Beli rudarji«. Cena dnevnega penziona v taboru bo za odrasle 700 din, za otroke do 12 leta pa 400 din. Doslej se je prijavilo za dopust v Banjolah že nad 400 delavcev in uslužbencev.

B.

SREDI POSTOJNE bo kmalu dograjena nova stanovanjska hiša. Bolj kot stanovanja bo za vse Postojnčane pomembna nova stavba zato, ker bo v spodnjih prostorih delikatesna trgovina, prodajalna papirja in konfekcijska trgovina. Stavba in lokali bi morali biti dograjeni že pred meseci, sedaj pa menijo, da bodo lahko prodajali v trgovinah že konec prihodnjega meseca. Foto: Vetrovec

Doslej tri zlate za naše

Evropsko prvenstvo v kegljanju v Budimpešti

BUDIMPESTA, 19. jun. Evropsko prvenstvo v kegljanju se uspešno nadaljuje za jugoslovanske reprezentante. Potem ko sta naša moška in ženska dvojica osvojili prvo mesto oziroma zlati medalji, je včeraj v konkurenci posameznikov mladi Kranjčan Turk podrl 870 kegljev in je ta čas na 6. mestu. Turk je debutant v državni reprezentanci.

Prvo mesto v parih sta osvojila Stržaj 920 in Mlakar 961 (skupaj 1881), drugo pa Grom 920 skupaj z Greutingenom (NDR) 920. Bronasto medaljo sta osvojila Madžara Szabo 955 in Varga 868 (1823), Grom 938 in Smoljanović 850 (1788) sta se uvrstila na šesto mesto.

Zlato medaljo v ženski konkurenci sta osvojili Čadeževa 412 in Bulićeva 418 (830), srebrno Cebula 410 in Rippi (NDR) 412 (822), bronasto pa Laurova 402 in Lindunova (ČSSR) 416 (818).

V polfinalu tekmovanja posameznikov tekmuje 58 tekmovalcev in 30 tekmovalk. Dosedanji rezultati polfinala posameznikov: Nikoroy (Rom) 896, Heitvogel (Avstrija) 893, Varfalzi (Madž) 888, Kiersky (ČSSR) 878, Milanu (Rom) 877, Turk (Jug) 870, Vostrak (ČSSR) 870, Hladnik (Jug) 867. Najboljše posameznice doslej v polfinalu pa so: Firbachova (ČSSR) 435, Traudalir (Rom) 431, Moldovani (Rom) 426, Cebula (NDR) 423. Jugoslovanke niso bile uspešne: Zebec 406, Čadež 383 in Jakovac 337.

Obvezno šolanje uzakonjeno

Sestanek Zvezne komisije za telesno vzgojo

BEOGRAD, 19. junija — Po razpravi o telesni kulturi študentov višjih in visokih šol na današnjem sestanku Zvezne komisije za telesno vzgojo je bilo sklenjeno, da se uzakoni obvezno šolanje telesne vzgoje v ustreznih zveznih in republiških listinah, kje bo natančno določena vloga telesne vzgoje študentov. Učni načrt telesne vzgoje mora biti sestavni del statutov višjih in visokih šol. Ponovno je bilo poudarjeno, da mora po 7-letnem načrtu razvoja telesne vzgoje obvezno šolanje do konca leta 1970 vključiti vse študente prve stopnje.

Da bi bilo vključevanje študentov v to področje (v prostem času) čim bolj množično, bodo na vseh višjih in visokih šolah ustanovili društva za telesno vzgojo. Predlog je, da bi do jeseni pristojni forumi izdelali okvirni predlog pravilnika o delu in organizaciji takih društev.

Nadalje je bilo govora o večjih sredstvih, ki naj bi jih dobivala organizacija ZTK od Jugoslovanske loterije, toda ta denar naj bi bil namenjen za gradnjo športnih objektov, ki bi bili dostopni vsem delovnim ljudem.

Po domačih krajih

Začetek športnih iger v Celju

CELJE, 19. jun. — Pod pokroviteljstvom CK ZMJ je bila danes svečana otvoritev 10. jubilejnih iger »Bratstva in Enotnosti«. V pohodu je nastopilo nad 600 mladincev in mladink iz Zrenjanina, Tuzle, Vinkovcev in Celja. — Na Trgu V. kongresa v Celju so bili zbrani razen udeležencev iger tudi predstavniki političnih in družbenih organizacij omenjenih mest. Igre je otvoril predsednik občinskega komiteja ZM Slovenije Celja Franček Ribič. Na športnih tekmovanjih pa so bili doseženi naslednji rezultati:

Odbojka — mladinci: Zrenjanin : Tuzla 2:0, Vinkovci : Celje 2:0, Tuzla : Vinkovci 2:1. Mladinke: Zrenjanin : Tuzla 2:0, Vinkovci : Celje 2:1, Vinkovci : Tuzla 2:0.

Košarka — mladinci: Celje : Zrenjanin 54:44, Celje : Vinkovci 30:57, Tuzla : Vinkovci 60:31; ženske: Celje : Zrenjanin 31:24, Tuzla : Vinkovci 38:9, Celje : Vinkovci 52:10.

Rokomet — mladinci: Zrenjanin : Vinkovci 3:10, Celje : Tuzla 14:13, Celje : Vinkovci 15:14; mladinke: Celje : Vinkovci 5:16, Tuzla : Celje 6:4.

Jutri nadaljujejo športna tekmovanja.

K. J.

Ostojića ni bilo na zaslišanju . . .

BEOGRAD, 19. junija. — (Od našega stalnega dopisnika.) »Afera Ostojića postaja vse bolj skrivnostna. Kakor smo že pisali, se ta igralec sprva ni udeležil skupnih priprav olimpijskega moštva, nato se je vendarle pojavil, tik pred tekmo z Romunijo pa je kratko in malo spet izginil. Kakor smo zvedeli pozneje sta dva neznanca odpeljala Ostojića v klubske prostore Partizana, kjer je ostal do polnoči!

Glede na to je Nogometna zveza sklenila, da ga bo zaslišala (danes) in mu je zato poslala poziv v dveh smereh: na vodstvo Crvene zvezde in Partizana. Toda Ostojić ni prišel na zaslišanje. Pristojni funkcionarji pri NZJ skomigajo z rameni, češ da sploh ne vemo kje je in kaj bi storili. Pred poslopjem NZJ je bila danes velika množica ljudi, toda njena zvedavost ni bila potešena. Zaman so čakali, da bi karkoli zvedeli o tem igralcu.

Ta afera postaja čedalje resnejša in zato mora NZJ odločno ukrepati, tembolj ker vsi vedo, da sta v to afero vpletena naša dva največja kluba.

M. V

CELJE — V zaostali prvenstveni nogometni tekmi slovenske nogometne lige je po enakovredni igri tri minute pred koncem zmagala ljubljanska Olimpija 2:1 (0:1).

BEOGRAD — Na velikem predolimpijskem tekmovanju v orodni telovadbi, ki bo jutri in v nedeljo v romunskem mestu Constanzi, bodo našo državo zastopali Brodnik, Petrović, Stepanovićeva in Havelkova.

AJDOVSCINA — V prvenstveni rokometni tekmi je Partizan iz Pitrana odpravil domačo Ajdovščino 17:9 (7:3).

I. S.

MARIBOR — Na telovadišču Maribor bo v soboto, 20. in v nedeljo, 21. t. m. republiško prvenstvo v partizanskem mnogoboju. Začetek bo v soboto ob 16., v nedeljo pa ob 8.30.

Tabarly odlikovan

PARIZ, 19. junija. — Doslej neznani mladi Francoz Tabarly, ki je zmagal na tekmovanju z jahtami čez Atlantik na progi Plymouth—Newport, po postal slaven. Francoski predsednik De Gaulle je odlikoval tega mladega športnika z redom »Viteza legije časti«.

Tabarly je 7500 km dolgo pot prevozil z 27 dneh popolnoma sam in prepričljivo prekosil vse dosedanje rekorde.

Novo na tujem

KOBENHAVN — Sovjetska atletinja Irina Press je v Kobenhavnu dosegla letos najboljši rezultat v petoboju. Vsega skupaj je zbrala 4959 točk, kar je samo za 16 točk manj od njenega svetovnega rekorda. Najboljša rezultata je Irina Press dosegla v teku na 200 m — 25,3 in v skoku v daljino 5,84 m.

PARIZ — Belgijsko moštvo Anderlecht je osvojilo prvo mesto na mednarodnem nogometnem turnirju v Parizu. V finalnem srečanju je Anderlecht premagal Korussio iz Dorthmunda (ZRN) 5:2 (2:0). Tretje mesto si delita francoski klub Reims in brazilski Santos, ki sta med seboj igrala neodločeno 1:1 (1:1).

FIRENCE — Na mednarodnem nogometnem turnirju v Firencah je brazilska ekipa Sao Paolo premagala Fiorentino 2:1 (1:0). V finalu bodo brazilski nogometaši igrali z leningrajskim klubom Zenit, ki je pred dvema dnevoma premagal portugalskega prvaka Benfico z 1:0.

TORINO — Nogometaši Crvene zvezde so včeraj z letalom prispeli v Torino, kjer bodo v prvi tekmi tamkajšnjega nogometnega turnirja igrali z Juventusom. V nedeljo bosta igrala Torino in Dukla iz Prage. Finale bo v sredo, prav tako pa tudi tekma za tretje mesto.

LONDON — V prijateljskem boksarskem srečanju je reprezentanca Evrope premagala amatersko ekipo Velike Britanije z 12:8. V reprezentanci Evrope so bili boksarji iz Poljske, Nemčije, Nizozemske in Irske.

RIM — V kvalifikacijskem srečanju za udeležbo na olimpijskem nogometnem turnirju je reprezentanca Italije premagala ustrezno ekipo Poljske s 3:0 (1:0). Srečanje je bilo na olimpijskem stadionu pred 20.000 gledalci.

Beri spored

DANES

NOGOMET

BARCELONA — Finalna tekma za tretje mesto na turnirju za pokal evropskih reprezentanc Madžarska : Danska.

TORINO — Mednarodni turnir s polfinalnima tekmama Crvena zvezda : Juventus in Torino : Dukla.

SNL — Ljubljana : Svoboda (17,30).

AVTO-MOTO

OPATIJA — Mednarodne dirke za »Veliko nagrado Jadrana« ob 15,30.

KOSARKA

ZKL ženske — Olimpija : Lokomotiva ob 16. v Tivoliju.

TRST — Mednarodni ženski turnir z udeležbo Olimpije.

KEGLJANJE

BUDIMPESTA — Evropsko prvenstvo za posameznike.

ŠAH

AMSTERDAM — Prekinjene partije medconskega turnirja.

ATLETIKA

LJUBLJANA — Ekipno prvenstvo Slovenije za člane in članice na Centralnem stadionu ob 16,30.

JUTRI

NOGOMET

MADRID — Finalna tekma za prvo mesto na turnirju za pokal evropskih reprezentanc Sovjetska zveza : Španija.

SNL — Triglav : Slovan, Rudar : Maribor B, Nova Gorica : Celje, Kladivar : Olimp, Železničar : Olimpija B (vse tekme ob 17.), Delamaris : Aluminij (16.).

KVALIFIKACIJE ZA SNL — Ilirija : Rudar — Velenje (17.), Koper : Tržič (17,45), Primorje : Bratstvo (17.).

AVTO-MOTO

OPATIJA — Mednardne dirke za »Veliko nagrado Jadrana« — ob 15.).

KOSARKA

TRST — Mednarodni ženski turnir z udeležbo Olimpije.

SKOL moški — Tivoli : Skofja Loka, Svoboda : Elektra, Branik : Triglav, Lesonit : Ljubljana (16.), Domžale : Ilirija.

KEGLJANJE

BUDIMPESTA — Evropsko prvenstvo za posameznike.

ŠAH

AMSTERDAM — Zadnje (XXIII) kolo medconskega turnirja.

PLAVANJE

PARIZ — Mednarodni miting z novim poizkusom Christine Caron za svetovni rekord na 100 m hrbtno.

ATLETIKA

LJUBLJANA — Ekipno prvenstvo Slovenije za člane in članice ob 15,30 na Centralnem stadionu.

Vsa atletska elita na startu

Danes, jutri in prihodnjo nedeljo bo Centralni stadion ob Titovi cesti v Ljubljani prizorišče borb najboljših atletov in atletinj Slovenije. Danes in jutri se bodo merili na naslove moštvenih prvakov Slovenije za uvrstitev v finalni del zveznega prvenstva, prihodnjo soboto in nedeljo pa za naslove prvakov SRS v posameznih disciplinah.

V ekipni konkurenci bodo danes ob 16.30 startale moške vrste Kladivarja, Olimpije-Svobode, Ljubljane, Nove Gorice in Triglava iz Kranja, jutri ob 15.30 pa se bodo moškim priključile še ženske ekipe Kladivarja, Ljubljane, Maribora, Olimpije-Svobode in Gorice.

Kje je pričakovati najboljše dosežke? Predvsem v onih disciplinah, kjer bodo nastopili rekorderji in reprezentanti. Največ lahko pričakujemo od Vivoda, ki mu skakališče v Ljubljani očitno »leži«, dalje od Leška, Špana, Stanejčičeve, Lubejeve, Važića, Cervana, Pikule, Spilarja, Kovača, Rojka, Urbančičeve in še nekaterih. Kar težko je vse našteti, toliko atletskih »asov«, državnih reprezentantov in olimpijskih kandidatov se bo v soboto in nedeljo predstavilo ljubljanskim ljubiteljev »kraljice športov«.

Na vprašanje, kdo bo letos prvak Slovenije v obeh konkurencah, ne bo težko odgovoriti. Kladivar je tokrat izrazit favorit. Letos imata njegovi članski vrsti veliko upanja, da se uvrstita na najvišja mesta celo v zveznem merilu! Od klubov lahko računajo na zvezni finale še oba ljubljanska predstavnika in ŽAK Maribor v ženski konkurenci.

F. M.

ŠE O DRŽAVNEM PRVENSTVU V ORODNI TELOVADBI

Mladi telovadci mnogo obetajo

Prodoren uspeh Kersniča in Kutina ter Marlenke Kovač

XIX. državno prvenstvo v gimnastiki, ki je bilo v športni dvorani v Zrenjaninu, je lepo uspelo. Klub prizadevnosti organizatorjev sta tekmovalce motila vročina in pa zelo gost razpored tekmovanj. Toda klub temu je slovensko zastopstvo doseglo lepe rezultate.

Že v soboto se je končalo tekmovanje pri vseh tekmovalcih II. razreda in mladincih I. razreda, ki so nastopali le v obveznih vajah. Med 23 tekmovalci pri članih II. r. je bila ekipa Slovenije IV.. Med posamezniki se je najboljši slovenski tekmovalec Mesarič uvrstil na 8. mesto, Draksler na 14. itd. Uspešnejši so bili mladinci II. razreda, kjer je sodelovalo 5 ekip in je bila vrsta Slovenije tretja: 1. Japelj (Slov) 57,30, 2. Rajhelj (H) 56,80, 3. Matelić (BiH), 4. Sambolac (Slov) itd.

Pri mladincih prvega razreda pa je vrsta Narodnega doma ponovila uspeh iz prejšnjih let in ponovno osvojila 1. mesto z veliko prednostjo pred ekipo Sp. Šiške. Tekmovalo je pet ekip in prav obe vrsti iz Slovenije sta bili precej boljši od ostalih. Vsega skupaj je bilo 54 tekmovalcev. Kvaliteta najboljših je bila dobra: 1. Kersnič, 2. Kutin (oba Slov), 3. Hmjelovac (H), 4. Sion (Beog), 5. Povšnar, 6. Simončič (oba Slov) itd. Kersnič je že drugič zapovrstjo osvojil naslov državnega prvaka, tokrat z veliko prednostjo. To nam potrjuje, da se je razvil v odličnega telovadca, ki bo v bližnji prihodnosti lahko uspešno nastopil med najboljšimi v državi.

Kersnič je bil odličen na vseh orodjih, nikjer ni imel šibke točke, na drogu so mu sodniki prisodili celo 10 točk. Kvaliteta mladincev opazno raste, čemur gre prav gotovo zasluga vodnikoma in trenerjema obeh slovenskih vrst Šlibarju iz Narodnega doma in Jemcu iz »Sp. Šiške«.

Med člani I. razreda, ki so tekmovali v dvanajsteroboju, so bili Slovenci uspešnejši kot posamezniki. Drugi je bil Trugar, 6. Spendel, med petimi ekipami pa se je Maribor Železničar uvrstil na IV., Trbovlje pa na V. mesto.

Pri članicah II. razreda je bila le ena ekipa iz Hrvatske, katere tekmovalke so se razvrstile na najboljša mesta. Pri mladinkah II. razreda je slovenska ekipa zasedla III. mesto, za Hrvatsko in Srbijo, pred BiH. Naša vrsta je zaostajala precej za najboljšimi, za kar pa ne leti krivda samo na tekmovalke, pač pa bolj na neenotnost vrste same, saj so bile iz različnih krajev in društev in so vsaka po svoje izvajale vaje. Vsekakor bi morala taka vrsta pred tekmovanjem imeti skupni trening, da bi lahko od nje pričakovali boljši rezultat.

Članice in mladinke I. razreda so nastopale v obveznih in poljubnih vajah, torej v osmeroboju. — Pri članicah nas je zastopala vrsta iz Maribora, ki se je uvrstila kot edina na I. mesto. Med posameznicami pa je bila zasluženo prva Šljepica (Beog) 74,18, na 2. mesto se je uvrstila Sajko (ND), 3. Mikič, 4. Četrtnik 66,81, 5. Pajnik (vse Mar) itd.

Pri mladinkah je letos prvič osvojila naslov prvakinje Kovač Marlenka s prednostjo 2 desetink pred Čorićevo (BiH). Na četrto mesto se je uvrstila Jenkova (N. D.). Sicer je nastopilo 5 ekip, med katerimi se je vrsta Narodnega doma uvrstila na II. mesto za Sarajevom, pred Mariborom, Hrvatsko in Srbijo.

MIRO CERAR

Želite obnoviti

vaše vozilo TAM 4500 ali zamenjati motor po sistemu zamenjave?

Vse vam ugodno in hitro nudi

T A M

TAM SERVIS AVTOOBNOVA MARIBOR

TRGOVSKO PODJETJE

SLOVENIJASPORT

obvešča potrošnike, da je s 1. junijem 1964 uvedlo prodajo vseh športnih potrebščin — na POTROŠNIŠKI KREDIT.

Vse potrebno v zvezi z nakupom na kredit lahko uredite v **PRODAJALNI V LJUBLJANI, TITOVA CESTA ŠTEV. 26.**

Ne pozabite: za prijeten letni oddih si lahko nabavite kompletno camp opremo na potrošniški kredit, ki vam ga nudi SLOVENIJASPORT Ljubljana.

ŽUSTERNA PRI KOPRU — Sezona se je začela in novo kopališče pri Žusterni je že polno kopalcev. V ozadju Koper. Foto: S. Lenardič

V Pacugu bodo letovali otroci iz občine Vič-Rudnik

Iz Rovinja, kjer so lani preživeli svoje počitnice številni otroci iz viške občine, se je letošnje poletje preselila glavna mladinska letoviška baza v Pacug, v ozek zaliv med Strunjanom in Fieso ob portoroški obali. Občinska skupščina Vič-Rudnik je namreč spomladi kupila od republiške gastiske zveze mladinsko letovišče, ki lahko sprejme 150 otrok. Tako bodo letos na voljo razen glavne zgradbe, v kateri so poleg kuhinje, bolniške sobe in sobe za predšolske otroke, vse ustrezne sanitarije in jedilnica tudi lesene weekend hišice in sotori. Letošnje poletje se bodo iz viške občine zvrstile v novem mladinskem letovišču v Pacugu kar štiri izmene, ki bodo ob morju po tri tedne. Prva izmena bo šla na pot že v ponedeljek, zadnja pa se bo vrnila v Ljubljano 12. septembra. Prvo skupino bodo sestavljali predšolski otroci, vsa ostala mesta pa bodo namenjena otrokom od 7. do 15. leta starosti. Skupina 30 otrok bo preživela svoje počitnice v Rakitni, kjer bodo ostali tri tedne na svežem zraku in v prijetnem okolju rakitniških gozdov. (IV)

Turistične informacije

Primorska: v Portorožu je dovolj prostora pri zasebnikih, v Izoli tudi v hotelih in počitniških domovih (priporočajo pa rezervacije); dovolj prostora je tudi v Postojni. Na Goriškem je povsod še kar dovolj prostih postelj le v Bovcu so nekatere dni zasedeni hoteli Sanin, Golobar in Alp-hotel. — Od 20. junija dalje vozijo avtobusi na progi Bovec—Vršič—Ljubljana—Idrija—Bovec in pa Tolmin—Nova Gorica—Opatija—Reka.

Gorenjska: v Bohinju imajo nekaj prostora v hotelu Bellevue, vsi drugi so zasedeni. Domala povsod drugod na Gorenjskem je še dovolj prostora, le hotel Jelen v Kranju je zaseden. Nova cesta do zavetišča pri Ptiču v Lomu nad Trzičem je prevozna za osebne avtomobile. Stalno je oskrbovana tudi koča na Dobrči.

Štajerska: v zdravilišču na celjskem območju je še nekaj prostih postelj, prav tako tudi v drugih turističnih krajih. Dovolj prostora je v Celju, vendar priporočajo ob sobotah in nedeljah rezervacije.

Pomurje: zdravilišče v Radencih je zasedeno, danes in jutri pa tudi počitniško naselje. Dovolj prostora je pri zasebnikih. V drugih turističnih krajih Pomurja je še nekaj prostih postelj.

Dolenjska: v Dolenjskih Toplicah so na razpolago le zasebne turistične sobe. Planinski dom na Mirni gori je od danes dalje delno zaseden, danes in jutri pa je zaseden tudi hotel Metropol v Novem mestu. Drugod na Dolenjskem je še dobiti prostor.

Ljubljansko območje: Turistično društvo Ljubljana sporoča, da so vsak dan ob 15., 16., 17., 18. in 19. uri redne vožnje z »Barjanko« po Ljubljanici. »Barjanka« odhaja iz »Bobrovega pristanišča« na Špici. V turističnih krajih na tem območju pa je še dobiti proste postelje.

Vinogradniško gospodarstvo Kapela — p. Slatina Radenci

razpisuje delovno mesto

AGRONOMA

— živinorejsko-poljedelske smeri z nekaj prakse. —

Ponudbe sprejema upravni odbor podjetja. 5802

Poslovno združenje **»VEKTOR« —** Ljubljana, Šmartinska cesta štev. 110,

sprejme:

- **TAJNICO** izobraževalnega centra
- **STENODAKTILOGRAFKO** sodelavko v komercialnem sektorju. 5845

Trgovsko podjetje **PETROL — Ljubljana,** sprejme:

- **administrativno moč** za skladišče v Zalogi
- **snažilko**

Ponudbe pošljite na naslov: **PETROL, Ljubljana,** Vošnjakova štev. 2. 5843

Na Jesenicah prvi turistični teden

Odprli bodo razstavo »Ljudsko slikarstvo na Slovenskem«

Danes se bo na Jesenicah začel prvi turistični teden, ki bo trajal do 28. junija. V tem času bodo organizirali različne prireditve, s katerimi želijo opozoriti Jeseničane na važnost turističnega razvoja.

Ves teden bo odprta razstava »Ljudsko slikarstvo na Slovenskem«, ki jo je v telovadnici jeseniške gimnazije pripravil Slovenski etnografski muzej iz Ljubljane. Godba na pihala jeseniške Svobode pripravlja koncert, študentsko kulturno društvo Akademik iz Ljubljane pa prav tako prireja v tem tednu koncert. Jeseničani bodo lahko na prostem sledili filmu »Triglavske strmine« in se udeležili tudi kulturno zabavne prireditve na prostem.

Osrednja prireditev I. turističnega tedna pa bo javna tribuna pod naslovom »Turizem pri nas«. V tribuni bodo govorili predstavniki občinske skupščine družbeno političnih organizacij, komunalnega podjetja in drugi, in sicer o problemih turizma in možnostih za njegov razvoj na Jesenicah. S I. turističnim tednom želi turistično društvo na Jesenicah kot rečeno, zainteresirati Jeseničane in okoličane za to, da bi aktivno sodelovali pri razvoju domačega in tudi tranzitnega turizma, ki ima na Jesenicah vse pogoje ta razvoj. U. R.

Menjalnice denarja na vlakih

Transportno turistični biro Skupnosti železniških podjetij iz Ljubljane je za letošnjo turistično sezono pripravil prijetno in koristno novost. Trije posebni uslužbenci njihovega biroja menjajo tujim potnikom in turistom, ki se pripeljejo z mednarodnimi vlaki iz Jesenic v Ljubljano, kar na vlaku tuje valute. Doslej so imeli toliko dela, da so jim morali včasih pomagati še ostali uslužbenci biroja, v sezoni pa pričakujejo še večji promet. E. J.

Trgovina ni samo trgovina

Pogovor z Olgo Suhi iz trgovine Borec

Če se sprehodite po Ljubljani, se boste na Titovi cesti prav gotovo ustavili pred trgovino z umetninami, ki ima nad izložbami napis »Borec«. Včeraj so se v njenih izložbah, kot že pogosto prej, pojavili povsem novi izdelki in lična vizitka: Prodajna razstava keramike, ki jo prireja Lidija Salvaro, kiparka.

Vstopili smo in spoznali Olgo Suhi, glavno poslovodkinjo te trgovine. Takoj nam je hotela svetovati, kaj naj kupimo. To pot je naš pogovor stekel nekoliko drugače.

— Res je poglavitna naloga zavoda »Borec«, v sklopu katerega je tudi naša trgovina, izdajanje knjig, ki obravnavajo NOB ter izdajanje revij »Borec« in »Kurirček«, vendar je zelo važna tudi dejavnost naše trgovine. Mi smo pravzaprav podaljšana roka založbe, saj kupcem posredujemo knjige, kipe, slike, dodatke za opremo stanovanja in različne okraske in nakit. Da ne bi bili le običajna trgovina, smo si zadali precejšnje naloge. Že letos spomladi smo začeli prirejati samostojne razstave naših dobaviteljev, s katerimi hočemo doseči več stvari: opozoriti kupce na posamezne izdelke, prevzgojiti kupčevo oko tako, da bo ločil kič od estetskega blaga in od res izbranih eksponatov. Nepoznavalci nam res večkrat očitajo zelo visoke cene, vendar bi tem odgovorila takole: »Če kupiš poceni — drago plačaš!« To je star ljudski pregovor, ki pa še kako drži. Ali ni bolje kupiti en dober in lep kos, imeti z njim veselje, ker je praktičen in uporaben, kot pa kupiti slab in neokusen kič, ki se ga hitro naveličaš in ne veš, kaj bi z njim?

— Kaj, že razstavljali ste letos?

— Začeli smo z razstavami keramike. Prvi je razstavljal Hanibal Salvaro, za njim znana zagrebška keramičarka Danica Santić, za njo je razstavil svoje kovaške izdelke mojster Joža Bertoncelj iz Krope, zdaj pa razstavlja v zgornjih prostorih svoje slike slikar Ive Šubic, spodaj pa Lidija Salvaro svoje keramične izdelke.

— Zgornji prostori so sploh nekakšen likovni salonček. Povejte kaj o tem.

— V teh prostorih imamo že ves čas razstavljene predvsem slike. Prej smo imeli tu razstavljena dela različnih avtorjev, pred dnevi pa je tu razstavil svoje slike in ilustracije slikar Ive Šubic. Kasneje bomo razstavili dela Alojza Kogovška in dela partizanskega slikarja Ivana Seljaka-Copiča. Na zalogi imamo seveda tudi dela ostalih avtorjev, ki jih je moč tudi kupiti. Po želji opremimo s slikami tudi prostore. Našo prvo razstavo si je ogledalo več kot tisoč ljudi, med njimi tudi nekaj šol. S tem načinom dela bomo nadaljevali.

— Kakšne razstave imate še v načrtu?

— V začetku julija bo tu razstavljala keramiko Vida Vidmar, od 15. julija dalje bomo razstavljali knjige in revije naše založbe (tudi slik in ilustracij ne bomo pozabili), za jesen pa pripravljamo nekaj lepih presenečenj.

— Katere knjige boste izdali?

— Jeseni Svetinovo »Ukanoe«, v septembru vojno zgodovinsko študijo Franja Tudjmana »Vojna proti vojni«, še ta mesec Koširjeve »Prigode stražarja Primožа« in Suhyjev »Peti bataljon«, in spet jeseni Škerlovo »Narodnoosvobodilno gibanje na srednjih šolah v Ljubljani«. To seveda ni vse, saj za nekatere knjige, ki jih pripravljamo, še niso določeni datumi izida, nekatere knjige, ki smo jih že izdali, pa so razprodane.

— Menda imate številne stalne kupce. Kako obdržite stik z njimi?

— Zdaj imamo nad 300 naslovov ljubiteljev in naših stalnih kupcev. Takoj ko imamo v trgovini kaj novega, jim to sporočimo. Če kdorkoli želi, ga lahko takoj vključimo v krog naših stalnih kupcev in tudi njemu sporočamo, kaj je pri nas novega.

EVGEN JURIČ

OLGA SUHI NAM JE TAKOJ PRIPOROČILA, KAJ NAJ KUPIMO, njen nasvet pa velja vedno upoštevati. Tudi ostale prodajalke v trgovini so strokovno usposobljene za prodajo umetnin. Foto: Šelhaus

Bodo na Brniku prodajali spominke in umetnine?

Založba Borec se je začela na pobudo letališča na Brniku dogovarjati z upravo tamkajšnjega letališča o tem, da bi na letališču Brnik odprli manjšo trgovino, v kateri bi prodajali turistične spominke, umetnine, ki so značilne za naša deželo, folklorne izdelke in tudi druge izdelke in umetnine. Ker podjetju Borec primanjkuje uslužbencev za prodajo tovrstnega blaga, bodo verjetno prodajali izdelke kar uslužbenci letališča, dobavljala pa jim jih bo založba Borec, ki bo z njimi sodelovala tudi z nasveti o ureditvi tovrstne trgovine in z nasveti, kako se v njej posluje. —IC

Slovesnost v Postojnski jami

POSTOJNA, 19. jun. — Jutri dopoldne bodo v Postojnski jami slovesno izročili namenu prvo fazo krožne proge, prav tako pa tudi še nekatere druge turistične objekte. To bo eden najpomembnejših dogodkov v postojnskem turističnem tednu, ki se bo končal 21. junija. A. P.

Prepoved zvočnikov v Portorožu

Po zgledu svetovno znanih letovišč so tudi v Portorožu začeli skrbeti za popolnejši nočni mir. V ta namen je piranska občinska skupščina sprejela odlok, po katerem je v bodoče prepovedana uporaba zvočnikov za glasbo na odprtih prostorih. Prepoved ne velja za vnaprej prijavljene prireditve umetniškega, kulturno prosvetnega ali političnega značaja. N. B.

Zbor izseljencev na Kleku

Na zadnjem občnem zboru izseljeniške matice Slovenije v Trbovljah, so govorili tudi o programu bodočega dela. Predvsem se nameravajo bolj povezati z izseljenci povratniki ter jim pomagati pri reševanju njihovih zadev. Za izseljence, ki pridejo letos v domovino, bo priredila trboveljska podružnica izseljeniške matice 20. avgusta na Kleku nad Trbovljami zbor izseljencev. Tokrat bo zbor v republiškem okviru in združen s pestrim kulturnim programom. S. Š.

Steklarna Hrastnik — največji izvoznik v Zasavju

Hrastniška steklarna vsako leto povečuje svoj izvoz. Njeni izdelki so znani širom meja naše domovine. V okviru praznovanje občinskega praznika občine Hrastnik bo steklarna Hrastnik začela 3. fazo rekonstrukcije steklarne. Proizvodnja se bo po rekonstrukciji precej povečala, s tem pa tudi izvoz. Predvidevajo, da bo ta presegel 2 milijona dolarjev. S. Š.

IVANČNA GORICA

Uspehi »Agroservisa«

Delovni kolektiv Agroservisa v Ivančni gorici si prizadeva, da bi dosegel čim večje uspehe. Po proizvodnem planu bo znašala letos vrednost bruto produkta okrog 240 milijonov dinarjev. Po dosedanjih ocenah izpolnjevanja proizvodnih nalog ugotavljajo, da bodo ta plan tudi izpolnili. Na nedavnem zboru delovnih ljudi so razpravljali tudi o stanovanjski izgradnji in pa o modernizaciji posameznih obratov. D. Z.

Poštni žig ob 20-letnici ustanovitve RK

Pošta v Gradcu v Beli krajini, kjer bo v soboto proslava ob 20-letnici ustanovitve RK Slovenije, bo 20. 21. in 22. tega meseca opremila vse poštne pošiljke s posebnim žigom, na katerem bo poleg simbola organizacije Rdečega križa, še datum proslave in geslo: solidarnost ljudi in narodov.

Priznanje viški glasbeni šoli

Po vrsti uspehov, ki jih je še posebej v zadnjem času zabeležila glasbena šola Vič-Rudnik, saj je s svojo razgibano in vsestransko dejavnostjo v marsičem prispevala k pestrejšemu kulturnemu življenju v občini, je občinska skupščina Vič-Rudnik v znak priznanja podelila glasbeni šoli nagrado v višini 500.000 dinarjev. K temu pa sodi še vsekakor priznanje edini glasbeni instituciji v tej občini ob njenem letošnjem jubileju — 15-letnici obstoja. (IV)

Kongres esperantistov

Na Reki bo od 5. do 8. julija 18. kongres jugoslovanskih esperantistov. Razen referatov in razprav o delu in problemih naših esperantistov, bo v dneh kongresa tudi več kulturnih prireditev, med njimi bo gotovo pritegnila največ gledalcev gledališka predstava v esperantu. Razen tega bo organizator, Zveza esperantistov Jugoslavije, priredil tudi enodnevni izlet na otok Krk. Organizator je povabil na kongres tudi predstavnike esperantističnih društev iz drugih držav. —ER

Porodniška sestra je njihov poklic

LJUBLJANA, 19. junija. Na šoli za zdravstvene delavce — porodniška in ginekološka smer — je v sredo diplomiralo 20 dekle, prvih porodniških sester. Nova šola za zdravstvene delavce v Ljubljani je naslednica dveletne babiške šole. Gojenke dobijo v štirih letih, kolikor sedaj traja šolanje, popolno srednješolsko izobrazbo, velik poudarek pa je na posebnih predmetih, ki so v tesni zvezi z njihovim bodočim poklicem.

Večinoma vse absolventke so štipendistke in se bodo po končanih počitnicah zaposlile v porodnišnicah in posvetovalnicah za žene. Seveda bodo delale tudi na terenu, kamor bodo hodile obiskovat bodoče matere, porodnice in otročnice. Lahko pa bodo študirale še naprej na univerzi. Ob končanem šolanju so nove porodniške sestre priredile tudi zanimivo razstavo »Od šolskih klopi — do porodniške sestre«, ki prikazuje njihovo šolanje in delo. Šola ima tudi internat, kjer je prostora za 60 gojenk —VER

V Kočevju: pogoj za razvoj turizma

Turistično društvo v Kočevju si skupno z gostinskimi podjetji in z občinsko skupščino prizadeva, da bi postal turizem tudi v njihovem kraju pomembna gospodarska dejavnost, ki bi dajala več dohodka občini in celotni skupščini. Tako bo društvo uredilo turistično kočo v Kostelu in letoviško naselje v Dolu pri Starem trgu. Tu se že postavili več montažnih letoviških hišic. Na kočevski avtobusni postaji so tudi uredili turistično anformativno pisarno. V njej bodo dobili obiskovalci Kočevske vse potrebne informacije o izletih, prenočiščih in raznih zanimivosti. D. Z.

Doslej tri zlate za naše

Evropsko prvenstvo v kegljanju v Budimpešti

BUDIMPESTA, 19. jun. Evropsko prvenstvo v kegljanju se uspešno nadaljuje za jugoslovanske reprezentante. Potem ko sta naša moška in ženska dvojica osvojili prvo mesto oziroma zlati medalji, je včeraj v konkurenci posameznikov mladi Kranjčan Turk podrl 870 kegljev in je ta čas na 6. mestu. Turk je debutant v državni reprezentanci.

Prvo mesto v parih sta osvojila Stržaj 920 in Mlakar 961 (skupaj 1881), drugo pa Grom 920 skupaj z Greutingenom (NDR) 920. Bronasto medaljo sta osvojila Madžara Szabo 955 in Varga 868 (1823), Grom 938 in Smoljanović 850 (1788) sta se uvrstila na šesto mesto.

Zlato medaljo v ženski konkurenci sta osvojili Cadeževa 412 in Buličeva 418 (830), srebrno Cebula 410 in Rippi (NDR) 412 (822), bronasto pa Laurova 402 in Lindunova (CSSR) 416 (818).

V polfinalu tekmovanja posameznikov tekmuje 58 tekmovalcev in 30 tekmovalk. Dosedanji rezultati polfinala posameznikov: Nikoroy (Rom) 896, Heitvogel (Avstrija) 893, Varfalzi (Madž) 888, Kiersky (CSSR) 878, Milanu (Rom) 877, Turk (Jug) 870, Vostrak (CSSR) 870, Hladnik (Jug) 867. Najboljše posameznice doslej v polfinalu pa so: Firbachova (CSSR) 435, Traudalir (Rom) 431, Moldovani (Rom) 426, Cebula (NDR) 423. Jugoslovanke niso bile uspešne: Zebec 406, Cadež 383 in Jakovac 337.

Obvezno šolanje uzakonjeno

Sestanek Zvezne komisije za telesno vzgojo

BEOGRAD, 19. junija — Po razpravi o telesni kulturi študentov višjih in visokih šol na današnjem sestanku Zvezne komisije za telesno vzgojo je bilo sklenjeno, da se uzakoni obvezno šolanje telesne vzgoje v ustreznih zveznih in republiških listinah, kje bo natančno določena vloga telesne vzgoje študentov. Učni načrt telesne vzgoje mora biti sestavni del statutov višjih in visokih šol. Ponovno je bilo poudarjeno, da mora po 7-letnem načrtu razvoja telesne vzgoje obvezno šolanje do konca leta 1970 vključiti vse študente prve stopnje.

Da bi bilo vključevanje študentov v to področje (v prostem času) čim bolj množično, bodo na vseh višjih in visokih šolah ustanovili društva za telesno vzgojo. Predlog je, da bi do jeseni pristojni forumi izdelali okvirni predlog pravilnika o delu in organizaciji takih društev.

Nadalje je bilo govora o večjih sredstvih, ki naj bi jih dobivala organizacija ZTK od Jugoslovanske loterije, toda ta denar naj bi bil namenjen za gradnjo športnih objektov, ki bi bili dostopni vsem delovnim ljudem.

ŠE O DRŽAVNEM PRVENSTVU V ORODNI TELOVADBI

Mladi telovadci mnogo obetajo

Prodoren uspeh Kersniča in Kutina ter Marlenke Kovač

XIX. državno prvenstvo v gimnastiki, ki je bilo v športni dvorani v Zrenjaninu, je lepo uspelo. Klub prizadevnosti organizatorjev sta tekmovalce motila vročina in pa zelo gost razpored tekmovanj. Toda kljub temu je slovensko zastopstvo doseglo lepe rezultate.

Že v soboto so se končalo tekmovanje pri vseh tekmovalcih II. razreda in mladincih I. razreda, ki so nastopali le v obveznih vajah. Med 23 tekmovalci pri članih II. r. je bila ekipa Slovenije IV. Med posamezniki se je najboljši slovenski tekmovalec Mesarič uvrstil na 8. mesto, Draksler na 14. itd. Uspešnejši so bili mladinci II. razreda, kjer je sodelovalo 5 ekip in je bila vrsta Slovenije tretja: 1. Japelj (Slov) 57,30, 2. Rajhelj (H) 56,80, 3. Matelić (BiH), 4. Sambolac (Slov) itd.

Pri mladincih prvega razreda pa je vrsta Narodnega doma ponovila uspeh iz prejšnjih let in ponovno osvojila 1. mesto z veliko prednostjo pred ekipo Sp. Siške. Tekmovalo je pet ekip in prav obe vrsti iz Slovenije sta bili precej boljši od ostalih. Vsega skupaj je bilo 54 tekmovalcev. Kvaliteta najboljših je bila dobra: 1. Kersnič, 2. Kutin (oba Slov), 3. Hinjelovac (H), 4. Sion (Beog), 5. Povšnar, 6. Simončič (oba Slov) itd. Kersnič je drugič zapovrstjo osvojil naslov državnega prvaka, tokrat z veliko prednostjo. To nam potrjuje, da se je razvil v odličnega telovadca, ki bo v bližnji prihodnosti lahko uspešno nastopil med najboljšimi v državi.

Kersnič je bil odličen na vseh orodjih, nikjer ni imel šibke točke, na drogu so mu sodniki prisodili celo 10 točk. Kvaliteta mladincev opazno raste, čemur gre prav gotovo zasluga vodnikoma in trenerjema obeh slovenskih vrst Šlibarju iz Narodnega doma in Jemcu iz Sp. Siške.

Med člani I. razreda, ki so tekmovali v dvanajsteroboju, so bili Slovenci uspešnejši kot posamezniki. Drugi je bil Trugar, 6. Spendel, med petimi ekipami pa se je Maribor Železničar uvrstil na IV., ciboverje pa na V. mesto.

Pri članicah II. razreda je bila le ena ekipa iz Hrvatske, katere tekmovalke so se razvrstile na najboljša mesta. Pri mladinkah II. razreda je slovenska ekipa zasedla III. mesto, za Hrvatsko in Srbijo, pred BiH. Naša vrsta je zaostajala precej za najboljšimi, za kar pa ne leti krivda samo na tekmovalke, pač pa bolj na neenotnost vrste same, saj so bile iz različnih krajev in društev in so vsaka po svoje izvajale vaje. Vsekakor bi morala taka vrsta pred tekmovanjem imeti skupni trening, da bi lahko od nje pričakovali boljši rezultat.

Članice in mladinke I. razreda so nastopale v obveznih in poljubnih vajah, torej v osmeroboju. — Pri članicah nas je zastopala vrsta iz Maribora, ki se je uvrstila kot edina na I. mesto. Med posameznicami pa je bila zasluženo prva Šlepica (Beog) 74,18, na 2. mesto se je uvrstila Sajko (ND), 3. Mikić, 4. Cretnik 66,81, 5. Pajnik (vse Mar) itd.

Pri mladinkah je letos prvič osvojila naslov prvakinje Kovač Marlenka s prednostjo 2 desetink pred Coričevo (BiH). Na četrto mesto se je uvrstila Jenkova (N. D.) Sicer je nastopilo 5 ekip, med katerimi se je vrsta Narodnega doma uvrstila na II. mesto za Sarajevom, pred Mariborom, Hrvatsko in Srbijo. MIRO CERAR

Ostojića ni bilo na zaslišanju . . .

BEOGRAD, 19. junija. — (Od našega stalnega dopisnika.) »Afera Ostojić« postaja vse bolj sarivnostna. Kakor smo že pisali, se ta igralec sprva ni udeležil skupnih priprav olimpijskega moštva, nato se je vendarle pojavil, tik pred tekmo z Romunijo pa je kratko in malo spet izginil. Kakor smo zvedeli pozneje, sta dva neznanca odpeljala Ostojića v klubske prostore Partizana, kjer je ostal do polnoči!

Glede na to je Nogometna zveza sklenila, da ga bo zaslišala (danes) in mu je zato poslala poziv v dveh smereh: na vodstvo Crvene zvezde in Partizana. Toda Ostojić ni prišel na zaslišanje. Pristojni funkcionarji pri NZJ skomigajo z rameni, češ da sploh ne vemo, kje je in kaj bi storili. Pred poslopjem NZJ je bila danes velika množica ljudi, toda njena zvedavost ni bila potešena. Zaman so čakali, da bi karkoli zvedeli o tem igralcu.

Še vedno pet neznank

Turnir v Amsterdamu

AMSTERDAM, 19. junija — (Po telefonu). Rezultati 22. kola: Portisch : Berger 1:0, Bilek : Benko prekinjeno, Lengyel : Perez prekinjeno, Reshewsky : Porath 1:0, Evans : Gligorić prekinjeno v minimalno boljšem položaju za Gligorica, Vranešić : Foguelman 0:1, Ivkov : Pachman prekinjeno v minimalno boljšem položaju za Ivkova, Rossetto : Smislov remi, Larsen : Spaski prekinjeno v boljšem položaju za Larsena, Quinones : Stein remi, Darga : Talj remi, Tringov : Bronstein prekinjeno v boljšem položaju za Bronsteina.

Prekinjena partija 21. kola: Gligorić : Reshewsky remi.

Vrstni red: Smislov 16,5, Spaski 16 (1), Stein, Talj 16, Larsen 15,5 (1), Bronstein 15 (1), Portisch 14, Reshewsky 13,5, Ivkov 13 (1), Darga 13, Gligorić 12,5 (1), Lengyel, Pachman 11,5 (1), Evans, Tringov 9 (1), Foguelman, Rossetto 8, Benko, Bilek 7,5 (1), Quinones 7, Perez 5 (1), Porath 5, Berger, Vranešić 4.

Amsterdamski borci so pred zadnjo krivino, pa vendar boj za prvih šest mest še vedno ni odločen. Zlasti velja to za sovjetske velemojstre. Talj in Stein sta danes samo remizirala, Bronstein utegne premagati Tringova, vtem ko se baskemu najbrž slabo piše v nadaljevanju prekinjenje partije z Larsenom. Na koncu utegnemo dobiti tako poleg dodatnega neruskega kvalifikacijskega turnirja še dodatni ruski match dveh, treh, štirih ali morda celo petih.

Naša dva igrata s spremenljivo šahovsko srečo. Gligorić je sinoči v nadaljevanju partije z Reshewskym neverjetno grobo pogrešil v dobljenem položaju in z dobesedno podarjenim remijem odprl nasprotniku vrata vsaj do naknadnih kvalifikacij, če ne sploh naravnost na kandidatski turnir. Isto se mu je godilo danes z Evansom. V zapletih se Američan ni znašel, toda Gligorić je v nekem trenutku tudi izpustil veliko možnost, tako da ima zdaj samo majhno prednost. Ivkov si je na damski strani ustvaril dva vezana prosta kmeta (za ceno dveh takih Pachmanovih kmetov v središču), pomenjal večino figur in zavil v materialno enako trdnjavsko končnico, v kateri pa sta njegova »prostakaa« nevarnejša.

Zadnje kolo bo na sporedu v nedeljo z naslednjimi odločilnimi partijami: Smislov — Larsen, Bronstein — Portisch, Talj — Tringov, Spaski — Quinones, Stein — Darga, Perez — Reshewsky, Foguelman — Ivkov, Gligorić — Vranešić. —ER

Novo na tujem

KOBENHAVN — Sovjetska atletinja Irina Press je v Kobenhavnu dosegla letos najboljši rezultat v petoboju. Vsega skupaj je zbrala 4959 točk, kar je samo za 16 točk manj od njenega svetovnega rekorda. Najboljša rezultata je Irina Press dosegla v teku na 200 m — 25,3 in v skoku v daljino 5,94 m.

PARIZ — Belgijsko moštvo Anderlecht je osvojilo prvo mesto na mednarodnem nogometnem turnirju v Parizu. V finalnem srečanju je Anderlecht premagal Korussio iz Dorthmunda (ZRN) 5:2 (2:0). Tretje mesto si delita francoski klub Reims in brazilski Santos, ki sta med seboj igrala neodločeno 1:1 (1:1).

TORINO — Nogometaši Crvene zvezde so včeraj z letalom prispeli v Torino, kjer bodo v prvi tekmi tamkajšnjega nogometnega turnirja igrali z Juventusom. V nedeljo bosta igrala Torino in Dukla iz Prage. Finale bo v sredo, prav tako pa tudi tekma za tretje mesto.

Steržaj — 982 kegljev!

Nov svetovni rekord

BUDIMPESTA, 19. junija. V nadaljevanju evropskega prvenstva v kegljanju je v moški konkurenci pripravil veliko presenečenje naš tekmovalec Steržaj, ki je dosegel nov svetovni rekord — 982 kegljev! Malo pred tem dogodkom je Nemec Holewa podrl 971 kegljev in vsi so bili prepričani, da njegovega svetovnega rekorda ne bo zboljšal nihče.

V zaključne borbe članic so se uvrstile štiri Jugoslovanke, in sicer Erjavčeva (426), Bilićeva (416), Erška (411) in Zebecova (406).

Beri spored

DANES

NOGOMET

BARCELONA — Finalna tekma za tretje mesto na turnirju za pokal evropskih reprezentanc: Madžarska : Danska.

TORINO — Mednarodni turnir s polfinalnima tekmama Crvena zvezda : Juventus in Torino : Dukla.

SNL — Ljubljana : Svoboda (17,30).

AVTO-MOTO

OPATIJA — Mednarodne dirke za »Veliko nagrado Jadrana« ob 15,30.

KOŠARKA

ZKL ženske — Olimpija : Lokomotiva ob 16. v Tivoliju.

TRST — Mednarodni ženski turnir z udeležbo Olimpije.

KEGLJANJE

BUDIMPEŠTA — Evropsko prvenstvo za posameznike.

ŠAH

AMSTERDAM — Prekinjene partije medconskega turnirja.

ATLETIKA

LJUBLJANA — Ekipno prvenstvo Slovenije za člane in članice na Centralnem stadionu ob 16,30

JUTRI

NOGOMET

MADRID — Finalna tekma za prvo mesto na turnirju za pokal evropskih reprezentanc Sovjetska zveza : Španija.

SNL — Triglav : Slovan, Rudar : Maribor B, Nova Gorica : Celje, Kladivar : Olimp, Železničar : Olimpija B (vse tekme ob 17.), Delamaris : Aluminij (16.).

KVALIFIKACIJE ZA SNL — Ilirija : Rudar — Velenje (17.), Koper : Tržič (17.45), Primorje : Bratstvo (17.).

AVTO-MOTO

OPATIJA — Mednarodne dirke za »Veliko nagrado Jadrana« — ob 15.).

KOŠARKA

TRST — Mednarodni ženski turnir z udeležbo Olimpije.

SKOL moški — Tivoli : Skofja Loka, Svoboda : Elektra, Branik : Triglav, Lesonit : Ljubljana (16.), Domžale : Ilirija.

KEGLJANJE

BUDIMPEŠTA — Evropsko prvenstvo za posameznike.

ŠAH

AMSTERDAM — Zadnje (XXIII) kolo medconskega turnirja.

PLAVANJE

PARIZ — Mednarodni miting z novim poizkusom Christine Caron za svetovni rekord na 100 m hrbtno.

ATLETIKA

LJUBLJANA — Ekipno prvenstvo Slovenije za člane in članice ob 15.30 na Centralnem stadionu.

Vsa atletska elita na startu

Danes, jutri in prihodnjo nedeljo bo Centralni stadion ob Titovi cesti v Ljubljani prizorišče borb najboljših atletov in atletinj Slovenije. Danes in jutri se bodo merili na naslove mostvenih prvakov Slovenije za uvrstitev v finalni del zveznega prvenstva, prihodnjo soboto in nedeljo pa za naslove prvakov SRS v posameznih disciplinah.

V ekipni konkurenci bodo danes ob 16.30 startale moške vrste Kladivarja, Olimpije-Svobode Ljubljane, Nove Gorice in Triglava iz Kranja, jutri ob 15.30 pa se bodo moškim priključile še ženske ekipe Kladivarja, Ljubljane, Maribora, Olimpije-Svobode in Gorice.

Kje je pričakovati najboljše dosežke? Predvsem v onih disciplinah, kjer bodo nastopili rekorderji in reprezentanti. Največ lahko pričakujemo od Vivoda, ki mu skakališče v Ljubljani očitno »leži«, dalje od Leška, Spana, Stanejčičeve, Lubejeve, Vačiča, Cervana, Pikule, Spilarja, Kovača, Rojka, Urbančičeve in še nekaterih. Kar težko je vse našteti, toliko atletskih »asov« — državnih reprezentantov in olimpijskih kandidatov se bo v soboto in nedeljo predstavilo ljubljanskim ljubiteljev »kraljice športov«.

Na vprašanje, kdo bo letos prvak Slovenije v obeh konkurencah, ne bo težko odgovoriti. Kladivar je tokrat izrazit favorit. Letos imata njegovi članski vrsti veliko upanja, da se uvrstita na najvišja mesta celo v zveznem merilu! Od klubov lahko računajo na zvezni finale še oba ljubljanska predstavnika in ŽAK Maribor v ženski konkurenci. F. M.

Želite obnoviti

vaše vozilo TAM 4500 ali zamenjati motor po sistemu zamenjave?

Vse vam ugodno in hitro nudi

T A M

TAM SERVIS AVTOOBNOVA MARIBOR

TRGOVSKO PODJETJE

SLOVENIJASPORT

obvešča potrošnike, da je s 1. junijem 1964 uvedlo prodajo vseh športnih potrebščin — na POTROŠNIŠKI KREDIT.

Vse potrebno v zvezi z nakupom na kredit lahko uredite v **PRODAJALNI V LJUBLJANI, TITOVA CESTA ŠTEV. 26.**

Ne pozabite: za prijeten letni oddih si lahko nabavite kompletno camp opremo na potrošniški kredit, ki vam ga nudi SLOVENIJASPORT Ljubljana

ZADNJA POT DRAMSKEGA UMETNIKA — Včeraj popoldne so se na Žalah v Ljubljani slovenski gledališki umetniki, kulturni delavci in v velikem številu spoštovalci gledališke umetnosti poslovili od pokojnega igralca Lojzeta Potokarja. Foto: Busić

STAVKA PILOTOV IN STEVARDES ALITALIE — Včeraj so začeli enodnevno stavko piloti in stevardese italijanske letalske družbe Alitalia. Z rimskega mednarodnega letališča zato včeraj ni vzletelo nobeno letalo. Na sliki: skupina stavkajočih. Foto: AP

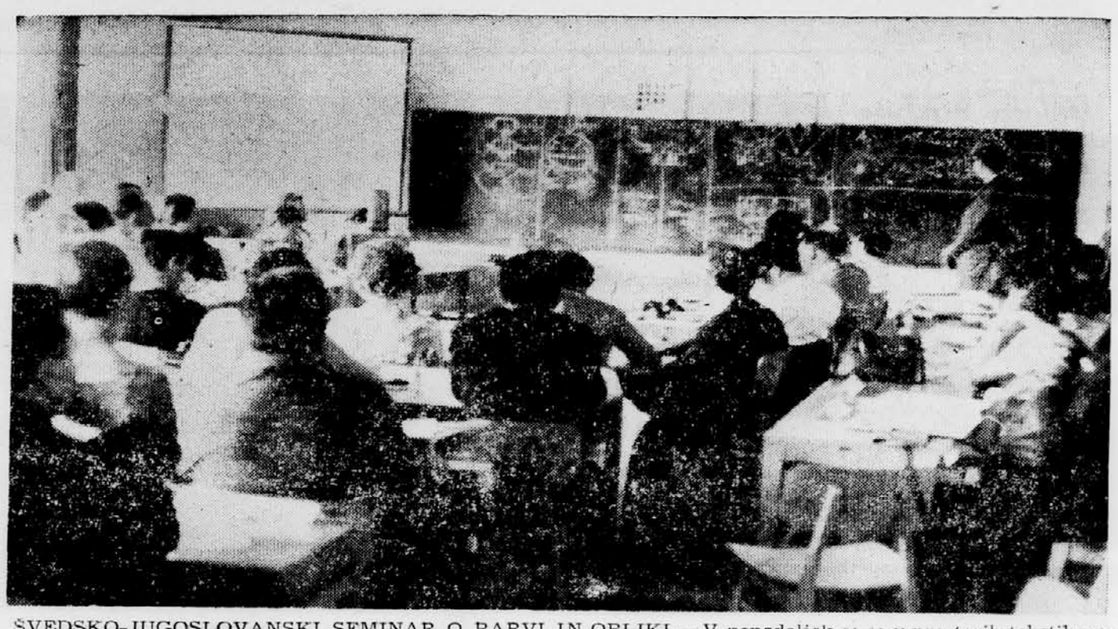

ŠVEDSKO-JUGOSLOVANSKI SEMINAR O BARVI IN OBLIKI — V ponedeljek se je v prostorih tekstilnega inštituta fakultete za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani začel švedsko-jugoslovanski seminar pod naslovom Barva in oblika, ki bo trajal do 22. tega meseca. Na sliki: Udeleženci seminarja med včerajšnjim predavanjem, ki ga je imel predstavnik švedskega inštituta za gradbena raziskovanja, o vrstah in metodah gradbenih raziskovanj ter o njihovih dosedanjih rezultatih.

Nadaljevanje s prve strani

• Hruščov

včerajšnji polemični govor. Močno je pohvalil kmetijsko razstavo in izrazil svoje soglasje o koristnosti izmenjave strokovnjakov z obeh strani.

Kar pa zadeva današnji zaključek dansko-sovjetskih razgovorov, so z obeh strani izrazili zadovoljstvo nad rezultati. Sporazumeli so se o razširitvi trgovine. Sovjetski predstavnik je dejal, da so med razgovori v prijateljskem vzdušju tudi odkrito izmenjali mnenja o tekočih mednarodnih problemih, ki zanimajo obe državi in o odnosih med ZSSR in Dansko. Danski premier Krag pa je dejal, da so Danci z razgovori zadovoljni, ker so dosegli konkretne rezultate, med drugim naročila za ladje. Zvedelo se je, da so se sporazumeli, da bo Danska v šestih letih dobavila Sovjetski zvezi 19 ribiških ladij s hladilnimi napravami za skupno vrednost okrog 600 milijonov danskih kron.

Danski premier je nadalje omenil, da so izmenjali tudi mnenja o vseh mednarodnih problemih, niso se pa dotaknili vprašanja brezatomske cone na Baltiku. Poudaril je nadalje, da se — razumljivo — o mnogih mednarodnih vprašanjih njihova stališča ne skladajo, toda enotni so glede potrebe miroljubnega sodelovanja v korist miru in boljše bodočnosti ljudi.

ACA STANOVNIK

•• Žeković

Zatem se je ugledni gost, ki ga spremlja svetnik v francoskem zunanjem ministrstvu Alain Thabaud, odpeljal na Kalemegdan, kjer si je eno uro ogledoval vojni muzej.

Sinoči je minister Joxe izjavil diplomatskemu uredniku Tanjuga, da je cilj njegove misije v Jugoslaviji potrditi prijateljske stike med Jugoslavijo in Francijo ter njunimi narodi. »Dobro se zavedam, kakšnega pomena je misija, ki mi je zaupana v imenu francoske vlade,« je dejal Joxe.

Francoski minister je pristavil, da je prijateljstvo med jugoslovanskimi in francoskim narodom dobro prestalo preizkušnjo že v daljnji preteklosti, pa tudi v tem stoletju. Pri tem je omenil, da je katastrofa v Skopju eden najnovejših dokazov navezanosti med narodi obeh držav.

Konvencijo o kulturnem sodelovanju je Joxe označil kot simbol in kot stvarnost. Zaradi te konvencije ter programa kulturnega sodelovanja, ki temelji na podlagi recipročnosti, bo storjen pomemben napredek v medsebojnih odnosih.

••• Vukmanović

da določanje interne cene predpostavlja določanje normativov iz centra, čisto velja za osebne dohodke, amortizacijo, sklade itd). Takšni posegi v poslovanje delovnih enot omeje samoupravljanje na golo formalnost, ker ima dejansko oblast v rokah tehnično upravni aparat. Orientacija na tržno ceno bi omogočila doslednejše uveljavljanje delitve po delu oziroma zmanjšanja oblasti tehnično upravnega aparata. In ne samo to. Tržni odnosi med delovnimi enotami bi postavili na dnevni red tudi vprašanje, ali ima delovna enota potem, ko izpolni planske obveznosti do drugih kolektivov v delovni organizaciji, pravico samostojno nastopati na trgu, če ima svobodne zmogljivosti. To vprašanje je zelo važno, ker se že dogaja, da v integriranih delovnih organizacijah onemogočajo kolektivom nastopati na trgu, čeprav so v celoti izpolnili obveznosti znotraj kombinata. In tako se dogaja, da stoje zmogljivosti premalo izkoriščene in da hkrati druge organizacije uvažajo blago, ki bi ga lahko kupile doma. Spričo vsega tega morajo sindikati še nadalje prispevati napore, da se vprašanje cen proizvodov delovnih enot do kraja razčisti oziroma, da se zlomi odpor proti jasnim in poslovnim zvezam med delovnimi enotami.

Naslednji razlog, ki ga navajajo proti uvedbi delovnih enot je v tem, da obstaja določena neskladnost med procesom proizvodnje in realizacijo. Drži, da ta dva procesa nista zmerom v skladu. Toda to ne more biti razlog za opravičevanje prakse, po kateri jemljejo sredstva tistim delovnim enotam, ki so dosegle boljše poslovne rezultate oziroma dajejo ta sredstva delovnim enotam, ki poslujejo z zgubo. Razčleniti moramo predvsem vprašanje: kdo je kriv, da pride do zastoja v prodaji blaga. Navadno pravijo, da naj ves kolektiv prevzame posledice slabe prodaje na trgu. Kriv pa je pravzaprav v glavnem komercialni aparat, ki je bil dolžan proučevati trg in predlagati delavskemu svetu takšno proizvodno orientacijo, ki bo zagotovila enakomerno realizacijo. Tu pa nastaja še en problem: če proizvodna delovna enota ne more korakati vzporedno z drugimi, se ne bo samo ona znašla v neugodnem položaju, marveč bo tudi druge potegnila za seboj. Očitno je, da ima v takšnih situacijah izredno važno vlogo rezervni sklad. Ali se bo ta sklad formiral na ravni delovne organizacije ali bo z njim razpolagal ožji kolektiv, to je vprašanje, ki ga je treba urejati v skladu s specifičnimi pogoji v vsaki organizaciji. Nekaj je namreč jasno, brez rezervnih skladov ni mogoče doseči normalnega gospodarjenja delovnih enot. Težave v poslovanju ne nastajajo zato, ker pride včasih do neskladja med proizvodnjo in realizacijo, marveč zato, ker se v delovnih organizacijah ne formirajo rezervni skladi. Omenil sem, da mora biti komercialni aparat odgovoren, če po njegovi krivdi ne pride do realizacije blaga, ki se je zavzemal za njegovo proizvodnjo. Kje so korenine pojava, da se znaten del komercialistov premalo zavzema za poslovni uspeh podjetij. Odgovor je zelo kratek — v tem, da so njihovi osebni dohodki fiksni, t. j. da niso odvisni od poslovnega rezultata delovne organizacije. Mnogo in dostikrat kritiziramo komercialiste. Očitamo jim nepotrebna potovanja po deželi in tujini, očitamo jim, da razmetavajo denar za razna darila, bankete, razstave itd. S tem pa udarjamo samo po posledicah, vtem ko ostanejo vzroki neodkriti. Vzroki pa so v tem, da komercialni aparat nima cene svojih storitev (nakup in prodaja blaga), iz katere bi kril vse svoje stroške. Mar je čudno, da komercialni aparat praviloma neracionalno troši družbena sredstva, če upoštevamo, da vsi njegovi stroški bremene ves kolektiv pa tudi širšo družbeno skupnost? Takšno anomalijo lahko odstranimo samo, če bi načelo dohodkov uvedli tudi v komercialni aparat. Potem bi tudi komercialisti kakor tudi delavci v proizvodnih enotah temeljito upoštevali rezultate gospodarjenja, kajti čim večji dohodek bi dosegli, tem večjo možnost bi imeli povečati osebne dohodke, ustvariti rezervne sklade in potovati, če je to potrebno, da bi dosegli večji poslovni uspeh.

Čisto kratko sem omenil nekatere probleme, pri katerih urejanju morajo biti sindikalne organizacije posebno aktivne, če hočemo, da se bodo dosledno izpolnjevali sklepi našega kongresa in če želimo nadalje razvijati in krepiti sistem delitve po delu in samoupravljanje neposrednih proizvajalcev.

Kadar pa že govorimo o tem, bi moral omeniti problem družbenih dejavnosti. To storim zato, ker na tem toriščU šele začenjamo uvajati sistem dohodka in ker nam mora biti jasno, katero pot je treba ubirati, če želimo tudi v tem pogledu doseči uspehe. V gradivu za naš kongres so podrobno obdelana gledišča v pogledu položaja, financiranja in razdelitve posameznih družbenih dejavnosti. Mislim, da jih ni treba tu ponavljati. Rad bi opozoril na to-le: zdaj dostikrat skušajo uvesti dohodek v družbeni dejavnosti, ne da bi poprej izpolnili vsaj najosnovnejše pogoje za to. Dosedanje plače kratkomalo spreminjajo v točke, uvajajo nekakšne simbolične variabilne dele, ne urede pa osnovnega položaja in odnosa družbenih dejavnosti ter načina njihovega formiranja v komuni.

O dohodku v družbenih dejavnostih ne more biti niti govora, če ostanemo pri proračunskem sistemu financiranja, t. j. če v družbenih planih komun ne določimo odnosov med družbenimi in gospodarskimi dejavnostmi in če se v sredstvih, s katerimi bodo razpolagale posamezne družbene dejavnosti, ne bodo zrcalile specifične potrebe občanov določene komune in njenega vsestranskega razvoja. Drugače povedano to pomeni, da nastaja medsebojna zainteresiranost gospodarskih in družbenih dejavnosti. (Družbene dejavnosti so zainteresirane, da ustvarjajo pogoje za čim boljše funkcioniranje proizvodnje. Sredstva, s katerimi bodo razpolagale, so odvisna od osebnih dohodkov ljudi v proizvodnji, gospodarstvo pa je zainteresirano, da družbene dejavnosti čimbolje zadovoljujejo potrebe občanov. To je tudi pogoj, da občani bolje delajo v proizvodnji). Tudi družbeni plan komune določa odnose v sredstvih, ki jih bodo uporabljale družbene dejavnosti. Tudi tu morajo priti do izraza specifične potrebe komune in občanov.

Vse to priča, da moramo delovnim organizacijam pustiti več sredstev, da bi izpolnile te naloge. Praktično je treba zmanjšati investicije federacije in republik oziroma spremeniti njihovo strukturo: namesto velikih javnih del, ki absorbirajo našo nekvalificirano delovno silo in ki degradirajo kmetijsko proizvodnjo zasebnega kmeta, se je treba orientirati na čim intenzivnejše izkoriščanje zmogljivosti, ki smo jih že zgradili. Zvišanje osebnih dohodkov morajo torej spremljati spremembe na področju investicij oziroma prepuščanje več sredstev delovnim organizacijam. Eno brez drugega ne gre. Če namreč zvišamo samo osebne dohodke in ne zmanjšamo investicij, bodo nastale velike težave: povečal se bo deficit plačilne bilance, cene bodo še nadalje naraščale, začele se bodo omejitve potrošnje in od razglašene politike zboljšanja standarda ne bo ostalo nič.

Sklep, ki ga moramo iz vsega tega povzeti, je tale: investicije federacije, republik in komun se morajo spremeniti. V nasprotnem primeru bo ogrožena politika naraščanja standarda. Tudi v prihodnje bo resda treba nujno investirati v razvoj energetike, črne metalurgije, surovinske industrije itd. Toda vprašanje je, ali moremo potrebne količine, denimo jekla, premoga, celuloze in drugih proizvodov, dobiti, če v obstoječih zmogljivostih povečamo proizvodnjo in produktivnost, t. j. če ne investiramo sredstev v nove objekte oziroma, če lahko enako količino energije dobimo z veliko manjšimi investicijami. Ta vprašanja je treba postaviti v središče pozornosti vseh družbenih sil in nanje moramo jasno odgovoriti. Vsak kompromis bo samo škodoval delavskemu razredu Jugoslavije in njegovemu standardu. Odtod tudi naloga sindikalnih organizacij, da se na vseh nivojih borijo za doslednejše uveljavljanje politike družbenega standarda, politike, izražene v smernicah za VIII. kongres ZKJ ter v gradivu V. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije kakor tudi v resoluciji zvezne skupščine. Samo tako bomo preprečili, da razglašena politika ne bo ostala samo mrtva črka na papirju.

Šejk Abdulah začel z ofenzivo?

Za Kašmir zahteva pravico do samoodločbe

NEW DELHI, 19. junija (Tanjug) — Šejk Abdulah nadaljuje politično kampanjo in zahteva za Kašmir pravico do samoodločbe. Na javnem zborovanju je izjavil, da je to osnovna pravica, ki se ji Kašmirci ne morejo odreči. Pristavil pa je, da bi ljudstvo, če bi Pakistan in Indija našla časten sporazum, ki bi jamčil pravice Kašmircev, sprejelo ta sporazum v interesu miru na tem delu sveta.

Prvič, odkar je prišel iz zapora, je šejk Abdulah kritiziral bivšega in sedanjega kašmirskega premiera Sadika in Bakšija kot »človeka, ki hlepita po oblasti«. To kritiko razlagajo v New Delhiju kot začetek šejkove ofenzive, da bi vrgel vladajočo nacionalno konferenco v državi Džanu in Kašmiru ter ustanovil lastno stranko.

Admiral Čursin obiskal ladjedelnico »Split«

SPLIT, 19. jun. (Tanjug.) — Komandant črnomorskega ladjevja SZ admiral Serafim Evgenijevič Čursin, ki je včeraj na križarki »Mihail Kutuzov« prispel na prijateljski obisk k jugoslovanski mornarici, je danes položil venec pred spomenik padlim mornarjem. Admiral Čursin, veleposlanik Puzanov in skupina višjih oficirjev sovjetske vojne mornarice so dopoldne obiskali ladjedelnico »Split«, kjer so si ogledali obrate tega velikega kolektiva.

Danes popoldne je ansambel pesmi in plesov, pripadnikov črnomorskega ladjevja, na križarki »Mihail Kutuzov« priredil poseben koncert za dijake splitskih šol.

Dvanajsta skupina izseljencev

LJUBLJANA, 19. jun. — Danes je prispela na letališče Brnik pri Ljubljani dvanajsta in v tem mesecu predzadnja skupina naših izseljencev iz Amerike. Iz Milana do Ljubljane so se pripeljali s potniškim letalom Adria-Avioprometa. Skupino, v kateri je 41 rojakov, je vodila Tončka Urbanc. V imenu Izseljenske matice je izrekla gostom dobrodošlico predsednica Slovenske izseljenske matice Zima Vrščajeva. S. L.

Proslave 100-letnice gasilstva skozi vse leto

VARAŽDIN, 19. jun. (Tanjug.) — Plenum gasilske zveze Jugoslavije je danes sklenil, naj bi proslavljali 100-letnico jugoslovanskega gasilstva skozi vse leto. Proslave so se začele že te dni ob 100-letnici gasilskega društva v Varaždinu. Tekmovanje gasilcev za pokal bratstva in enotnosti v počastitev te obletnice bo od 1. do 31 oktobra v Ljubljani za pionirje, v Sarajevu za mladino, v Nišu za ženske in v Varaždinu za moške. Plenum je sklenil, da se je treba takoj začeti pripravljati na gasilsko olimpiado, ki bo leta 1966 v Jugoslaviji.

Danes otvoritev tekstilnega sejma v Leskovcu

LESKOVAC, 19. jun. (Tanjug). V Leskovcu bodo jutri odprli 12 mednarodni sejem tekstila ir tekstilnih strojev. Na njem bo razstavljalo 370 razstavljalcev, od teh nad sto tvrdk iz 14 evropskih dežel in iz Izraela. Domača tekstilna industrija bo razstavila več novjh proizvodov iz volne in sintetičnih surovin. Domača strojna industrija pa bo razstavila vse stroje, potrebne za sodobno tekstilno tovarno.

Gverilci se umikajo z Borneca

Ozračje v Tokiu pred sestankom na vrhu boljše

TOKIO, 19. jun. — Predsednika Indonezije in Filipinov Sukarno in Macapagal ter malezijski premier Rahman se bodo sestali jutri v Tokiu, da bi proučili možnosti za rešitev krize v zvezi z Malezijsko federacijo. To je sporočil indonezijski zunanji minister Subandrio po današnjem sestanku zunanjih ministrov treh držav, na katerem so razpravljali o dnevnem redu tega sestanka.

Zunanji ministri so se sporazumeli, da bodo za sestanek treh državnikov priporočili dnevni red dveh točk: pregled položaja in proučevanje predlogov za miroljubno rešitev spora. Pričakujejo pa, da bosta Sukarno in Rahman posebej proučila predlog filipinskega predsednika Macapagala, da bi ustanovili komisijo za pomiritev, v kateri bi bili zastopniki Indonezije, Filipinov, Malezije in Siama.

Tokijski opazovalci poudarjajo, da je ozračje za sestanek na vrhu nekoliko boljše kakor prej. K temu je prispevalo poročilo siamske komisije na Borneu, da se je umik indonezijskih gverilcev dejansko že začel in da je šla skozi kontrolno postajo v Tebaduju prva skupina, v kateri je bilo 32 indonezijskih gverilcev.

Čete OZN zapuščajo Kongo

U Tant zavrnil zahtevo premiera Adule

NEW YORK, 19. jun. (Tanjug) — Po informacijah iz Leopoldvilla poteka umik enot mednarodnih sil iz Konga po predvidenem načrtu, tako da bo končan 27. junija ozir. tri dni pred rokom, ki ga je na minulem zasedanju določila Generalna skupščina. Kljub vznemirjenosti nekaterih zahodnih držav zaradi tega sklepa kljub njihovim nasvetom, naj bi mednarodne sile še ostale v Kongu, je generalni sekretar U Tant vztrajal pri izvedbi sklepa Generalne skupščine, da se mednarodne sile umaknejo iz Konga do določenega roka.

Generalni sekretar OZN je tudi zavrnil zahtevo kongoškega premiera Adule, naj mednarodne čete pomagajo centralni vladi v akcijah proti upornikom v nekaterih kongoških provincah. Čeprav je U Tant odgovoril Aduli, da bo proučil to njegovo zahtevo, so mu neuradno sporočili, da je njegova zahteva neutemeljena in da bi sodelovanje »modrih čelad« v policijskih akcijah osrednje vlade pomenilo kršenje mandata mednarodnih sil ter resolucij Varnostnega sveta in Generalne skupščine.

Ustanovitev poslovnega združenja industrijske cone Koper

KOPER, 19. junija — Danes je bila v Kopru ustanovna skupščina za formiranje poslovnega združenja Industrijske cone Koper. V poslovno združenje so se vključili: Tovarna dušika Ruše, Tovarna aluminija Kidričevo, Železarna Jesenice, Prehrana Ljubljana, Etol Celje, Centroprom Beograd in Luka Koper. Uvodne besede o pomenu in vlogi novega poslovnega združenja je imel predsednik republiške gospodarske zbornice in član republiškega izvršnega sveta Riko Jerman.

Mednarodni vzorčni sejem v Trstu

V ponedeljek jugoslovanski dan

TRST, 19. jun. (Po telefonu.) — V nedeljo dopoldne bodo ob prisotnosti italijanskega ministra za kmetijstvo odprli XVI. mednarodni vzorčni sejem v Trstu. Jugoslavija bo sodelovala s kolektivno razstavo našega izvoznega blaga v paviljonu narodov, z razstavo lesa, opreme in pohištva ter s kioski na prostoru potrošnega sejma.

Tako kot nekatere druge sejmske ustanove je tudi prireditev v Trstu zašla v trenutne težave zaradi nerazpoloženja in propagandnega pritiska italijanskih velikih industrijskih koncernov. Ti zadnje čase nočejo sodelovati na sejmih, češ da so v gospodarskem zastoju. Tako ne bo v paviljonu »B«, ki je namenjen razstavljalcem težke in strojne industrije, letos nobenih predstavnikov pomembnejših italijanskih privatnih družb, razen skupine podjetij z državno udeležbo. No, kljub temu je ravnatelj sejma na tiskovni konferenci povedal novinarjem, da bo prisotnih nad 1000 razstavljalcev, in kar je še posebej spodbudno, da bo število tujih podjetij preseglo polovico vseh sodelujočih.

Jugoslavija in Avstrija sodelujeta na tržaškem mednarodnem sejmu neprekinjeno vse od njegove ustanovitve. Letos pa sta prvič tudi uradno prisotni Nemška zvezna republika in Poljska. Tudi Grčija, ki nekaj let ni sodelovala, je obnovila svojo razstavo.

V ponedeljek 22. junija bo na sejmu jugoslovanski dan ter pričakujejo obisk delegacij gospodarskih krogov tako iz Beograda kot iz republike Hrvatske in Slovenije, ki sta trgovsko s Trstom najbolj povezani. Posebne razstavne dneve bodo imele tudi Zvezna republika Nemčija, CSSR, Grčija in Madžarska. V okviru ostalih sejmskih prireditev pa bo več posvetovanj o lesu, pohištvu, založništvu in produktivnosti in končno prvo deželno srečanje obrtnikov.

T. POLJSAK

Sestanek s Sihanukom v Nici

NEW YORK, 19. jun. (Reuter) — Na sedežu OZN so sporočili, da se bodo člani misije Varnostnega sveta v Kambodži in Južnem Vietnamu sestali v ponedeljek z Norodomom Sihanukom v Nici, kjer se šef kamboške države te dni zadržuje.

Upor v Katangi

ALBERTVILLE, 19. jun. (AFP) — V središču severne Katange Albertvillu so uporniki zavzeli nekatere mestne četrti in zaprli letališče. Neredi so se razširili tudi na vzhodni Kivu. Iz Elizabetvilla so poslali okrepitve rednim četam. V Albertville so danes odpotovali iz Elizabetvilla konzuli Velike Britanije, Belgije, Italije in ZDA.

salonit
anhovo

Zadnje vesti

Ciper zanteva zagotovilo

Varnostni svet razpravlja o resoluciji petih držav

NEW YORK, 19. junija — (AFP — AP — Reuter). Med popoldansko razpravo v Varnostnem svetu o načrtu resolucije Brazilije, Bolivije, Slonokoščene obale, Maroka in Norveške, ki zahteva podaljšanje bivanja sil OZN na Cipru do 26. septembra, je ciprski zunanji minister Kipriano dejal: »Preden Varnostni svet ukrene karkoli ali sprejme resolucijo, je najvažnejše, da turški predstavnik jasno izjavi, da njegova država ne pripravlja napada na otok, pri čemer moram vztrajati.«

Veleposlanik ZSSR v Londonu Soldatov je popoldne nepričakovano izročil britanskemu zunanjemu ministru Butlerju poslanico svoje vlade o njenem stališču do integritete in neodvisnosti Cipra, enako poslanico pa je veleposlanik ZSSR v Atenah Korjukin izročil nocoj grškemu zunanjemu ministru Kostopulosu.

Iz Ankare poročajo, da je turški premier Inönü po posvetovanju s člani vlade in funkcionarji vladajoče republikanske stranke sklenil, da ne bo odstopil in bo odpotoval na obisk v Washington, ne glede na neznatno večino, ki jo je dobil pri današnjem glasovanju o zaupnici v parlamentu, kjer se je za nadaljevanje vladne politike do Cipra izjavilo le 200, proti pa 194 poslancev, medtem ko sta se dva vzdržala.

Sovjetska zahteva v zvezi z Laosom

LONDON, 19. junija (Reuter). Vlada ZSSR je nocoj zahtevala od britanske vlade, naj začasno ustavita sedanje razgovore o poljskem predlogu za sestanek šestih držav o Laosu, ker bo Poljska v kratkem nekoliko spremenila svoj predlog zaradi težav, ki ovirajo tri laoške politične skupine, da sodulujejo v teh razgovorih. Hkrati je poljska vlada naročila svojim predstavnikom v mednarodni kontrolni komisiji v Laosu, naj ponovno sodelujejo v njenem delu, ter pričakujejo, da se bo glavni poljski predstavnik Dudzinsky, ki je bil na posvetovanju v Varšavi, v kratkem vrnil v Vinetian.

TASS poroča zi Moskve, da je sovjetska vlada v zvezi s pozivom laoškega premiera Suvane Fume ZDA, Britaniji, Franciji in ZSSR, nocoj objavila, da je odločno proti vojaški pomoči, ki bi jo Laos dobival na zahtevo katerekoli politične skupine. Hkrati je obsodila vojaške ukrepe ZDA in nekaterih drugih držav, ki kršijo neodvisnost in nevtralnost Laosa, kateremu bo najbolje koristila obnovitev pogajanj med tremi notranjimi političnimi skupinami kakor tudi obnovitev dela koalicijske vlade.

Indonezijski veleposlanik v Ljubljani

LJUBLJANA, 19. junija. Danes je bil na privatnem obisku v Ljubljani indonezijski veleposlanik v Jugoslaviji Raden Subjakto. Obiskal je indonezijske študente, ki študirajo na ljubljanski univerzi, Narodni muzej in kiparja Borisa Kalina.

Gligorić le remiziral

AMSTERDAM, 19. junija. **Prekinjene partije 22. kola** mednarodnega šahovskega turnirja: Evans : Gligorić remi, Ivkov : Pachman ponovno prekinjeno, Bilek : Benkö 0:1, Lengyel : Perez 1:0, Larsen : Spaski 1:0, Tringov : Bronstein remi. **Stanje pred zadnjim kolom:** Smislov in Larsen 16,5, Talj, Stein in Spaski 16, Bronstein 15,5, Portisch 14, Reshewsky 13,5, Ivkov 13 (1), Darga in Gligorić 13, Lengyel 12,5, Pachman 11,5 (1), Tringov in Evans 9,5, Benkö 8,5, Foguelman in Rossetto 8, Bilek 7,5, Quinones 7, Porath in Perez 5, Berger in Vranešić 4

NOGOMETNI TURNIR V TORINU

Juventus : C. zvezda 1:0

Telegrami

DECENTRALIZACIJA V SIRIJI — BEJRUT. Sirska vlada pripravlja načrt za decentralizacijo državne administracije in ustanovitev narodnih svetov, ki bi se ukvarjali z lokalnimi zadevami. Ti sveti bodo v nekaterih primerih lahko delovali neodvisno od centralne vlade.

NOVE EKSPLOZIJE V KOLUMBIJI — BOGOTA. V raznih krajih glavnega mesta Kolumbije je davi eksplodiralo 15 bomb. Policija še ni objavila nobenih podrobnosti o tej najnovejši teroristični akciji.

SOVJETSKI INŽENIRJI PRI JOHNSONU — WASHINGTON. Ameriški predsednik Johnson je sprejel v Beli hiši delegacijo sovjetskih inženirjev. Delegacija je na obisku v ZDA od 1. junija. Do zdaj si je ogledala več elektrarn in tovarn.

OBSODBE V IRAKU — BAGDAD. Vojaško sodišče je obsodilo na smrt bivšega policijskega komisarja Hasana Kaeda, ker se je z orožjem upiral revoluciji 18. novembra lani in ker je oboroževal pripadnike nacionalne baasistične garde.

NASI NOVINARJI NA MADŽARSKEM — BUDIMPEŠTA. Jugoslovanska novinarska delegacija je kot gost Zveze madžarskih novinarjev obiskala danes oddelek za tisk madžarskega zunanjega ministrstva in redakcijo časopisa »Sabad Felde«.

PORTUGALSKE IZGUBE V ANGOLI — ALZIR. Angolski gverilci so imeli v minulih dneh več hudih spopadov s portugalskimi kolonialističnimi silami. Samo na območju Niconge v Angoli so imeli Portugalci 16 mrtvih in več ranjenih.

REPATRIACIJA INDIJCEV IZ BURME — BANGKOK. Kakor piše burmansko časopisje, bodo na podlagi nedavnega sporazuma z indijsko vlado pospešili repatriacijo indijskih državljanov iz Burme. V prvih štirih mesecih leos je zapustilo Burmo več kakor 6000 tujcev, predvsem Indijcev in Pakistancev, ki so po nacionalizaciji sklenili, da se bodo repatriirali.

Pa še to

OBČINSKA ŽALOST — Skupina utrujenih popotnikov se je ustavila na cesti med Mostarjem in Sarajevom pri privlačni gostilnici na južni strani slovite Ivan-Planine. Na tem kraju se popotniki obicajno pokrepčajo, preden se napotijo dalje. No, ob tej priložnosti v gostilni niso točili pijač, glasbeni avtomat pa je molcal v kotu. Natakar je gostom pojasnil, da je predsedniku občine umrl oče in so v občini razglasili splošno žalost. (Ekonomska politika)

Vreme 19 VI. 1964

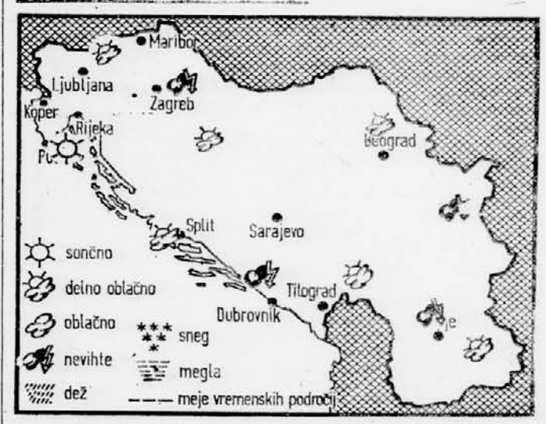

Temperature

	ob 07	13
Ljubljana	16	26
Planica	15	22
Brnik	14	24
Maribor	17	20
Slov. Gradec	13	24
Novo mesto	16	22
Koper	21	25
Kredarica	6	9
Reka	21	24
Pulj	22	24
Split	20	26
Dubrovnik	21	21
Zagreb	18	26
Beograd	20	26
Sarajevo	16	24
Skopje	19	26
Titograd	21	24
Celovec	15	26
Gradec	16	26
Dunaj	20	28
Milano	—	27
Genova	—	25
Zürich	15	—
München	17	18
Benetke	23	25

Prognoza

VREMENSKA SLIKA

Frontalne motnje so zajele alpske kraje in bodo jutri vplivale tudi na vreme pri nas. Za njimi doteka v višinah preko Britanije proti srednji Evropi hladnejši zrak, ki bo zadrževal nestalno vreme.

NAPOVED

SLOVENIJA

Ponoči pooblačitve, čez dan poslabšanje vremena s prehodnimi plohami in nevihtami. — Najnižje nočne temperature med 12 in 16, v Primorju 19, najvišje dnevne okoli 20 stopinj C.

JUGOSLAVIJA

Od zahoda pooblačitev, pozneje nevihte oziroma plohe. V južnih krajih se deloma sončno in popoldanske nevihte.
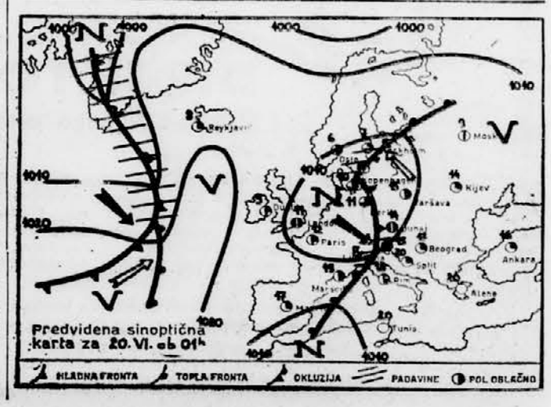
V nedeljo bo nestalno in sorazmerno hladno vreme. V naslednjih dneh se bo vreme postopoma izboljšalo, vendar so možne še popoldanske nevihte in ponovno bo topleje.